СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОРПОРАТИВНОТО ПОДОХОДНО ОБЛАГАНЕ

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/наименование ЮЛ	Деклариран и данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	На 23.09.2026 чрез Портала за обществени консултации	**ivan**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** На основание чл. 107, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), се обръщам към Вас с настоящото Предложение за законодателни промени с цел предоставяне на равен достъп до социалната придобивка „ваучери за храна“ за държавните служители в държавната администрация. I. МОТИВИ КЪМ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО Икономическа аргументация и преодоляване на неравенството: Към настоящия момент, по силата на Наредба № 7 и Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), над 700 000 работещи в частния сектор и служители на трудови договори в държавни предприятия получават до 200 лв. месечно под формата на електронни ваучери за храна, освободени изцяло от	**Не се приема**	Предложението не кореспондира с предложенията за промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.

				данъци и осигуровки. В същото време десетки хиляди експерти и служители, назначени по реда на Закона за държавния служител (ЗДСл), са изключени от обхвата на тази придобивка. Това поставя работещите в администрацията в дискриминационно и неравностойно положение, задълбочавайки разликата в общия нетен доход спрямо частния сектор при сходна квалификация. Компенсиране на ниските нива на заплащане в администрацията: На фона на натрупаната инфлация в потребителската кошница през последните години, възнагражденията на редица ниски и средни експертни позиции в държавните ведомства остават критично ниски. Въвеждането на ваучери за храна в размер до 200 лв. е изключително ефективен инструмент за подпомагане на покупателната способност на служителите. Задържане на кадрите и привличане на млади специалисти: Липсата на гъвкави социални пакети в държавната администрация намалява нейната конкурентоспособност на пазара на труда. Въвеждането на тази придобивка ще повиши мотивацията на служителите и ще намали текучеството на кадри, което пряко рефлектира върху качеството на административното обслужване на гражданите и бизнеса. II. КОНКРЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ С оглед на гореизложеното, предлагам Министерството на финансите да инициира изготвянето на Законопроект за изменение и допълнение на следните нормативни актове: 1. Изменение в Закона за държавния служител (ЗДСл): В Глава трета, Раздел II „Основни права на държавния служител“, се създава нов член 44а:		

				„Чл. 44а. (1) Държавният служител има право на социални разходи, осигурени от органа по назначаването, при условията и по реда, определени за работниците и служителите по Кодекса на труда. (2) Социалните разходи по ал. 1 се предоставят под формата на електронни ваучери за храна съгласно изискванията на Закона за корпоративното подоходно облагане. (3) Условията, редът и конкретният размер на предоставяните ваучери за храна се определят с вътрешни правила на съответната администрация, съгласувано с представителите на синдикалните организации.“ 2. Изменение в Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО): В член 209а, ал. 1 се прави допълнение, като след думите „отчетени като социални разходи“ се добавя текста: „включително социалните разходи, предоставени на лица по служебни правоотношения по смисъла на Закона за държавния служител“. 3. Изменение в Закона за държавния бюджет на Република България: В Преходните и заключителните разпоредби на ежегодния държавен бюджет да се залага законов текст, който обезпечава целево финансиране в рамките на бюджетите на отделните министерства и ведомства. III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ Уважаеми господин Министър, крайно време е държавата да помисли за държавните служители, които са истинският гръбнак на това общество. Администрацията ежедневно движи процесите в страната и гарантира функционирането на институциите, а нейните служители по парадоксален начин остават лишени от множество базови права и социални облекчения, на които хората в частния сектор се радват от години. Време е държавата най-после да влезе в ролята си на отговорен и грижлив работодател за хората, които поддържат нейните структури.		

				Вярвам, че като финансист и управленец ще припознаете необходимостта от спешни мерки за социална справедливост. Очаквам Вашето писмено становище по направеното предложение в законоустановения срок.		
2.	На 25.09.2026 чрез Портала за обществени консултации	**Кирил Милушев**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	1. Държавните служители не са истинският гръбнак на това общество! Истинският гръбнак на обществото са тези, които произвеждат стоки и услуги за потребление.	**Не се приема**	Становището няма характер на законодателно предложение.
3.	На 26.09.2026 чрез Портала за обществени консултации	**Димитър Барбуков**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** След преглед на предложените текстове се установява, че проектът съдържа редица практически полезни изменения, но част от разпоредбите се нуждаят от допълнително прецизиране, за да се избегнат противоречиво тълкуване, непредвидими данъчни последици и спорове при прилагането им. По-долу са разгледани конкретните предложения за промени, като за всяко е посочено защо е необходимо и какъв проблем решава. **I. Прагът за данъчните дълготрайни активи** С § 1 и § 2 от проекта стойностният праг от 700 лв. се заменя с 1000 евро. Това изменение е обосновано от промяната в икономическите условия и от необходимостта активи с ниска стойност да не се включват в данъчните амортизационни планове, когато това създава непропорционална административна тежест. Самото увеличение на прага не създава съществен правен проблем. Необходимо е обаче да се уреди как се прилага прагът при активи, които са придобити поотделно, но са предназначени за съвместно използване.	**Приема се частично**	По отношение на прилагането на предлагания праг към различните компоненти на един актив, то следва да се има предвид, че увеличението на стойностния праг не променя начина на прилагане на чл. 50 и чл. 51 и те следва да се прилагат така, както се прилагат към момента.

				Например компютърна система може да се състои от: • сървър; • графичен ускорител; • система за съхранение; • специализиран контролер; • монитор или друго периферно оборудване. Ако всеки компонент се разглежда изолирано, може да се окаже под прага от 1000 евро. Ако обаче компонентите са функционално свързани и не могат да изпълняват самостоятелно предназначението си, те образуват един общ актив. Поради това предлагам § 1 да бъде допълнен с изречение второ: „Когато два или повече материални актива са придобити едновременно, функционално свързани са и са предназначени за съвместно използване, стойностният праг се определя за съвкупността от тези активи.“ Тази поправка е необходима, за да се предотврати изкуственото раздробяване на един актив на няколко компонента с цел всеки от тях да бъде третиран като актив под стойностния праг. Същото уточнение трябва да се направи и в § 2 относно нематериалните активи: „Когато два или повече нефинансови ресурса са придобити едновременно, функционално свързани са и са предназначени за съвместно използване, изискването за стойност се определя за съвкупността от ресурсите.“ Необходимо е също да се уточни за кои активи се прилага новият праг. Предлагам да се добави нов § 1а в преходните разпоредби: **„§ 1а. Измененията по § 1 и § 2 се прилагат за активи и нефинансови ресурси, придобити или въведени в експлоатация след 31 декември 2026 г.“** Причината за това предложение е, че без преходна норма може да възникне спор дали новият праг се		

				прилага за вече придобити активи, които към 1 януари 2027 г. все още не са напълно амортизирани.		
				2. П. Пренасянето на данъчните загуби С § 3–§ 8 срокът за пренасяне на данъчните загуби се увеличава от пет на десет години. Това е благоприятно за предприятията с продължителен инвестиционен цикъл или с временни загуби. Едновременно с това § 4 предвижда, че данъчната загуба се приспада в размер до 70% от положителния данъчен финансов резултат преди приспадането. Тази разпоредба означава, че предприятие може да разполага с достатъчно натрупана загуба, но въпреки това да дължи корпоративен данък. Например: • налична данъчна загуба: 10 000 000 евро; • положителен данъчен финансов резултат: 1 000 000 евро; • максимално приспадане: 700 000 евро; • оставаща облагаема основа: 300 000 евро. При ставка 10% предприятието ще дължи 30 000 евро данък. Този резултат може да бъде законодателно избран, но текстът трябва да бъде по-ясен относно това дали ограничението от 70% се прилага върху: • всяка отделна данъчна загуба; • общия размер на всички пренасяни загуби; • всяка категория загуба според годината на възникване. Правилното решение е ограничението да се прилага върху общия размер на приспадането за данъчния период. В противен случай може да се стигне до различен резултат според начина, по който лицето разпределя приспадането между отделни загуби. Предлагам § 4 да се допълни с изречение трето: „Ограничението по изречение първо се прилага върху общия размер на приспаданите данъчни загуби за данъчния период.“	**Не се приема**	Възприетият подход е преценен като най-подходящ с оглед прилагане на балансиран подход към данъчно задължените лица и бюджета. Също така следва да се има предвид, че последователността на приспадане на данъчните загуби не се променя вследствие на увеличаването на срока за пренасяне и въвеждането на стойностно ограничение, т.е. както и към момента данъчни загуби се пренасят по поредност на тяхното възникване, а за всяка нововъзникнала данъчна загуба 10-годишният срок започва да тече от годината, следваща годината на възникването ѝ.

				Необходимо е да се уреди и редът на използване на загубите от различни години. Ако едно дружество има загуба от 2022, 2023 и 2024 г., трябва първо да се използва загубата, чийто срок изтича най-рано. Предлагам § 4 да се допълни с изречение четвърто: „При наличие на данъчни загуби, формирани през различни данъчни периоди, се приспада първо данъчната загуба, чийто срок за пренасяне изтича най-рано.“ Това предложение е необходимо, защото иначе лицето би могло да използва по-нова загуба, а по-старата да изтече неизползвана.		
				3. Преходното правило за старите загуби § 48, ал. 1 предвижда: „Формираните и непренесени към 31 декември 2026 г. данъчни загуби се пренасят ... в срок от 10 години.“ Този текст не дава отговор от коя дата започва да тече десетгодишният срок. Например, ако загубата е възникнала през 2022 г., към 1 януари 2027 г. вече е изтекла част от действащия петгодишен срок. Възможни са три различни тълкувания: • старият срок се запазва; • започва нов пълен десетгодишен срок; • прилага се десетгодишен срок, намален с изтеклите години. Това не може да бъде оставено на практиката на НАП. Ако законодателят цели новият десетгодишен срок да се прилага и за старите загуби, предлагам § 48, ал. 1 да се редактира така: **„(1) Данъчните загуби, формирани до 31 декември 2026 г. и непренесени към тази дата, се пренасят до изчерпването им в срок от десет данъчни периода, считано от годината, следваща годината на възникването им. Когато към 31 декември 2026 г. е изтекъл един или повече данъчни**	**Не се приема**	Следва да се има предвид, че последователността на приспадане на данъчните загуби не се променя вследствие на увеличаването на срока за пренасяне, т.е. за всяка нововъзникнала данъчна загуба 10-годишният срок започва да тече от годината, следваща годината на възникването ѝ.

				периоди от срока за пренасяне, тези периоди се приспадат от десетгодишния срок.“ Ако законодателят цели да не се удължава срокът за старите загуби, редакцията трябва да бъде: **„(1) Данъчните загуби, формирани до 31 декември 2026 г., се пренасят при условията и в сроковете, приложими към датата на възникването им. Десетгодишният срок се прилага за данъчни загуби, формирани след 31 декември 2026 г.“** Основното изискване е да се избере един ясен режим.		
				4. III. Изборът за пренасяне на загуба при данъчен контрол § 3, т. 2 предвижда, че когато до датата на данъчния контрол лицето не е формирало положителен данъчен финансов резултат, на него се предоставя възможност да заяви, че желае да упражни правото си на избор за пренасяне на загуба. Това е положителна промяна, защото защитава лице, което към момента на подаване на декларацията все още не е имало основание да упражни избора, но положителният резултат се появява по-късно. Текстът обаче не урежда: • формата на заявлението; • срока за подаване; • съдържанието; • начина, по който се доказва упражняването на избора; • възможността изборът да бъде коригиран. Предлагам чл. 70, ал. 2 да се допълни с изречение трето: „Заявлението се подава писмено или по електронен път до органа по приходите в срока, определен в поканата или уведомлението за данъчния контрол, и съдържа посочване на данъчния период и размера на данъчната загуба, за която се упражнява изборът.“ Тази поправка е необходима, защото при липса на формални изисквания може да възникне спор дали	**Не се приема**	Разпоредбата е обща и не ограничава данъчно задължените лица, които желаят да упражнят право на избор за пренасяне на данъчна загуба. Напротив, с посочване в специална разпоредба на формата, срока, съдържанието и начина лицата се ограничават да спазват формални правила. Касае се за право на данъчно задълженото лице, като за да се реализира това право, е необходимо изрично волеизявление на лицето. При условие че формата на волеизявлението не е посочена в закона, то може да се направи с писмен документ в свободна форма, включително с възражение срещу ревизионен доклад или жалба срещу ревизионен акт.

				изявление в протокола за проверка е достатъчно или е необходимо отделно заявление.		
				5. IV. Ускорена амортизация за изкуствен интелект и високопроизводителна инфраструктура § 49 предвижда за определени активи годишната данъчна амортизационна норма да може да достигне двойния размер на нормата по чл. 55, но не повече от 100%. Мярката е подходяща за активи, които морално остаряват бързо. Европейската комисия допуска и насърчава ускорена амортизация като инвестиционен стимул, включително до пълно и незабавно признаване на разхода за определени активи. При такива режими се поставят условия активите да са нови и да се използват преимуществено за допустимата дейност.[eur-lex.europa][eur-lex.europa] Проектът обаче не прави достатъчно разграничение между отделните категории активи. Графичен ускорител, който технологично остарява за три години, не е икономически идентичен със: • сървърна зала; • охладителна система; • електрозахранваща инфраструктура; • кабелна мрежа; • център за данни. Ако всички се амортизират с една и съща норма, ще се стигне до несъответствие между данъчния режим и действителния икономически живот на активите. Предлагам § 49, ал. 1 да се замени със следното: **„(1) За новопридобити и въведени в експлоатация след 31 декември 2026 г. данъчни амортизируеми активи, предназначени преимуществено за разработване, обучение или използване на системи с изкуствен интелект или за високопроизводителни изчисления, годишната данъчна амортизационна норма може да бъде увеличена до:**	**Не се приема**	Предложената със законопроекта промяна предвижда възможност за увеличение на годишната данъчна амортизационна норма, приложима за съответната категория актив, в която попада.

				1. 100 на сто — за специализирани изчислителни ускорители и хардуер с технологичен жизнен цикъл до четири години; **2. 50 на сто — за сървъри, системи за съхранение на данни и мрежово оборудване;** **3. 25 на сто — за системи за охлаждане, електрозахранване и други инфраструктурни активи.“** Това разграничение е необходимо, защото създава връзка между размера на ускорената амортизация и реалния технологичен живот на актива.		
				6. Смесено използване Проектът не урежда ситуацията, когато активът се използва само частично за AI или високопроизводителни изчисления. Например един сървър може да се използва: • 60% за разработване на AI модел; • 40% за общи административни и счетоводни приложения. Ако се приложи ускорена амортизация върху целия актив, ще се предостави облекчение и за част, която не е свързана с целта на закона. Ако се откаже изцяло облекчението, ще се засегне допустимата част. Затова предлагам нова ал. 5: **„(5) Когато активът се използва едновременно за дейностите по ал. 1 и за други дейности, ускорената амортизация се прилага пропорционално на документално доказаното използване за дейностите по ал. 1.“**	**Не се приема**	Съгласно предложената със законопроекта промяна високопроизводителната компютърна техника и сървърна инфраструктура не е непременно свързана с използване за изкуствен интелект.
				7. Доказване § 49, ал. 3 изисква предназначението и техническите характеристики да се доказват с документи, но не определя вида на документите. Предлагам следната редакция: **„(3) Предназначението и техническите характеристики на активите се доказват с договори, технически спецификации, фактури, приемо-предавателни протоколи, вътрешни правила за**	**Не се приема**	Редакцията не подобрява съществено доказването, а въвежда излишно детайлизиране на доказателствените средства и може да създаде неправилно впечатление за изчерпателно или специално определен набор от документи. Предвид многообразието от активи, конкретното изброяване на видове документи би могло да не обхване всички

				използване, данни за разпределението на изчислителния капацитет и други документи, удостоверяващи вида и действителното използване на актива.“ Причината е, че само фактурата обикновено не доказва дали конкретният актив действително се използва за AI или високопроизводителни изчисления.		възможни документи и да доведе до невъзможност за прилагане на разпоредбата.
				8. V. Ваучери за храна на електронен носител Проектът предвижда увеличение на максималния размер до 200 евро и въвежда окончателен данък от 7%. Най-същественият проблем е, че се определя работодателят като лице, което удържа и внася данъка, но не се посочва кой понася икономическата тежест. При стойност на ваучерите 200 евро са възможни два резултата: При първия работодателят предоставя ваучер за 200 евро, удържа 14 евро от други доходи на работника и внася тази сума в бюджета. Нетната икономическа полза е 186 евро. При втория работодателят предоставя ваучер за 200 евро и допълнително плаща 14 евро на бюджета за своя сметка. Нетната полза на работника остава 200 евро, но разходът за работодателя е 214 евро. Проектът трябва да избере един от тези модели. Предлагам § 51, т. 4 да бъде заменен със следното: **„(16) Данъкът по чл. 46 за доходите по чл. 38, ал. 16 се удържа от работодателя от парични доходи, дължими на физическото лице, и се внася до 15-о число на месеца, следващ месеца, през който ваучерите са предоставени. Когато работодателят не дължи паричен доход на физическото лице, данъкът се внася за сметка на работодателя и не се счита за допълнителен доход на физическото лице.“** Тази редакция е необходима, защото без нея не е ясно как работодателят ще изпълни задължението си при лице, което е напуснало преди удържането на данъка. • **Момент на придобиване**	**Не се приема**	Законопроектът запазва режима при работодателя (чл. 204, ал. 1, т. 2, б. „в“, чл. 209а и чл. 214 ЗКПО). Промяната се състои в това, че доходът на физическото лице, получено в ваучери за храна на електронен носител, се облага с окончателен данък от 7 на сто върху брутната сума (проекторазпоредбите на чл. 38, ал. 16 и чл. 46, ал. 2, т. 2 от ЗДДФЛ) над 102, 26 евро. Данъкът е за сметка на получателя на ваучерите, а работодателят като платец на дохода го удържа и внася (проекторазпоредбата на чл. 65, ал. 16 ЗДДФЛ). Моментът на придобиване на доходите е уреден общо в чл. 11 от ЗДДФЛ. Специална дефиниция само за този доход би нарушила систематиката на закона и би създала различно третиране спрямо другите доходи в натура. Данъкът се дължи върху придобит доход. Ако ваучерът не е предоставен или зареден на лицето, доход не възниква и данък не се удържа. Ваучерите са целеви платежен инструмент (§ 1, т. 36а ДР на ЗКПО), зареждан от оператор срещу заплатена от работодателя стойност. ЗКПО не предвижда връщане на предоставени ваучери за храна на електронен носител на работодателя, затова не е нужна данъчна норма за корекции в закона. Евентуални технически случаи се уреждат с договора с оператора.

				Необходимо е да се уточни дали доходът възниква при предоставяне, зареждане или използване на ваучера. Ако доходът възниква при използване, работодателят няма да разполага с надеждна информация кога и за каква част ваучерът е използван. Ако доходът възниква при предоставяне, администрирането е по-лесно и предвидимо. Затова предлагам чл. 38, ал. 16 да се допълни: „Доходът се смята за придобит към датата на предоставяне или зареждане на електронния носител или електронната сума, независимо от датата на последващото използване на ваучерите.“ • **Анулирани и върнати ваучери** Ако ваучерът бъде анулиран или върнат, данъкът не следва да остане дължим върху неполучена или неизползваема облага. Предлагам нова ал. 17: **„(17) Когато предоставени ваучери са анулирани, върнати или обезсилени преди използването им, работодателят извършва корекция на данъчната основа и на дължимия данък в декларацията за периода, през който е настъпило съответното обстоятелство.“** • **Повече от един работодател** Необходимо е да се изясни дали лимитът от 200 евро е лимит: • за всеки работодател; • или общ месечен лимит за едно лице. Ако е общ лимит за лицето, трябва да има ред за информиране на работодателите. Предлагам нова ал. 18: **„(18) Когато физическо лице получава ваучери за храна на електронен носител от повече от един работодател, то декларира пред всеки работодател размера на ваучерите, предоставени му от други работодатели през съответния месец. При**		Чл. 209а, ал. 1 от ЗКПО определя лимита като необлагаем размер на социалния разход на работодателя за всяко нает от него лице. Режимът не предвижда общ лимит за лицето при повече от един работодател и предложеният законопроект не го въвежда. Съгласно проекторазпоредбата на чл. 38, ал. 16 от ЗДДФЛ окончателният данък от 7 на сто се дължи върху посочената в закона брутна сума на ваучерите за храна на електронен носител по чл. 209а, ал. 1 от ЗКПО над 102,26 евро.

				надвишаване на максималния размер данъкът се определя върху превишението.“ Тази разпоредба трябва да бъде съпроводена с уточнение кой внася данъка върху превишението и как се извършва корекцията.		
				9. VI. Данък върху разходите в натура § 16 увеличава ставката от 3% на 7%. Тъй като данъкът се отнася до разходи, извършени през определен период, необходимо е да се посочи от кога се прилага новата ставка. Предлагам да се добави § 16а: **„§ 16а. Изменението на чл. 216, ал. 2 се прилага за разходи в натура, извършени след 31 декември 2026 г.“** Това предложение е необходимо, защото иначе може да възникне спор при: • годишна абонаментна услуга; • автомобил, използван през цялата година; • жилище, предоставено за ползване през декември 2026 г.; • разход, начислен през 2026 г., но платен през 2027 г. Следва да се уточни и как се определя основата, когато физическото лице участва със собствено плащане. Ако работникът възстанови част от разхода, данъкът трябва да се начислява върху остатъчната икономическа полза. Предлагам в съответната разпоредба за разходите в натура да се добави: „Данъчната основа се намалява със сумите, заплатени или възстановени от физическото лице за предоставеното лично ползване.“	**Не се приема**	Данъкът върху разходите в натура по чл. 204, ал. 1, т. 4 от ЗКПО е годишен данък, с основа „за календарната година“, и се декларира с годишната данъчна декларация за съответната година, която се подава до 30 юни на следващата годината. Промяната в данъчната ставка ще влезе в сила от 1 януари 2027 г. и следва да се има предвид, че единствената промяна е в размера на ставката и всички други условия за облагане не се променят, предвид което не се налага и въвеждане на преходна разпоредба.
				10. VII. Преобразуване на данъчно задължени лица Проектът правилно въвежда правила за подаване на декларации и плащане на данъци при преобразуване.	**Не се приема**	Предлаганата промяна не е необходима. Подаването на декларацията от едно лице е процедура, целяща облекчаване на административните процедури и не

				Проблемът е, че не е ясно какъв е обемът на отговорността на отделните правоприемници. Формулировката: „декларацията се подава от едно от новоучредените или приемащите дружества“ може да означава както представителство, така и освобождаване на останалите лица. Необходимо е това да бъде уточнено. Предлагам в чл. 201 да се създаде ал. 10: **„(10) Когато декларацията се подава от едно от лицата по ал. 8, подаването изпълнява задължението за подаване на декларацията за всички лица по ал. 8. Подаването от едно лице не освобождава останалите лица от отговорност за верността на данните и за плащането на данъка, освен ако законът предвижда друго.“** Тази редакция е необходима, защото публичното задължение и вътрешните отношения между правоприемниците са различни въпроси. Предлагам в чл. 202 да се създаде ал. 9: **„(9) Когато данъкът е внесен от едно от лицата по ал. 7, плащането се смята за извършено и от останалите лица до размера на общото задължение. Вътрешните отношения между лицата не засягат съществуването и изискуемостта на публичното вземане.“** Следва да се уреди и коригирането на декларацията: **„(10) Коригираща декларация се подава от лицето, подало първоначалната декларация, освен ако лицата по ал. 8 писмено определят друго лице и уведомят Националната агенция за приходите преди подаването.“**		освобождава останалите лица от отговорност за внасяне на данъка.
				11. VIII. Данък върху свръхпечалбата **1. Необходимост от по-точно определяне на данъчната основа** § 50 въвежда данък върху свръхпечалбата за 2027 г. със ставка 33%. Данъчната основа се определя чрез сравнение с печалбите за 2020–2025 г.	**Не се приема**	Становището няма характер на законодателно предложение. Не става ясно кое не е точно определено.

				Тази формула трябва да бъде точна, защото данъчната основа зависи не само от печалбата за 2027 г., но и от начина, по който се определя историческата база.		
				12. 2. Години със загуба Текстът на § 50, ал. 6: „Средната стойност ... се определя, като сборът от данъчните печалби за тези години се раздели на броя на годините, за които се отнасят.“ не казва дали загубите участват в изчислението. Например при следните резултати: • 100 000 евро; • 200 000 евро; • 300 000 евро; • загуба 100 000 евро; • загуба 200 000 евро; • загуба 300 000 евро; средната стойност е нула, ако се раздели на шест. Ако загубите се изключат, средната стойност е 200 000 евро. Следователно загубите трябва да участват с отрицателен знак. Предлагам § 50, ал. 6 да бъде заменена със следното: **„(6) Средната стойност на данъчните печалби за 2020 г., 2021 г., 2022 г., 2023 г., 2024 г. и 2025 г. се определя, като сборът от данъчните печалби и загуби за всяка от шестте години се раздели на шест. Данъчните загуби участват със своя отрицателен размер, а годините без извършвана дейност участват с нулева стойност.“**	**Не се приема**	В определянето на средната стойност на данъчните печалби за референтния период не участват години, за които данъчно задълженото лице има данъчна загуба. Това става ясно както от използването на термина „данъчна печалба“, което е положителният данъчен финансов резултат, така и от формулираното в ал. 6 изискване сборът от данъчните печалби да се раздели на броя на годините, за които се отнасят.
				13. 3. Лица без шест пълни години дейност Проектът освобождава само дружествата, учредени през 2027 г. Не е уредено как се третират лицата, учредени през 2022–2026 г. Ако се раздели сборът на шест, дружество, което е работило само две години, ще получи изкуствено ниска	**Не се приема**	В окончателния текст на законопроекта не е предвидено освобождаване на лица, учредени в определени години. Съгласно предвидена разпоредба сборът от данъчните печалби се разделя на броя на годините, за които се отнасят тези печалби,

				историческа база. Ако се раздели само на годините на дейност, базата ще бъде по-висока. Предлагам нова ал. 6а: **„(6а) Когато данъчно задълженото лице не е извършвало дейност през всички години от периода по ал. 4, средната стойност се определя чрез разделяне на сбора от данъчните печалби и загуби на броя на годините, през които лицето е извършвало дейност, но не по-малко от две години.“** Това решение е обосновано от необходимостта историческата база да отразява реалната история на предприятието, а не фиктивни нулеви години.		като по този начин не може да се получи изкуствено ниска историческа база.
				14. 4. Преобразувания и придобивания Без специално правило предприятията могат да бъдат поставени в неравностойно положение при преструктуриране. Ако дружество придобие печеливша дейност през 2027 г., неговата печалба ще бъде по-висока, но това може да е резултат от инвестиция, а не от извънредна доходност. Обратно, ако дейността бъде прехвърлена към ново дружество, може да се създаде изкуствено ниска база. Предлагам нова ал. 6б: **„(6б) При преобразуване чрез сливане, вливане, разделяне или отделяне, както и при придобиване или прехвърляне на предприятие или обособена част от предприятие, за целите на ал. 4 и 6 се включват данъчните печалби и загуби на праводателя и правоприемника, доколкото се отнасят до прехвърлената дейност.“**	**Приема се**	
				15. 5. Инвестициите не трябва да се третират като свръхпечалба Ако предприятие реализира по-висока печалба вследствие на нова инвестиция, производствено разширение или придобиване на активи, тази печалба не е непременно извънредна в смисъла на windfall tax. Предлагам нова ал. 6в:	**Не се приема**	Предлаганият механизъм на облагане на свръхпечалбата е насочен към извънредни печалби, значително надвишаващи историческите нива на доходност. Тези извънредни печалби не винаги са резултат единствено от по-висока производителност, поемане на по-голям предприемачески риск или осъществяване на значителни инвестиции

				„(6в) Данъчната основа се намалява с направените през 2027 г. и платени до 31 декември 2027 г. капиталови разходи за придобиване или изграждане на нови дълготрайни материални и нематериални активи, предназначени за стопанската дейност, до размера на положителната разлика по ал. 4.“ Тази корекция е оправдана, ако целта е да се обложи извънредната доходност, а не печалбата, която е резултат от разширяване на производството.		и въвеждане на иновации. В значителна част от случаите те са следствие от външни фактори, включително рязко покачване на пазарните цени, ограничения в предлагането, инфлационни процеси, пазарна концентрация или временни икономически дисбаланси. Предлаганият механизъм не разглежда свръхпечалбата като негативно икономическо явление. Напротив, той признава ролята на бизнеса като основен двигател на икономическото развитие. Същевременно приема, че когато извънредни външни обстоятелства създават значителен икономически излишък, държавата има право и задължение да насочи част от този ресурс към укрепване на фискалната устойчивост на страната.
				16. 6. Контролният индикатор § 50, ал. 18 въвежда: КИ = ({ДП}/{СФРЛ}) * 100. Този индикатор може да открива необичайни отклонения, но не може автоматично да докаже изкуствено намаляване на данъчната печалба. Данъчната печалба може да бъде по-ниска спрямо EBIT по напълно законни причини: • различна данъчна и счетоводна амортизация; • инвестиции; • провизии; • обезценки; • регулаторни разходи; • валутни разлики; • промяна в бизнес модела. Затова § 50, ал. 19 трябва да се замени с текст, който превръща индикатора в основание за проверка, а не в автоматичен механизъм за определяне на данъка: **„(19) Когато размерът на контролния индикатор за 2027 г. е по-нисък с повече от 15 на сто от**	**Приема се частично**	Предложен е нов контролен индикатор.

				средноаритметичната стойност на контролния индикатор за годините по ал. 17, органът по приходите може да изиска доказателства за причините за отклонението. Корекция на данъчната печалба се извършва само когато в производство по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се установи, че отклонението е резултат от изкуствено прехвърляне, укриване или неправомерно намаляване на данъчната печалба.“ Причината е, че определянето на данъчно задължение чрез историческо съотношение може да доведе до облагане на предполагаема, а не на действително реализирана печалба.		
				17. 7. Нулев или отрицателен EBIT Формулата не може да се прилага коректно, когато EBIT е нула или отрицателен. Предлагам да се създаде нова ал. 18а: **„(18а) Контролният индикатор не се изчислява за година, през която счетоводният финансов резултат преди начисляване на разходите за лихви е нулев или отрицателен. Когато контролният индикатор може да бъде изчислен за по-малко от три години от референтния период, ал. 19 не се прилага.“**	**Приема се частично**	Предложен е нов контролен индикатор.
				18. 8. „Реални икономически фактори“ § 50, ал. 20 използва понятието „реални икономически фактори“, но не го дефинира. Предлагам нова ал. 20а: **„(20а) Реални икономически фактори по ал. 20 са промени в обема или структурата на продажбите, цените на суровините и услугите, разходите за финансиране, инвестиционната програма, пазарния дял, регулаторната среда, продуктовата структура, придобиването или загубата на съществен клиент, природно бедствие, прекъсване на доставки или друго обстоятелство, което е повлияло съществено върху данъчната печалба.“** Следва да се уреди и доказването:	**Приема се**	

				„(20б) Данъчно задълженото лице посочва наличието на реални икономически фактори в декларацията по ал. 9 и представя доказателства при поискване от органите по приходите. Отказът да се приеме посоченото обстоятелство подлежи на обжалване по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.“ Това е необходимо, защото без критерии органът по приходите ще разполага с прекалено широка преценка, а лицето няма да знае какви доказателства трябва да събере.		
				19. IX. Санкциите Проектът увеличава редица санкции. Актуализирането на санкциите може да бъде оправдано, но трябва да се прави с оглед на тежестта на нарушението. Не е пропорционално еднакво да се третират: • техническа грешка без данъчен ефект; • закъснение с няколко дни; • неподаване на декларация; • умишлено подаване на неверни данни; • подаване на данни, довели до значително намаляване на данъка. Член 49, параграф 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз изисква тежестта на санкциите да не бъде несъразмерна спрямо нарушението. [fra.europa][fra.europa] Предлагам в съответните санкционни разпоредби да се добави нова алинея: **„Когато нарушението е отстранено доброволно преди започване на проверка или ревизия и не е довело до намаляване на дължимия данък, имуществената санкция се определя в размер на 20 на сто от минимално предвидената санкция.“** Този текст е необходим, защото ще разграничи съществото увреждане на фиска от формалното нарушение без финансов резултат.	**Не се приема**	Предложеното актуализиране на размера на имуществените санкции е обосновано с необходимостта от съобразяване на санкционната политика с настъпилите икономически промени и периода от последната актуализация. Размерът на санкциите следва да има превантивен и възпиращ ефект и да съответства на тежестта на нарушенията и необходимостта от спазване на данъчното законодателство. Не се счита за необходимо въвеждането на допълнителна диференциация на санкциите в зависимост от конкретния характер на допуснатата грешка, доколкото приложението им се извършва съобразно установените в закона предпоставки и общите принципи на административно наказателната отговорност.

				20. X. Заключение Предложените промени могат да бъдат подкрепени по принцип, но част от тях трябва да бъдат доразвити, за да бъдат приложими без значителни спорове. Необходимо е: • да се уточни действието на новия праг за активите; • да се уреди третирането на функционално свързаните активи; • да се посочи редът за използване на загубите от различни години; • да се изясни срокът за старите данъчни загуби; • да се дефинират допустимите AI активи; • да се въведе пропорционално третиране при смесено използване; • да се изясни кой понася данъка върху ваучерите; • да се уредят анулираните ваучери и повече от един работодател; • да се конкретизира отговорността при преобразуване; • да се гарантира стабилност на изборите по Pillar Two; • да се прецизира формулата за данъка върху свръхпечалбата; • да се включат правила за загуби, нови предприятия, придобивания и инвестиции; • да се превърне контролният индикатор в критерий за проверка, а не в автоматичен заместител на данъчната печалба; • да се диференцират санкциите според тежестта и фискалния ефект. В този вид проектът може да бъде подкрепен като насока на законодателна политика, но конкретните разпоредби следва да бъдат преработени по предложените направления, за да се гарантират	**Приема се частично**	Следва да се имат предвид мотивите, изложени по-горе по конкретните предложения.

				правната сигурност, предвидимостта и еднаквото прилагане на закона.		
4.	На 28.09.2026 чрез Портала за обществени консултации	**Димитър Барбуков**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:	**1. СТАНОВИЩЕ относно § 50 от проекта — данък върху свръхпечалбата за 2027 г.** Настоящото становище се отнася единствено до § 50 от проекта, с който се предлага въвеждане на данък върху свръхпечалбата за 2027 г. Предлаганият режим предвижда еднократен данък със ставка 33% за определени категории данъчно задължени лица. Данъчната основа е разликата между данъчната печалба за 2027 г. и средната стойност на данъчните печалби за 2020–2025 г., увеличена с 20%. По принцип държавата разполага с широка компетентност да определя структурата на прякото данъчно облагане. Правото на ЕС не забранява въвеждането на специални или секторни данъци. Същевременно тази компетентност не е неограничена. Националната мярка трябва да бъде съобразена с принципите на равно третиране, пропорционалност, правна сигурност, свободата на установяване, свободното движение на капитали и правилата за държавните помощи. Предлаганият § 50 може да преследва легитимна фискална цел, но в настоящата си редакция не определя достатъчно ясно какво представлява свръхпечалбата и допуска данъчно облагане на печалба, която може да е резултат от реален инвестиционен, производствен или пазарен растеж, а не от извънредна икономическа изгода. Поради това предложението следва да бъде прецизирано по отношение на приложното поле, референтния период, историческата база, преобразуванията, придобиванията, инвестициите, контролната формула и процедурата за доказване на икономическите причини за отклонение.	**Приема се частично**	Мярката е коригирана с цел прецизиране.
				2. I. Приложно поле на данъка § 50, ал. 2 определя като данъчно задължени лица:	**Не се приема**	Предложеният модел за облагане на свръхпечалбата не се основава на

				• банки; • застрахователи и презастрахователи; • лица, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги; • лица по чл. 3, ал. 1 от Валутния закон; • лица, извършващи дейност по чл. 3, ал. 1, т. 3 от Закона за кредитните институции; • лица, регистрирани като търговци и извършващи дейност в не по-малко от пет обекта за търговия с храни към 1 януари 2027 г. Това приложно поле поражда въпроса какъв е общият обективен критерий, който обединява всички тези категории лица. Банка, застраховател, телекомуникационно предприятие, обмен бюро, дружество за бързи кредити и търговец на храни имат различни: • източници на доход; • разходна структура; • капиталови изисквания; • регулаторна среда; • икономически цикъл; • марж на печалбата; • инвестиционен профил; • чувствителност към инфлация и лихвени проценти. При банка печалбата зависи основно от нетния лихвен доход, таксите, финансовите операции, провизиите и регулаторните изисквания. При търговец на храни печалбата се влияе от оборота, търговските отстъпки, разходите за логистика, труда, наемите, разваленатa стока и оборотния капитал. При телекомуникационно предприятие значителна част от печалбата може да произтича от дългосрочни инвестиции в мрежа и инфраструктура. Поради това една и съща формула за всички сектори може да доведе до облагане на различни по същност икономически резултати.		необходимостта от дефиниране на „свръхпечалба“ като самостоятелно икономическо понятие, а въвежда обективен законов механизъм за определяне на данъчната основа. Механизмът не приема автоматично всяко увеличение на абсолютния размер на печалбата за свръхпечалба. Следователно не се цели облагане на всяко увеличение на печалбата спрямо предходни години, като нормалното разрастване на дейността в рамките на историческия диапазон, включително увеличение на печалбата вследствие на увеличение на мащаба на бизнеса, само по себе си не води до облагане. Включването на определените сектори в обхвата на данъка върху свръхпечалбата е свързано с целесъобразността и законодателния избор относно обхвата на данъчната мярка. Водещо при определянето на конкретен, ограничен кръг от икономически сектори е необходимостта допълнителното облагане да бъде насочено към дейности, при които е установена концентрация на извънредни печалби в съчетание със съществено обществено значение на предоставяните услуги и стоки. По този начин данъчната мярка се обвързва с определени характеристики на пазарната среда и с необходимостта от справедливо участие във финансирането на публичните разходи, вместо да се прилага общо и без разграничение към всички икономически оператори. Допълнителен аргумент е общественото значение на включените икономически дейности. Банковите и застрахователните услуги, телекомуникациите, потребителското кредитиране, валутната обмяна и търговията с основни потребителски стоки засягат пряко

				Предложение Предлагам § 50, ал. 2 да бъде допълнена с нова ал. 2а: **„(2а) Лицата по ал. 2 се облагат с данък върху свръхпечалбата само доколкото за съответната икономическа дейност е установено, че данъчната печалба за 2027 г. превишава обичайното равнище на доходност вследствие на външни и временни икономически фактори, посочени в ал. 20а.“** Тази поправка е необходима, защото самото извършване на дейност в определен сектор не доказва наличие на свръхпечалба. Алтернативно, ако законодателят желае да запази секторния подход, следва да се предвидят отделни правила за определяне на базата за всеки сектор. Например финансовите предприятия могат да бъдат облагани според нетния лихвен и финансов доход, телекомуникационните предприятия — с отчитане на мрежовите инвестиции, а търговците — с отчитане на оборота, маржа и капиталовите разходи.		финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси.
				3. II. Практика на Съда на Европейския съюз относно секторните данъци Практиката на Съда на ЕС показва, че държавите членки по принцип могат да въвеждат данъци, които се прилагат само към определени сектори или според оборота. В решенията по съединени дела C-562/19 P, Комисия/Полша, и C-596/19 P, Комисия/Унгария, Съдът разглежда полския данък върху сектора на търговията на дребно и унгарския данък върху рекламата. Съдът приема, че прогресивната структура на данъка и фактът, че по-голямата тежест се понася от предприятия, притежавани от лица от други държави членки, сами по себе си не доказват нарушение на правото на ЕС или наличие на селективно предимство.[curia.europa][curia.europa] Това решение не означава, че всяка секторна данъчна мярка е допустима автоматично. Значението му е по-ограничено: държавата има право да избере	**Не се приема**	Становището няма характер на законодателно предложение. Предложеният модел за облагане на свръхпечалбата не се основава на необходимостта от дефиниране на „свръхпечалба“ като самостоятелно икономическо понятие, а въвежда обективен законов механизъм за определяне на данъчната основа. Механизмът не приема автоматично всяко увеличение на абсолютния размер на печалбата за свръхпечалба. Следователно не се цели облагане на всяко увеличение на печалбата спрямо предходни години, като нормалното разрастване на дейността в рамките на историческия диапазон, включително увеличение на печалбата вследствие на увеличение на мащаба на бизнеса, само по себе си не води до облагане.

				данъчна основа, ставка и прогресивна структура, стига мярката да не е проектирана по явно дискриминационен начин и да не цели заобикаляне на правилата за държавните помощи.[curia.europa] Следователно от практиката на Съда произтичат две важни насоки за § 50. Първо, самото секторно приложение на данъка не е достатъчно, за да се приеме нарушение на правото на ЕС. Второ, законодателят трябва да може да обоснове защо избраните категории лица са в различно фактическо положение спрямо лицата извън обхвата и защо различното третиране е свързано с целта на данъка. В настоящия проект липсва достатъчно ясно формулиран общ критерий. Изброяването на шест сектора не показва само по себе си защо например търговец с пет хранителни магазина е облагаем, а производствено предприятие със значителна пазарна сила и съпоставима извънредна печалба не е.		Включването на определените сектори в обхвата на данъка върху свръхпечалбата е свързано с целесъобразността и законодателния избор относно обхвата на данъчната мярка. Водещо при определянето на конкретен, ограничен кръг от икономически сектори е необходимостта допълнителното облагане да бъде насочено към дейности, при които е установена концентрация на извънредни печалби в съчетание със съществено обществено значение на предоставяните услуги и стоки. По този начин данъчната мярка се обвързва с определени характеристики на пазарната среда и с необходимостта от справедливо участие във финансирането на публичните разходи, вместо да се прилага общо и без разграничение към всички икономически оператори. Допълнителен аргумент е общественото значение на включените икономически дейности. Банковите и застрахователните услуги, телекомуникациите, потребителското кредитиране, валутната обмяна и търговията с основни потребителски стоки засягат пряко финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси.
				4. III. Селективност и държавни помощи При данъка върху свръхпечалбата основният въпрос по правилата за държавните помощи не е дали самото данъчно задължение представлява помощ. Облагането по принцип не предоставя предимство.	**Не се приема**	Преценката дали предлаганият данък върху свръхпечалбата представлява държавна помощ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) следва да се извърши на базата на

				Въпросът е дали изключването на предприятия извън посочените сектори може да даде предимство на тях спрямо сравними предприятия, включени в режима. Съдът на ЕС използва тристепенен анализ при данъчни мерки: 1. определя се референтната данъчна система; 2. проверява се дали мярката представлява отклонение от тази система и дали различава предприятия в сходно фактическо и правно положение; 3. проверява се дали различното третиране е оправдано от естеството или общата структура на данъчната система.[assets.kpmg][assets.kpmg] В делото относно белгийския режим на „excess profit“ — T-131/16 RENV, Белгия/Комисия — Общият съд приема, че обикновеният корпоративен данък е референтната система и че освобождаването на определени дружества от част от печалбата представлява селективно предимство. Съдът приема, че режимът не е оправдан от естеството или общата структура на белгийската данъчна система.[infocuria.curia.europa][curia.europa] Това дело е различно от настоящия проект, защото § 50 въвежда допълнителна тежест, а не освобождаване. То обаче е важно за метода на анализ: законодателят трябва ясно да определи референтната система и да обясни защо определени предприятия се включват, а други — не. **Конкретен проблем в § 50** Предложеният текст не съдържа критерий като: • пазарна концентрация; • минимален размер на маржа; • извънредно увеличение на цените; • зависимост от регулирани или кризисни пазари; • превишаване на средна секторна възвръщаемост;		анализ на отделните елементи на понятието за държавна помощ съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01) – държавен произход, предимство, избирателност и засягане на търговията и конкуренцията, както и при отчитане на съдебната практика на СЕС за облагане на свръхпечалбите. Държавен произход Съгласно чл. 107, параграф 1 от ДФЕС държавна помощ е налице, когато мярката е предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка. Както е разяснено в т. 38 от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ (2016/C 262/01), относимостта на мярката към държавата и финансирането ѝ с държавни ресурси представляват две отделни, кумулативни предпоставки. В разглеждания случай данъчният режим е установен със закон и се прилага и контролира от компетентните национални органи. Следователно неговата относимост към държавата не се оспорва. В същото време това обстоятелство не е достатъчно за квалифицирането му като държавна помощ, тъй като държавният произход е само един от елементите на фактическия състав по чл. 107, параграф 1 от ДФЕС. Следа да се има предвид, че мярката води до възникване на публично вземане и до увеличаване на приходите в държавния бюджет. Тя не представлява пряко предоставяне на държавни средства на данъчно задължените предприятия, нито

				• получаване на доход вследствие на външен шок. Вместо това той използва формален критерий — вид на дейността и наличие на пет обекта при търговците на храни. Това може да се окаже недостатъчно, ако няма доказателства, че именно тези сектори като група са в особено положение. **Предложение** Предлагам в § 50, ал. 2, т. 6 да се добави изискване за минимален икономически мащаб, например: **„6. лица, регистрирани като търговци и извършващи към 1 януари 2027 г. стопанска дейност в не по-малко от пет обекта за търговия с храни, при условие че общият им нетен приход от продажби за 2027 г. надвишава 50 000 000 евро.“** Самият праг от 50 млн. евро е пример и следва да бъде определен въз основа на данни. Същественото е да не се облага малък търговец само защото формално има пет обекта, ако неговата икономическа мощ и печалба не оправдават специален данък.		освобождаване от съществуващо публично задължение в полза на определен получател. В този смисъл, преотстъпването на данък върху свръхпечалбата не представлява отделен бюджетен разход или паричен трансфер към предприятието, а условно намаляване на окончателно дължимата сума по специалния данък. Данъчно задълженото лице остава обвързано от самото данъчно правоотношение, като правото на преотстъпване е ограничено по размер, предназначение и срок. Независимо от това, че преотстъпването има отражение върху размера на приходите, които държавата получава от данъка, самото наличие на такова отражение не е достатъчно, за да се приеме наличие на държавна помощ. В тази връзка преотстъпването не води до свободно разполагаема безвъзмездна помощ, а представлява данъчно третиране, чиито последици се определят пряко от закона. Този характер на мярката е съществен за цялостната ѝ квалификация. Тя не е организирана като схема за бюджетно финансиране на определени предприятия, а като специален данъчен режим, при който възникването и размерът на публичното задължение, както и условията за частичното му преотстъпване, са установени в една и съща законова разпоредба. В тази връзка самостоятелно държавният произход на режима не води автоматично до квалифицирането му като държавна помощ. Икономическо предимство Съгласно раздел 4 от Известието на Комисията икономическо предимство е налице, когато дадено предприятие получава икономическа полза, която не би получило при нормални пазарни условия. Понятието включва и

						освобождаването от разходи, които обичайно са включени в бюджета на предприятието. Прилагането на този критерий към разглеждания режим изисква да се отчете неговата цялостна структура, а не да се изолира един отделен елемент от механизма за определяне на данъчното задължение. По отношение на този аспект на държавната помощ следва да се има предвид, че въвеждането на данък върху свръхпечалбата създава допълнително публично задължение, което намалява разполагаемите средства на предприятията. Данъкът не компенсира разходи, не осигурява безвъзмездно финансиране и не освобождава задължените лица от разход, който иначе не биха могли да избегнат. Напротив, той представлява допълнителна данъчна тежест, която се понася от предприятията в съответствие със законово установени правила. Данъкът се определя по предварително установена формула, при еднаква ставка за всички лица, попадащи в неговия обхват. Неговият размер е обвързан с данъчната печалба за 2027 г. и с исторически референтен показател, а не с индивидуално предоставена от държавата финансова подкрепа. Следователно основният елемент на режима не предоставя икономическо предимство, а установява задължение за плащане на данък. В допълнение към това, предвиденото преотстъпване на данък върху свръхпечалбата не създава самостоятелно право на получаване на публични средства извън данъчното правоотношение. То се прилага единствено спрямо данъка върху свръхпечалбата, определен по реда на същия параграф, и не може да надвишава 30 на сто от неговия

						размер. По този начин законодателят е установил единен режим, в рамките на който се определят както първоначалното данъчно задължение, така и условията, при които част от него може да бъде преотстъпена. Преотстъпването не е допълнително плащане от държавата към предприятието и не създава вземане на предприятието към бюджета за получаване на субсидия. То представлява нормативно обусловена последица от изпълнението на законовите предпоставки за данъчно третиране. Следва да се има предвид, че по своята същност преотстъпването на временния данък върху свръхпечалбата не представлява селективно икономическо предимство, а е само технически инструмент в съответствие с принципа на икономическа симетрия. Мярката има общ, хоризонтален характер в рамките на приложимата подсистема и е достъпна при еднакви, обективни условия за всеки субект, превишил референтния праг. Съществено е и обстоятелството, че преотстъпването не отменя данъка като такъв. Данъчното задължение възниква по обективен начин за всички лица, които отговарят на условията за облагане с данък върху печалбата и се определя по един и същ законов механизъм. Преотстъпването е ограничено до малка част от определения данък, а останалата част от данъчната тежест се запазва. Предприятията не се освобождават изцяло от специалното облагане, а остават обект на режима, включително на задълженията за деклариране, авансово внасяне, отчетност и контрол. В допълнение, преотстъпването е обвързано с конкретни нормативни изисквания относно предназначението и

						използването на средствата. По този начин законодателят не предоставя на предприятията безусловна финансова полза, която те могат да използват по свое усмотрение. Правото на преотстъпване на част от данъка се преустановява при предвидените случаи на прехвърляне на предприятие или преобразуване, а при неизпълнение на изискванията за използване на средствата преотстъпеният данък става дължим в пълния му размер. По този начин се осигурява контрол върху използването на облекчението и не допуска то да се превърне в генератор на допълнително (конкурентно) предимство, нито в безусловно освобождаване от данъчна тежест. Следователно този подход отразява същността на мярката като специален данъчен режим, а не като схема за подпомагане. С въвеждането на временния налог държавата не предоставя селективно или скрито икономическо предимство за секторите, оставащи извън неговия обхват. За целите на настоящия закон, обложените и необложените субекти не се намират в сходно фактическо и правно положение през призмата на принципа за облагане. Избирателност Селективност се оценява при отчитане на притежавания фискален суверенитет в областта на прякото облагане и липсата на правила в областта, хармонизирани на ниво ЕС. Държавата има право самостоятелно да решава кои икономически източници да облага и да структурира данъчната тежест според нуждите на своя бюджет. Съгласно раздел 5 от Известието на Комисията избирателността се установява въз основа на характера на мярката, приложимата

						референтна система и начина, по който се третират предприятията, намиращи се в съпоставимо правно и фактическо положение с оглед на целта на тази система. По отношение на данъчните мерки т. 132–137 от Известието предвиждат анализ на референтната система, наличието на дерогация от нея и евентуалното оправдаване на различното третиране от естеството или общата схема на системата. Предлаганият данък върху свръхпечалбата е самостоятелно установен данък със собствена данъчна основа, кръг на задължените лица, данъчен период и ставка. Съгласно т. 134 от Известието на Комисията при самостоятелните данъци със специално предназначение референтната система по принцип е самият данък. Ежегодният корпоративен подоходен данък, в случая не може да се използва за сравнение, като референтна система, тъй като има за предмет облагането на ежегодния текущ корпоративен доход (печалба) като постоянна проява на икономическа дейност. Неговата логика е да облага резултата от обичайния регулярен стопански оборот. Новият данък е с различен предмет: той облага извънредния (неочаквания) резултат, получен в резултат на външни пазарни шокове и извънредни обстоятелства. Новият данък не изследва и не регулира текущата печалба сама по себе си по обичайния реда на ЗКПО. Той е самостоятелен извънреден налог (sui generis), който има собствена данъчна основа, собствени субекти, собствен референтен период (2020–2026 г.) и временен характер. Този извънреден данък се въвежда като автономна, временна и корективна мярка.

						Природата на данъка е корекционна спрямо пазара, което го отделя от неутралния характер на ЗКПО и го дефинира като затворена, специфична референтна рамка. Новият данък не променя, не отменя и не създава изключения от правилата на ЗКПО – компаниите в тези сектори продължават да плащат стандартния си корпоративен данък по ЗКПО върху общата си печалба. Следователно, анализът на избирателността трябва да се извършва в рамките на специалния режим за облагане с данък върху свръхпечалбата, а не чрез автоматичното му съпоставяне с всички елементи на общата система на корпоративното подоходно облагане. Този подход е съобразен с особеностите на данъка върху свръхпечалбата, който има собствена логика на определяне на данъчната основа и допълнителна данъчна тежест, различна от тази на общия корпоративен данък. Данъчните задължения се определят въз основа на предварително установени и обективни критерии. В дадения случай кръгът на данъчно задължените лица е определен изчерпателно чрез позоваване на съответните, приложими за лицата, специални закони. Данъчната основа, ставката и редът за определяне на задължението са установени в самия закон. Данъчната основа се формира въз основа на данъчната печалба за 2027 г. и на историческите печалби за определен период, увеличени с 20 на сто, при специални правила за изрично посочени случаи. Така законът установява предварително приложими критерии за определяне на данъчното задължение и ограничава възможността за

						различно третиране по индивидуална преценка на администрацията. Извършеното увеличение на реализирания исторически финансов резултат в размер на 20% не е произволно, а има характер на стойностна корекция, отразяваща кумулативния ефект на инфлацията за визирания времеви интервал. Самото обстоятелство, че специалният данък се прилага към определени категории предприятия, не е достатъчно, за да се приеме наличие на държавна помощ. Критерият за избирателност по чл. 107, параграф 1 от ДФЕС не се свежда до установяване на различен данъчен режим, а изисква наличието на селективно икономическо предимство. В настоящия случай основният данък увеличава данъчната тежест на предприятията, попадащи в неговия обхват. Той не предоставя на тези предприятия по-благоприятно третиране спрямо останалите стопански субекти, а ги подчинява на допълнително публично задължение. В допълнение, правото на преотстъпване на част от данъка не се предоставя на индивидуално определени предприятия или въз основа на индивидуални решения на публичен орган. То е нормативно установено за всички данъчно задължени лица, които попадат в обхвата на данъка върху свръхпечалбата и изпълняват предвидените законови условия. Размерът на преотстъпването е еднакво определен като процент от данъка. Условията за използване на средствата, срокът за тяхното използване и последиците от неизпълнението са уредени по общ начин и се прилагат въз основа на обективни критерии. Следователно

						механизмът не позволява предоставянето на индивидуални данъчни облекчения по преценка на администрацията. Неговото приложение е автоматично при изпълнение на законовите предпоставки. Режимът не предоставя индивидуално определена икономическа полза по преценка на публичен орган. Всички елементи на данъка са определени със закон. Не е предвидена възможност за дискреция и компетентният орган не може да избира конкретни предприятия, да определя индивидуално размера на данъка или на преотстъпването или да го предоставя въз основа на свободна административна преценка Засягане на конкуренцията и търговията между държавите членки Съгласно раздел 6 от Известието на Комисията наличието на държавна помощ предполага мярката да е в състояние да наруши или да заплаши да наруши конкуренцията чрез предоставяне на предимство на определени предприятия и да може да засегне търговията между държавите членки. Двата елемента са кумулативни. Самото наличие на конкурентни пазари или възможност за трансгранична стопанска дейност не е достатъчно, за да се квалифицира дадена национална данъчна мярка като държавна помощ. Необходимо е да се подчертае, че предлаганото данъчно облагане не подобрява конкурентната позиция на задължените предприятия. Данъкът върху свръхпечалбата създава допълнително финансово задължение и намалява разполагаемите средства на данъчно задължените лица. Той не предоставя безвъзмездни средства, не компенсира оперативни разходи и не освобождава

						предприятията от обичайни разходи за осъществяване на дейността им. Поради това, самото облагане не представлява мярка, която подобрява конкурентната позиция на задължените предприятия спрямо техните конкуренти. Обстоятелството, че някои от засегнатите сектори са отворени за конкуренция и трансгранична стопанска дейност, не променя тази правна характеристика. Критерият за засягане на конкуренцията е свързан с наличието на предимство, а не само с факта, че предприятието осъществява дейност на конкурентен пазар. Също така е необходимо да се подчертае, че преотстъпването на част от данъка не е безусловно. То е обвързано с конкретни цели, срокове и законови условия, които ограничават използването на средствата. Предвидените ограничения, заедно със задължението за възстановяване на данъка при неизпълнение на условията, потвърждават, че механизмът е част от регулираното данъчно третиране, а не самостоятелна схема за предоставяне на финансови средства с цел подобряване на конкурентната позиция на отделни предприятия. В тази връзка поради липсата на селективно икономическо предимство не е изпълнена необходимата предпоставка за квалифицирането на режима като мярка, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне на определени предприятия в по-благоприятно положение. Следователно обстоятелството, че предприятията осъществяват дейност в сектори, в които има трансгранична конкуренция, не е достатъчен, за да обоснове

					приложението на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС към разглеждания данъчен режим.
			5. IV. Референтният период 2020–2025 г. § 50, ал. 4 определя данъчната основа като разликата между данъчната печалба за 2027 г. и средната стойност на печалбите за 2020–2025 г., увеличена с 20%. Периодът включва шест изключително различни години: • 2020 г. — пандемичен шок; • 2021 г. — възстановяване; • 2022 г. — енергийна и инфлационна криза; • 2023–2025 г. — промени в лихвените проценти, разходите и потреблението. Трудно е да се приеме, че простата средна стойност за този период представлява „нормална“ печалба за всички предприятия. • **Пример** Предприятие има следните резултати: **Година** / **Данъчна печалба** 2020 г. — 100 000 евро 2021 г. — 200 000 евро 2022 г. — 1 000 000 евро 2023 г. — 800 000 евро 2024 г. — 900 000 евро 2025 г. — 1 000 000 евро Средната печалба е 666 667 евро. След увеличението с 20% референтното равнище става 800 000 евро.	**Не се приема**	По отношение на избора на референтен период следва да се има предвид, че с референтния период се цели да се използват резултатите от достатъчно продължителен период, така че да бъдат изгладени временните колебания, да се намали ефекта от еднократни печалби и загуби и да бъдат отчетени различните икономически цикли. В тази връзка обстоятелството, че отделни години от референтния период са били характеризирани с неблагоприятни икономически условия само по себе си не означава, че тези години следва да бъдат изключени от изчислението. В допълнение, прилагането на единен референтен период към всички данъчно задължени лица осигурява обективен и еднакъв подход при определяне на данъчната основа.

				Ако печалбата през 2027 г. е 1 000 000 евро, свръхпечалбата би била 200 000 евро. Ако обаче 2022 г. е била извънредно силна за конкретния сектор, историческата база вече включва извънредна печалба и действителната свръхпечалба за 2027 г. се занижава. Обратният ефект също е възможен. Ако базовият период включва кризисни загуби, историческата база се понижава и нормална печалба за 2027 г. може да бъде третирана като свръхпечалба. **Предложение** Да се даде възможност за корекция на базата при доказана съществена промяна в дейността: **„(6а) Когато през периода по ал. 4 или през 2027 г. е настъпила съществена промяна в обема, структурата или предмета на дейността на данъчно задълженото лице, средната стойност по ал. 6 се коригира пропорционално на промяната, въз основа на счетоводни и други доказателства за съответната дейност.“** Това предложение не отменя историческия подход, а го адаптира към предприятия, чиято дейност през 2027 г. вече не е сравнима с дейността им през базовия период.		
				6. V. Години със загуба и години без дейност § 50, ал. 6 гласи: „Средната стойност на данъчните печалби за 2020 г., 2021 г., 2022 г., 2023 г., 2024 г. и 2025 г. се определя, като сборът от данъчните печалби за тези години се раздели на броя на годините, за които се отнасят.“ Не е ясно дали: • загубите участват с отрицателен знак; • годините без дейност участват в знаменателя; • години с отрицателен резултат се изключват. Това е съществено, защото различният подход може да промени данъка многократно. **Пример** Резултатите са: • печалба 100 000 евро;	**Не се приема**	По отношение на разпоредбата следва да се има предвид, че в определянето на средната стойност на данъчните печалби за референтния период не участват години, за които данъчно задълженото лице има данъчна загуба. Това става ясно както от използването на термина „данъчна печалба“, което е положителният данъчен финансов резултат, така и от формулираното изискване сборът от данъчните печалби да се раздели на броя на годините, за които се отнасят тези печалби.

				• печалба 200 000 евро; • печалба 300 000 евро; • загуба 100 000 евро; • загуба 200 000 евро; • загуба 300 000 евро. Ако всички шест години участват, средната стойност е 0 евро. Ако загубите се изключат, средната стойност е 200 000 евро. Ако годините със загуба участват в сбор, но не и в знаменателя, резултатът е отрицателен. Поради това предлагам § 50, ал. 6 да бъде заменена със следния текст: **„(6) Средната стойност на данъчните печалби и загуби за 2020 г., 2021 г., 2022 г., 2023 г., 2024 г. и 2025 г. се определя, като сборът от данъчните печалби и загуби за шестте данъчни периода се раздели на шест. Данъчните загуби участват със своя отрицателен размер, а годините без извършвана дейност участват с нулева стойност.“** Тази редакция е необходима, защото гарантира еднаква методика за всички предприятия и не позволява избирателно включване или изключване на години.		
				7. VI. Предприятия с непълен исторически период Проектът освобождава от данъка дружествата, учредени през 2027 г. Не е уредено обаче как се третират дружества, учредени през 2021–2026 г. Например дружество, учредено през 2024 г., има само две години исторически данни. Ако се раздели сборът на шест, неговата база ще бъде изкуствено ниска. Ако се раздели на две, базата може да бъде по-нестабилна, но ще отразява реалната му история. Предлагам нова ал. 6б: **„(6б) Когато данъчно задълженото лице не е извършвало дейност през всички години от периода по ал. 4, средната стойност се определя чрез разделяне на сбора от данъчните печалби и загуби**	**Не се приема**	В окончателния текст на законопроекта не е предвидено освобождаване на лица, учредени в определени години. Съгласно предвидена разпоредба сборът от данъчните печалби се разделя на броя на годините, за които се отнасят тези печалби, като по този начин не може да се получи изкуствено ниска историческа база.

				на броя на годините, през които лицето е извършвало дейност. Когато лицето е извършвало дейност през по-малко от две пълни години, данъчната основа не се определя по реда на този параграф.“ Тук трябва да се избере дали прагът да бъде две или три години. Важното е да има обективно правило, което да не поставя новите предприятия в зависимост от произволен знаменател.		
				8. VII. Преобразувания и придобивания § 50 не съдържа достатъчно правила за предприятия, които са преобразувани или са придобили дейност през 2027 г. **Пример за инвестиционен растеж** Дружество А има средна историческа печалба 1 млн. евро. През 2027 г. то придобива дружество Б и започва да реализира печалба от 3 млн. евро. Увеличението от 2 млн. евро може да изглежда като свръхпечалба, но всъщност е резултат от придобиване и инвестиция. **Пример за изкуствено прехвърляне** Дружество А прехвърля печеливша дейност на ново дружество Б, създадено през 2027 г. Дружество Б няма историческа база и формално може да не попадне в режима. Без специални правила проектът може едновременно: • да обложи реален инвестиционен растеж; • да позволи избягване чрез прехвърляне на дейност. Предлагам нова ал. 6в: **„(6в) При преобразуване чрез сливане, вливане, разделяне или отделяне, както и при придобиване или прехвърляне на предприятие или обособена част от предприятие, за целите на ал. 4 и ал. 6 се включват данъчните печалби и загуби на праводателя и правоприемника, доколкото се отнасят до прехвърлената дейност.“**	**Приема се**	

			Предлагам да се добави и второ изречение: „Когато прехвърлянето е извършено между свързани лица след 31 декември 2026 г., историческата база се определя така, че да не се допуска изкуствено отделяне на дейност с цел избягване на данъка.“ Това правило трябва да се прилага внимателно, като се изисква доказване на прехвърлената дейност и се гарантира право на защита.		
			9. VIII. Инвестициите и капиталовите разходи Проектът може да обложи като свръхпечалба печалба, произтичаща от: • изграждане на нов завод; • разширяване на мрежа; • придобиване на нови активи; • увеличаване на производствения капацитет; • въвеждане на нов продукт; • придобиване на дружество. Това би противоречало на целта да се обложи извънреден външен излишък, ако печалбата е резултат от нормална предприемаческа инвестиция. Предлагам нова ал. 6г: **„(6г) При определяне на данъчната основа се приспадат направените през 2027 г. и платени до 31 декември 2027 г. капиталови разходи за придобиване или изграждане на нови дълготрайни материални и нематериални активи, предназначени за стопанската дейност, до размера на положителната разлика по ал. 4.“** Необходимо е да се предвиди защита срещу фиктивни инвестиции. Поради това може да се добави: „Когато активът бъде продаден или престане да се използва за стопанската дейност преди изтичането на три години, размерът на приспадането се включва обратно в данъчната основа за годината на продажбата или промяната.“	**Не се приема**	Предлаганият механизъм на облагане на свръхпечалбата е насочен към извънредни печалби, значително надвишаващи историческите нива на доходност. Тези извънредни печалби не винаги са резултат единствено от по-висока производителност, поемане на по-голям предприемачески риск или осъществяване на значителни инвестиции и въвеждане на иновации. В значителна част от случаите те са следствие от външни фактори, включително рязко покачване на пазарните цени, ограничения в предлагането, инфлационни процеси, пазарна концентрация или временни икономически дисбаланси. Предлаганият механизъм не разглежда свръхпечалбата като негативно икономическо явление. Напротив, той признава ролята на бизнеса като основен двигател на икономическото развитие. Същевременно приема, че когато извънредни външни обстоятелства създават значителен икономически излишък, държавата има право и задължение да насочи част от този ресурс към укрепване на фискалната устойчивост на страната.
			10. IX. Контролният индикатор и автоматичната корекция	**Приема се частично**	Предложен е нов контролен индикатор.

				§ 50, ал. 18 въвежда контролен индикатор: КИ = \frac{ДП}{СФРЛ} \times 100, където данъчната печалба се разделя на счетоводния финансов резултат преди разходите за лихви. § 50, ал. 19 предвижда, че ако индикаторът за 2027 г. е по-нисък с повече от 15% от историческата средна стойност, данъчната печалба се определя чрез умножение на EBIT за 2027 г. по историческия индикатор. Тук се съдържат два различни въпроса. Първият е контролен - дали има необичайно отклонение. Вторият е материален - какъв е действителният размер на данъчната печалба. От първия въпрос не следва автоматично вторият. **Пример** Предприятие има: • счетоводен EBIT: 10 млн. евро; • данъчна печалба: 5 млн. евро; • исторически индикатор: 80%. Индикаторът за 2027 г. е 50%. Отклонението надхвърля 15%. Това обаче може да се дължи на: • ускорена данъчна амортизация; • инвестиция; • непризнати счетоводни обезценки; • промяна в признаването на разходите; • законно приложим данъчен стимул. Ако данъчната печалба автоматично се замени с 8 млн. евро, ще се обложи не действителният данъчен резултат, а хипотетичен резултат, изведен от историческо съотношение. Поради това предлагам § 50, ал. 19 да бъде заменена със следното: **„(19) Когато размерът на контролния индикатор за 2027 г. е по-нисък с повече от 15 на сто от средноаритметичната стойност на контролния**		

				индикатор за годините по ал. 17, органът по приходите може да изиска доказателства за причините за отклонението. Корекция на данъчната печалба се извършва само когато в производство по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се установи, че отклонението е резултат от изкуствено прехвърляне, укриване или неправомерно намаляване на данъчната печалба.“ Тази редакция е по-пропорционална, защото: • запазва контролната функция на индикатора; • допуска проверка при необичайно отклонение; • не приема автоматично, че отклонението е нарушение; • гарантира производство по ДОПК; • позволява на лицето да представи доказателства; • съобразява се с правото на защита. **Нулев или отрицателен EBIT** Формулата не може да се приложи математически коректно, ако EBIT е нула или отрицателен. Предлагам нова ал. 18а: **„(18а) Контролният индикатор не се изчислява за данъчен период, през който счетоводният финансов резултат преди начисляване на разходите за лихви е нулев или отрицателен. Когато контролният индикатор може да бъде изчислен за по-малко от три данъчни периода от референтния период, ал. 19 не се прилага.“** Тази поправка предотвратява деление на нула и използване на статистически ненадеждна база.		
				11. Х. „Реални икономически фактори“ § 50, ал. 20 предвижда: „Не се определя данъчна печалба за 2027 г. по реда на ал. 19, когато понижението се дължи на реални икономически фактори, което се доказва от данъчно	**Приема се**	

				задълженото лице чрез съответните факти и обстоятелства.“ Това правило е важно, но е твърде общо. Не е ясно какво се разбира под „реални икономически фактори“, какви доказателства са допустими и пред кого се представят. Предлагам да се създаде нова ал. 20а: **„(20а) Реални икономически фактори по ал. 20 са промени в обема или структурата на продажбите, цените на суровините и услугите, разходите за финансиране, инвестиционната програма, пазарния дял, регулаторната среда, продуктовата структура, придобиването или загубата на съществен клиент, природно бедствие, прекъсване на доставки или друго обстоятелство, което е повлияло съществено върху данъчната печалба.“** Следва да се създаде и ал. 20б: **„(20б) Данъчно задълженото лице посочва наличието на реални икономически фактори в декларацията по ал. 9 и представя доказателства при поискване от органите по приходите. Отказът да се приеме посоченото обстоятелство се мотивира и подлежи на обжалване по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.“** Така се въвеждат: • примерни категории; • процесуален ред; • задължение за мотивиране; • право на обжалване.		
				12. XI. Авансовите вноски § 50, ал. 13–§ 50, ал. 16 въвеждат месечни авансови вноски. Тези вноски се определят въз основа на прогнозната данъчна печалба за 2027 г. Прогнозата обаче може да бъде повлияна от фактори, които предприятието не може да предвиди: • промяна в цените; • спад на търсенето;	**Приема се**	

				• промяна на лихвените проценти; • загуба на основен клиент; • регулаторни промени; • инвестиции; • природни или логистични събития. Проектът не предвижда процедура за изменение на авансовите вноски, когато прогнозата вече очевидно не съответства на очаквания годишен резултат. Предлагам да се създаде нова ал. 14а: **„(14а) Когато след подаване на декларацията по ал. 14 настъпят обстоятелства, които водят до съществено изменение на очакваната данъчна печалба за 2027 г., данъчно задълженото лице може еднократно да подаде коригираща декларация за размера на месечните авансови вноски до 30 септември 2027 г.“** Това ще предотврати прекомерно авансово плащане и ще намали риска от лихви при добросъвестна първоначална прогноза.		
				13. XII. Практика на държавите членки В държавите членки са прилагани различни данъци върху извънредни печалби, но обикновено те са свързани с конкретен сектор и конкретен източник на доход. Унгария е използвала налози върху финансовия сектор, включително върху нетни приходи, лихвени маржове и такси. Испания е прилагала допълнително облагане на определени нетни лихвени приходи и комисиони на банкови предприятия. Европейските анализи разграничават налози върху печалба, приходи, пасиви, баланси или специфични маржове. [elibrary.imf][europarl.europa][cambridge] Тези примери показват, че няма един задължителен европейски модел. Те обаче показват и необходимостта данъкът да бъде съобразен с икономиката на конкретния сектор. Прилагането на еднаква 33-процентна ставка върху исторически определена разлика за всички включени	**Не се приема**	Становището няма характер на законодателно предложение.

				сектори не е непременно несъвместимо с правото на ЕС, но изисква особено силна обосновка защо една и съща данъчна основа е подходяща за толкова различни дейности.		
				14. XIII. Съответствие с принципа на пропорционалност Пропорционалността изисква мярката: 1. да е подходяща за постигане на целта; 2. да е необходима; 3. да не налага прекомерна тежест спрямо преследваната цел. При § 50 трябва да се провери дали данъкът: • облага действително извънредната печалба; • не облага нормален инвестиционен растеж; • не води до данък при реална загуба през 2027 г.; • не създава прекомерна тежест при предприятия с нисък марж; • не се прехвърля изцяло върху потребителите; • не поставя в неблагоприятно положение предприятия в сравнимо положение. Показателен е примерът с търговец на храни с малък марж. Предприятие може да има голям оборот и номинално по-висока печалба, но разходите му за логистика, заплати, енергия и стоки да са нараснали значително. Ако данъкът се изчислява само спрямо историческата печалба, той може да намали средствата за инвестиции и оборотен капитал. Поради това следва да се предвиди защита при: • нисък марж; • доказани инвестиции; • значителен ръст на разходите; • реален спад на нетната доходност; • доказана загуба през 2027 г.	**Не се приема**	Становището няма характер на законодателно предложение. В допълнение на това следва да се има предвид, че принципът на пропорционалност изисква избраният данъчен инструмент да бъде съобразен с преследваната цел и неговите последици да не надхвърлят необходимото за нейното постигане. При извънредното облагане на корпоративната печалба това означава допълнителната тежест да бъде ограничена по отношение на времето, приложното поле и размера на дохода, върху който се начислява данъкът. Предлаганата мярка отговаря на изискванията чрез съчетаването на четири основни ограничения: еднократно прилагане през 2027 г., обхващане на предварително определени икономически дейности, индивидуално установяване на историческия референтен размер и облагане само на положителната разлика над него. Ограничаването до една данъчна година предотвратява превръщането на извънредния данъчен инструмент в постоянно увеличение на корпоративната данъчна тежест. Секторният обхват избягва автоматичното разпростиране на допълнителното облагане върху предприятия, чиито икономически характеристики, инвестиционни цикли и условия за формиране на печалбата съществено се различават от тези на включените в режима лица. Индивидуалният референтен период има особено значение за пропорционалността на

						данъка. Вместо да се облага цялата печалба за 2027 г. или да се използва единен абсолютен праг за предприятия с различен мащаб, данъчната основа се определя спрямо историческите резултати на конкретното задължено лице. Така допълнителната тежест е свързана с действително отчетеното увеличение на печалбата, а не само с нейния абсолютен размер. Пропорционалността се подкрепя и от механизма за преотстъпване на 30 на сто от дължимия данък. При изпълнение на нормативно определените условия част от ресурса се насочва към поддържане на капиталови буфери, придобиване на активи, свързани с основната дейност, или закупуване на държавни ценни книжа. По този начин режимът съчетава фискалния интерес с възможността за запазване на определен финансов ресурс за капиталова устойчивост и инвестиционни цели. Контролният механизъм за защита на данъчната основа също е част от баланса между ефективност и пропорционалност. Той ограничава възможността за изкуствено намаляване на печалбата, но предвижда корекция само при настъпване на предварително определените условия. По този начин се цели предотвратяване на заобикалянето на режима, без да се допуска неограничена административна намеса в определянето на финансовия резултат. В съвкупност тези характеристики показват, че извънредното облагане е ограничено както по отношение на периода на действие, така и по отношение на икономическия резултат, върху който се прилага. Този подход е насочен към постигане на фискалната цел при ограничаване

					на неблагоприятните последици за нормалната стопанска дейност, инвестициите и финансовата устойчивост.
				15. XIV. Предложение за цялостна редакция на § 50 С оглед на изложеното предлагам § 50 да бъде преработен в следния смисъл: **„§ 50. (1) Данъчно задължените лица по ал. 2 дължат данък върху извънредната положителна разлика между данъчната печалба за 2027 г. и референтната данъчна печалба, определена по този параграф.** **(2) Данъчно задължени лица са лицата по чл. 2, ал. 1, т. 1 и 2, които извършват дейност като:** **1. банки;** **2. застрахователи и презастрахователи;** **3. предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги;** **4. лица по чл. 3, ал. 1 от Валутния закон;** **5. лица, извършващи дейност по чл. 3, ал. 1, т. 3 от Закона за кредитните институции;** **6. търговци, извършващи дейност в не по-малко от пет обекта за търговия с храни, при условие че нетният им приход от продажби за 2027 г. надвишава праг, определен в този параграф.** **(3) Данъкът се прилага само когато данъчната печалба за 2027 г. превишава референтната данъчна печалба с повече от 20 на сто.** **(4) Референтната данъчна печалба се определя въз основа на средната стойност на данъчните печалби и загуби за 2020–2025 г., коригирана при преобразуване, придобиване, прехвърляне на предприятие или обособена част от предприятие, съществена промяна в дейността или доказани капиталови инвестиции.** **(5) Данъчната ставка на данъка е 33 на сто.** **(6) Контролният индикатор по ал. 17 и 18 служи за идентифициране на риск и не представлява**	**Приема се частично**	Следва да се имат предвид мотивите, изложени по-горе.

				самостоятелно основание за автоматично определяне на данъчната печалба.“ Тази редакция е концептуална. Към нея трябва да се добавят подробните правила за отделните сектори, преобразуванията, инвестициите и процедурата за доказване.		
				16. XV. Заключение Данъкът върху свръхпечалбата може да бъде въведен като временна фискална мярка, без това само по себе си да противоречи на правото на ЕС. Практиката на Съда на ЕС по дела C-562/19 P и C-596/19 P показва, че държавите членки разполагат с широко поле за избор на структурата на данъчните системи, включително прогресивни и секторни данъци.[curia.europa][curia.europa] Това поле обаче е ограничено от изискванията за: • липса на дискриминация; • обективна и последователна данъчна основа; • пропорционалност; • правна сигурност; • защита на свободата на установяване и свободното движение на капитали; • съответствие с правилата за държавните помощи; • ефективно право на защита. В настоящата редакция § 50 не дава достатъчно ясен отговор на следните въпроси: • защо са избрани точно тези сектори; • как се доказва извънредният характер на печалбата; • как се включват загубите в историческата база; • как се третират новите предприятия; • как се отчитат преобразуванията и придобиванията; • как се защитават инвестициите; • как се прилага контролният индикатор при нулев или отрицателен EBIT;	**Не се приема**	Следва да се имат предвид мотивите, изложени по-горе.

				• как се доказват реалните икономически фактори; • как се обжалва автоматичната корекция; • как се актуализират авансовите вноски. Поради това § 50 следва да бъде подкрепен само като законодателна цел, но не и в настоящата му редакция. Необходимо е да бъде преработен така, че да облага действително извънредната положителна разлика, а не всяко увеличение на печалбата, възникнало вследствие на инвестиции, разширяване на дейността, промяна на пазара или законно приложени данъчни правила.		
5.	На 28.09.2026 г. по ел. поща на taxpolicy@minfin.bg	**Ралица Милева**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** С настоящото становище изразявам своята силна загриженост и категорично несъгласие с предложението за въвеждане на 7% окончателен данък върху цялата стойност на ваучерите за храна. Като работещ гражданин, който получава ваучери за храна на стойност 62 евро (около 121 лв.) месечно, смятам, че тази мярка е социално несправедлива по следните причини: Намаляване на покупателната способност при растящи цени: Ваучерите за храна са ключов инструмент за подкрепа на работещите хора в условия на постоянна инфлация и поскъпване на стоките от първа необходимост. Въвеждането на данък върху тях директно ще намали реалния доход, предназначен за прехрана. Несправедливо третиране на ниските и средните доходи: Моята месечна сума от 62 евро е далеч под сегашния законово установен необлагаем таван от 102 евро (200 лв.). Напълно нелогично е лицата, които получават по-ниски суми, да бъдат санкционирани с нов данък, само за да се даде възможност на други субекти да се възползват от евентуален нов таван от 200 евро. Така предложената мярка ощетява хората, които имат най-голяма нужда от тази помощ.	**Приема се**	Ваучерите за храна на електронен носител до 102,26 евро ще останат необлагаеми, както за работодателя, така и за наетите лица.

				Обезсмисляне на социалния характер на придобивката: Ваучерите за храна по дефиниция са социална придобивка, а не стандартно трудово възнаграждение. Облагането им заличава техния смисъл и ги превръща в допълнително данъчно бреме за работника. Моето предложение: Апелирам Министерството на финансите да преразгледа механизма на облагане. Настоявам сегашният праг от 102 евро (200 лева) да остане изцяло необлагаем с данъци и осигуровки. Новият данък от 7% би могъл да се прилага единствено и само върху горницата (сумата, с която се надвишава този праг), ако таванът бъде вдигнат до 200 евро. По този начин ще се защитят правата и доходите на работещите с по-ниски и средни размери на ваучерите, без да се натоварват допълнително семейните им бюджети в кризата. Надявам се, че гласът на българските граждани и работещите хора ще бъде чут при финалното оформяне на законопроекта.		
6.	На 29.09.2026 г. по ел. поща на taxpolicy@minfin.bg	**Боряна Величкова**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** Аз съм против да се облагат ваучерите за храна на служителите със 7% данък. Променете данъка на дружествата от 3% на 7%, но не налагайте такъв на работещите.	**Приема се частично**	Ваучерите за храна на електронен носител до 102,26 евро ще останат необлагаеми, както за работодателя, така и за наетите лица.
7.	На 29.09.2026 г. по ел. поща на minfin@minfin.bg	**Асоциация на банките в България (АББ)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от	**1.** Асоциацията на банките в България не подкрепя предложението за свръхоблагане на банковия сектор. Наличието на извънредна печалба не е обосновано, а мярката поставя под риск способността на банките да финансират икономиката. Принципите на равнопоставеност и правна сигурност са нарушени и	**Не се приема**	По отношение на избора на референтен период следва да се има предвид, че с референтния период се цели да се използват резултатите от достатъчно продължителен период, така че да бъдат изгладени временните колебания, да се намали ефекта от еднократни печалби и загуби

			името на друго лице/група лица: Банките в България	мярката не съответства с националното и европейското право. **Мярката въвежда свръхоблагане при необоснован избор на референтен период** Механичното сравнение със средна номинална печалба за произволно избран период не доказва наличието на „свръхпечалба“. Обосноваването на извънредно облагане предполага да се установи каква част от резултата се дължи на извънредни обстоятелства и каква е резултат от нарастването на дейността, вложения капитал, поетия риск, извършените инвестиции и повишената ефективност. Печалбата е резултатна величина - необходимо е тя първо да бъде реализирана, а впоследствие да се анализира отклонение от обичайната и какви са причините за това. „Свръхпечалба“, която е прогнозна, не би могла да съществува. Не е обоснован изборът на референтния период 2020-2025 г. за свръхоблагането. Особено неаргументирано е включването на кризисните 2020 г. и 2021 г. - години на силен спад в икономическата активност поради пандемията. Силен ефект оказва и еднократното събитие през 2022 г. на значителни обезценки на ДЦК. Включването на 2020-2022 г. понижава базата и превръща възстановяването в привидна „свръхпечалба“. Подходът не отчита целия цикъл: загубената доходност през пандемията е за сметка на сектора, а възстановяването се третира като извънреден облагаем резултат. При разглеждане на достатъчен период се установява, че не е реализирана „извънредна“ печалба в последните години, а напротив - отрицателно отклонение от нормалната печалба в периода 2020-2022 вследствие на пандемията. Фиг. 1 Динамика при банковите печалби в периода 2018-2025 г. На фиг. 1 е представено развитието на печалбите на банките. Дългосрочният тренд стриктно следва нарастването на активите в системата. Той съответства и на растежа на БВП. На графиката отчетливо се наблюдава свиването на печалбите през периода 2020-		и да бъдат отчетени различните икономически цикли. В тази връзка обстоятелството, че отделни години от референтния период са били характеризирани с неблагоприятни икономически условия само по себе си не означава, че тези години следва да бъдат изключени от изчислението. В допълнение, прилагането на единен референтен период към всички данъчно задължени лица осигурява обективен и еднакъв подход при определяне на данъчната основа. Не могат да бъдат подкрепени и твърденията за нарушаване на основни правни принципи като равнопоставеност и неутралност на данъчната система, както и за дискриминационен характер на мярката. Предложените разпоредби не определят индивидуално конкретни лица, които да бъдат обложени, а установяват общи и предварително определени критерии за приложното поле на данъка. Данъчно задължени са лицата, попадащи в изрично посочените категории – банки, застрахователи, определени лица, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги, лица по Валутния закон, определени лица, извършващи дейност по Закона за кредитните институции, както и определени големи търговци на храни. Следователно приложното поле на мярката е определено чрез нормативно установени критерии, които се прилагат еднакво към всички лица, отговарящи на съответните условия. Включването на определените категории е свързано с целесъобразността и законодателния избор относно обхвата на данъчната мярка. Водещият мотив за определянето на конкретен, ограничен кръг от икономически

				2021 г., последвалото частично възстановяване през 2023-2024 г., и връщането към дългосрочния тренд през 2025 г. През 2020 г. печалбата на банките се понижава с 51% спрямо 2019 г., а през 2021 г. - с 14,6%. През този период те не получиха никакви стимули за силно влошените си резултати - напротив, прилагаха частен мораториум върху плащанията по кредити и бяха обект на засилено регулиране. Целта беше именно да се гарантира натрупването на буфери и да се засили устойчивостта на системата, за да се предотврати възможността от възникване на финансова криза и банковата система да изпълнява ролята си на водещ финансов посредник в икономиката. При сравнение с 2019 г. печалбата преди данъци нараства от 0,94 млрд. евро до 2,15 млрд. евро през 2025 г. За същия период банковите активи се увеличават със сходен темп – от 58,39 млрд. до 116,08 млрд. (98,8%). Ценовото равнище също се повишава значително (41,6%). Сравняването на номинална печалба без корекция за инфлацията преувеличава реалния и ръст. Кредитите, които банките отпускат, са изключително конкурентни въпреки обръщането на лихвения цикъл. Ниските лихвени проценти са предпоставка за растежа на БВП. Ипотечните кредити у нас са най-достъпните в Европа (Фиг. 2), като за разглеждания период средният лихвен процент се е понижил съществено. Въвеждането на допълнителен данък създава риск от отрицателен икономически ефект - ограничаване на възможностите на банките да предоставят кредити и по-неблагоприятни условия за клиентите. Крайният резултат би бил риск от понижаване на икономическия растеж. Фиг. 2. ГПР за кредити на домакинства в еврозоната към юни 2026 г. В допълнение, освен най-ниските лихви в Европа, благодарение на високата конкуренция, в банковия сектор се поддържат и изгодни за крайните потребители условия за обслужване. По данни на ЕБО средният размер в еврозоната на нелихвения доход (в		сектори е необходимостта допълнителното облагане да бъде насочено към дейности, при които е установена концентрация на извънредни печалби в съчетание със съществено обществено значение на предоставяните услуги и стоки. Банковите и застрахователните услуги, телекомуникациите, потребителското кредитиране, валутната обмяна и търговията с основни потребителски стоки засягат пряко финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси. По отношение на Регламент (ЕС) 2022/1854 за въвеждането на временната солидарна вноска следва да се има предвид, че от обстоятелството, че предложената национална мярка използва сходен подход при определянето на облагаемия резултат, не следва, че тя представлява прилагане на същата правна мярка или че трябва да отговаря на идентични предпоставки. Предложеният данък представлява самостоятелна национална данъчна мярка, чиито параметри са определени със закона – включително данъчният период, обхватът на данъчно задължените лица, данъчната основа и ставката. Категорично не може да се приеме твърдението, че при въвеждането на предложената мярка банките ще бъдат

				който се съдържат приходите от такси) от общия доход е 28,6% (Фиг. 3.). За цялата банкова система у нас, спрямо изчисления на АББ по данни на БНБ, той е 19,5% - значително под средното. Фиг. 3. Дял на нелихвения доход от общия доход Оценката на печалбата в предложената мярка не включва възвръщаемостта на активите и капитала при съпоставим риск, а се ограничава до абсолютния и размер. Удвояването на баланса предполага по-голяма необходимост от капитал, повече обслужвани клиенти и по- голям обем на поетите задължения и рискове. По-високият номинален финансов резултат не е основание за квалифицирането му като необоснована печалба. **Предложеният механизъм нарушава основни правни принципи** Проектът използва механизъм, сходен с временната солидарна вноска, въведена с Регламент (ЕС) 2022/1854, но го прилага към различни сектори и извън контекста на извънредната енергийна криза, която е обосновавала регламента. Сходството не е само концептуално, а засяга и самата математическа формула, използвана в чл. 15 и чл. 16. Същевременно следва да се отчете, че посоченият регламент е приет въз основа на чл. 122 ДФЕС като мярка, обвързана с конкретна извънредна ситуация (енергийната криза) и сектор, свързан с нея. Самият регламент изрично подчертава нейния временен, кризисен и изключителен характер. Дори за облагането на енергийния сектор обаче и в момента пред Съда на Европейския съюз стои въпросът за допустимост. За разлика от временната и извънредна европейска мярка, обоснована с конкретна кризисна ситуация (енергийната криза) и сектор, свързан с нея, проектът не посочва наличие на извънредно събитие, пазарно изкривяване или друго обективно икономическо обстоятелство, което да оправдае аналогично облагане на избраните сектори. При липса на подобна обосновка възниква въпросът дали действително се облага „свръхпечалба“ в смисъла, възприет в правото на ЕС,		подложени на „трети данък върху печалбата“ – след корпоративния данък и допълнителния данък по правилата за глобално минимално данъчно облагане на ОИСР и че това означава с 50% по-висока данъчна тежест спрямо общата корпоративна ставка от 10% в страната. Ефектът от посочените данъчни режими не може да бъде представен като механично натрупване на ставки от 10%, 5% и 33%. Правилата за глобално минимално данъчно облагане се прилагат при наличие на определените в тях предпоставки и функционират чрез механизъм за определяне на ефективната данъчна ставка и допълнителния данък до минималното ниво, а не като универсално увеличение на корпоративната данъчна ставка с 5 процентни пункта за всяка банка. В допълнение, предлаганият данък върху свръхпечалбата би се третирал като включен данък за целите на глобалното минимално данъчно облагане, т.е. в увеличение на ефективната данъчна ставка на многонационалните групи предприятия и съответно намаляване на дължимия национален допълнителен данък. Не могат да се приемат и твърденията за евентуално ограничаване на кредитирането, повишаване на цената на кредитите, намаляване на инвестициите или увеличаване на разходите по държавното финансиране като ефект от предлаганата мярка, доколкото същите представляват прогнози относно бъдещото поведение на икономическите субекти и не могат да се приемат като сигурна и непосредствена последица от самото въвеждане на мярката. Посочените ефекти зависят от множество фактори и не могат да

				или на практика се въвежда секторно увеличение на данъчната тежест. Под съмнение са обективността, пропорционалността и последователността на законодателния подход. Предложението нарушава принципа на равнопоставеност и еднакви правни условия за стопанска дейност, утвърден в чл. 19, ал. 2 от Конституцията на Република България. Най-съществения конституционноправен проблем произтича от селективния характер на облагането. Не е обоснована общата икономическа характеристика, която обединява банка, супермаркет, телекомуникационен оператор и застраховател, но ги отличава от производствено предприятие със същия размер и ръст на печалбата. Определящият критерий се оказва принадлежността към даден сектор, а не предполагаемото наличие на „свръхпечалба“. При сходен финансов резултат едни предприятия ще понасят допълнителна данъчна тежест, а други ще останат извън нейния обхват. Липсват анализ и мотиви за избора на задължените лица и формирането на предлаганата ставка. Това поставя въпросите за дискриминационния характер на мярката, равнопоставеността на данъчните субекти и неутралността на данъчната система. Данъчната уредба трябва да отговаря на изискванията за предвидимост, правна сигурност, последователност и недопускане на произвол, така че стопанските субекти да могат да планират поведението и инвестициите си при предвидими нормативни условия. В случая се използва необичайно дълъг шестгодишен период, включващ съществено различни икономически цикли. Той няма аналог в европейските модели на извънредно облагане и значително надхвърля използваните референтни периоди, които обичайно са свързани с конкретен икономически цикъл или с период, предхождащ извънредното събитие. Мярката се мотивира с необходимостта от		бъдат определени като пряка последица от въвеждането на мярката. Не на последно място е необходимо да се има предвид, че с цел насърчаване на реинвестирането на средства в реалната икономика вместо единствено фискално изземване на ресурси се предвижда законопроектът да бъде допълнен, като се предлага преотстъпване на 30% от данъка върху свръхпечалбата, който следва да се използва за изпълнение на нормативни изисквания за поддържане на капиталови буфери и резерви съгласно нормативен акт, за увеличаване на основен капитал, за придобиване на нови дълготрайни материални и нематериални активи, пряко свързани с осъществяването на основната им дейност, както и за придобиване на държавни ценни книжа. В заключение следва да се има предвид, че предлаганата мярка не представлява санкция срещу успешния бизнес, а справедливо участие на обществото в резултатите от извънредно благоприятна икономическа конюнктура. Основен принцип на данъчната система е приносът към обществото да бъде съобразен с икономическите възможности на данъчнозадължените лица. Когато определени предприятия реализират доходност, която многократно надхвърля исторически установените нива вследствие на извънредни икономически процеси, е оправдано част от този извънреден ресурс да бъде използвана за реализиране на цели от обществен интерес. Предлаганата мярка за въвеждане на еднократен данък върху свръхпечалбата за данъчната 2027 година е изградена въз основа

				допълнителни приходи, (вкл. за финансиране на други данъчни облекчения), а не с конкретно доказана причинно-следствена връзка между „неочаквана печалба“ и извънредно икономическо събитие. Налице е противоречие с принципа на правовата държава по чл. 4, ал. 1 от Конституцията, както и с чл. 19, ал. 2 от Конституцията. Правото на ЕС не забранява на държавите членки да въвеждат специални данъци, включително върху банки. При данъчните мерки ЕК и Съдът на ЕС разглеждат дали изключването на определени предприятия или сектори от данъчна тежест им предоставя селективно икономическо предимство, т.е. дали необлагането на някои сектори не се явява държавна помощ за същите. В тази връзка възникват въпроси по правилата за държавните помощи по чл. 107 ДФЕС, основните свободи на вътрешния пазар, включително свободата на установяване и свободното движение на капитали, и принципа на равно третиране. Съответствието на мярката с правото на ЕС подлежи на контрол от ЕК, включително по реда на чл. 258 ДФЕС и правилата за държавните помощи, както и на съдебен контрол с възможност за отправяне на преюдициално запитване до Съда на ЕС по чл. 267 ДФЕС. Необходимо е предложението да бъде придружено от проверима обосновка на обхвата, данъчната основа, ставката и референтния период, както и от оценка на общото въздействие. Тази оценка трябва да обхваща кредитирането, капиталовата устойчивост, заетостта, инвестициите, държавното финансиране и съвкупната данъчна тежест. Само прогноза за допълнителния приход не е достатъчна, за да се оцени нетният обществен и бюджетен ефект. Ограничените мотиви и оценка на въздействието поставят под въпрос спазването на приложимите изисквания на Закона за нормативните актове, включително чл. 26, доколкото не са адекватно оценени всеобхватните ефекти върху икономиката.		на принципите на правна сигурност, пропорционалност, справедливост, равно третиране, икономическа обоснованост и предвидимост, административна ефективност. Тези принципи са заложени в конкретните елементи на данъчния механизъм и определят както неговия обхват, така и начина за установяване на данъчното задължение, продължителността на прилагането му и условията за преотстъпване на част от дължимия данък. Структурата на мярката отразява необходимостта извънредното данъчно облагане да преследва легитимна фискална цел, без да създава несъразмерна намеса в стопанската дейност, да нарушава неоправдано конкурентните отношения или да поражда неоснователна несигурност за икономическите оператори. За тази цел са въведени обективни критерии за определяне на задължените лица, индивидуален исторически референтен период, ограничено във времето действие, механизъм за контрол на данъчната основа и възможност за преотстъпване на част от данъка при изпълнение на определени условия. Принцип на правна сигурност Принципът на правна сигурност изисква данъчните задължения да произтичат от ясни, достъпни и предварително установени нормативни правила. В областта на корпоративното подоходно облагане този принцип има особено значение, тъй като данъчните задължения са пряко свързани с решенията за инвестиции, финансиране,

				Предвид възможното съществено въздействие върху стабилността на кредитните институции следва да бъде осигурена и консултация с ЕЦБ съгласно приложимата европейска рамка за проекти на национални нормативни разпоредби. Оценката на банковия данък трябва да бъде съобразена с надзорните цели за достатъчен капитал и устойчиво кредитно посредничество. При реализирането на промените се въвежда трети данък върху печалбата на банките - след общия корпоративен данък от 10%, допълнителния глобален данък от 5%, се залагат още 33% по предложената мярка. Европейските институции отхвърлят свръхоблагането и предупреждават за рисковете В анализи и становища на европейските институции се отправят съществени критики към свръхоблагането и се изтъкват рисковете за финансовата стабилност, икономическата активност и инвестиционната среда. В свой доклад до Европейския парламент от 5 юни 2023 г., ЕК предлага преустановяването на разглежданите извънредни мерки, тъй като различните подходи за прилагането им в държавите членки са довели до значителна несигурност сред инвеститорите. В анализ на Европейския парламент от март 2023 г. (PE 740.076, March 2023) относно ефективността и последиците от свръхоблагането се посочва, че в исторически план подобни извънредни данъци са повлияли негативно върху инвестициите, доколкото отслабват пазарните сигнали и изменят инвестиционните стимули, с неблагоприятни последици за икономиката. Особено ясно е становището на ЕЦБ от 12 септември 2023 г. (ECB Opinion CON/2023/26) относно извънредния данък върху кредитните институции в Италия. ЕЦБ предупреждава, че подобен данък може да породи рискове за финансовата стабилност, като затрудни изграждането на допълнителни капиталови		капиталова структура, разпределение на печалбата и управление на риска. Предлаганата мярка отговаря на това изискване чрез предварително определяне на кръга от задължени лица, данъчния период, ставката, референтния период и основните правила за формиране на данъчната основа. Данъкът се прилага единствено за 2027 г., ставката е определена на 33 на сто, а индивидуалното историческо равнище на доходност се установява въз основа на данъчните печалби за периода 2020-2025 г. По този начин основните компоненти на данъчното задължение са нормативно определени, а не оставени на последваща административна преценка. Използването на индивидуална данъчна история ограничава необходимостта от субективни оценки относно това каква печалба следва да се счита за обичайна за конкретното предприятие. Данъчната администрация разполага с проверими счетоводни и данъчни данни, въз основа на които може да установи приложимия референтен размер и да провери правилността на декларираната данъчна основа. Правната сигурност се укрепва и чрез предварително установените правила за авансови вноски, преотстъпване на част от данъка и корекция на данъчната основа при наличие на определените контролни предпоставки. Тези правила ограничават риска от непоследователно административно третиране и създават единна методологична основа за установяване на задълженията на

				буфери. По-ниската капиталова база може да ограничи предоставянето на нови кредити или да доведе до по-неблагоприятни условия за клиентите и по-високи разходи за заеми и други банкови услуги, като по този начин забави икономическото развитие. ЕЦБ подчертава, че е от съществено значение кредитните институции да разполагат със стабилен капитал, за да изпълняват ролята си на кредитни посредници, тъй като затрудняването на тази функция би засегнало негативно реалната икономическа активност. Въвеждането на допълнителен данък за банковия сектор не е масова практика в Европейския съюз, а се прилага в ограничен кръг държави членки. Основен аргумент в тези държави е, че лихвените проценти по кредитите са нараствали в значително по-голяма степен от лихвените проценти по депозитите. Тези обстоятелства не са относими към България, доколкото лихвите по кредитите се задържат на най-ниско ниво в Европа, осигурявайки благоприятна основа за икономически растеж и изгодни условия за потребителите. Европейските институции открояват съществени недостатъци в дизайна на подобни мерки и потенциални рискове. Изразяват се съмнения, че извънредните данъци ще постигнат поставените цели за набавяне на допълнителни приходи - вместо това те могат да изкривят пазара. Препоръчва се политиците да се съсредоточат върху принципни реформи на данъчната политика, които да генерират устойчиви приходи във времето, вместо да налагат допълнителни данъци върху печалбите с временен фискален ефект и неблагоприятно въздействие върху пазара. Потенциалният краткосрочен бюджетен приход следва да бъде съпоставен с риска от по-слаба капиталова устойчивост, ограничено кредитиране, по-висока цена на финансирането и забавяне на икономическия растеж. **Свръхоблагането създава рискове за икономиката и ограничава банките да я подкрепят**		всички лица, попадащи в приложното поле на мярката. Съществен елемент на правната сигурност е и разграничението между общия корпоративен данък и извънредното облагане. Предложението не заменя действащия режим и не променя начина на облагане на обичайната печалба, а установява допълнително задължение единствено за положителната разлика над определения исторически ориентир. Това разграничение позволява на предприятията да определят отделно обичайното си данъчно задължение и потенциалното задължение по специалния режим. По този начин нормативната конструкция на мярката ограничава възможността за произволно определяне на данъчната тежест и създава условия за нейното последователно, проверимо и правно обосновано прилагане. Този подход е в съответствие с разбирането, че данъчните правила следва да осигуряват достатъчна яснота относно последиците от действията на задължените лица и да не оставят размера на задължението в състояние на неопределеност. Принцип на пропорционалност Принципът на пропорционалност изисква избраният данъчен инструмент да бъде съобразен с преследваната цел и неговите последици да не надхвърлят необходимото за нейното постигане. При извънредното облагане на корпоративната печалба това означава допълнителната тежест да бъде ограничена по отношение на времето,

				Банките заемат важна роля в икономиката, като осигуряват устойчив растеж и стабилност. Това са ключови фактори за създаване и поддържане на работни места. В средносрочен план по- бавното натрупване на капитал би ограничило способността на банковия сектор да подкрепя инвестициите и икономическата активност. По време на пандемията банките за пореден път реагираха бързо и адекватно, каквато е основната им функция. В този контекст смятаме, че краткосрочният фискален ефект следва да бъде оценяван и спрямо способността на банките да подпомагат икономиката при бъдещи шокове. В момента продължава да се наблюдава несигурност, която предполага поддържане на постигнатите нива на устойчивост. Към 31 юли 2026 г. дълговите ценни книжа в балансите на банките вече са 22,6 млрд. евро, или 18,8% от активите. Интересът на банките към български ДЦК е траен, което допринася за финансирането на държавните потребности при по-благоприятни пазарни условия. Мерки, които ограничават финансовия капацитет на банките, могат косвено да повлияят и върху способността им да инвестират в бъдещи емисии държавен дълг. При оценката на фискалния ефект от извънредния данък трябва да се отчете и възможното оскъпяване на бъдещото държавно финансиране. Допълнителният бюджетен приход може да бъде частично компенсиран от по-високи разходи за обслужване на дълга и от по-ниски приходи вследствие на забавена икономическа активност. Банковият сектор има съществен принос към пазара на труда, като осигурява заетост на над 25 хил. души (към края на 2025 г. по данни на ЕЦБ). Към края на м. юни 2026 г. средната работна заплата за сектор „Финансови и застрахователни дейности“ е 2 065 евро в сравнение със средната работна заплата за страната от 1 421 евро (т.е. с 45% по-висока). Налагането на		приложното поле и размера на дохода, върху който се начислява данъкът. Предлаганата мярка отговаря на изискванията чрез съчетаването на четири основни ограничения: еднократно прилагане през 2027 г., обхващане на предварително определени икономически дейности, индивидуално установяване на историческия референтен размер и облагане само на положителната разлика над него. Ограничаването до една данъчна година предотвратява превръщането на извънредния данъчен инструмент в постоянно увеличение на корпоративната данъчна тежест. Секторният обхват избягва автоматичното разпростиране на допълнителното облагане върху предприятия, чиито икономически характеристики, инвестиционни цикли и условия за формиране на печалбата съществено се различават от тези на включените в режима лица. Индивидуалният референтен период има особено значение за пропорционалността на данъка. Вместо да се облага цялата печалба за 2027 г. или да се използва единен абсолютен праг за предприятия с различен мащаб, данъчната основа се определя спрямо историческите резултати на конкретното задължено лице. Така допълнителната тежест е свързана с действително отчетеното увеличение на печалбата, а не само с нейния абсолютен размер. Пропорционалността се подкрепя и от механизма за преотстъпване на 30 на сто от дължимия данък. При изпълнение на нормативно определените условия част от

				допълнителен данък обуславя рискове, които ще се отразят негативно на пазара на труда. Банките имат и важна социална функция чрез поддържането на клонова мрежа в различни населени места, включително такива с по-ограничени икономически възможности и по-висока безработица. Секторът осигурява и работни места - предимно на хора с висше образование, предвид че 2/3 от общините са с 25% по-висока безработица от средната. По-ниската предвидимост на данъчната среда влияе както върху решенията за нови инвестиции, така и върху разпределението на капитал в международните банкови групи. Ограничаването на инвестициите в технологична инфраструктура, дигитализация и квалификация на персонала би затруднило модернизацията и качеството на обслужването. Така част от дългосрочната цена на мярката ще бъде понесена от предприятията и домакинствата, които се нуждаят от достъпни и надеждни финансови услуги. **Банковият сектор е надежден партньор на държавата, бизнеса и домакинствата** Банките понесоха основно за своя сметка административната тежест и финансовите разходи от приблизително 255 млн. евро по присъединяването на страната към еврозоната, включително и безплатното превалутиране. За извършените разходи те не получиха подкрепа от държавния бюджет. Въпреки това банките реализираха максимално плавен преход за гражданите, бизнеса и държавата. Банките са едни от най-големите данъкоплатци в страната. От началото на 2024 г. се прилагат правилата за глобално минимално данъчно облагане с минимална ефективна ставка от 15% за предприятията в техния обхват. Това означава с 50% по-висока данъчна тежест спрямо общата корпоративна ставка от 10% в страната. Към този пряк данъчен принос се добавят прозрачността на трудовите отношения и редовното		ресурса се насочва към поддържане на капиталови буфери, придобиване на активи, свързани с основната дейност, или закупуване на държавни ценни книжа. По този начин режимът съчетава фискалния интерес с възможността за запазване на определен финансов ресурс за капиталова устойчивост и инвестиционни цели. Контролният механизъм за защита на данъчната основа също е част от баланса между ефективност и пропорционалност. Той ограничава възможността за изкуствено намаляване на печалбата, но предвижда корекция само при настъпване на предварително определените условия. По този начин се цели предотвратяване на заобикалянето на режима, без да се допуска неограничена административна намеса в определянето на финансовия резултат. В съвкупност тези характеристики показват, че извънредното облагане е ограничено както по отношение на периода на действие, така и по отношение на икономическия резултат, върху който се прилага. Този подход е насочен към постигане на фискалната цел при ограничаване на неблагоприятните последици за нормалната стопанска дейност, инвестициите и финансовата устойчивост. Принцип на справедливост и равно третиране Принципът на справедливост изисква данъчната тежест да бъде разпределена въз основа на обективни критерии, които отчитат релевантните икономически различия между задължените лица. Равното третиране, от своя страна, изисква предприятията, намиращи се в съпоставимо правно и фактическо положение

				изпълнение на задълженията за данъци и осигурителни вноски, свързани със заетостта в сектора. Наред с това банките инвестират в обществени инициативи, образователна и научна инфраструктура и програми за повишаване на финансовата грамотност. Макар да са търговски дружества, те са партньор на държавата при реализацията на цели, които имат чисто социален характер. Въвеждането на допълнителен данък ще ограничи възможностите за активно осъществяване на тази социална роля, тъй като на практика ще бъде иззета част от техните ресурси. **Заключение** Поради изложените икономически и правни съображения настояваме предложението за свръхоблагане на банковия сектор да не бъде приемано. Подобни извънредни мерки предполагат извънредни обстоятелства, каквито в момента не са налице. Необходимо е да бъдат съхранени предвидимостта на данъчната среда, равнопоставеността на стопанските субекти и способността на банките да финансират растежа и да подкрепят гражданите и предприятията при бъдещи кризи. Устойчивите бюджетни приходи следва да се търсят чрез последователна данъчна политика и разширяване на икономическата активност, при пълна оценка на дългосрочните последици от всяка предлагана мярка.		спрямо целта на регулирането, да бъдат третирани по еднакви правила, освен когато съществува обективно основание за различен подход. Предлаганият режим прилага тези принципи чрез разграничаването между обичайната печалба и допълнителната доходност над индивидуалното историческо равнище. Този подход отчита, че предприятията се различават по размер, пазарна позиция, структура на разходите, капиталова обезпеченост и инвестиционни потребности. Едно и също абсолютно увеличение на печалбата може да има съществено различно икономическо значение за предприятия с различен мащаб и историческа доходност. Индивидуалният ориентир позволява тези различия да бъдат отчетени при определяне на допълнителното задължение. Справедливостта на режима се основава и на прилагането на обща методология спрямо всички задължени лица в рамките на определения секторен обхват. Предварително установените критерии ограничават възможността предприятия да бъдат включвани или изключвани въз основа на индивидуална административна преценка, несвързана с нормативните условия. Индивидуалният референтен период и секторният обхват изпълняват различни, но взаимно допълващи се функции: първият отчита индивидуалната история на печалбата, а вторият определя предварително границите на специалния режим. Съчетаването им цели да ограничи както облагането на обичайна доходност, така и риска от непоследователно

						третиране на предприятия в съпоставимо положение. Принцип на икономическа обоснованост Икономическата обоснованост на данъчната мярка се определя от наличието на ясна връзка между установения икономически проблем, избрания инструмент и очаквания резултат. Данъчното облагане на извънредна доходност изисква разграничение между увеличението на печалбата, произтичащо от обичайното развитие на стопанската дейност, и допълнителния резултат, който надхвърля историческото равнище на конкретното предприятие. Предлаганият режим използва данъчната печалба за периода 2020-2025 г. като индивидуален референтен показател. Това позволява оценката да се основава на действителните резултати на задълженото лице, вместо на общ секторен праг, който може да не отразява особеностите на отделните бизнес модели. Изборът на референтния период от шест години позволява да бъдат отчетени резултатите от повече от един годишен цикъл и ограничава зависимостта на данъчната основа от единичен исторически резултат. Контролният индикатор, основан на съотношението между счетоводния финансов резултат и нетните приходи от продажби, допълва икономическата логика на режима, като ограничава възможността данъчната основа да бъде намалена чрез действия, които не отразяват действителното развитие на стопанската дейност.

						Механизмът за преотстъпване допълва икономическата конструкция, като обвързва част от данъчния ресурс с предварително определени цели. Поддържането на капиталови буфери подпомага финансовата устойчивост на съответните институции, инвестициите в дълготрайни активи могат да създадат условия за технологично развитие и повишаване на производителността, а придобиването на държавни ценни книжа осигурява възможност за влагане на средства в държавни дългови инструменти. В този смисъл икономическата обоснованост се проявява както при определянето на данъчната основа, така и при ограничаването на обхвата и при условията за използване на част от дължимия данък. Цялостната конструкция е насочена към постигане на фискален резултат, като се отчита необходимостта от запазване на капиталовата устойчивост и възможността за продължаване на стопанската дейност. Принцип на предвидимост Предвидимостта е свързана с възможността икономическите оператори да оценят предварително вероятните данъчни последици и да ги включат в процесите по финансово планиране, управление на ликвидността и разпределение на капитала. Ограничаването на мярката до 2027 г. представлява основен елемент на тази предвидимост. Предприятията са запознати с периода, за който възниква допълнителното задължение, и могат да отчетат неговото възможно отражение при изготвянето на

						бюджетите, капиталовите планове и прогнозите за паричните потоци. Предварителното определяне на ставката от 33 на сто и на референтния период 2020-2025 г. позволява на задължените лица да изчисляват ориентировъчния размер на потенциалното си данъчно задължение въз основа на наличните финансови данни. Правилата за авансови вноски допълват тази рамка, като установяват времеви график за плащанията и намаляват несигурността относно момента на изпълнение на данъчните задължения. Възможността за преотстъпване на 30 на сто от данъка също е включена в предварително определена нормативна рамка. Това позволява на предприятията да планират използването на съответните средства при условие, че изпълняват законовите изисквания и осигуряват необходимата документална проследимост. Предвидимостта има значение и за инвестиционната среда. Когато данъчните правила са предварително установени и ограничени във времето, предприятията разполагат с по-ясна основа за оценка на възвръщаемостта на инвестициите и на необходимите финансови ресурси. По този начин мярката съчетава възможността за извънредна фискална реакция с предварително определени условия за нейното прилагане, което е от значение за доверието в данъчната система и за стабилността на икономическата среда. Принцип на административна ефективност и контрол

						Административната ефективност изисква данъчният режим да може да бъде прилаган с използване на ясни процедури, проверими данни и механизми, които ограничават разходите за спазване на закона както за предприятията, така и за приходната администрация. Предлаганата мярка използва съществуващи данъчни и счетоводни показатели за определяне на задължението. Историческите данъчни печалби, текущият финансов резултат и нетните приходи от продажби представляват данни, които могат да бъдат проверявани чрез счетоводната документация и данъчните декларации на съответните лица. Това създава възможност за установяване на задълженията въз основа на предварително определена методология, вместо чрез индивидуални оценки на размера на предполагаемата свръхпечалба. Еднаквият подход към изчисляването на данъчната основа подпомага последователността на административната практика и улеснява последващия контрол. Предвиденият контролен индикатор изпълнява допълваща функция, като позволява да се установяват отклонения в съотношението между финансовия резултат и приходите. Авансовите вноски осигуряват поетапно изпълнение на задължението, а правилата за преотстъпване създават основание за проследяване на използването на средствата за допустимите цели. Административната ефективност включва не само определянето и внасянето на данъка, но и намаляване на риска от спорове, осигуряване

						на еднакво третиране, възможност за проверка на декларираните стойности и ограничаване на разходите за изпълнение на нормативните задължения.
8.	Получено на 29.09.2026 г. чрез Администрацията на Министерския съвет като сигнал	**Николай Андреев**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** Уважаеми г-н Радев, Повод да Ви пиша това писмо е решението на кабинета да обложи с данък свръх печалбите на определени финансови, търговски, доставчици на телекомуникационни, хазартни услуги и други дружества. Последваха незабавни нападки към това справедливо според мен решение, макар и много закъсняло с няколко десетилетия, в медии обслужващи опозицията. Дават се примери с Ваши изказвания и на членове от правителството с обещания да не се променят данъците. Ще си позволя без да Ви адвокатствам да Ви предоставя няколко примера с фрапантни увеличения на таксите. Какво е общото? Това е, че в посочените от мен примери компаниите са излъгали българската държава и за да не попаднат под ударите на приетите наредби и закони срещу спекулации при приемане на Евро-то от 01.01.2026г. същите са въвели драстично увеличение с десетки проценти още през 2025г!!! Гражданите губят немалки суми за ползване на съответните услуги, а държавата... оказва се е изиграна! Пример 1: Ползвам от десетилетия най-малката касета наета в „Обществен трезор“ в БПБ-АД (Българска Пощенска Банка) в гр. София, пл. “България“ 1. Всяка година подновявам таксата за ползване в края на месец януари. Каква беше моята изненада, когато през м. януари т.г. заплатих такса в размер на 195 Евро (381.90 лв.). През миналата година таксата беше 270.00лв. (138 Евро). Попитах на какво се дължи това около 40% увеличение? Обяснено ми беше, че увеличението е прието от ръководството и е от средата на 2025г.! Пример 2: Във връзка с тежко заболяване бях диспансеризиран през 2021 г. в болница “Acibadem	**Не се приема**	Предложението няма характер на законодателно предложение.

				CityClinic УМБАЛ Токуда“ в гр. София, бул. "Никола Й. Вапцаров"51 Б. Периодично съм насочван там за определени изследвания. През м. май 2026г. трябваше да ми се изследват определени кръвни показатели. Също през м. май бях насочен от лекуващия лекар за изследване с Позитронно-Емисионната Томография (ПЕТ Скенер). Каква беше моята изненада, когато при задължителното чекиране за кръвния тест и издаване направление за ПЕТ скенер, ми бе поискана сумата 42 Евро. Досега пет години сумата беше НУЛА ЛЕВА!!! При чекиране в деня за ПЕТ скенер заплатих 30 Евро(трийсет). Досега пет години сумата също беше НУЛА ЛЕВА!!! Попитах какви са тези нови суми, от НУЛА до немалко парични средства? Отговориха, че е решение на ръководството от 2025г. Държа да подчертая, че не са извършвани НИКАКВИ подобрения или допълнителни услуги, с които биха се оправдали тези неизвестно на каква основа взимани суми! Разбирам да има увеличения с по 5%/, 10%, но от НУЛА такса до гореописаните или около 40% си е САМОВОЛИЕ И АРОГАНТНОСТ! В тази връзка бих бил удовлетворен да разширите списъка за данъчно облагане на свръх печалбите на фирми и дружества. Например търговците на фармацевтични продукти! Има монополисти в търговията на едро, а предполагам много дружества заплащат данъци извън страната! Не е тайна, че от десетилетия в съседни страни лекарствата са понякога с пъти по-евтини! Също така, не е ли време и у нас да се приеме както е в почти цяла Европа прогресивното данъчно облагане! Видя се, че с 10% данък сивата икономика не намаля, а напротив, даже се увеличи!		
9.	Получено на 01.10.2026 г. по ел.	**Мария Кирова**	☒ Лицето действа от свое име	Във връзка с публикуваното за обществено обсъждане предложение за промени в данъчното законодателство, касаещи ваучерите за храна от 2027 г., бих искала да изразя несъгласието си с предложеното	**Приема се**	Ваучерите за храна на електронен носител до 102,26 евро ще останат необлагаеми, както за работодателя, така и за наетите лица.

	поща на feedback@minfin.bg		☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	въвеждане на 7% окончателен данък при източника върху ваучерите за храна, за сметка на служителя. Подкрепям увеличаването на максималната стойност на ваучерите за храна до 200 евро месечно, тъй като това би било логична актуализация на размера на социалната придобивка в условията на натрупана инфлация и повишени разходи за храна. Не считам обаче за логично и обосновано едновременно с това да се въвежда данъчно облагане на тази придобивка за сметка на служителя. В публикуваната информация Министерството на финансите посочва, че облагането на ваучерите с данък е „практика във всички държави членки на Европейския съюз“. Бих искала да обърна внимание, че сравнението на действащите режими в държавите членки показва значително по-разнообразна картина. Например в Белгия ваучерите за храна представляват освободена от данък и социални вноски социална придобивка при изпълнение на определени условия. Официалната информация на белгийската администрация изрично посочва, че meal vouchers са освободени от данък и социални вноски. В Люксембург също е въведен преференциален данъчен режим, като при реформата от 2024 г. максималната стойност на ваучера е увеличена от 10,80 на 15 евро, а данъчно освободената част е увеличена от 8 на 12,20 евро. При определени условия ваучерът може да бъде изцяло освободен от данъчно облагане. В Португалия също съществува данъчно облекчение за meal vouchers до определен лимит, а във Франция работодателската част от финансирането на ваучерите се ползва от преференциално третиране при спазване на законовите условия. Поради това считам, че твърдението, че облагането на ваучерите с данък е практика във всички държави членки, следва да бъде разгледано с необходимата конкретика. Би било полезно Министерството на финансите да представи сравнителни данни за		

				държавите, използвани като основа за предложението, като се посочи не само дали съществува някакво данъчно облагане, а: • каква е максималната стойност на ваучера; • каква част от стойността е освободена от данък; • кой понася данъка — работодателят или служителят; • какъв е размерът и видът на данъка; • има ли задължително участие на служителя; • каква е реалната нетна стойност на придобивката за служителя. Съществен проблем в предложението е и непосредственият ефект върху дохода на служителите. При сегашен размер от 102 евро и непроменена стойност на предоставяните от работодателя ваучери въвеждането на 7% данък би означавало служителят да получава приблизително 95,10 евро вместо 102 евро. Тоест реалната стойност на вече предоставяната социална придобивка ще бъде намалена с около 7 евро месечно. При предложен максимален размер от 200 евро служителят би получил 186 евро след облагането. По този начин увеличаването на номиналния лимит до 200 евро не гарантира увеличаване на реалната стойност на придобивката за служителя. То зависи от това дали конкретният работодател ще увеличи предоставяната сума, докато намалението вследствие на данъка е сигурно. Не считам за достатъчно основание за въвеждането на новия данък предположението, че работодателите вероятно ще компенсират служителите чрез увеличаване на номиналната стойност на ваучерите. Подобно увеличаване не представлява законово задължение за работодателя и не може да бъде гарантирано за всички работещи. Ваучерите за храна са създадени като инструмент за насърчаване на работодателите да предоставят на служителите си социална придобивка при		

				преференциално данъчно третиране. Именно данъчният стимул е част от механизма, чрез който държавата насърчава предоставянето на тази придобивка. Поради това считам, че въвеждането на допълнителен 7% данък, който се понася директно от служителя, отслабва именно този механизъм и създава риск от намаляване на реалната стойност на придобивката. В условията на продължаващо повишаване на цените на храните и разходите за живот считам, че по-логичният подход би бил да се увеличи размерът на необлагаемата социална придобивка, без едновременно с това да се въвежда ново облагане върху получаваната от служителя сума. С оглед на изложеното моля: 1. Да бъде преразгледано предложението за въвеждане на 7% окончателен данък върху ваучерите за храна за сметка на служителя. 2. Да се запази увеличаването на максималната стойност на ваучерите до 200 евро, но без въвеждане на допълнително данъчно облагане за сметка на служителя. 3. Да бъде публикувано подробно сравнително изследване на режимите на ваучерите за храна в държавите членки на ЕС, на което се основава твърдението, че облагането с данък е практика във всички държави членки, включително конкретният размер на данъка и неговото разпределение между работодател и служител. Считам, че подобен подход би бил по-съответстващ на целта на ваучерите за храна като инструмент за подпомагане на покупателната способност на работещите и като данъчен стимул за работодателите да предоставят социални придобивки.		
10.	Получено на	**Асоциация на**		**1. Увеличаване на стойностния праг за данъчни амортизируеми активи**	**Приема се**	

	01.10.2026 г. по ел. поща на feedback@minfin.bg	**индустриалния капитал в България (АИКБ)**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	АИКБ подкрепя увеличаването на прага от 700 лв. на 1 000 евро. Прагът от 700 лв. е в сила от началото на 2008 г. и практически не е актуализиран близо две десетилетия, въпреки значителното увеличение на общото ценово равнище през този период. Съществуващата ниска стойност води до включване в данъчния амортизационен план на все повече нискостойностни активи, при които административният разход по проследяване и амортизиране е неоправдан спрямо стойността им. Предложеният праг от 1 000 евро ще намали административната тежест и ще осигури по-адекватно данъчно третиране на нискостойностните активи.		
				2. Пренасяне на данъчни загуби АИКБ смята, че удължаването на срока за пренасяне на данъчните загуби от 5 на 10 години е правилно и необходимо. При предприятия с големи първоначални инвестиции, продължителни инвестиционни цикли, преструктуриране или значителни загуби в период на икономическа криза петгодишният срок често е недостатъчен за пълното приспадане на натрупаната данъчна загуба. Предложеното ограничение за приспадане на натрупани данъчни загуби до 70% от положителния данъчен финансов резултат обаче поставя различен проблем. Например - предприятие, което все още има неприспадната данъчна загуба, ще бъде задължено да плати корпоративен данък върху поне 30% от положителния си резултат, преди тази загуба да е изцяло приспадната. Това ще създаде ситуация, при която за един средносрочен инвестиционен цикъл може да бъде платен данък преди предприятието фактически да е възстановило предходните си данъчни загуби. В тази връзка не намираме достатъчно обосновка защо е избран именно праг от 70%. АИКБ предлага да се запази действащият режим за първите пет години, през които натрупаната данъчна загуба да може да се приспала до 100% от	**Не се приема**	Възприетият подход за приспадане на натрупани данъчни загуби до 70% от положителния данъчен финансов резултат е преценен като най-подходящ с оглед данъчно задължените лица и бюджета.

				положителния данъчен финансов резултат. За следващите пет години от удължения десетгодишен срок може да се прилага предложеното от Министерството на финансите ограничение за приспадане до 70% от положителния данъчен финансов резултат. По този начин удължаването на срока от 5 на 10 години ще представлява реално облекчение за бизнеса, без едновременно е това да се влошава действащият режим за приспадане на данъчни загуби през първите пет години.		
				3. Ускорена данъчна амортизация за AI и високопроизводителни технологии АИКБ смята, че предложената мярка е в правилната посока. Повишаването на производителността на българските предприятия изисква значителни инвестиции в цифровизация, автоматизация, изкуствен интелект и високопроизводителна инфраструктура. Не виждаме обаче икономическо основание този инвестиционен стимул да бъде ограничен само до тригодишен период. Предлагаме режимът да бъде постоянен или поне законът да предвиди оценка на резултатите през 2029 г. и възможност за неговото автоматично продължаване при доказан положителен ефект.	**Не се приема**	След изтичане на тригодишния период ще бъде направен анализ и ще бъде преценено неговото удължаване.
				4. Ваучери за храна АИКБ отчита положително почти двойното увеличаване максималната месечна стойност на ваучерите за храна до 200 евро и увеличаването на общата годишна квота от 818 млн. евро на 1,5 млрд. евро. Ваучерите за храна представляват социална придобивка, която работодателите широко използват като инструмент за мотивация и задържане на работници и служители. В общия случай ваучерите не се възприемат от работниците като заместващи част от трудовото възнаграждение и не представляват част от договорената работна заплата.	**Приема се**	Ваучерите за храна на електронен носител до 102,26 евро ще останат необлагаеми, както за работодателя, така и за наетите лица.

			Освен социалната си функция ваучерите имат и важен ефект за изсветляване на оборотите, особено в търговията с храни. Плащането чрез ваучер е напълно проследимо и ограничава възможностите за недекларирани продажби. Следователно фискалният ефект от ваучерите не трябва да се оценява единствено през размера на данъчната преференция. Предложеният режим за облагане на ваучерите за храна облага не само увеличението от приблизително 102 евро до 200 евро, а и частта, която досега е била напълно необлагаема. Това може да намали стимулите за работодателите да използват инструмента. АИКБ предлага 7-процентният данък да се прилага само върху допълнителната стойност над действащия досега необлагаем размер. Алтернативно, ако Министерството на финансите държи облагането да обхваща цялата стойност на ваучера, считаме за по-балансиран вариант ставката да бъде значително по-ниска - 3,5%. Така би могъл да се постигне допълнителен бюджетен приход, без да бъде поставено под риск широкото използване на инструмента.		
			5. Данък върху т.нар. „свръхпечалба“ АИКБ не подкрепя предложението в представения му вид и счита, че текстовете следва да бъдат основно преработени след извършване на пълна икономическа и секторна оценка на въздействието. Не оспорваме обстоятелството, че през последните години в отделни отрасли и предприятия е реализирана необичайно висока доходност. Не оспорваме и правото на държавата при извънредни обстоятелства да разглежда възможността за временно облагане на тази извънредна доходност, но именно поради извънредния характер на подобен инструмент той трябва да бъде основан на изключително ясна икономическа логика, обективна методика и безспорно равнопоставено третиране. Предложеният механизъм не изпълнява в достатъчна степен тези изисквания.	**Приема се частично**	Предложен е нов контролен механизъм, а разпоредбата, свързана с „реални икономически фактори“ е заличена. Същевременно следва да се има предвид, че предложеният модел за облагане на свръхпечалбата не се основава на необходимостта от дефиниране на „свръхпечалба“ като самостоятелно икономическо понятие, а въвежда обективен законов механизъм за определяне на данъчната основа. Механизмът не приема автоматично всяко увеличение на абсолютния размер на печалбата за свръхпечалба. Следователно не се цели облагане на всяко увеличение на печалбата спрямо предходни години, като нормалното разрастване на дейността в

				АИКБ отчита, че част от засегнатите отрасли са силно концентрирани. Ако високата доходност е следствие от недостатъчна конкуренция, високи бариери за навлизане на пазара или злоупотреба с пазарно положение, това представлява преди всичко въпрос на конкурентната и секторната регулация. Облагането на печалбата не отстранява причината за недостатъчната конкуренция. От друга страна, административното определяне на цени, лихви, такси или допустими маржове също не представлява приемлива дългосрочна алтернатива в пазарна икономика. Правилният отговор е ефективна конкуренция и работещи регулатори. Понятието „свръхпечалба“ не може да бъде сведено единствено до ръст на номиналната счетоводна печалба, тъй като по-високата абсолютна печалба сама по себе си не доказва наличие на извънреден доход. Предприятие може да увеличи печалбата си вследствие на увеличен оборот, инфлация, придобиване на друго предприятие, разширяване на производствения капацитет, нови инвестиции, увеличение на капитала или подобряване на производителността. Например, ако приходите на предприятие се увеличат два пъти и печалбата също се увеличи два пъти, това не означава непременно, че неговата рентабилност се е увеличила. Следователно анализът следва да отчита не само абсолютната печалба, а и показатели като марж на печалбата, възвръщаемост на капитала, размер на активите, направени инвестиции и поет риск. Според АИКБ не е представена убедителна икономическа обосновка защо именно 20% увеличение над средната печалба от предходните години представлява границата между нормална и „свръхпечалба". Натрупаната инфлация през разглеждания период е значителна и номинален ръст на печалбата от 20% може да не представлява никакъв реален ръст след отчитане на ценовото равнище и мащаба на дейността.		рамките на историческия диапазон, включително увеличение на печалбата вследствие на увеличение на мащаба на бизнеса, само по себе си не води до облагане. Предлаганият механизъм на облагане на свръхпечалбата е насочен към извънредни печалби, значително надвишаващи историческите нива на доходност. Тези извънредни печалби не винаги са резултат единствено от по-висока производителност, поемане на по-голям предприемачески риск или осъществяване на значителни инвестиции и въвеждане на иновации. В значителна част от случаите те са следствие от външни фактори, включително рязко покачване на пазарните цени, ограничения в предлагането, инфлационни процеси, пазарна концентрация или временни икономически дисбаланси. Предлаганият механизъм не разглежда свръхпечалбата като негативно икономическо явление. Напротив, той признава ролята на бизнеса като основен двигател на икономическото развитие. Същевременно приема, че когато извънредни външни обстоятелства създават значителен икономически излишък, държавата има право и задължение да насочи част от този ресурс към укрепване на фискалната устойчивост на страната. Включването на определените сектори в обхвата на данъка върху свръхпечалбата е свързано с целесъобразността и законодателния избор относно обхвата на данъчната мярка. Обхватът на мярката е основан на преценката за необходимост от допълнително облагане на сектори, за които са налице специфични икономически

				Друг недостатък на представената методика за определяне на „свръхпечалба" е, че предложената формула не отчита в достатъчна степен промяната в икономическия мащаб на предприятието. Компания, която е придобила конкурент, построила е нов производствен капацитет, разширила е мрежата си или е извършила значителни инвестиции, закономерно може да реализира по-висока абсолютна печалба. Това е необходимо, за да бъде възстановена инвестицията и да се осигури нормална възвръщаемост на вложения капитал. При сегашната формула именно предприятията, които са инвестирали и са разширили дейността си, могат да бъдат допълнително обложени за резултата от тези инвестиции. Подобен механизъм за извънредно облагане създава погрешен икономически стимул и вместо да насърчава инвестициите, данъчната система може да санкционира успешно реализираната инвестиция. Проектът предвижда специален контролен механизъм, при който съотношението между данъчната печалба и финансовия резултат преди лихви се сравнява с историческа средна, като значително отклонение може да доведе до корекция на данъчната печалба. Това създава няколко проблема. Първо, при финансовите институции и особено при банките лихвената дейност е в основата на бизнес модела и класическият EBIT няма същата икономическа информативност, както при нефинансово предприятие. Второ, въвеждането на изключение за „обективни икономически причини" неизбежно ще доведе до сложни доказателствени производства между предприятията и НАП и до риск от продължителни административни и съдебни спорове. В проекта данъкът с определен като еднократен и приложим само за 2027 г. Въвеждането на извънреден секторен данък представлява силно негативен сигнал към инвеститорите. След като веднъж е създадена		характеристики и възможност за реализиране на значителни печалби. Изборът на посочените икономически сектори се обосновава с особеностите на техните бизнес модели, структурата на съответните пазари, значителния мащаб на извършваните операции и наличието в определени пазарни сегменти на съществени бариери за навлизане на нови участници. Тези характеристики създават условия за поддържане на устойчива клиентска база, значителни обеми на дейността и сравнително стабилни приходи, включително в периоди, през които домакинствата и останалите предприятия са изправени пред нарастващи разходи и икономическа несигурност. В същото време ограничените възможности на потребителите за бърза смяна на доставчика на определени услуги намаляват конкурентния натиск и позволяват запазване на висока доходност. Допълнителен аргумент е общественото значение на включените икономически дейности. Банковите и застрахователните услуги, телекомуникациите, потребителското кредитиране, валутната обмяна и търговията с основни потребителски стоки засягат пряко финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси. Не на последно място е необходимо да се има предвид, че с цел насърчаване на реинвестирането на средства в реалната

				практика временен бюджетен недостиг да бъде компенсиран чрез ново секторно облагане, съществува риск подобен подход да се повтори или да се разшири към други сектори при следващ фискален проблем. Подобен подход вече беше приложен през 2025 г. спрямо минната индустрия. Той не реши нито един структурен проблем в сектора, не подобри конкуренцията и не промени пазарната среда, а единственият резултат беше допълнителен приход за бюджета. Ако държавата твърди, че в даден сектор има „свръхпечалба“, извънредното облагане трябва да бъде съпроводено е мерки, които отстраняват причините за нея и създават реална конкурентна среда. В противен случай това не е икономическа политика, а чисто фискално изземване на ресурс. АИКБ счита стабилността на данъчната система за важен инвестиционен актив на България и този актив не следва да бъде поставян под риск заради еднократен фискален ефект.		икономика вместо единствено фискално изземване на ресурси се предвижда законопроектът да бъде допълнен, като се предлага преотстъпване на 30% от данъка върху свръхпечалбата, който следва да се използва за изпълнение на нормативни изисквания за поддържане на капиталови буфери и резерви съгласно нормативен акт, за увеличаване на основен капитал, за придобиване на нови дълготрайни материални и нематериални активи, пряко свързани с осъществяването на основната им дейност, както и за придобиване на държавни ценни книжа.
11.	Получено на 02.10.2026 г. по ел. поща на feedback@minfin.bg	**Асоциация на българските застрахователи (АБЗ)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Застрахователните и презастрахователните дружества в България	**1.** Асоциацията на българските застрахователи изразява принципно несъгласие с предложените изменения в ЗКПО, свързани с въвеждането на данък върху свръхпечалбата по отношение на застрахователите и презастрахователите. Застрахователният сектор по никакъв начин и според никакви критерии не може да бъде определен като сектор, генериращ „свръхпечалби“, и смятаме, че с този законопроект държавата допълнително подкопава както стабилността на сектора, така и доверието към него именно в страна с ниска застрахователна култура и едно от най-ниските нива на застрахователно проникване в Европейския Съюз. Ако този законопроект се реализира, това ще доведе най-вече до негативен сигнал към потребителите с внушението, че застрахователите печелят твърде много и отказ и от настоящото, дори малко, ниво на застрахователна защита на домакинствата и бизнесите и прехвърляне на цената на реализираните демографски, климатични,	**Приема се частично**	Предложението няма характер на законодателно предложение. В същото време е необходимо да се има предвид, че обхватът на мярката е прецизиран. Независимо от това следва да се има предвид следното: Предложеният модел за облагане на свръхпечалбата не се основава на необходимостта от дефиниране на „свръхпечалба“ като самостоятелно икономическо понятие, а въвежда обективен законов механизъм за определяне на данъчната основа. За свръхпечалба за целите на данъка се приема положителната разлика между данъчната печалба за 2027 г. и историческия референтен размер на данъчната печалба, увеличен с 20 на сто. По този начин е предвиден праг, над който увеличението на печалбата се приема за извънредно за целите

				медицински и технологични рискове към домакинствата и държавния бюджет. По долу ще обосновем това наше становище: **I. Не е обосновано определянето застрахователния сектор като сектор със „свръхпечалба“** МФ включва застрахователните и презастрахователните дружества сред секторите, за които приема, че са реализирали „извънредни печалби, значително надвишаващи историческите нива на доходност“. Това твърдение не се подкрепя от данните за застрахователния сектор. В мотивите и оценката на въздействието не са представени показатели за доходността на сектора, не е определено какво се приема за нормално равнище на доходност и не е обяснено на какво основание застраховането е включено сред избраните сектори. Основни въпроси: • Липсва дефиниция на понятието „свръхпечалба“, както и обосновка на така определеният коефициент от 120%, който се използва при определянето на историческата стойност на свръхпечалбата. • Данните не показват наличие на „свръхпечалби“ в застрахователния сектор. Съотношението на нетната печалба към брутните записани премии се движи в сравнително тесни граници - 7,4% през 2021 г., 6,5% през 2022 г., 7,0% през 2023 г., 6,5% през 2024 г. и 8,1% през 2025 г. Дори през 2025 г., когато абсолютната печалба е най-висока, тя представлява около 8% от премийния приход. Данните не показват откъсване на печалбата от мащаба на бизнеса, което да подкрепя тезата за формирането на извънреден икономически излишък. (В приложение се намира таблица с данни за премиен приход и нетна печалба за застрахователния сектор за периода 2020-2025 с източник НСИ). Тези резултати трябва да се разглеждат и на фона на 41,4% натрупана инфлация за		на данъчното облагане. Увеличението с 20 на сто не следва да се разглежда самостоятелно, а като буфер над историческото равнище на печалбата, който ограничава обхвата на допълнителното облагане. Механизмът не приема автоматично всяко увеличение на абсолютния размер на печалбата за свръхпечалба. Следователно не се цели облагане на всяко увеличение на печалбата спрямо предходни години, като нормалното разрастване на дейността в рамките на историческия диапазон, включително увеличение на печалбата вследствие на увеличение на мащаба на бизнеса, само по себе си не води до облагане. Предлаганият механизъм на облагане на свръхпечалбата е насочен към извънредни печалби, значително надвишаващи историческите нива на доходност. Тези извънредни печалби не винаги са резултат единствено от по-висока производителност, поемане на по-голям предприемачески риск или осъществяване на значителни инвестиции и въвеждане на иновации. В значителна част от случаите те са следствие от външни фактори, включително рязко покачване на пазарните цени, ограничения в предлагането, инфлационни процеси, пазарна концентрация или временни икономически дисбаланси. Предлаганият механизъм не разглежда свръхпечалбата като негативно икономическо явление. Напротив, той признава ролята на бизнеса като основен двигател на икономическото развитие. Същевременно приема, че когато извънредни външни обстоятелства създават значителен икономически излишък, държавата има право

				периода 2020-2025 г. Инфлацията има специфичен ефект върху застраховането. С поскъпването на автомобилите, имотите и другите застраховани активи нарастват тяхната стойност и размерът на риска, който застрахователят поема. Това е един от факторите за номиналния ръст на премийния приход. Но едновременно с това поскъпва и самата щета - ремонтите, резервните части, строителните материали, медицинските услуги и другите разходи, които стоят зад изплащаните обезщетения. Когато тези разходи нарастват по-бързо от премиите, по-високият премиен приход не означава по-висока рентабилност - напротив, доходността на застрахователя може да намалява. Именно такава картина показват данните за българския пазар: в условията на силна инфлация съотношението между нетната печалба и премийния приход остава сравнително стабилно, а цената на застрахователната защита до голяма степен е задържана. Ако МФ твърди, че е налице „доходност, значително надвишаваща историческите нива“, такава доходност следва да бъде доказана с подходящи показатели. В мотивите такъв анализ липсва. • Нарастването на абсолютната печалба не е доказателство за „свръхпечалба“. При разрастване на бизнеса, увеличаване на премийния обем, броя на застрахованите рискове или пазарния дял е естествено да нараства и абсолютният размер на печалбата, без да се увеличава доходността. Същото важи при структурни промени като сливания - обединеният бизнес може да отчете по-висока абсолютна печалба именно поради по-големия си мащаб. Предложеният данъчен механизъм на практика наказва растежа - увеличението на абсолютната печалба вследствие на по-голям мащаб или структурни промени може да бъде третирано като „свръхпечалба“, без да е установено дали рентабилността действително е нараснала. • Не е отчетена променливостта на застрахователния резултат и ролята на печалбата за		и задължение да насочи част от този ресурс към укрепване на фискалната устойчивост на страната. Посоченото в становището съотношение между нетната печалба и брутните записани премии не е показателят, въз основа на който се определя данъчната основа по предложения режим. Данъкът е основан на данъчната печалба, определена по реда на ЗКПО, а не на съотношението между нетната счетоводна печалба и премийния приход. Самото поддържане на относително стабилно съотношение между печалба и премиен приход не изключва възможността за значително нарастване на абсолютната данъчна печалба. Именно поради това предложеният механизъм сравнява данъчната печалба за 2027 г. с историческата средна стойност, като едновременно с това предоставя допълнителен праг от 20 на сто. Следва да се има предвид, че спецификата на застрахователната дейност и необходимостта от поддържане на капиталова устойчивост не са основание сами по себе си за изключване на сектора от приложното поле на данъка. Данъкът се дължи само при наличие на данъчна печалба за 2027 г., надхвърляща определеното историческо равнище с повече от 20 на сто. Конкретно по отношение на референтния период е необходимо да се има предвид, че периодът 2020–2025 г. е избран като достатъчно дълъг исторически период, позволяващ да се изгладят влиянието на отделни годишни колебания в резултатите. Използването на шестгодишна база ограничава възможността една или няколко нетипични години да окажат непропорционално влияние

				поддържане на необходимия капитал. Застрахователният бизнес по своята същност е цикличен - резултатът зависи от реализирането на поетите рискове и години с по-ниска щетимост се редуват с периоди на значителни загуби вследствие на природни бедствия, климатични събития или други големи рискове. Печалбата в по-благоприятните години не е просто свободен финансов ресурс - тя укрепва собствените средства и способността на дружествата да покриват бъдещи загуби и да поемат нов риск. Това е особено важно за застрахователите като силно регулирани финансови институции, които съгласно Платежоспособност II са длъжни да поддържат достатъчно собствени средства (капиталови буфери) спрямо поетите рискове и капиталовите изисквания. Допълнителното облагане именно в по-благоприятните години намалява ресурса, чрез който секторът изгражда капиталова устойчивост за неблагоприятните периоди. Този ефект изобщо не е оценен от МФ. • Използваната историческа база 2020-2025 г. не представлява надежден ориентир за „нормална“ печалба. Периодът включва пандемични ограничения и последвалото възстановяване на стопанската активност, силна инфлация, енергиен шок и рязка промяна на лихвената среда. Наред с това през тези години се променят мащабът и структурата на бизнеса, стойността на застрахованите активи, рисковите експозиции и необходимият капитал, а при отделни дружества са настъпили и структурни промени. Също така през 2023г секторът премина към нов счетоводен стандарт МСФО 17. При такава динамика механичното осредняване на номиналната печалба за шест години не установява какво е „нормалното“ равнище на печалбата, спрямо което впоследствие да бъде определяна „свръхпечалба“. Считаме, че липсва европейска практика за прилагане на извънредно облагане на база толкова продължителен период и считаме за правилно МФ да заложи по-кратък и		върху референтната стойност. В допълнение на това механизмът на облагане не използва просто средната историческа печалба, а средната стойност, увеличена с 20 на сто, което допълнително ограничава облагането до по-съществени отклонения от историческото равнище. В тази връзка считаме, че съкращаване на референтния период до три години не е приемливо, тъй като по-кратък период би увеличил влиянието на специфични за отделна година фактори и би могъл да доведе до по-голяма волатилност на данъчната основа. Не могат да бъдат подкрепени и твърденията за нарушаване на равнопоставеността на данъчното третиране. Предложените разпоредби не определят индивидуално конкретни лица, които да бъдат обложени, а установяват общи и предварително определени критерии за приложното поле на данъка. Данъчно задължени са лицата, попадащи в изрично посочените категории. Следователно приложното поле на мярката е определено чрез нормативно установени критерии, които се прилагат еднакво към всички лица, отговарящи на съответните условия. Включването на определените сектори в обхвата на данъка върху свръхпечалбата е свързано с целесъобразността и законодателния избор относно обхвата на данъчната мярка. Обхватът на мярката е основан на преценката за необходимост от допълнително облагане на сектори, за които са налице специфични икономически характеристики и възможност за реализиране на значителни печалби. От това не следва, че всички икономически дейности

				икономически обоснован референтен период, например последните три години, което би ограничило част от негативните ефекти на предложението. • Средната печалба, използвана като база за определяне на „свръхпечалбата“, е изчислена върху финансови резултати, формирани при различни счетоводни стандарти. Периодът 2020-2025 г. обхваща преминаването от МСФО 4 към МСФО 17 и МСФО 9. Стандартът МСФО 17 променя съществено начина, по който се измерват и признават приходите, разходите и респективно печалбата от застрахователния бизнес. Съществени разлики се наблюдават особено в сектора по животозастраховане, където предвид дългосрочността на спестовните и инвестиционните застрахователни договори, се наблюдава счетоводно преразпределяне на печалбите между различни периоди, включително тези във и отвъд референтния период. Поради тази особеност, директно сравнение на печалбите в референтния период - особено между тези преди и след 2023 г, не е удачно. Това е от съществена важност, за да се разграничи реалното изменение в рентабилността от ефекта на промяна в счетоводното отчитане. • Застраховането и презастраховането не следва да се разглеждат като еднороден бизнес. Презастраховането има различен бизнес модел и често международен характер. Презастраховател, установен в България, може да концентрира и отчита тук за данъчни цели печалба от рискове, поети на други пазари. Такъв презастраховател би бил базиран в България именно заради данъчния режим и промяната на режима за презастрахователите би довела до преместването му в друга юрисдикция, от което бюджетът ще загуби значителен източник на приходи. • Предложеният от МФ механизъм за корекция на данъчната основа не отчита спецификата на застрахователната дейност и може да доведе до облагане на печалба, която реално не е реализирана.		трябва задължително да бъдат третирани по идентичен начин. Включването на определените сектори в обхвата на данъка върху свръхпечалбата е свързано с целесъобразността и законодателния избор относно обхвата на данъчната мярка. Водещо при определянето на конкретен, ограничен кръг от икономически сектори е необходимостта допълнителното облагане да бъде насочено към дейности, при които е установена концентрация на извънредни печалби в съчетание със съществено обществено значение на предоставяните услуги и стоки. По този начин данъчната мярка се обвързва с определени характеристики на пазарната среда и с необходимостта от справедливо участие във финансирането на публичните разходи, вместо да се прилага общо и без разграничение към всички икономически оператори. Допълнителен аргумент е общественото значение на включените икономически дейности. Банковите и застрахователните услуги, телекомуникациите, потребителското кредитиране, валутната обмяна и търговията с основни потребителски стоки засягат пряко финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси. Не могат също така да бъдат подкрепени и твърденията, че липсата на застрахователния

				Ако през 2027 г. печалбата на застраховател намалее вследствие на изплатени големи обезщетения при големи или множество застрахователни събития, предложените от МФ правила третират подобно намаление като потенциално изкуствено свиване на печалбата и прехвърлят върху дружеството тежестта да докаже, че то се дължи на реални икономически фактори - в случая на реално изплатени обезщетения. Така естествена последица от реализацията на застрахователния риск може да доведе до определяне на данъчна основа, по-висока от действително реализираната печалба. Проблемът се задълбочава от липсата на срок и процедура за произнасяне на данъчния орган по представените от дружеството доказателства. На практика въпросът може да остане нерешен до последващо ревизионно производство, включително до пет години по-късно по реда на ДОПК. Това създава значителна данъчна и правна несигурност за дружествата. • Липсват критериите, по които едни сектори са избрани за допълнително облагане, а други - не. Ако основанието е наличието на „извънреден икономически излишък“, трябва да има общи и измерими критерии, приложени последователно към различните отрасли. Такива критерии не са представени. Без тях селективното облагане на определени отрасли остава икономически необосновано и поставя въпрос за равнопоставеността на данъчното третиране. Налагането на по-тежък данъчен режим на застраховането може да бъде счетено за нарушаване на европейските правила за свободна конкуренция - доколкото такава схема за облагане е селективна и се предвижда да се прилага избирателно и само по отношение на някои видове предприятия във финансовия сектор, определени съобразно предложените със законопроекта критерии. В същото време, това може да бъде тълкувано като		пазар на външни фактори като рязко покачване на пазарните цени, ограничения в предлагането, инфлационни процеси, пазарна концентрация и временни икономически дисбаланси не може да доведе до реализиране на извънреден икономически резултат. Следва да се има предвид също така, че обстоятелството, че застрахователите са регулирани финансови предприятия и следва да поддържат необходимите собствени средства, не е основание за освобождаването им от данъчно облагане. Също така, наличието на други данъчни и нормативно установени финансови задължения за застрахователите не представлява основание за освобождаване от нов данък, когато са изпълнени условията за неговото прилагане. Не на последно място е необходимо да се има предвид, че с цел насърчаване на реинвестирането на средства в реалната икономика вместо единствено фискално изземване на ресурси се предвижда законопроектът да бъде допълнен, като се предлага преотстъпване на 30% от данъка върху свръхпечалбата, който следва да се използва за изпълнение на нормативни изисквания за поддържане на капиталови буфери и резерви съгласно нормативен акт, за увеличаване на основен капитал, за придобиване на нови дълготрайни материални и нематериални активи, пряко свързани с осъществяването на основната им дейност, както и за придобиване на държавни ценни книжа. В заключение следва да се има предвид, че предлаганата мярка не представлява санкция срещу успешния бизнес, а справедливо

				нерегламентирана държавна помощ за предприятията и секторите, които са изключени от обхвата му, респективно за нарушение на пазарната конкуренция, по смисъла на член 107 ДФЕС, доколкото избирателно ще се даде конкурентно предимство и ще се поставят в по- благоприятно положение сектори по отношение на които извънредното облагане на т.нар. „свръхпечалби“ няма да се прилага, а които по своята същност предлагат аналогични продукти и услуги със сходен на застраховане икономически ефект. **II. Посочените от МФ „причини“ за формиране на „свръхпечалба“ не са налице в застраховането** В мотивите си МФ свързва формирането на „свръхпечалби“ с външни фактори като рязко покачване на пазарните цени, ограничения в предлагането, инфлационни процеси, пазарна концентрация и временни икономически дисбаланси. Развитието на българския застрахователен пазар не показва наличието на подобни условия, които да водят до някаква извънредна доходност в сектора. По долу се спираме и посочваме аргументите си по отношение на всеки един от мотивите на МФ за въвеждане на данък „свръхпечалба“ в застраховането: 1. Рязко покачване на пазарните цени Такова развитие не се наблюдава при застраховането. Данните не показват рязко повишение на цените, а при ключови продукти ценовите и тарифните нива остават стабилни или намаляват, при същевременно значително нарастване на стойността на щетите и изплатените обезщетения. • Официалните данни за потребителските цени не показват никакво поскъпване на застрахователните услуги. Дори напротив - по данни на НСИ Хармонизираният индекс на потребителските цени за категория „Застраховане“ е средно 100,49 през 2024 г. при база 2025 г. = 100. През първата половина на 2026 г. индексът се движи около 102, а през юли и август е 99,4. Това на практика означава, че за периода от		участие на обществото в резултатите от извънредно благоприятна икономическа конюнктура. Основен принцип на данъчната система е приносът към обществото да бъде съобразен с икономическите възможности на данъчнозадължените лица. Когато определени предприятия реализират доходност, която многократно надхвърля исторически установените нива вследствие на извънредни икономически процеси, е оправдано част от този извънреден ресурс да бъде използвана за реализиране на цели от обществен интерес.

				началото на 2024 г до август 2026 г следените цени в категория „Застраховане“ са намалели. • Ръстът на премийния приход не означава ръст на цените. За периода 2020-2025 г. брутните записани премии на застрахователния пазар нарастват от около 1,47 млрд. евро до 2,68 млрд. евро или с около 82%. За същия период изплатените обезщетения нарастват още по-силно - от около 618 млн. евро до 1,30 млрд. евро, или с около 111%. Тази динамика отразява нарастване на мащаба и стойността на поемания риск, но сама по себе си не показва поскъпване на застрахователните услуги. Немалка част от този ръст се дължи и на това, че част от българските застрахователи извършват дейност и в други държави членки на базата на свободата на предоставяне на услуги (freedom of service). Премийният приход зависи от обема и структурата на бизнеса, броя и стойността на застрахованите обекти, размера на застрахователните суми и обхвата на покритието. С нарастването на стойността на имотите, автомобилите и други застраховани активи нараства и стойността на поемания от застрахователя риск, а оттам - застрахователните суми и премийният обем. Това само по себе си не означава поскъпване на застрахователната защита. Данните на дружествата потвърждават това - тарифните числа през периода не са нараснали, а при някои бизнес линии дори се отчита понижение. • Особено показателна е „Гражданска отговорност“ - масова, задължителна и стандартизирана застраховка, което позволява пряко сравнение на цените във времето. За периода 2020-2025 г. средната премия не само не нараства, а намалява - за пазара общо от 157,88 евро през 2020 г. до 150,28 евро през 2025 г. (-4,8%), а при леките автомобили (I група) - от 130,53 евро до 128,89 евро (-1,3%). През целия период цените се движат в сравнително тесни граници, без устойчив възходящ		

				тренд. На фона на силната инфлация и значителното нарастване на разходите за щети тази динамика е в пряко противоречие с тезата за „рязко покачване на пазарните цени“. • В периода нараства стойността на щетите. Върху нея влияят цените на резервните части, ремонтите и труда, строителните материали, медицинските услуги и възстановяването на увредено имущество и инфраструктура, както и размерът на обезщетенията за телесни увреждания и неимуществени вреди. При имуществото застраховане нарастващата стойност на активите увеличава и потенциалния размер на загубите. При Гражданска отговорност например разходите за ремонтни дейности и труд са нараснали с над 105% от 2021 г. насам. Увеличават се значително и присъжданите обезщетения за неимуществени вреди. Тази динамика се отразява и в изплатените обезщетения за целия пазар, които за периода 2020-2025 г. нарастват с около 111%, при ръст на премийния приход с около 82%. 2. Ограничено предлагане Такъв проблем на българския застрахователен пазар няма. Предлага се широк спектър от застрахователни продукти и покрития. На българския пазар оперират 35 дружества, а най- масовата застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите се предлага от 17 застрахователя. Всъщност, проблемът е точно противоположен - ниското търсене и съответно ниското застрахователно покритие при редица рискове, което е и в основата на значителните protection gaps. Особено показателно е имуществено застраховане, където България е на последно място в ЕС по застрахователно проникване с около 10% застраховани имоти. Значителна част от имуществото на гражданите и бизнеса остава без застрахователна защита. При природни бедствия и други тежки събития		

				финансовите последици остават за домакинствата и предприятията, а при мащабни събития част от тях се пренасят и към държавата чрез необходимостта от публична помощ и средства за възстановяване. Затова ниското застрахователно проникване е проблем не само за финансовата устойчивост на гражданите и бизнеса, но и за публичните финанси. Следователно при застраховането проблемът не е ограничено предлагане, а недостатъчно търсене на наличната застрахователна защита. Това не създава пазарна среда, в която недостигът на предлагане позволява на застрахователите да повишават цените и да формират извънредни печалби. Напротив, дружествата се конкурират за сравнително ограничено търсене. 3. Висока концентрация (съответно ограничена конкуренция) Пазарната структура също не подкрепя подобна теза. На българския, сравнително малък пазар, оперират 25 дружества в общото и 10 - в животозастраховането, а конкуренцията включва и десетки застрахователи от други държави членки, които извършват дейност по линия на свободата на предоставяне на услуги и правото на установяване. Силният конкурентен натиск се вижда и в ценовата динамика - задържане или намаляване на тарифните нива при същевременно значително увеличение на разходите по щетите. Това не съответства на пазарна среда, в която ограничената конкуренция позволява извличането на извънредни печалби. 4. Други пазарни дисбаланси В мотивите не е посочен конкретен пазарен дисбаланс в застраховането, нито е обяснен механизмът, по който такъв дисбаланс е довел до извънредна доходност. Общото позоваване на „други пазарни дисбаланси“ не може само по себе си да обоснове включването на сектора.		

				III. Допълнителното облагане ще има цена, която МФ не е оценило МФ мотивира предложената мярка с необходимостта част от „извънредния икономически излишък“ в избраните сектори да бъде използвана за укрепване на фискалната устойчивост. При застраховането не е доказано наличието на такъв излишък. Не е оценено и дали изземването на допълнителен ресурс от сектора действително ще укрепи фискалната устойчивост, след като не са отчетени последиците от мярката върху способността на застрахователите да поемат риск, върху цената и обхвата на застрахователната защита и върху други приходи и разходи за публичните финанси. Затова въпросът не е просто дали застрахователите могат да платят допълнителния данък, а каква ще бъде неговата икономическа и фискална цена и какъв ще бъде нетният ефект за публичните финанси. • Допълнителното облагане изземва ресурс, който служи за поемане на риск. Застрахователният бизнес е цикличен - резултатите се променят в зависимост от честотата и тежестта на настъпилите събития. Печалбата, която остава в дружеството, увеличава собствените средства и способността му да поема загуби и нов риск. Именно в по- благоприятни години се изгражда капиталовата устойчивост, необходима при неблагоприятни периоди. Това става още по-важно при зачестяващи природни бедствия и други големи рискове. Изземването на ресурс именно в добрите години отслабва този механизъм и намалява капацитета на застрахователите да поемат риск. • Секторът вече носи специфична данъчна и финансова тежест. Освен корпоративния данък застрахователите плащат 2% данък върху застрахователните премии - данък, който се дължи върху премиите независимо дали дружеството реализира печалба. Отделно застрахователите		

				превеждат на ДФ „Земеделие“ 4% от приходите от премии по застраховки на земеделски култури, животни, машини, сгради, съоръжения и друго имущество на земеделските стопани. Застрахователите правят и задължителни вноски в Гаранционния фонд, включително средства, предназначени за финансиране на дейности по пътна безопасност. Тази специфична тежест върху сектора не е отчетена при оценката на ефекта от допълнителното облагане. • Предстои секторът да понесе и значителен разход във връзка с фалирало застрахователно дружество. По предварителните данни става въпрос за 300-500 млн. евро, които ще бъдат поемани от застрахователния сектор през следващите 10 години, като най- големият негативен ефект се реализира обикновено първите 3 години след фалита. Това е значителна дългосрочна тежест, която не може да бъде игнорирана, когато МФ приема, че секторът разполага със свободен „икономически излишък“. Допълнителното облагане ще ограничи възможността тази тежест да бъде поета от самия сектор и увеличава риска част от нея да бъде прехвърлена върху потребителите чрез цената на застрахователната защита. Така може да се постигне ефект, обратен на търсения с мярката. • Допълнителното облагане е в противоречие с необходимостта от намаляване на protection gaps. България е сред държавите с ниско застрахователно проникване и значителни protection gaps в ключови области - имуществото, здравното и животозастраховането. Това означава, че голяма част от финансовите последици при настъпване на сериозни рискове остават за домакинствата и предприятията, а при природни бедствия и други мащабни събития част от тежестта се пренася и към държавата чрез помощи, компенсации и разходи за възстановяване. Недостатъчното застрахователно покритие има и по-широк икономически ефект, тъй като затруднява и		

				забавя възстановяването на домакинствата и предприятията. В условията на силен натиск върху публичните финанси намаляването на protection gaps е и въпрос на фискална устойчивост - колкото повече риск се поема чрез частното застраховане, толкова по-малка е потенциалната бъдеща тежест за гражданите, бизнеса и държавния бюджет. Допълнително облагане, което ограничава капацитета на сектора да поема риск или може да оскъпи застрахователната защита, действа в обратната посока. • Липсва пропорционалност по отношение на правилата за приспадане на данъчни загуби. Предложение законови промени за облагане на свръхпечалбите изискват изчисляването на данъчните печалби за референтния период да изключва реализираните през същия период данъчни загуби и тяхното приспадане. Така се изкривява средният финансов резултат на дружествата, които са реализирали данъчни загуби през част от референтния период, като на практика този финансов резултат не просто може да означава липса на свръхпечалба, но и да представлява съвсем минимална печалба. • Не е оценен нетният фискален ефект от мярката. МФ отчита очаквания приход от допълнителния данък, но не и приходите, които бюджетът може да загуби вследствие на него. Презастрахователният бизнес, например, който носи най-големите в сектора данъчни приходи за бюджета, е мобилен и при промяна на данъчната среда може да бъде преместен в друга юрисдикция. Фискалният ефект следва да се оценява нетно, като очакваният приход от новия данък се съпостави с потенциалната загуба на съществуващи данъчни приходи. • Допълнителното облагане засяга и инвестиционната функция на застрахователния сектор. Застрахователите са сред водещите институционални инвеститори в България и управляват значителен обем дългосрочни активи, включително инвестиции в		

				държавни ценни книжа. Натрупването на капитал в сектора има значение не само за способността му да поема риск, но и за ролята му като източник на дългосрочен инвестиционен ресурс. Затова ефектът от допълнителното изземване на средства следва да се оценява и през въздействието върху тази функция и върху приноса на сектора за финансирането на икономиката. • Мярката създава и сериозен репутационен риск за сектора. Определянето на застраховането като сектор, генериращ „свръхпечалби“, без това да е доказано, създава внушение, че високите печалби се реализират за сметка на потребителите. Това допълнително подкопава доверието в застраховането именно в страна с ниска застрахователна култура и едно от най-ниските нива на застрахователно проникване в ЕС. Репутационният ефект има и икономическо измерение - по-ниското доверие означава по- слаба готовност на гражданите и бизнеса доброволно да търсят застрахователна защита и съответно задълбочаване на съществуващите демографски, климатични и технологични protection gaps. Така публичното представяне на сектора като генериращ „свръхпечалби“ работи в обратна посока на необходимостта от разширяване на застрахователното покритие. В заключение, бихме искали също така да обърнем внимание, че като цяло това предложение създава непредвидимост в данъчната политика и изпраща негативен сигнал за инвестиционния климат в страната и в този смисъл в дългосрочен план очакваме да има много неблагоприятен икономически ефект.		
12.	Получено на 02.10.2026 г. чрез Портала за обществен	**Стефан Цинцарски**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава	**Становище относно проект на Закон за изменение и допълнение на ЗКПО** **1. В частта му, относно правилата за пренасяне на данъчни загуби.** Проектът преследва разбираеми фискални цели, но в разглежданите части е небалансиран.	**Не се приема**	Възприетият подход за пренасяне на натрупани данъчни загуби е преценен като най-подходящ с оглед данъчно задължените лица и бюджета.

	и консултации		позиция от името на друго лице/група лица:	При данъчните загуби се съчетават годишно ограничение 70 на сто от положителния данъчен финансов резултат преди приспадане на загубата, прилагане към вече формирани загуби и практически необратима загуба на правото при пропуск при деклариране. Проектът увеличава срока за пренасяне на данъчните загуби от пет на десет години. Едновременно с това новият чл. 71, ал. 1 ограничава годишното приспадане до 70 на сто от положителния данъчен финансов резултат преди приспадане на загубата. Съгласно § 48 ограничението ще се прилага общо за загубите, възникнали преди и след 31 декември 2026 г. С § 9 се предлага неупражняването на избора по чл. 70, ал. 2 в срока за подаване на годишната данъчна декларация **да не се смята за грешка** по глава дванадесета. Предложеният чл. 70, ал. 2 допуска заявяване при данъчен контрол само когато преди контрола лицето не е формирало положителен данъчен финансов резултат. Удължаването на срока има характер на облекчение, но 70-процентният лимит **задължително оставя поне 30 на сто от текущия положителен резултат за облагане**, докато има достатъчно неприспаднати загуби. По този начин може да възникне корпоративен данък, въпреки че кумулативният икономически резултат за няколко години е нулев или отрицателен. **Правилото има по-тежък ефект върху циклични и капиталоемки предприятия, върху дружества с периодични капитални ремонти и върху предприятия, изложени на суровинни, регулаторни или санкционни шокове**. Следователно то не е неутрално спрямо бизнес модела. Стабилно печелившо предприятие и предприятие със същата кумулативна печалба, но с редуващи се загуби и печалби, могат да понесат различна времева и окончателна данъчна тежест.		

			Законодателят безспорно има свобода да определя данъчната база. Необходимо е обаче мярката да бъде придружена от адекватни гаранции, като: преходен режим за старите загуби, достатъчен срок за усвояване и защита срещу окончателна загуба на данъчния актив. **Прилагането на лимита към загубите, формирани до 31 декември 2026 г**., не представлява същинско обратно действие, защото приспадането ще се извършва от бъдещи печалби. **То обаче има ретроспективен ефект върху вече възникнал данъчен факт и върху икономически решения, взети при различна нормативна рамка.** **Десетгодишният срок не е пълна компенсация**. Данъчната полза се отлага и обезценява. Нейното използване зависи наличието на бъдеща печалба. При прекратяване или недостатъчен финансов резултат остатъкът може да бъде загубен. **По-справедливият подход е старите загуби да се приспадат по досегашния режим или поне извън годишния лимит**.		
			2. Преградата пред коригиращата декларация **§ 9 е най-проблемният елемент на предлагания режим**. Данъчната загуба е обективен резултат, установим от счетоводната и данъчната отчетност. Ако тя съществува и е доказуема, непосочването ѝ в определено поле не променя икономическата реалност. **Проектът обаче превръща пропуска при деклариране в основание за окончателна загуба на правото.** **Последицата е несъразмерна:** пропускът не прикрива доход, не ощетява бюджета и не представлява сам по себе си злоупотреба. Предполагаемата цел - данъчна дисциплина при деклариране може да се постигне и с по-леки средства - коригираща декларация, проверка, ревизия или административна санкция за неточно деклариране. **Отнемането на цялото право на приспадане действа като скрита имуществена санкция**.	**Не се приема**	Не се създава пречка за правото на пренасяне на загуби, което право съгласно действащия закон и понастоящем може да бъде упражнено в точно определен момент, а се внася допълнителна яснота за реда за упражняване на правото на избор. Същият подход е използван и за упражняване на правото на избор на реда за облагане с данък върху разходите на разходите в натура съгласно чл. 217, ал. 3 и 4 от ЗКПО – не са отнема правото на избор, а се внася допълнителна яснота относно реда за упражняването му.

				Възниква и неравно третиране. Две предприятия с еднакви загуби и еднаква последваща печалба могат да дължат различен данък единствено заради технически пропуск. Разликата не се основава на доход, имущество, риск за бюджета или злоупотреба, а на формалното изпълнение на едно действие по деклариране. **Несъвместимост между 70-процентния лимит и формалния избор** След въвеждането на лимита данъкоплатецът не избира размера на приспадането. Законът го определя императивно. Така изборът се свежда почти изцяло до въпроса дали обективно съществуващата загуба изобщо ще бъде използвана. Колкото по-малка е свободата на лицето относно размера и последователността на приспадането, **толкова по-слабо е основанието правото да зависи от отделно формално волеизявление**. **Системно по-логично е пренасянето да настъпва по право, а отказът от него да изисква изрично заявление.** Това съответства и на задължителната последователност на приспадане след упражняване на избора. **Предложените промени на ЗКПО, в тази си част противоречат на основни принципи на данъчното право:** Тъй като материално право се поставя в зависимост от формален акт, а възможността за поправка се изключва изрично, предложената редакция на **§9 нарушава принципа на правната сигурност.** Тъй като идентични икономически резултати могат да бъдат обложени различно поради пропуск при деклариране или различна цикличност, правилото на предложения**, предложените изменения, в тази си част, и по-специално §9, нарушава принципа на равнопоставеност.** Тъй като цикличните и капиталоемките предприятия ще понесат по-висока времева и		

				потенциално окончателна тежест, **предложените изменения, в тази си част, нарушават принципа на данъчна неутралност.** Предложеният нов 70% лимит засяга загуби, формирани при различен режим, без достатъчен преходен механизъм в **нарушение на принципа на легитимните правни очаквания.**		
				3. Връзка на предложените промени с висящи данъчни спорове. **Особено тревожен е конкретният контекст, в който се предлага § 9**. Към момента са налице редица висящи данъчни спорове, чийто предмет е именно признаването на правото на данъкоплатеца да пренася данъчни загуби от предходни периоди, включително последиците от начина, по който това право е заявено в годишната данъчна декларация. **В този контекст предлаганата разпоредба не урежда абстрактен или нововъзникнал проблем, а засяга пряко правен въпрос, който вече е предмет на неприключили административни и съдебни производства между конкретни данъкоплатци и приходната администрация.** **В този смисъл § 9 създава основателно съмнение, че чрез последваща законодателна намеса се цели да бъде утвърдена именно тезата, поддържана от приходната администрация по висящите спорове. Законодателят на практика би превърнал спорното тълкуване на действащия закон в изрична бъдеща забрана, която впоследствие неизбежно ще бъде използвана и като аргумент за това как следва да се разбира досегашният режим. Подобен подход размива границата между общото и абстрактно данъчно законодателство и нормативното разрешаване на конкретен спор в полза на едната страна.** **Ако действително се цели промяна на режима занапред, това трябва да бъде заявено открито и разпоредбата да действа единствено за данъчни**	**Не се приема**	Предложението не допуска прилагането на механизма за корекции на грешки, предвиден в глава дванадесета „Счетоводни грешки“ от ЗКПО, по отношение на бъдещо упражняване на правата на избор по чл. 70, ал. 2 и чл. чл. 217, ал. 3 и 4, т.е. след влизането в сила на промяната в чл. 79 от 01.01.2027 г. Иначе казано, промяната (забраната) засяга действия на данъчно задължените лица, които те биха извършили след влизането ѝ в сила от 01.01.2027 г. Целта на промяната на чл. 79 от ЗКПО е да се внесе яснота за преклузивния срок, в който може да се извършат съответните действия за упражняване на въпросните права – а именно в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92, ал. 2 от ЗКПО. Извън горното, изтъкнатите мотиви за наличието на висящи производства и предопределяне на резултата от тях са несъстоятелни, защото по множество законови разпоредби (не само в областта на данъчното право), тъй като това не може да бъде причина даден законов текст да не бъде променян (едва ли не никога).

				загуби, възникнали след влизането ѝ в сила, без да влияе пряко или косвено върху висящи производства и вече възникнали данъчни правоотношения. В противен случай възникват сериозни въпроси от гледна точка на правната сигурност, равенството на страните в процеса, защитата на оправданите правни очаквания и недопустимостта законодателната власт да предрешава изхода на конкретни данъчни спорове.		
				4. <u>Предложения за изменение:</u> 1. Пренасянето на установените данъчни загуби да настъпва автоматично, освен при изричен отказ на данъчно задълженото лице. 2. § 9 да отпадне. 3. Ако изборът бъде запазен, той да може да се упражни с коригираща декларация в общите срокове и при данъчен контрол преди издаване на ревизионния акт. 4. 70-процентното ограничение да не се прилага към загубите, възникнали до 31 декември 2026 г. 5. При запазване на ограничението да се предвиди неограничен срок за пренасяне или минимален размер на печалбата, срещу който загубата се приспада изцяло.	**Не се приема**	Следва да се имат предвид мотивите, изложени по-горе.
13.	Получено на 05.10.2026 г. по ССЕВ и на 07.10.2026 г. от Администрация на Министерския съвет по СЕОС	**Петър Йовчев**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1. I. Принципен коментар** И тук, както във всички промени на данъчни закони последните години липсва оценка за въздействието върху данъчно задължените лица /ДЗЛ/. Но пък в ЗКПО положителните промени са повече от негативните за ДЗЛ, което е малък светъл лъч в увеличаването на общата данъчна тежест. Номерацията на членовете в данъчните закони вече добива трагикомичен вид с изреждане на цялата българска азбука в номерата на членовете и главите, както и във формули за изчисляване на данъци. Толкова ли е трудно да използвате само цифри вместо бълг. букви в номерата, както и английски/латински букви във формулите, за да е лесно за превод на законите и разбираемо за международните ИТ и финансови екипи?	**Не се приема**	Номерацията е в съответствие с правната рамка в тази област.

				2. II. Предложения за промени. **1. Електронни ваучери за храна, без да цитирам всички текстове от законите по тази тема.** **Коментар** – Крайно време е безумната процедура с ваучерите за храна да приключи, излишни разходи и време за 2 банана. Недоумявам как е възможно да ни натрисате постоянно нови, тежки и скъпи за реализиране процедури като SAF-T и електронни фактури, а в същото време елементарна тема като социални разходи за храна да бъде обслужвана в този архаичен вид, изискващ специални дружества, доп. време и разходи? Потресаващо!!! **Предложение** - Предлагам всички налични текстове във всички закони и подзаконови актове за ваучерите за храна да отпаднат, като вместо тях в ЗКПО и ЗДДФЛ да се създаде нов кратък текст за необлагаема с осигуровки и данъци стойност от 150 евро за възнаграждения на всяко лице на трудов договор или договор за управление. Кратко, лесно за разбиране и прилагане, без излишни разходи и време за обслужване на документи и отчети. Сумата може да бъде и друга, според бюджетните ви изчисления, важното е процедурата да е кратка и лесна за обслужване, без излишни разходи и време за компаниите.	**Не се приема**	Предложението не кореспондира с предложенията за промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.
				3. III. Допълнителни предложения. **2. Чл. 208 и чл. 213, ал.2** **Предложение** – сумата 60 лв. в двата члена да стане 100 евро. **Причина** – предвид инфлацията последните 10 години, предложените нови лимити за дълготрайни активи и ваучери, както и значително увеличени глоби във всички данъчни закони, звучи логично и този лимит да бъде съобразен с настоящите условия.	**Не се приема**	Предложението не кореспондира с предложенията за промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.
14.	Получено на 06.10.2026 г. по ел.	**Ива Димитрова Екип Икономиче**	☒ Лицето действа от свое име	**1.** Във връзка с предложението за промени в ЗКПО настояваме за включване на компаниите от сектора на изкопаемите горива и регламентиране на постоянен	**Не се приема**	Предложението не кореспондира с предложенията за промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.

	поща на feedback@minfin.bg	**ска справедливост ЕС „За Земята“**	☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	допълнителен данък върху техните печалби, което е обществено и икономически необходимо. Въвеждането на 20% допълнителен данък върху печалбите на фосилните компании би могъл да осигури около 100 млн. евро годишно и е важен източник на приходи за бюджета, без да налага прекомерна тежест върху бизнеса. Действащата у нас 10% ставка на корпоративния данък е сред най-ниските в ЕС и ОИСР Тя бе въведена през 2008 г. като стимул за икономическа активност, но този фискален стимул не следва да се прилага за сектора на изкопаемите горива, който пряко генерира значителни климатични и здравни щети, прехвърляйки разходите за тях върху обществото и държавата, натоварвайки държавния бюджет с ескалиращи бъдещи разходи за климатична адаптация. Необходимостта от тази мярка се подкрепя от следните ключови факти: • **Огромен здравен и екологичен отпечатък върху обществото:** За разлика от останалите сектори, дейността на компаниите от сектора на изкопаемите горива генерира значителни разходи за здравеопазване и климатични щети, които в момента падат изцяло върху гражданите и държавния бюджет. • **Рекордни печалби, генерирани по време на кризи:** За 4-годишен период (2021 - 2024 г.) компаниите, свързани с изкопаеми горива в България, са отчели общо 3,34 млрд. евро печалба преди облагане с данъци. Най-голям дял - 37% - се пада на въглищния сектор, най-вече заради енергийната криза през 2022 г. след началото на войната в Украйна. Ето защо от Екологично сдружение „За Земята“ настояваме предложеният от МФ пакет от промени в ЗКПО да бъде преразгледан. Настояваме в обхвата за задължителни промени да бъде въведен допълнителен данък от 20% върху печалбите на всички компании с над 50% приходи от фосилни дейности - въглища,		

				изкопаем газ, рафиниране, търговия с горива и топлофикации. **Основни аргументи:** • **100 милиона евро за бюджетния дефицит без орязване на екологични разходи:** Допълнителен 20-процентов данък върху печалбите на фосилните компании може да осигурява средно около 100 млн. евро всяка година свеж ресурс за държавния бюджет. Този ресурс трябва да бъде насочен към дейности свързани с климатична адаптация и изход от зависимостта от изкопаеми горива. • **Принципът „замърсителят плаща“ има реално социално измерение:** За разлика от въглеродните квоти, които се калкулират в крайните цени за сметка на потребителите, корпоративният данък върху печалбата е насочен пряко към компаниите и техните акционери. Те не могат лесно да го прехвърлят върху цените на дребно, тъй като ценообразуването зависи от международните пазари, а не от корпоративния подоходен данък по веригата. • **Изпитан европейски и международен опит:** Вече имаме доказан опит с облагането на фосилния сектор — временната европейска „солидарна вноска“ за 2022 и 2023 г. генерира близо 29 млрд. евро в ЕС, а в държави като Норвегия и Обединеното кралство общата данъчна тежест за сектора достига до 78%. Предлаганият от нас 20% постоянен данък е напълно умерена и приложима стъпка за България. **Нашите искания за законодателни и международни действия:** Настояваме за въвеждане на постоянен допълнителен данък от 20% върху печалбите на всички компании от сектора на изкопаемите горива за добив, преработка, търговия и топлофикации с над 50% приходи от фосилни дейности, като генерираният ресурс се насочи за подкрепа на държавния бюджет и финансиране на мерки за климатична адаптация.		

				Паралелно с националните мерки настояваме правителството на България да подкрепи въвеждането на 20% данък върху печалбите от изкопаеми горива по време на преговорите за Рамковата конвенция на ООН за международно данъчно сътрудничество, която се договаря в момента и трябва да бъде финализирана до 2027 г. В нейните рамки се разглежда въвеждането на глобален допълнителен данък от 20% върху печалбите преди облагане от изкопаеми горива. Глобалното приложение на данъка гарантира, че международните компании няма да могат да изнасят печалбите си в данъчни убежища или да пренасят замърсяващото си производство в държави с по-ниски данъчни и екологични стандарти." Оставаме на разположение за работна среща, на която да представим подробните си икономически анализи и да обсъдим възможностите за конкретни законодателни текстове в ЗКПО. Допълнителна информация може да бъде намерена на: • ЕС "За Земята", Данъчно облагане при източника: Защо секторът на изкопаеми горива трябва да плати за климатичната криза и какво печели България, август 2026 • Европейска мрежа за дълг и развитие, Make polluters pay: Proposal for a surtax on fossil fuel industries' profits, ноември 2025		
15.	Получено на 12.10.2026 г. чрез Портала за обществени консултации	**Даниел Топалов**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** Данъкът върху свръхпечалбата за банките и финансовите институции изисква консултация с Европейската централна банка, която мотивите не предвиждат. Разпоредба: § 50, ал. 2, т. 1, 4 и 5; мотиви — раздел „Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз“ към данъка върху свръхпечалбата. Данъкът обхваща банки (ал. 2, т. 1), лица по чл. 3, ал. 1 от Валутния закон (т. 4) и лица, извършващи дейност по чл. 3, ал. 1, т. 3 от Закона за кредитните институции (т. 5), със ставка 33 на сто и месечни авансови вноски от	**Приема се**	

				януари 2027 г. Член 2, параграф 1, шесто тире от Решение 98/415/ЕО на Съвета изисква властите на държавите членки да се консултират с ЕЦБ по проекти на разпоредби относно правилата, „които са приложими за финансовите институции, доколкото те съществено влияят върху стабилността на финансовите институции и пазарите“, а чл. 4 — консултацията да е на етап, на който становището може да бъде взето предвид. ЕЦБ е давала становища точно по такива мерки по искане на държави членки: CON/2023/26 (извънреден данък върху кредитните институции в Италия) и CON/2024/41 (данък върху финансови институции, правно основание — Решение 98/415/ЕО). Мотивите не споменават консултация. Задължението по решението не зависи от това дали проектът произтича от акт на ЕС. **Предложение № 1.** В мотивите, в раздела „Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз“ към данъка върху свръхпечалбата се добавя: „Разпоредбите на § 50, ал. 2, т. 1, 4 и 5 се изпращат за консултация с Европейската централна банка на основание чл. 2, параграф 1 от Решение 98/415/ЕО на Съвета, а становището ѝ се представя на Министерския съвет и на Народното събрание преди приемането на законопроекта съгласно чл. 4 от същото решение.“		
				2. Средната печалба за 2020–2025 г. не е определена при години със загуба Разпоредба: § 50, ал. 6 (във връзка с ал. 4 и 17). Ал. 6 гласи: „Средната стойност на данъчните печалби за 2020 г., 2021 г., 2022 г., 2023 г., 2024 г. и 2025 г. по ал. 4 се определя, като сборът от данъчните печалби за тези години се раздели на броя на годините, за които се отнасят.“ Не е ясно дали година с данъчна загуба участва в сбора (с нула или с отрицателна стойност) и в броя на годините. За контролния индикатор ал. 17 изрично взема само годините, „за които има данъчна	**Не се приема**	По отношение определянето на средната стойност на данъчните печалби за референтния период не участват години, за които данъчно задълженото лице има данъчна загуба. Това става ясно както от използването на термина „данъчна печалба“, което е положителният данъчен финансов резултат, така и от формулираното изискване сборът от данъчните печалби да се раздели на броя на годините, за които се отнасят тези печалби.

				печалба“, т.е. въпросът е видян, но не е решен в ал. 6. Различните тълкувания променят данъчната основа многократно, а данъкът трябва да е установен със закон еднозначно. Димитър Барбуков (28.09.2026 г., 00:40 ч., т. V) предлага загубите да участват с отрицателен знак и делителят да е шест; предлаганата по-долу редакция следва подхода на ал. 17. Всяко от двете решения отстранява неяснотата — ако вносителят предпочете друго, моля то да бъде изписано изрично в ал. 6, в който случай предложението се счита за оттеглено. **Предложение № 2.** В § 50, ал. 6 накрая се добавя: „В сбора и в броя на годините се включват само годините, за които е формирана данъчна печалба.“		
				3. Дружествата, учредени през 2026 г., нямат референтен период, а освобождаването обхваща само учредените през 2027 г. Разпоредба: § 50, ал. 1, изречение второ. Проектът гласи: „Учредените през 2027 г. дружества не дължат данък върху свръхпечалбата.“ За дружество, учредено през 2026 г., в периода 2020–2025 г. няма нито една година; формулата по ал. 4 и 6 изисква деление на нула или води до облагане на цялата печалба за 2027 г. като свръхпечалба. Барбуков (т. VI) посочва същия проблем за дружествата с непълен исторически период. Ако облагането на дружествата, учредени през 2026 г., е целено, моля мотивът да посочи как се определя средната стойност по ал. 6 за тях — в този случай предложението се счита за оттеглено. **Предложение № 3.** В § 50, ал. 1 изречение второ се изменя така: „Дружествата, учредени след 31 декември 2025 г., не дължат данък върху свръхпечалбата.“	**Не се приема**	В окончателния текст на законопроекта не е предвидено освобождаване на лица, учредени в определени години.
				4. § 3, т. 2 и § 9 ще засегнат периоди и спорове отпреди влизането им в сила, без мотивите да го обявяват	**Не се приема**	Предложението не допуска прилагането на механизма за корекции на грешки, предвиден в глава дванадесета „Счетоводни грешки“ от ЗКПО, по отношение на бъдещо упражняване

				Разпоредба: § 9 (ново изречение второ на чл. 79) и § 3, т. 2 (чл. 70, ал. 2, изречение второ). § 9: „Неупражняването на право на избор по чл. 70, ал. 2, изречение първо и по чл. 217, ал. 3 и 4 в срока по чл. 92, ал. 2 не се смята за грешка по смисъла на тази глава.“ Едновременно § 3, т. 2 заменя изречение второ на чл. 70, ал. 2 с правило, по което при данъчен контрол лицето може да заяви избора си само когато „не е формирало положителен данъчен финансов резултат преди приспадане на данъчната загуба“. Без преходна разпоредба новите правила ще се прилагат при контрол и при корекции след 1 януари 2027 г., включително за години, чиито декларации са подадени при досегашния текст. Присъединявам се към становището на Стефан Цинцарски (02.10.2026 г., 17:09 ч.), който посочва висящи спорове именно по този въпрос и предлага разпоредбата да действа само занапред, и го доразвивам с готова редакция. Ако прилагането за минали периоди е целено, моля мотивът да посочи причината по чл. 28, ал. 2, т. 1 ЗНА — в този случай предложението се счита за оттеглено. **Предложение № 4.** Създава се § 48а: „§ 48а. Параграф 3, т. 2 и § 9 не се прилагат за данъчни периоди, за които срокът за подаване на годишната данъчна декларация е изтекъл преди 1 януари 2027 г.“		на правата на избор по чл. 70, ал. 2 и чл. чл. 217, ал. 3 и 4, т.е. след влизането в сила на промяната в чл. 79 от 01.01.2027 г. Иначе казано, промяната (забраната) засяга действия на данъчно задължените лица, които те биха извършили след влизането ѝ в сила от 01.01.2027 г. Целта на промяната на чл. 79 от ЗКПО е да се внесе яснота за преклузивния срок, в който може да се извършат съответните действия за упражняване на въпросните права – а именно в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92, ал. 2 от ЗКПО.
				5. Преходният § 48, ал. 1 буквално обхваща и загуби, чийто 5-годишен срок вече е изтекъл, и не определя началото на новия 10-годишен срок Разпоредба: § 48, ал. 1. Проектът гласи: „Формираните и непренесени към 31 декември 2026 г. данъчни загуби се пренасят по реда на глава единадесета последователно до изчерпването им в срок от 10 години.“ „Непренесени“ са и загубите, за които 5-годишният срок по действащия чл. 70, ал. 1 е изтекъл (възникнали през 2021 г. и по-рано), а „в срок	**Не се приема**	Разпоредбата на § 48, ал. 1 е аналогична на разпоредбата на чл. 70, ал. 1 и следва да се тълкува по същия начин

				от 10 години“ не уточнява дали срокът тече от годината на възникване на загубата или от 2027 г. Ако съживяването на изтекли загуби или нов 10-годишен срок от 2027 г. е целен, моля мотивът да посочи причината и бюджетния ефект по чл. 28, ал. 2, т. 1 и 3 ЗНА — в този случай предложението се счита за оттеглено. **Предложение № 5.** В § 48 ал. 1 се изменя така: „(1) Данъчните загуби, възникнали през 2022 г. и следващите години, които не са пренесени към 31 декември 2026 г., се пренасят по реда на глава единадесета последователно до изчерпването им, но не по-късно от изтичането на 10 години, следващи годината на възникването им.“		
				6. Таванът от 70 на сто облага предприятията още в първата печеливша година след стартови загуби — германският модел със сума, приспадана изцяло, постига фискалната цел без това Разпоредба: § 4 (чл. 71, ал. 1) и § 48, ал. 2. Проектът: „Данъчната загуба се приспада при определяне на данъчния финансов резултат в размер на 70 на сто от положителния данъчен финансов резултат преди приспадане на данъчната загуба.“ Мотивите обосновават тавана с бюджетния риск от значително намаляване на приходите от корпоративен данък в отделни години — риск, който произтича от големите данъкоплатци. Германия прилага същото ограничение от 70 на сто, но след сума, приспадана изцяло: § 10d, ал. 2, изр. 1 EStG — загубите се приспадат „до общ размер на доходите от 1 милион евро неограничено, а над това до 70 на сто от превишението“. В развитие на предложение № 5 на Стефан Цинцарски (02.10.2026 г.) за „минимален размер на печалбата, срещу който загубата се приспада изцяло“ предлагам следната редакция.	**Не се приема**	Възприетият подход е преценен като най-подходящ с оглед прилагане на балансиран подход към данъчно задължените лица и бюджета, като не е необходимо подходът да е аналогичен с прилагания в други държави.

				Предложение № 6. В § 4, в чл. 71, ал. 1 изречение второ се заличава, а изречение първо се заменя с: „Данъчната загуба се приспада при определяне на данъчния финансов резултат изцяло до размера на 1 000 000 евро от положителния данъчен финансов резултат преди приспадане на данъчната загуба, а над тази сума — в размер до 70 на сто от превишението.“, а § 48, ал. 2 се изменя така: „(2) Данъчните загуби, възникнали преди и след 31 декември 2026 г., се приспадат общо по реда на чл. 71, ал. 1.“		
				7. „Технологии за изкуствен интелект“ в § 49 не са определени, а документите по ал. 3 нямат критерий, спрямо който да се проверяват Разпоредба: § 49, ал. 1 и 3. Разпоредбата се прилага за активи, „предназначени за използване на технологии за изкуствен интелект или за високопроизводителна компютърна техника и сървърна инфраструктура“, като предназначението се доказва „с документи, удостоверяващи предназначението и техническите характеристики на активите“. Без определение органът по приходите няма критерий при ревизия, а данъкоплатецът — сигурност. Правото на ЕС вече съдържа определение: чл. 3, т. 1 от Регламент (ЕС) 2024/1689 определя „система с ИИ“. **Предложение № 7.** В § 49, ал. 1 думите „предназначени за използване на технологии за изкуствен интелект“ се заменят с „предназначени за разработване, обучение или използване на системи с изкуствен интелект по смисъла на чл. 3, т. 1 от Регламент (ЕС) 2024/1689“.	**Приема се**	
				8. Срокът за внасяне на данъка върху ваучерите в текста (15-о число) противоречи на мотивите (края на месеца) Разпоредба: § 51, т. 4 (нова ал. 16 на чл. 65 ЗДДФЛ). Текстът: „Данъкът по чл. 46 за доходите по чл. 38, ал. 16 се удържа и внася от работодателя, в срок до 15-о	**Приема се**	

				число на месеца, следващ месеца, през който доходът е придобит от физическото лице.“ Мотивите (т. 5): „Предвижда се данъкът да се внася до края на месеца, следващ месеца на предоставяне на ваучерите“. Ако срокът до 15-о число е целеният, моля мотивите да бъдат коригирани — в този случай предложението се счита за оттеглено. **Предложение № 8.** В § 51, т. 4, в новата ал. 16 на чл. 65 думите „в срок до 15-о число на месеца, следващ месеца“ се заменят с „в срок до края на месеца, следващ месеца“.		
				9. Заличаването на „в размера и“ в чл. 24 ЗДДФЛ оставя ваучерите над тавана от 200 евро необложени Разпоредба: § 51, т. 1 и 2 (чл. 24, ал. 2, т. 1, буква „е“ и нова ал. 16 на чл. 38 ЗДДФЛ). Действащата буква „е“ изключва от трудовите доходи „ваучерите за храна, получени в размера и по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане“; стойността над размера по чл. 209а, ал. 1 ЗКПО е трудов доход. Проектът заличава „в размера и“, с което от трудовите доходи се изключват всички ваучери, получени по реда на ЗКПО. Новата ал. 16 на чл. 38 облага с окончателен данък само „брутната сума на ваучерите за храна на електронен носител по чл. 209а, ал. 1“ — т.е. до тавана. Стойността над 200 евро месечно рискува да не е нито трудов доход, нито доход по чл. 38, ал. 16. Ако тази последица е целена, моля мотивът да я посочи — в този случай предложението се счита за оттеглено. **Предложение № 9.** В § 51, т. 1 думите „а думите „в размера и“ се заличават“ се заличават.	**Не се приема**	В законопроекта е извършена промяна на разпоредбата, с която облагаемият размер на ваучерите е променен и в тази връзка направеният коментар и предложение не съответства с извършената промяна.
				10. Номерацията на алинеите в § 50 прескача ал. 30 Разпоредба: § 50 — след ал. (29) следва ал. (31).	**Приема се**	

				Предложение № 10. В § 50 ал. „(31)“ става ал. „(30)“.		
				11. Латински букви вместо кирилски Разпоредба: § 34, чл. 260я[50], ал. 4 и 5; § 50, ал. 4. В чл. 260я[50], ал. 4 и 5 думата „опростената“ е изписана с латинско „o“ (два пъти), а в § 50, ал. 4 („свръхпечалбата е разликата“) — с латинско „e“. **Предложение № 11.** В § 34, в чл. 260я[50], ал. 4 и 5 и в § 50, ал. 4 латинските букви „o“ и „e“ се заменят с кирилските „о“ и „е“.	**Приема се**	
				12. Означението във формулата не съвпада с легендата Разпоредба: § 34, чл. 260я[42], ал. 2, т. 10. Формулата гласи „РОВД = РОВДОД x (0,15/ДС)“, а легендата — „РОД са разходите за отсрочени включени данъци на тестваната юрисдикция“. **Предложение № 12.** В § 34, в чл. 260я[42], ал. 2, т. 10, в легендата означението „РОД“ се заменя с „РОВД“.	**Приема се**	
				13. Липсва затваряща кавичка Разпоредба: § 47, т. 1. Текстът: „думите „200 000 до 300 000 лв.“ се заменят със „102 260 до 153 390 евро, а думите …“. **Предложение № 13.** В § 47, т. 1 след „153 390 евро“ се поставя затваряща кавичка.	**Приема се**	
				14. Граматически грешки в новите текстове Разпоредба: § 26, т. 6 (чл. 260я[16], ал. 9); § 34 (чл. 260я[41], ал. 6; чл. 260я[46], ал. 1; чл. 260я[52]; чл. 260я[53], т. 3); § 17 (чл. 217, ал. 6). „не бил е формиран“; „коригираният допълнителен данък … е се счита“; „„преходен период“ … е по-ранния“; „Допълнителния данък на инвестиционно	**Приема се**	

				образувание“; „по сметките … им салдо“; „в годишната данъчната декларация“. **Предложение № 14.** Думите „не бил е формиран“ се заменят с „не е бил формиран“; „е се счита“ — със „се счита“; „е по-ранния“ — с „е по-ранният“; „Допълнителния данък“ (в началото на чл. 260я[52]) — с „Допълнителният данък“; „им салдо“ — с „има салдо“; „годишната данъчната декларация“ — с „годишната данъчна декларация“.		
				15. Двусмислено изброяване в заключителната разпоредба Разпоредба: § 52. Текстът: „с изключение на § 19-20, § 22-25, § 27-31 и § 34 относно глава тридесет и четвърта „м“ и тридесет и четвърта „н“, раздели I и II, които влизат в сила от 1 януари 2026 г.“ Не е ясно дали „раздели I и II“ се отнася само до глава „н“ или и до глава „м“, т.е. кои текстове на § 34 действат от 2026 г. **Предложение № 15.** В § 52 думите „относно глава тридесет и четвърта „м“ и тридесет и четвърта „н“, раздели I и II“ се заменят с изрично изброяване на главите и разделите, които влизат в сила от 1 януари 2026 г. (например „относно глава тридесет и четвърта „м“ и раздели I и II на глава тридесет и четвърта „н““, ако това е целеното).	**Не се приема**	Обозначаването е в съответствие с установената практика. В конкретния случай раздели I и II се отнасят само за глава тридесет и четвърта „н“. В противен случай раздели I и II щяха да бъдат посочени два пъти – и след глава тридесет и четвърта „м“, и след глава тридесет и четвърта „н“.
				16. Непълен списък на изменителните актове на ЗДДФЛ Разпоредба: § 51, въвеждащ текст. Списъкът за 2023 г. посочва само „бр. 106 от 2023 г.“, без изменението, обнародвано в ДВ, бр. 102 от 2023 г. Същият пропуск има и паралелният ЗИД на ЗДДФЛ (консултация 12734-К). **Предложение № 16.** В § 51 думите „бр. 106 от 2023 г.“ се заменят с „бр. 102 и 106 от 2023 г.“.	**Приема се**	

16.	Получено на 13.10.2026 г. по ел. поща на minfin@minfin.bg	**Николай Вълканов, изпълнителен директор на Сдружение за модерна търговия**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Членовете на Сдружение за модерна търговия	**1.** По отношение на публикувания Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), отправяме молба да обсъдите и обърнете внимание на следните наши коментари и бележки. Сдружението за модерна търговия (СМТ) насърчава провеждането на открит диалог между държавните институции и бизнеса с цел изграждане на предвидима, устойчива и справедливо балансирана данъчна среда. Сигурността в данъчното законодателство е основна предпоставка за запазване на инвестиционната активност, заетостта и нормалното функциониране на търговската мрежа в България. В представения проект на закон се забелязват няколко отличителни области, които биха повлияли изключително негативно върху икономическата среда, като увеличат административната и финансова тежест за търговците на дребно и окажат пряк натиск върху крайните потребители. Във връзка с гореизложеното, бихме желали да изразим своята загриженост относно следните теми: I. Относно въвеждането на данък върху свръхпечалбата съгласно § 50 от Преходните и заключителните разпоредби (ПЗР) на проекта С разпоредбата на § 50, ал. 1 от ПЗР се въвежда нов данък върху свръхпечалбата, генерирана за 2027 г. Съгласно § 50, ал. 2, т. 6, сред данъчно задължените лица са включени и лицата, регистрирани като търговци и извършващи стопанска дейност в не по-малко от пет обекта за търговия с храни към 1 януари 2027 г., осъществяващи дейност в съответствие с изискванията на Закона за храните. Предлагаме разпоредбата на § 50 да бъде преразгледана и да отпадне за сектора на търговията с храни поради следните причини:	**Не се приема**	Следва да се има предвид, че включването на определени сектори в обхвата на облагането на свръхпечалбата е свързано с целесъобразността и законодателния избор относно обхвата на данъчната мярка. Обхватът на мярката е основан на преценката за необходимост от допълнително облагане на сектори, за които са налице специфични икономически характеристики и възможност за реализиране на значителни печалби. Водещият мотив за определянето на конкретен, ограничен кръг от икономически сектори е необходимостта допълнителното облагане да бъде насочено към дейности, при които е установена концентрация на извънредни печалби в съчетание със съществено обществено значение на предоставяните услуги и стоки. По този начин данъчната мярка се обвързва с определени характеристики на пазарната среда и с необходимостта от справедливо участие във финансирането на публичните разходи, вместо да се прилага общо и без разграничение към всички икономически оператори. Изборът на посочените икономически сектори се обосновава с особеностите на техните бизнес модели, структурата на съответните пазари, значителния мащаб на извършваните операции и наличието в определени пазарни сегменти на съществени бариери за навлизане на нови участници. Тези характеристики създават условия за поддържане на устойчива клиентска база, значителни обеми на дейността и сравнително стабилни приходи, включително в периоди, през които домакинствата и останалите предприятия са изправени пред нарастващи разходи и икономическа несигурност. В същото време

				1. Секторна дискриминация и нарушаване на равнопоставеността: Поставянето на субектите с пет или повече обекта за търговия с храни в обхвата на извънредно облагане създава неоправдана секторна дискриминация. Този подход наказва организираната търговия за нейната ефективност, направените инвестиции в логистика и разширяване на мрежата, докато други търговски субекти остават извън обхвата на налога. 2. Облагане на натрупаната инфлация: Данъчната основа по § 50, ал. 4 се определя като разлика между данъчната печалба за 2027 г. и средната стойност на данъчните печалби за 2020 г., 2021 г., 2022 г., 2023 г., 2024 г. и 2025 г., увеличена с 20 на сто. Базовият 6-годишен период обхваща години с драстично по-ниски ценови нива. Поради натрупаната инфлация през последните години, номиналните приходи и печалби през 2027 г. естествено ще бъдат по-високи, без това да отразява реално увеличение на търговския марж. Бизнесът реално ще плаща 33 на сто данък (§ 50, ал. 7) върху натрупаната инфлация. 3. Изключителна правна несигурност чрез Контролния индикатор (§ 50, ал. 17 - 20): В проекта се въвежда формула за Контролен индикатор КИ = (ДП / СФРЛ) * 100 съгласно ал. 18, където ДП е данъчната печалба преди приспадане на загуби, а СФРЛ е счетоводният финансов резултат преди разходи за лихви. Съгласно ал. 19, ако индикаторът за 2027 г. е по-нисък с повече от 15 на сто от средноаритметичната стойност за 2020–2025 г., данъчната печалба за 2027 г. се определя служебно като произведение от счетоводния финансов резултат за 2027 г. преди лихви и средния индикатор. Текстът на ал. 20 прехвърля тежестта на доказване върху данъкоплатеца, който трябва да доказва "реални икономически фактори" пред органите по приходите, за да избегне служебното увеличение на данъчната си основа, което създава		ограничените възможности на потребителите за бърза смяна на доставчика на определени услуги намаляват конкурентния натиск и позволяват запазване на висока доходност. Допълнителен аргумент е общественото значение на включените икономически дейности. Банковите и застрахователните услуги, телекомуникациите, потребителското кредитиране, валутната обмяна и търговията с основни потребителски стоки засягат пряко финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси. По отношение на избора на референтен период следва да се има предвид, че с референтния период се цели да се използват резултатите от достатъчно продължителен период, така че да бъдат изгладени временните колебания, да се намали ефекта от еднократни печалби и загуби и да бъдат отчетени различните икономически цикли. В допълнение, прилагането на единен референтен период към всички данъчно задължени лица осигурява обективен и еднакъв подход при определяне на данъчната основа. Механизмът не приема автоматично всяко увеличение на абсолютния размер на печалбата за свръхпечалба. Следователно не се цели облагане на всяко увеличение на печалбата спрямо предходни години, като нормалното разрастване на дейността в рамките на историческия диапазон,

				предпоставки за субективизъм и административен натиск. 4. Огромен ликвиден натиск и рискове при авансовите вноски (§ 50, ал. 13 - 16): Данъчно задължените лица се задължават още до 31 януари 2027 г. да декларират прогнозната си данъчна печалба за цялата 2027 г. и да правят месечни авансови вноски по определена формула (§ 50, ал. 13 - 15). Когато внесените до 30 ноември 2027 г. авансови вноски са под 90 на сто от дължимия данък, за разликата се дължат лихви (§ 50, ал. 16). Това наказва бизнеса за непредвидими промени в пазарната конюнктура през втората половина на годината. 5. Непризнаване на данъка за разход и прехвърляне върху крайния потребител: Разпоредбата на § 50, ал. 22 изрично определя, че данъкът върху свръхпечалбата не се признава за разход за данъчни цели по ЗКПО. С оглед на ниските маржове в търговията с бързооборотни стоки, въвеждането на непризнатата данъчна тежест от 33 на сто неизбежно ще окаже пряк натиск за повишаване на крайните цени на основните хранителни стоки за потребителите. 6. Непропорционално високи санкции (§ 50, ал. 25 - 26): Предвидените имуществени санкции в размер от 500 евро до 3 000 евро при неподаване на декларация (§ 50, ал. 25) и от 5 000 евро до 15 000 евро при непосочени или невярно посочени данни (§ 50, ал. 26) превръщат всяко техническо разминаване при сложните преизчисления в огромна финансова глоба. 7. Негативен сигнал за инвестиционния климат: Налагането на подобна извънредна данъчна мярка изпраща крайно обезпокоителен сигнал към инвеститорската общност, чиито капитали са вложени при съвсем различен правен и икономически ред. Липсата на предвидимост и ретроактивното увеличаване на административната тежест демотивират		включително увеличение на печалбата вследствие на увеличение на мащаба на бизнеса, само по себе си не води до облагане. Предложен е нов контролен индикатор, а разпоредбата на § 50, ал. 20 е заличена.

				бизнеса и крият сериозен риск от траен спад на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в страната. 8. Погрешен метод за определяне на свръхпечалбата и липса на изключения за еднократни сделки: Прилагането на извънредно облагане върху абсолютната стойност на печалбата наказва растежа и органичната експанзия на компаниите, вместо да облага реална свръхпечалба, която следва да се дефинира спрямо нормата на печалбата над определен праг. Некоректно е еднократен данък да се определя без признаване на данъчен кредит или пълно изключване на еднократни структурни сделки (преобразувания, сливания, придобивания, еднократни печалби от продажба на активи), тъй като инвестиционните решения за тях са вземани при действащото към онзи момент данъчно облагане.		
				2. II. Относно облагането на ваучерите за храна на електронен носител (§ 13 от ЗКПО и § 51 от ПЗР) С предложените § 13 от ЗКПО (създаващ чл. 205а) и § 51 от ПЗР (изменящ чл. 24, ал. 2, т. 1, б. "е", създаващ чл. 38, ал. 16, изменящ чл. 46, ал. 2 и създаващ чл. 65, ал. 16 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица - ЗДДФЛ) се въвежда облагане на социалните разходи за ваучери за храна на електронен носител. Предлагаме предвидените изменения да отпаднат поради следните причини: 1. Обезсмисляне на социалната придобивка и несправедливо разпределение на тежестта (чл. 38, ал. 16 и чл. 46, ал. 2, т. 2 от ЗДДФЛ): С новата ал. 16 на чл. 38 от ЗДДФЛ брутната сума на ваучерите за храна на електронен носител по чл. 209а, ал. 1 от ЗКПО се облага със 7 на сто окончателен данък. Досегашният модел осигуряваше ваучера на работника като чист социален разход за целево закупуване на храна. С въвеждането на	**Приема се частично**	В законопроекта е извършена промяна на разпоредбата, с която необлагаемият размер на ваучерите за храна на електронен носител е до сега действащия размер, т.е. до 102,26 евро. С окончателен данък по реда на ЗДДФЛ ще се облага брутната сума над този размер до определения от 200 евро по чл. 209а от ЗКПО. Въвеждането на правна регулация и таван на транзакционните разходи (комисионните) по карти/ваучери за храна на електронен носител по модела на банковите карти, за да се защити финансовата устойчивост на търговския сектор, е извън материалния обхват на данъчния закон.

				данъка възниква парадокс: работодателят купува и предоставя ваучера, а работникът получава реално намалена номинална стойност със 7 на сто за своите ежедневни нужди. Ако пък работодателят реши да компенсира това намаление, той трябва да плати допълнителния данък отгоре, което превръща социалната придобивка в двойна финансова глоба за този, който я предоставя. 2. Директно увеличаване на разходите за труд и натрупване с операторските комисионни: За да запазят покупателната способност на служителите си, работодателите ще бъдат принудени да поемат 7-процентовия данък за своя сметка. Наред с вече заплащаните комисионни към лицензираните оператори за издаване и обслужване на електронните носители, това води до неоправдано и двойно оскъпяване на общия бюджет за социални дейности в предприятията. 3. Значителна месечна административна тежест (чл. 65, ал. 16 от ЗДДФЛ): Съгласно новата ал. 16 на чл. 65 от ЗДДФЛ, данъкът се удържа и внася от работодателя в срок до 15-о число на месеца, следващ месеца, през който доходът е придобит. Това налага ежемесечна допълнителна бюрократична процедура, преизчисления в софтуерите за работни заплати и ежемесечни платежни нареждания и декларации към НАП. 4. Непоследователност в държавната политика: Само преди година бизнесът извърши значителни финансови и технологични инвестиции за пълната дигитализация и преминаването към ваучери за храна на електронен носител. Въвеждането на облагане веднага след дигитализацията компрометира доверието на бизнеса и работещите в провежданата държавна политика. 5. Огромен пазарен дял на ваучерите и натиск върху крайните цени: Новият лимит на ваучерите за храна		

				представлява 15% от пазара на търговията на дребно с бързооборотни стоки (grocery retail). Подобен мащаб означава, че всяка допълнителна тежест върху тези разплащания неизбежно рефлектира върху крайната себестойност на основните хранителни продукти. 6. Непропорционално високи транзакционни разходи по електронните ваучери: Ваучерните карти не попадат под регулациите на Директивата за тавана на транзакционните разходи (interchange fees). Поради това оперативните комисионни по тях са 5 до 6 пъти повисоки от тези при традиционните банкови карти. Това генерира прекомерна финансова тежест за търговците, които я поемат за сметка на собствената си маржова рентабилност. Допускането на такъв значителен държавно регулиран пазарен дял без праг на транзакционните разходи застрашава финансовата устойчивост на отрасъл с традиционно ниски маржове.		
				3. III. Относно предложението за увеличение на ставката на окончателния данък върху определени разходи в натура за лично ползване (като ползване на служебни автомобили за лични цели) В §16 от публикувания проект на ЗИД на ЗКПО се предлага в чл. 216, ал. 2 данъчната ставка „3 на сто“ да бъде заменена със „7 на сто“. Според чл. 204, ал. 1, т. 4 ЗКПО тази ставка се прилага върху документално обоснованите разходи в натура, свързани със собствени, наети или предоставени за ползване активи и/или с използване на персонал, предоставени за лично ползване на наети лица и лица, полагащи личен труд. Предлагаме предвиденото увеличение на данъчната ставка от 3% на 7% да отпадне поради следните причини: 1. Липсва количествена обосновка. МФ твърди, че ставката от 3% води до неоправдани загуби за бюджета в голям размер, но публикуваните мотиви не посочват	**Не се приема**	С предложената разпоредба се цели постигане на по-балансирано данъчно третиране на личното потребление, предоставяно чрез активи и/или персонал на предприятието чрез по-справедливо и последователно данъчно третиране на личното потребление чрез увеличаване на приложимата данъчна ставка от 3 на 7 на сто при запазване на всички действащи правила. Личното ползване представлява икономическа полза за физическото лице, която по общия ред би била обект както на данъчно облагане, така и на задължителни осигурителни вноски. Този режим замени тези задължения с единен данък върху разходите, като едновременно с това значително намалява административната тежест за предприятията и приходната администрация. Поради това увеличаването на ставката цели да се запази разумен баланс между предоставеното административно

				нито размера на действителните бюджетни загуби, нито приходите, реализирани при ставката от 3%, нито прогнозните допълнителни приходи при 7%, нито броя на предприятията, които прилагат режима. Липсва и сравнение с приблизителното облагане по ЗДДФЛ и осигурителното законодателство. Увеличението на ставката е повече от двойно. Преминаването от 3% на 7% е увеличение със 133,33%. Това е рязка промяна, особено при положение че ставката от 3% действа от 2022 г., а частичната оценка на въздействието изрично посочва, че към момента не е извършвана последваща оценка на досегашния режим. Увеличение със 133% на ставката не следва да се приема без количествена последваща оценка на действащия режим и без конкретна фискална обосновка на избраните 7%. 2. Удар върху нормалните съпътстващи дейността служебни придобивки. Създава се впечатление, че се облагат основно ползването на служебни автомобили, но реалният обхват на облагането е много по-широк, като включва телефони, лаптопи и компютри, друга техника и активи, ползване на външен персонал. Увеличението на ставката ще засегне и обичайни инструменти за работа, при които личната употреба е ограничена или съпътстваща. 3. Предложението увеличава данъчната тежест, но не намалява фактическата и доказателствената несигурност около режима. Остават същите практически спорове: • кои пътувания са служебни и кои лични; • как се документират километрите; • как се третира пътуването от дома до работното място; • кога автомобилът е на разположение за лично ползване; • как се доказва липсата на лично ползване; • кои разходи се включват в основата.		облекчение и данъчната тежест върху получаваната икономическа полза, без да се променя опростеният механизъм на облагане. То същевременно ще допринесе за по-справедливо и неутрално данъчно третиране на различните форми на предоставяне на възнаграждение и за устойчивост на приходите от този вид данък.

				4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ Предвид гореизложеното, апелираме за предприемане на действия по преразглеждане на цитираните текстове в проекта на закон, като вземете под внимание нашите предложения: 1. Да отпадне изцяло § 50 от Преходните и заключителните разпоредби относно данъка върху свръхпечалбата, или от неговия обхват по ал. 2, т. 6 да бъдат изключени лицата, извършващи стопанска дейност в обекти за търговия с храни. 2. Да бъдат оттеглени § 13 и § 51 от ПЗР относно облагането на ваучерите за храна на електронен носител, като се запази пълноценният им необлагаем социален характер. 3. Да се въведе правна регулация и таван на транзакционните разходи (комисионните) по карти/ваучери за храна по модела на банковите карти, за да се защити финансовата устойчивост на търговския сектор. 4. Да отпадне предвиденото увеличение на данъчната ставка по чл. 216, ал. 2 ЗКПО от 3% на 7%. На разположение сме за допълнително съдействие и провеждане на работни срещи при предприемане на съответните действия.	**Не се приема**	Следва да се имат предвид изложените по-горе мотиви.
17.	На 13.10.2026 г. чрез ССЕВ	**Асоциация на операторите на ваучери за храна (АОВХ)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго	**1.** 1. Увеличение на месечната необлагаема стойност на ваучерите за храна по чл. 209а от ЗКПО **АОВХ подкрепя предложението на МФ максималната необлагаема стойност по чл. 209а от ЗКПО да бъде увеличена на 200 евро месечно на служител от 01.01.2027 г.** – Настоящият необлагаем размер от 102,26 евро месечно на служител е определен през 2022 г. (200 лв.)	**Приема се**	

			лице/група лица: Членовете на асоциацията	и оттогава не е актуализиран. За същия период цените на основните хранителни стоки нараснаха с над 50%, а минималната работна заплата – с близо 70%. Ако през 2022 г. ваучерите представляваха около 28% от минималната работна заплата, днес този дял е под 17%. Ето защо това увеличение представлява възможност за подпомагане на покупателната способност на над 850 хил. работещи, които получават тази социална придобивка всеки месец. – Увеличението на необлагаемия размер не задължава работодателите да предоставят по-висока стойност – то единствено им дава тази възможност. Според проучване от 2025 г. над 80% от работодателите възнамеряват да увеличат номиналната стойност на ваучерите за своите служители. По тази причина смятаме, че повишението е реален отговор на пазарните нужди.		
				2. 2. Данъчно облагане на ваучерите за храна с данък при източника АОВХ разбира необходимостта от допълнителни данъчни приходи в държавния бюджет, но подчертава, че ваучерите за храна са социална придобивка, която се предоставя от работодателите отделно от възнаграждението, и не бива да бъдат третирани като доход на физическите лица. Ето защо настояваме в нормативната рамка да се направи ясно разграничение между този потенциален данък и данъка върху доходите на физическите лица. **При правилно структуриран механизъм за изчисляване и прилагане на данъчната тежест не очакваме отрицателни ефекти върху служителите. Дори при 7-процентен данък върху цялата стойност на ваучера (200 €), нетната сума от 186 € остава значително над досегашния необлагаем праг от 102,26€. Това прави придобивката устойчиво**	**Приема се частично**	Необходимите изменения са отразени в законопроекта.

				атрактивна за работодателите и запазва подкрепата за служителите. Данъкът следва да се удържа и внася от работодателя, по общия ред заедно с останалите данъци и осигурителни вноски върху трудовото възнаграждение, като МФ и НАП дадат подробни разяснения и указания за механизма, по който ще се случва това. Считаме, че това следва да бъде изрично регламентирано в ЗДДФЛ, за да се осигури единен подход и – което е важно – да се запази пълната номинална стойност, определена от работодателя. Поради това предлагаме в законодателството изрично да се предвиди, че дължимият окончателен данък от 7% върху електронните ваучери за храна се удържа от паричния доход на служителя от трудово правоотношение, а не се приспада от номиналната стойност на предоставените на служителя ваучери за храна. От гледна точка на законодателната техника, този принцип би могъл да бъде включен или като допълнително изречение в предложения чл. 65, ал. 16 от ЗДДФЛ, или в отделна разпоредба, в зависимост от това какво прецени Министерството на финансите за по-целесъобразно. Например, може да се добави следния текст: „Данъкът по чл. 46 върху дохода по чл. 38, ал. 16 се удържа от работодателя от паричния доход от трудово правоотношение, дължим на физическото лице.“		
				3. Съгласуване на механизма за внасяне и деклариране със съществуващия тримесечен режим Предложеният чл. 65, ал. 16 от ЗДДФЛ понастоящем предвижда данъкът по чл. 46 върху дохода по чл. 38, ал. 16 да се удържа и внася от работодателя до 15-о число на месеца, следващ месеца, през който доходът е придобит от физическото лице. Същевременно	**Не се приема**	Възприетият подход е преценен като най-подходящ с оглед прилагане на балансиран подход към данъчно задължените лица и бюджета.

				проектът не урежда изрично механизма за деклариране, приложим за новия окончателен данък. Съгласно действащата уредба, окончателните данъци по ЗДДФЛ обикновено се декларират чрез декларацията по чл. 55, ал. 1 от ЗДДФЛ и чл. 201, ал. 1 от ЗКПО, като приложимите окончателни данъци се отчитат на тримесечна база. Поради това предлагаме **внасянето и декларирането на новия окончателен данък от 7% да бъдат съгласувани със съществуващия механизъм за тримесечно отчитане, вместо да се въвежда отделен процес за месечно плащане и отчитане, специфичен за електронните ваучери за храна.** В тази връзка, разпоредбата на чл. 65, ал. 16 от ЗДДФЛ следва да бъде изменена, така че да предвижда тримесечно плащане на данъка, а съответните разпоредби и образци на декларации трябва изрично да указват, че данъкът върху електронните ваучери за храна се декларира в рамките на същия тримесечен отчетен период. **Това би осигурило на работодателите единен и последователен механизъм за деклариране и плащане на окончателните данъци и би ги освободило от необходимостта да въвеждат допълнителен месечен процес, свързан единствено с ваучерите за храна.** Също така, това би премахнало настоящата несигурност относно това дали съществуващата декларация по чл. 55, ал. 1 от ЗДДФЛ и чл. 201, ал. 1 от ЗКПО ще бъде адаптирана за месечно отчитане на данъка върху ваучерите за храна, или ще бъде въведена отделна декларация, респективно механизъм за отчитане, което би създало допълнителна административна тежест за работодателите. Поради това предлагаме както срокът за плащане, така и механизмът за деклариране на новия данък да бъдат		

				изрично съобразени със съществуващия тримесечен режим за окончателните данъци по ЗДДФЛ.		
				4. Отчитане на квотите за ваучери за храна Следва да се въведат ясни правила относно това как стойността на ваучерите за храна, подлежащи на новия окончателен данък от 7%, да бъде отчитана за целите на докладването спрямо приложимата квота за ваучери за храна. Министерството на финансите следва да предостави изрични указания относно приложимия механизъм и, при необходимост, да измени съответните отчетни форми съгласно Наредба № 7 от 9 юли 2003 г., така че новият данъчен режим да бъде надлежно отразен в механизма за отчитане на квотите и да не създава излишна административна тежест за работодателите и операторите на ваучери за храна. По-конкретно, правилата трябва ясно да определят стойността, която следва да се взема предвид за целите на квотите след въвеждането на окончателния данък от 7%.	**Не се приема**	Данъкът от 7% няма отношение към квотата.
				4. 3. Сравнение с европейски модели на данъчно третиране на ваучерите за храна – В някои държави в ЕС има някакъв вид частично данъчно облагане, сходно на това, което в момента се предлага в законопроекта за промени в ЗКПО (Румъния, Финландия, Германия, Полша). В повечето държави от ЕС върху ваучерите за храна няма данъчно облагане – това са Австрия, Белгия, Франция, Гърция, Италия, Люксембург и др. – Със сегашния лимит 102,26 € България е сред страните с най-ниска стойност. Предложеното увеличение до 200 € ще ни изравни приблизително със средните нива в Румъния, Белгия, Италия и Португалия,	**Не се приема**	Становището няма характер на законодателно предложение.

				като останем под държави като Франция, Люксембург и Испания. В заключение, ваучерите за храна остават целева социална придобивка, насочена към подпомагане на разходите за храна на работещите, и е важно тяхната ефективност да се запази. Ето защо АОВХ подкрепя увеличаването на месечния праг на ваучерите за храна, при условие че данъчното облагане бъде въведено с оглед на запазване на социалния ефект. Оставаме на разположение за съвместна подготовка на детайлни изпълнителни механизми, които да гарантират плавен преход към новата данъчна рамка, без да се ощетяват служителите или да се създава административна тежест за работодателите.		
18.	Получено на 16.10.2026 г. на ръка	**Централен кооперативен съюз (ЦКС)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Членовете на ЦКС	**1.** Централният кооперативен съюз представлява и защитава интересите на над 550 кооперации, 100 хиляди член-кооператори и 3.5 хиляди заети, работещи основно в малки, средни и планински населени места на територията на цялата страна. Чрез ежедневната си търговска дейност, в основата на която са кооперативните принципи и ценности, ние работим и доказваме устойчивостта на кооперативния модел. Модел, който е признат на европейско и световно ниво като основен стълб на социалната и солидарна икономика. Отчитайки спецификата на кооперативните организации сме силно притеснени от предложеното облагане с данък свръхпечалба на <u>всички търговци</u>, които осъществяват търговия с храни в не по-малко от 5 обекта (§ 50, ал. 2, т. 6 от публикуваният за обществено обсъждане проект на ЗИДЗКПО). Считаме, че подобен подход за включване на всички търговци на храни без оглед на вида и мащаба на дейността им е нецелесъобразен, и е необходимо ясно да се определят	**Приема се частично**	Обхватът на лицата е прецизиран и за някои е добавен стойностен критерий. Предложението за облагане на свръхпечалбата за 2027 г. на определени икономически сектори се основава на целенасочена, пропорционална и икономически обоснована данъчна политика, която да осигури допълнителни бюджетни приходи, без да създава неоправдана данъчна тежест за всички икономически оператори. Предложеният подход отчита необходимостта от справедливо разпределение на данъчната тежест, защитата на обществения интерес и запазването на условията за устойчив икономически растеж, инвестиции и заетост. Водещият мотив за определянето на конкретен, ограничен кръг от икономически сектори е необходимостта допълнителното облагане да бъде насочено към дейности, при които е установена концентрация на

				тези, за които да се прилага предложеното допълнително облагане. Мотиви за това са: 1. Кооперативните организации от системата на ЦКС осъществяват търговска дейност преобладаващо в малки, средни и планински населени места на територията на млата страна. Поддържането на дейност, обезпечаваща ежедневните потребности на живеещите в тези селища от хранителни и други стоки от първа необходимост, е икономически нерентабилно, но кооперативните организации продължават да предоставят тази услуга, която има основно социален характер. В тази връзка, считаме, че предвиденият критерий „осъществяване на стопанска дейност в не по-малко от 5 обекта за търговия с храни“ не отчита вида на стопанската дейност (търговия на едро или търговия на дребно) и мащаба й. При запазване на критерия (не по-малко от 5 обета за храни), в него попаднат 1/4 от кооперативните организации, членуващи в ЦКС и осъществяващи търговия с храни, които стопанисват над 60% от кооперативните търговски обекти. 2. Обект на облагане с данък свръхпечалба ще е формираната от данъчно задълженото лице данъчна печалба от всички стопански дейности, вкл. с еднократен характер, които са извън обхвата на дейността търговия с храни. При кооперативните организации това са както промишлените и земеделски дейности, осъществявани от част от кооперативните организации, така и еднократно формирана печалба от продажба на неизползвано имущество (вкл. имоти), средствата от които обичайно се реинвестират в обновяване на съществуващи търговски обекти. Това разширява обхвата на допълнителното облагане, води до понасяне на допълнителна данъчна тежест от кооперациите и намалява средствата за изпълнение на		извънредни печалби в съчетание със съществено обществено значение на предоставяните услуги и стоки. По този начин данъчната мярка се обвързва с определени характеристики на пазарната среда и с необходимостта от справедливо участие във финансирането на публичните разходи, вместо да се прилага общо и без разграничение към всички икономически оператори. По отношение на търговията с храни се предвижда да отпадне критерият за извършване на стопанска дейност в не по-малко от пет обекта. Изборът на посочените икономически сектори се обосновава с особеностите на техните бизнес модели, структурата на съответните пазари, значителния мащаб на извършваните операции и наличието в определени пазарни сегменти на съществени бариери за навлизане на нови участници. Тези характеристики създават условия за поддържане на устойчива клиентска база, значителни обеми на дейността и сравнително стабилни приходи, включително в периоди, през които домакинствата и останалите предприятия са изправени пред нарастващи разходи и икономическа несигурност. В същото време ограничените възможности на потребителите за бърза смяна на доставчика на определени услуги намаляват конкурентния натиск и позволяват запазване на висока доходност. Допълнителен аргумент е общественото значение на включените икономически дейности, които засягат пряко финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на

				социалните им функции, вкл. поддържането на търговска дейност в малки и отдалечени селища. Във връзка с гореизложеното и отчитайки специфичния характер на дейността на кооперативните организации (кооперации, кооперативни съюзи и кооперативни предприятия), предлагаме те да бъдат изключени от приложното поле на субектите. подлежащи на облагане с данък свръхпечалба. Това може да стане, както с изрично изключение, посочено в т. 6 на ал. 2 на § 50 от проекта на ЗИДЗКПО, така и с въвеждането на минимален праг на обема на търговията с храни (напр. над 50 млн. евро/годишно), над който данъчно задължените лица да попадат в обхвата на допълнителното облагане.		тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси. Предложеният модел за облагане на свръхпечалбата не се основава на необходимостта от дефиниране на „свръхпечалба“ като самостоятелно икономическо понятие, а въвежда обективен законов механизъм за определяне на данъчната основа. За свръхпечалба за целите на данъка се приема положителната разлика между данъчната печалба за 2027 г. и историческия референтен размер на данъчната печалба, увеличен с 20 на сто. По този начин е предвиден праг, над който увеличението на печалбата се приема за извънредно за целите на данъчното облагане. Увеличението с 20 на сто не следва да се разглежда самостоятелно, а като буфер над историческото равнище на печалбата, който ограничава обхвата на допълнителното облагане. Механизмът не приема автоматично всяко увеличение на абсолютния размер на печалбата за свръхпечалба. Следователно не се цели облагане на всяко увеличение на печалбата спрямо предходни години, като нормалното разрастване на дейността в рамките на историческия диапазон, включително увеличение на печалбата вследствие на увеличение на мащаба на бизнеса, само по себе си не води до облагане. Не на последно място е необходимо да се има предвид, че с цел насърчаване на реинвестирането на средства в реалната икономика вместо единствено фискално

						изземване на ресурси се предвижда законопроектът да бъде допълнен, като се предлага преотстъпване на 30% от данъка върху свръхпечалбата, който следва да се използва за изпълнение на нормативни изисквания за поддържане на капиталови буфери и резерви съгласно нормативен акт, за увеличаване на основен капитал, за придобиване на нови дълготрайни материални и нематериални активи, пряко свързани с осъществяването на основната им дейност, както и за придобиване на държавни ценни книжа.
19.	Получено на 21.10.2026 г. по ел. поща на taxpolicy@minfin.bg	**Цветанка Петрова**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** Не следва ли да се преразгледат размерите на останалите социални разходи по чл. 204 като "застраховка Живот" и "допълнително здравно осигуряване". Специално второто се предлага на служители от много компании, изключително ценно е за здравето на хората. Сегашното облекчение от 30,68 евро е направо смешно! Няма еднократен лекарски преглед за такава сума вече. Никой застраховател няма да предложи месечна сума за осигуряване на едно лице под 100 евро. Защо изобщо не се коментира този аспект при промените в ЗКПО??!! При всички данни събрани от вас за цени на лекарски прегледи и лекарства би следвало да непременно да промените нещата.	**Не се приема**	Предложението не кореспондира с предложенията за промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.
20.	Получено на 21.10.2026 г. по ел. поща на minfin@minfin.bg	**Сдружение за електронни комуникации (СЕК)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:	**1.** Сдружението за електронни комуникации (СЕК, Сдружението) е организация, обединяваща предприятия — доставчици на електронни съобщителни мрежи и услуги, и изразяваща общите им интереси, при осъществяване на дейността им и свързаните с нея взаимоотношения с трети лица, включително органи на държавната и общинската администрация. До настоящия момент СЕК многократно е предлагало и вземало участие в различни инициативи за подобряване на съществуващата регулаторна рамка за осъществяване на тези дейности.	**Не се приема**	Предложението за облагане на свръхпечалбата за 2027 г. на определени сектори се основава на целенасочена, пропорционална и икономически обоснована данъчна политика, която да осигури допълнителни бюджетни приходи, без да създава неоправдана данъчна тежест за всички икономически оператори. В тази връзка следва да се има предвид, че с цел насърчаване на реинвестирането на средства в реалната икономика вместо единствено фискално изземване на ресурси се предвижда

			Членовете на СЕК	Членове на Сдружението са 36 предприятия в сферата на електронните съобщения. като основно това са малки и средни оператори. Бихме искали да насочим вашето внимание към предложените промени в Закона за корпоративното подоходно облагане (https://M\M'.strategv.bg/b2/public-consultations/12737) и по-точно към предложения параграф 50 от проекта, касаещ данък свръхпечалбата. Изразяваме загрижеността си и настояваме за необходимостта да бъде приложен праг за включване на лица, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги, по аналогия с предвидения праг за търговските вериги. На страницата на Комисия за регулиране на съобщенията (КРС) има регистър с всички предприятия. които са уведомили комисията, че ще осъществяват електронни съобщителни х:слуги и това към момента са 977 оператора. КРС всяка година публикува годишен анализ на пазара, където по услуги може да се видят обемите и пазарните дялове. Смятаме, че малките и средни оператори ще бъдат натоварени с допълнителна административна тежест и допълнителен плосък данък, а приходите от него няма да могат да покрият разходите на администрацията за контролирането му. Също така не е и без значение фактът, че нашия сектор вече има наложен допълнителен данък под формата на административна такса „контрол“, която всяка година се преизчислява и в последните три години от 0,2% от приходите вече е над 0,3% от приходите на операторите. От години обясняваме и възразяваме срещу тази такса и че тя представлява допълнителен отраслов данък, при вече гласуван държавен бюджет на КРС, но вместо тя да бъде премахната, всяка година се увеличава.		законопроектът да бъде допълнен, като се предлага преотстъпване на 30% от данъка върху свръхпечалбата, който следва да се използва за изпълнение на нормативни изисквания за поддържане на капиталови буфери и резерви съгласно нормативен акт, за увеличаване на основен капитал, за придобиване на нови дълготрайни материални и нематериални активи, пряко свързани с осъществяването на основната им дейност, както и за придобиване на държавни ценни книжа. Предложеният подход отчита необходимостта от справедливо разпределение на данъчната тежест, защитата на обществения интерес и запазването на условията за устойчив икономически растеж, инвестиции и заетост. Водещият мотив за определянето на конкретен, ограничен кръг от икономически сектори е необходимостта допълнителното облагане да бъде насочено към дейности, при които е установена концентрация на извънредни печалби в съчетание със съществено обществено значение на предоставяните услуги и стоки. По този начин данъчната мярка се обвързва с определени характеристики на пазарната среда и с необходимостта от справедливо участие във финансирането на публичните разходи, вместо да се прилага общо и без разграничение към всички икономически оператори. Изборът на посочените икономически сектори се обосновава с особеностите на техните бизнес модели, структурата на съответните пазари, значителния мащаб на извършваните операции и наличието в определени пазарни сегменти на съществени бариери за навлизане

				Дейността на електронно съобщителните оператори е постоянно обект на регулации, които водят от своя страна до допълнителни инвестиции, като например въвеждането на регулаторни изискванията по Закона за достъпност на продуктите и услугите, Закона за електронно съобщителните мрежи и физическа инфраструктура, Закона за киберсигурност и т.н.. Развитието на технологиите, подобряване качеството на услугите, новите нормативни изисквания водят до необходимост от непрекъснати разходи за обновяване на устройства, мрежи и т.н. Това не е регулярен процес, а се развива спрямо възможностите на всеки оператор. Определянето на данък върху свръхпечалбата, без да се отчита генерираната загуба от операторите, води до изкривяване на пазарните данни. Може оператор да с направил инвестиции, с цел подобряване на услугата (може да са в дълготрайни активи, но може и да са в краткотрайни активи и оборудване) и в една година да е инвестирал много средства, а в следващите години да черпи благата от тази инвестиция и да се опитва да я възвърне. Може да е закупил мрежа в съседно село от друг оператор и за тази година да има загуба, а в следващата година приходите от тази мрежата да доведат до увеличение на печалбата. Във формулата за данък върху свръхпечалбата това не се отчита, а това е специфика на дейността на електронно съобщителните оператори. Облагайки с данък върху свръхпечалбата електронно съобщителните оператори, без значение на размера на печалбата, която генерират в реално измерение, води до свръхнатоварване на сектора и го прави неконкурентен спрямо другите сектори в икономиката. От съществено значение с оцеляването на малките оператори за конкурентноспособността на сектора. Също така повечето малки оператори са местни оператори, които в регионите си дават заплати, развиват местния бизнес и са близко до хората. От години големите оператори водят целенасочена дейност за закупуване и/или		на нови участници. Тези характеристики създават условия за поддържане на устойчива клиентска база, значителни обеми на дейността и сравнително стабилни приходи, включително в периоди, през които домакинствата и останалите предприятия са изправени пред нарастващи разходи и икономическа несигурност. В същото време ограничените възможности на потребителите за бърза смяна на доставчика на определени услуги намаляват конкурентния натиск и позволяват запазване на висока доходност. Допълнителен аргумент е общественото значение на включените икономически дейности. Банковите и застрахователните услуги, телекомуникациите, потребителското кредитиране, валутната обмяна и търговията с основни потребителски стоки засягат пряко финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси.

				изтласкване от пазара на малките играчи, като целят в дългосрочен план оставане само на големите играчи и оформяне на олигополен пазар. Въвеждането на този допълнителен данък ще направи сектора неблагоприятен както за инвеститорите, така и за крайните потребители. Анонсиран като еднократен данък, този данък върху свръхпечалбата ще стимулира операторите на електронни съобщителни мрежи да направят в следващата година отдавна отлагани инвестиции в мрежи и услуги, така че резултатът от въвеждането му, особено за малките оператори, най-вероятно няма съвпадне с този планиран от държавата, като същевременно ще ангажира съществен ресурс на държавата за прилагането му и необходимия контрол. Като обобщение на по-горните мотиви настояваме малките и средни оператори на електронни съобщителни мрежи и услуги да бъдат изключени от обхвата на закона в частта „данък върху свръхпечалбата".		
21.	Получено на 21.10.2026 г. по ел. поща на feedback@minfin.bg	**Асоциация на българските застрахователи (АБЗ)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Членовете на АБЗ	**1. I. Общ смисъл и обосновка на предложенията, общи мотиви:** Отдавна е констатирано в европейски контекст, че съществена част от пенсиите за старост се предоставя по публични схеми. Адекватността на доходите и финансовата устойчивост на националните пенсионни системи са от решаващо значение за стабилността на икономиката на Съюза и за отделните национални икономики, както и за стабилността на доходите на експоненциално увеличаващ се кръг лица на по-голяма възраст, което има и огромно социално значение. Предвид разнообразни сложни икономически процеси и тенденции, публичните схеми и системи за доходи на лица на по-голяма възраст или лица с ограничена/намалена трудоспособност са в общия случай силно претоварени и затруднени, като липсата	**Не се приема**	Предложението не кореспондира с предложенията за промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.

				на диверсификация на рисковете, респ. на разпределение на тежестите на целеното и необходимо осигуряване на адекватни доходи за такива лица им се отразява все по-негативно. В тази връзка отдавна е признато в европейски и дори в световен контекст, че насочването на по-голяма част от спестяванията на гражданите от пари в брой и банкови депозити към дългосрочни инвестиционни и/или спестовни продукти, като например продуктите за доброволно пенсионно осигуряване или животозастраховане с дългосрочен характер, би било от полза както за отделните физически лица (които ще се възползват от по-висока възвръщаемост и по-голяма адекватност на доходите при по-голяма възраст), така и за икономиката в по-широк смисъл, по различни причини – не на последно място заради това, че пенсионно-осигурителните дружества и животозастрахователите по дефиниция са между най-значимите институционални инвеститори, с преки ползи както за икономиката, така и за обществото и гражданите. Една от най-подходящите мерки за насочване на по-голяма част от спестяванията на гражданите от пари в брой и банкови депозити към дългосрочни инвестиционни и/или спестовни продукти, осигуряващи им доходи на по-голяма възраст, са данъчните и осигурителни облекчения за вложения/вноски и за изплащане на суми по такива продукти. Това е взето предвид в националната нормативна рамка, касаеща доходите на физическите лица, като в ЗДДФЛ, в ЗКПО и в КСО са предвидени норми, осигуряващи преференциално данъчно третиране на някои такива продукти, включително застрахователните. За съжаление те са формулирани твърде отдавна, като освен, че носят някои недостатъци още от момента на		

				въвеждането си, те са отдавна и безнадеждно остарели – както като размери, така донякъде и като логика, като най-големият проблем в това отношение се изразява в неравнопоставеното третиране на дългосрочните животозастрахователни продукти и пенсионните такива. В тази връзка е видима необходимостта от преосмисляне на данъчните и осигурителни облекчения за застраховане на здравни и биометрични рискове, особено дългосрочното такова. Привеждането им в съответствие с актуалните икономически и обществени условия, респективно с нуждите на днешния и обозримите нужди на утрешния ден и с новите социално икономически цели и приоритети, в т.ч. свързани с и обусловени от променящия се негативно възрастов профил на европейското и българското население, ще резултира в разширяване на проникването на здравното застраховане и дългосрочното животозастраховане в българското общество, което ще е в обществен интерес – ще намали бремето на държавата и на съответните пенсионноосигурителни и здравноосигурителни системи и фондове, като при това ще даде възможност на застрахованите лица да посрещат по-обезпечени осъществилите се по отношения на тях здравни и биометрични рискове, в това число старост, заболяване, нетрудоспособност, смърт. Това следва да се счита за важен обществен приоритет, особено ако се вземе предвид тенденцията на все по-застаряващо и „болно“ население в България. Следва да се изтъкне, че ефектът върху преките данъчни и осигурителни приходи от предлаганата преоценката на свързани със здравно застраховане и дългосрочно животозастраховане данъчни облекчения ще е несравнимо по-малък спрямо огромните ползи за обществото, които такъв подход ще генерира, в т.ч. защото ще се облекчат основни и страдащи от		

				традиционни дефицити силно натоварени с разходи системи, като системите на задължителните здравно осигуряване и пенсионно осигуряване. Заедно с това ще се създаде потенциал да се генерират повече и по-добри здравни услуги за гражданите, по-добро обезпечаване при неблагоприятни събития, в това число инвалидност и смърт и по-добри доходи при доживяване на възраст – тоест, повече благосъстояние и повече парични средства при тях, които в крайна сметка ще бъдат вкарани отново в икономиката и ще повишат данъчните приходи, в т.ч. и най-вече от непреки данъци върху потреблението, при това без инфлационен натиск. За да се обезпечи по-широкото им проникване сред българските граждани, което по дефиниция би било от обществен интерес, тези продукти на здравното застраховане и животозастраховането трябва да се направят възможно най-атрактивни за потенциалните техни ползватели, включително чрез установяване на смислени данъчни облекчения и преференции. В този смисъл считаме за наложително да се преосмислят като логика и размер облекченията по ЗДДФЛ за вноски в осигурителни и застрахователни продукти, свързани със здравни и биометрични рискове - в т.ч.: - чл. 19 от ЗДДФЛ, според който сумата от годишните данъчни основи се намалява с направените лични вноски за доброволно осигуряване и застраховане с до 10% от нея; - чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ, според която норма доходът от трудови правоотношения не включва направени от работодателя социални разходи само до 60 лв. месечно за всяко осигурено лице; - чл. 208, ал. 1 и чл. 213, ал. 2 от ЗКПО, според които не се облагат с данък социалните разходи за вноски за		

				застраховка „Живот“ само до 60 лв. месечно за всяко нает0 лице.		
				2. II. Конкретни предложения и мотиви за тях **1. По отношение на чл. 19 от ЗДДФЛ:**	**Не се приема**	Предложението касае друг закон.
				3. 2. По отношение на чл. 24 от ЗДДФЛ и чл. 208 + чл. 213, ал. 2 от ЗКПО: Съгласно чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ, в облагаемия доход от трудови правоотношения не се включват: „направените от работодателя социални разходи до 60 лв. месечно за всяко осигурено лице за вноски/премии за допълнително доброволно осигуряване, доброволно здравно осигуряване и/или застраховка "Живот", отчетени от предприятията и търговските представителства, независимо дали извършват стопанска дейност“. Съответно, съгласно чл. 208 от ЗКПО: „Не се облагат с данък социалните разходи по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" в размер до 60 лв. месечно за всяко нает0 лице, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения. За целите на предходното изречение не са налице задължения, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, задълженията не са отразени в данъчно-осигурителната сметка или не са отразени като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите.“ Социалните разходи по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква „а“ са разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и за застраховки "Живот". Свързан с чл. 204 и чл. 208 е и текстът на чл. 213, ал. 2 ЗКПО, съобразно който: „Данъчната основа за	**Не се приема**	Предложението не кореспондира с предложенията за промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.

				определяне на данъка върху разходите за календарния месец по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" е превишението на тези разходи над 60 лв. месечно за всяко нает лице.“ Доколкото касаят вноски за доброволно осигуряване и застраховки „Живот“, направени в полза на работника и за сметка на работодателя, тези два нормативни текста по чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ и чл. 208 от ЗКПО следва да се разглеждат съвместно – логиката им е обща, макар да са в различни нормативни актове. Двата текста са свързани, като и с двата се предвижда данъчно облекчение за направените от работодателя осигурителни/ застрахователни вноски до „60 лв. месечно“ за осигурено/нает лице. В тази връзка следва да се отбележи, че размерът от 60 лева месечно е бил въведен през 2006 г. и оттогава не е бил актуализиран. През 2006 г. МРЗ е била 160 лева. Съответно, при въвеждането му през 2006 г., лимитът на данъчно облекчение по чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ и чл. 208 от ЗКПО е представлявал 37,5% спрямо МРЗ. През 2025 г. МРЗ е вече 1 077.00 лева, през 2026г. става 1 213.00 лв., а този лимит на данъчно облекчение стои непроменен - лимитът от 60 лева сега представлява едва 4.94% спрямо актуалната МРЗ за 2026г. Тоест, икономическото отражение на този лимит на данъчно облекчение е намаляло повече от 7 пъти спрямо МРЗ, чиито ръст може да се приеме като възможен и добър измерител на доходите в страната, макар да има и някои недостатъци. При въвеждането си този лимит от 60 лева е бил съответен на определени икономически условия, които са съществено променени – за да им съответства и сега, той би следвало също да бъде съществено преоценен (променен).		

				Ако за сравнение, при преоценката на лимита се ползва ръстът на МРЗ (което би било обосновано, доколкото се касае за доходи и облекчения спрямо тях), то този лимит през 2026 г. би следвало да е над 450 лева или около 230 евро като абсолютна сума – за да се запази изначално установеното през 2006 г. съотношение от 37.5%, както и логиката, залегнала в първоначалното му формулиране Предвид това е необходимо този лимит да бъде променен, като заедно с това се промени логиката на определяне на този лимит - той следва да бъде въведен по начин, че да съответства на икономическите условия, при това така, че да ги отразява текущо и да се променя в съответствие с промените в тях. В тази връзка предлагаме този лимит и да стане определяем съобразно критерий, чрез който за определянето му за съответната текуща година да се ползва подходяща величина, отразяваща и съответстваща на промените в икономическите условия и доходите. В тази връзка предлагаме ДВА АЛТЕРНАТИВНИ ВАРИАНТА, които почиват на различна логика, но всеки от които би допринесъл за адекватността на уредбата – както следва: **<u>АЛТЕРНАТИВЕН ВАРИАНТ 1</u>**: По отношение на данъчните облекчения по чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ и чл. 208 от ЗКПО да се премине към нормативната логика по чл. 19 от ЗДДФЛ, където облекчението е поставено в зависимост от дохода на лицето (данъчната основа). Ако се следва тази логика, то вместо абсолютна сума или процент от някакъв измерител (МРЗ или друг) би следвало в посочените нормативни текстове да се заложи механизъм за определяне на размера му, който да е сходен с този, заложен в чл. 19 – тоест, размерът на облекчението да се определи като процент от брутния		

				трудов доход на съответното нает при конкретния работодател лице. Логиката и свързаната с нея обосновка тук би била, че по-високия трудов доход обуславя данъци в по-голям размер, което от своя страна би следвало да обуславя съответстващи като пропорция данъчни облекчения за работодателя, който ги плаща за своя сметка – освен, че би било справедливо, това ще уеднакви и логиката на данъчните облекчения по двата закона, съответно по чл. 19 от ЗДДФЛ, от една страна и чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ и чл. 208 от ЗКПО, от друга страна. Съответно, като първи алтернативен вариант предлагаме в чл. 208 и в чл. 213, ал. 2 от ЗКПО, както и в чл. 24, ал. 1, т. 12 от ЗДДФЛ - за целите на определянето на необлагаемия размер на дохода - вместо сума или процент от минималната работна заплата да се заложи процент от брутния трудов доход за съответното нает лице – до 10% от брутния доход за месеца за всяко нает лице и за всеки вид осигуряване по чл. 204, ал. 1, б. „а“. **Предлагаме чл. 208 от ЗКПО да се промени така:** *„**чл. 208.** Не се облагат с данък социалните разходи по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" в месечен размер до 10 на сто от брутния трудов доход на лицата за разходите за вноски за допълнително доброволно осигуряване, до 10 на сто от брутния трудов доход за премии за доброволно здравно осигуряване(застраховане) и до 10 на сто от брутния трудов доход за вноски (премии) по застраховки "Живот" за всяко нает лице, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения. За целите на предходното изречение не са налице задължения, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, задълженията не са отразени в данъчно-осигурителната сметка или не са отразени*		

				като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите.“ **Съответно, текстът на чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ да стане, както следва:** ..... **АЛТЕРНАТИВЕН ВАРИАНТ 2:** По отношение на данъчните облекчения по чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ и чл. 208 от ЗКПО да се следва нормативна логика на обвързването им с Минималната работна заплата (МРЗ) за съответната година, като критерий за определяемост. Ако се следва тази логика, то вместо абсолютна сума би следвало в нормативните текстове на по чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ и чл. 208 от ЗКПО да се заложи механизъм за определяне на размера му, който да е обвързан с МРЗ – тоест, размерът на облекчението за съответната година да се определя като процент от МРЗ за същата година, определен в съответствие с нормативните изисквания. Потенциални величини, които отразяват икономическите условия, определят се ежегодно и представително и отразяват в някаква степен ръста на доходите на заетите лица има различни, като всяка от тях има своя цел и собствено значение, като показател. Такива величини са, например, линията на бедност за страната (ЛБ), средната работна заплата (СРЗ) и минималната работна заплата (МРЗ), която ползвахме за сравнение по-горе. Считаме линията на бедност за неподходящ измерител, доколкото представлява специфичен инструмент, чиято цел е да се идентифицират бедните в обществото и да се дефинират минималните техни приходни нужди, към чието осигуряване съответната социално-осигурителна система би следвало да се стреми. Линията на бедност е монетарен показател, който се прилага при разработване на държавната политика в областта на		

				жизненото равнище и при определяне на мерки за социална защита. Нейният размер се определя ежегодно, но отразява само и единствено нивото на необходимите разходи за посрещане на минималните нужди на средностатистическия човек, а не стандарта на живот и доходи в страната. Средната работна заплата за страната също не е подходяща/адекватна величина за да се ползва като такъв измерител, макар да отразява нарастване на доходи. Следва да се отбележи, че средната работна заплата е чисто статистическа величина, докато МРЗ показва допустимото от закона минимално ниво на заплащане за 8-часов работен ден - предвид това именно МРЗ определя мин. стандарт на живот и необходимия доход на работещо лице в страната, което я прави много по-подходяща за целта, вкл. заради широката представителност при нейното определяне. Считаме, че Минималната работна заплата (МРЗ), която отразява минималната покупателна способност на работещите (заетите) лица, би могла да се приеме за достатъчно добра и разумна база за определяне на лимита, която би могла да осигури съответствие на данъчното облекчение с икономическото положение и ръста на доходите в страната. Следва да се изтъкне, че като величина МРЗ отразява най-ниското допустимо ниво на заплащане за 8-часов работен ден, като предвид това именно МРЗ определя какъв минимален стандарт на живот би следвало да има едно лице, което полага труд. Освен това МРЗ се определя от Министерски съвет ежегодно, при това след задължителни консултации със социалните партньори (работодатели, синдикати) - това я прави адекватна величина, определена при условията на консултативен режим между основните групи заинтересовани страни (социалните партньори), която		

				достатъчно динамично отразява всички текущи промени в общественоикономическите условия. В тази връзка и като втори алтернативен вариант предлагаме в чл. 208 и в чл. 213, ал. 2 от ЗКПО, както и в чл. 24, ал. 1, т. 12 от ЗДДФЛ - за целите на определянето на необлагаемия размер - вместо абсолютна сума да се заложи процент от МРЗ и данъчното облекчение по тези нормативни текстове да стане определяемо в размер до 10% от МРЗ за всяко нает лице и за всеки вид осигуряване по чл. 204, ал. 1, б. „а“. **Тоест, предлагаме чл. 208 от ЗКПО да се промени така:** *„**чл. 208.** Не се облагат с данък социалните разходи по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" в месечен размер до 10 на сто от минималната работна заплата за всяко нает лице за разходи за вноски за допълнително доброволно осигуряване, до 10 на сто от минималната работна заплата за всяко нает лице за премии за доброволно здравно осигуряване(застраховане) и до 10 на сто от от минималната работна заплата за вноски (премии) по застраховки "Живот" за всяко нает лице, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения. За целите на предходното изречение не са налице задължения, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, задълженията не са отразени в данъчно-осигурителната сметка или не са отразени като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите.“* **Съответно, текстът на чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ да стане, както следва**:		

				В ДОПЪЛНЕНИЕ, при всеки един от алтернативните варианти, предложени по-горе, би следвало да се промени и свързаният чл. 213, ал. 2 от ЗКПО - текстът на неговата ал. 2 да стане, както следва: *„Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите за календарния месец по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" е превишението на тези разходи над размерите, определени по реда на чл. 208.“*		
				4. 3. По отношение на облагането с данък (в т.ч. окончателен) на плащанията (доходите) от застраховки Живот: В тази връзка следва да се отбележи, че при допълнително доброволно осигуряване с лични вноски лицата, ползвали данъчно облекчение, се облагат при обратно получаване на суми, формирани от вноски, с 10% окончателен данък - ако тегленето се извършва преди придобиване право на пенсия. Тези лица не се облагат ако получават суми след придобиване право на пенсия. Това е така и при застраховките Живот, ако суми се получават преди срока, но за разлика от тях получените суми след изтичане срока на договор за застраховка "Живот", който е 15 или повече години, също се облагат с данък, при това с висока ставка - 7 на сто за доходите по чл. 38, ал. 8. Това е несправедлива разлика по отношение на дългосрочните договори (над 15 години или доживяване до определена по-висока възраст), които носят белезите на пенсионно осигуряване. В тази връзка считаме, че следва да се преоцени облагането с данък на плащанията (доходите) от застраховки "Живот", най-вече след изтичане на срока на договора, ако той е 15 или повече години - съответната ставка от 7% по чл. 46 или следва да	**Не се приема**	Предложението не кореспондира с предложенията за промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.

				отпадне изцяло за такива плащания или поне да се намали до един по-атрактивен за потенциалните ползватели на тези застрахователни продукти размер. По този начин гражданите ще бъдат стимулирани както да сключват дългосрочни договори за застраховки „Живот“, така и да не предприемат действия за ранно изплащане по тях. Следва да се отбележи също, че в този смисъл облагането на доходите от дългосрочни застраховки „Живот“ е неравнопоставено в данъчно отношение спрямо доходите от допълнително доброволно осигуряване, които не подлежат на облагане при изплащане след придобиване право на допълнителна пенсия. Считаме, че тази неравнопоставеност също следва да бъде преосмислена и подходящо преоценена. Най-често животозастрахователните продукти представляват комбинации от два относително самостоятелни продукта, нерисковият от които обикновено е аналогичен на пенсионната осигуровка – доживяване на определен срок или възраст, който ще наричаме „спестовен елемент“ и който е аналогичен с доживяването до възраст при пенсионното осигуряване. Предвид това, намираме за необосновано и неправилно различното данъчно третиране по отношение на облагането с еднократен данък на пенсионноосигурителните спрямо животозастрахователните плащания към потребителите по дългосрочни животозастрахователни договори със спестовен или инвестиционен елемент – по силата на които (при сегашната редакция на чл. 13) излиза например, че ако потребителят има пенсионна осигуровка, то рентното осигурително плащане ще е необлагаемо, но ако има дългосрочна застраховка, то напълно подобната на пенсия негова застрахователна рента ще бъде облагаема. Следва да се отбележи, че при прекратяване на застрахователен или осигурителен договор с		

				потребител по негово желание данъчният режим е уеднаквен за застрахователното и осигурителното плащане, което още веднъж подчертава сходствата. Следва да се отбележи също, че текстовете касаещи данъчния режим при прекратяване на застрахователния договор не са прецизни, тъй като при прекратяване на застрахователния договор преди изтичане срока не се случва точно връщане на суми, а се плаща откупна стойност – договорена сума по застраховка „Живот“ или други застраховки, която застрахователят изплаща на застрахования или на трето ползващо се лице при предсрочно прекратяване на договора. В този смисъл следва да се обмисли и прецизира редакцията на чл. 38, ал. 8, т. 1 от ЗДДФЛ, за да съответства на регулаторната рамка на застраховането. Има и друга неточност или поне относителна несправедливост по отношение на застраховките „Живот“, доколкото при сегашния режим се стига до ситуация да се облагат с еднократен данък плащания, дължими във връзка със застрахователно събитие, дори при смърт или нетрудоспособност на застрахованите лица, в т.ч. към наследници по права линия. При застрахователни събития нерядко се дължат не само застрахователни обезщетения, но и други плащания. Предвид това е препоръчително в чл. 13, ал. 1, т. 14 от ЗДДФЛ да се добави ***„и другите плащания по застрахователни договори във връзка с настъпило застрахователно събитие, предвидено в застрахователен договор, в т.ч. във връзка с допълнителните покрития, посочени в Раздел I на Приложение №1 към Кодекса за застраховането”***. **Предвид това предлагаме още и следните промени в ЗДДФЛ:**		

				Считаме, че така предлаганият подход ще е в унисон с актуалните концепции на ЕК за създаване на стимули за насочване на по-голяма част от спестяванията на европейските граждани от пари в брой или банкови депозити към дългосрочни инвестиционни продукти от различен характер – с оглед повисока възвръщаемост и по-голяма адекватност на доходите през по-отдалечени във времето бъдещи периоди, което се явява все по-необходимо, с оглед застаряващото европейско население. Това ще бъде от полза и за икономиката, в която средствата на застрахованите лица ще бъдат инвестирани, при това при сериозните гаранции за тяхната сигурност, произтичащи от регулаторната рамка в застраховането.		
				5. 4. По отношение на осигурителния аспект на вноските по застрахователни договори за застраховки Живот: По отношение на осигурителния аспект на вноските по застрахователни договори за застраховки Живот съществува неправилно тълкуване на Националната агенция по приходите, което е давано през годините в нейни официални разяснения (последното от 2024г.) и е мултиплицирано в редица обжалвани и отменени в тази им част ревизионни актове - в смисъл, че вноските по застрахователни договори за застраховки Живот или попадат в приложното поле на чл. 2, ал. 2 и 3 и чл. 2а от Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски (Наредбата) или съставляват социални разходи, върху които се дължат осигурителни вноски, съгласно чл. 2, ал. 1 от Наредбата. Считаме, че отговорът на този въпрос следва да се приеме вече за добре изяснен, при това чрез дълга поредица от съдебни решения – както на административните съдилища, така и на Върховен административен съд (ВАС) - в които като обосновка на съответните съдебни диспозитиви се излага и	**Не се приема**	Предложението не кореспондира с предложенията за промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.

				обосновава тезата на съответните съдебни състави, че върху тези вноски за застраховки Живот не се дължат и не следва да се начисляват осигурителни вноски. Съгласно Мотивите на упоменатите съдебни решения разходите за застраховка "Живот" не попадат в приложното поле на чл. 2, ал. 2 и 3 и чл. 2а от Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски (Наредбата). Те не съставляват и разходи, върху които се дължат осигурителни вноски съгласно чл. 2, ал. 1 от Наредбата, тъй като според тази разпоредба осигурителни вноски се изчисляват и внасят върху сумите, изплатени или начислени и неизплатени за сметка на средствата за социални разходи пряко, постоянно или периодично на лицата по чл. 4, ал. 1 и 2 от КСО. Тези разходи нямат характера и на трудово възнаграждение или доход от трудова дейност, в т.ч. защото не са включени във ведомостите за заплати и са превеждани пряко на застрахователя под формата на застрахователни премии/вноски. С оглед на това тези разходи не попадат в приложното поле на чл. 6, ал. 2 КСО. Заедно с това изплатените на застрахователя разходи за застраховки "Живот" от работодател не са социални разходи, предоставени в натура, както изисква разпоредбата на чл. 6, ал. 12 КСО. Това е така тъй като към процесните разходи е неприложимо предвиденото по чл. 293 и чл. 294 от Кодекса на труда във вр. §1, т. 34 от ДР на ЗКПО за понятието "социални разходи, предоставени в натура" – разходи за социални придобивки по чл. 294 от КТ и предоставени по реда и начина, определени от чл. 293 от КТ или от ръководството на предприятието. Съгласно § 1, т. 34 от ДР на ЗКПО не е налице предоставяне на социални разходи в натура, когато между работодателя и възложителя и лицата – работници и служители, са налице парични взаимоотношения под каквато и да е		

				форма по отношение на получените социални придобивки. Считаме, че доколкото тълкува правилно КСО и е на компетентните съдилища, описаното тълкуване на съдилищата следва да се закрепи на подзаконово равнище – тоест, да се въведат промени в Наредбата, които да са в съответствие с това тълкуване, за да се избегнат по нататъшни спорове и скъпи ненужни съдебни производства по обжалване на ревизионни актове, което е проблем както за НАП, така и за ревизираните лица – техни адресати. Предвид това предлагаме в съответствие с тълкуването на съдилищата да се предприемат промени в Наредбата, - чрез допълване на чл. 2а от нея, който е свързан с изключения от общия режим за разходи по застраховки– като в него се въведе текст в смисъл, че осигурителни вноски не се изчисляват и внасят върху направените от лицата или работодателя им разходи за застраховки „Живот“, с уточнението, че това касае и свързаните със съответната застраховка допълнителни покрития - включително за злополука, нетрудоспособност или намалена трудоспособнот, здравни рискове; други свързани разноски и подобни. **Съответно, предлагаме чл. 2а от Наредбата да стане, както следва (допълнението е подчертано):**		
22.	На 22.10.2026 чрез Портала за обществени консултации	**Институт на професионалните счетоводители в България (ИПСБ)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго	**1. Увеличаване на периода за приспадане на данъчните загуби.** С § 3 т.1 се увеличава срокът за приспадане на данъчните загуби по чл. 70 от 5 на 10 години. § 3 т. 2 уточнява заявяването на избора за пренасяне на загубата при данъчен контрол. ИПСБ подкрепя тези изменения. ИПСБ има забележки по определения процент в § 4. Според него чл.71 ал. 1 се изменя като данъчната загуба се приспада при определяне на	**Не се приема**	Възприетият подход е преценен като най-подходящ с оглед прилагане на балансиран подход към данъчно задължените лица и бюджета.

			лице/група лица: Членовете на ИПСБ	данъчния финансов резултат в размер на 70 на сто от положителния данъчен финансов резултат преди приспадане на данъчната загуба. Ограничението до 70 на сто по § 4 и § 48, ал. 2 ще доведе до облагане на част от положителния резултат и когато предприятието разполага с достатъчно неприспаднати загуби, включително надвишаващи многократно формирания положителен резултат. При положителен данъчен финансов резултат от 100 000 евро и допустима за пренасяне загуба от 100 000 евро ще се приспаднат 70 000 евро и ще възникне корпоративен данък от 3 000 евро при ставка 10 на сто и при липса на други приложими освобождавания или облекчения. Предлаганото ограничаване на приспадането на данъчните загуби следва да бъде оценено и с оглед значението на микро-, малките и средните предприятия за българската икономика. Според публикуваните от Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия данни на НСИ, през 2024 г. отчетените нефинансови МСП представляват 99,8% от отчетените нефинансови предприятия в България. На европейско равнище официалният портал на ЕС определя МСП като „гръбнакът на европейската икономика“. Подкрепата за тези предприятия е изрично застъпена в съобщението на Европейската комисия COM(2008) 394 „Мисли първо за малките!“ - „Small Business Act“ за Европа. Принцип III предвижда при изготвянето на законодателството да се отчитат особеностите на МСП, да се оценява обстойно въздействието върху тях и резултатите от тази оценка да се вземат предвид при формулирането на предложенията. Документът насочва и към ограничаване на разходите и тежестите за предприятията и обмисляне на подходящи специфични мерки за малките и микропредприятията. В съответствие с тази насока данъчното законодателство следва да създава условия за устойчивото им развитие,		

				включително чрез съобразяване на последиците за предприятията, които възстановяват дейността и финансовото си състояние след реализирани загуби. За оценката на предложението е необходимо да се отчита и продължителността на стопанската дейност. НСИ публикува данни за предприятията, родени през 2019 г. и оцелели през 2024 г., т.е. пет години по-късно, разпределени по групи според броя на наетите лица. Делът на предприятията, родени през 2019 г. и все още активни пет години по-късно, е 5,2% от общия брой на активните предприятия през 2024 г., които са 415 087. Следователно оцелелите предприятия са около 21585. През 2019 г. новородените предприятия са 11,4% от 349 663 активни предприятия, т.е. около 39 862. Изчислено по тези данни, около 54% от създадените през 2019 г. предприятия са активни пет години покъсно, а около 46% не са оцелели. Продължаването на дейността само по себе си не означава, че предприятието ще формира достатъчен положителен данъчен финансов резултат за приспадане на натрупаните данъчни загуби. Поради това удължаването на срока от пет на десет години не гарантира компенсиране на допълнителната текуща данъчна тежест, произтичаща от ограничението на приспадането до 70% от положителния данъчен финансов резултат преди приспадане на загубата. В този контекст изводите в предварителната оценка на въздействието, че не се предвижда отрицателно въздействие и че липсват специфични въздействия върху МСП, не са достатъчно обосновани. Необходимо е да се оценят отделно увеличението на текущото данъчно задължение и рискът част от допустимата за пренасяне загуба да остане окончателно неприспадната. Еднаквото прилагане на ограничението към всички предприятия само по себе си не доказва еднакви икономически последици за тях.		

				По § 48, ал. 2 ограничението обхваща изрично и загубите, възникнали преди 31 декември 2026 г. Следователно промяната засяга вече натрупани данъчни загуби. В оценката на въздействието този ефект не е количествено изследван. Не е достатъчно мярката да се представя единствено като облекчение заради по-дългия срок. Алинея 1 на § 48 препраща към реда на глава единадесета във връзка с чл. 72, изменен с § 5, което насочва към броене на десетгодишния срок от годината, следваща възникването на съответната загуба. За правна яснота следва изрично да се потвърди това начало за заварените загуби и да се уточни дали преходната разпоредба обхваща и загуби с вече изтекъл срок за пренасяне. Поради изложеното не подкрепяме въвеждането на ограничението от 70%. Удължаването на срока за пренасяне не е достатъчно основание за приемане на ограничение, чиито неблагоприятни последици за предприятията с натрупани загуби не са надлежно оценени. Предлагаме запазване на възможността да се приспада данъчната загуба в пълен размер до размера на положителния данъчен финансов резултат преди приспадането. Предлагаме § 9 да бъде прецизиран, така че технически грешки и пропуски да могат да бъдат отстранявани, без да водят до окончателна загуба на възможността за приспадане на данъчната загуба. Следва ясно да се разграничат неупражненият избор за пренасяне и грешката в размера на приспадането при вече упражнен избор. Когато грешката е довела до внасяне на по-висок данък, окончателната загуба на правото би представлявала несъразмерно тежка последица. Ако ограничението от 70 на сто бъде запазено, предлагаме данъчно задълженото лице да може да		

				избира и по-малък размер на приспадане, без да губи правото да използва остатъка до изтичането на десетгодишния срок. Това изисква съгласувани изменения на чл. 70 и 71 и на § 48 от проекта. Предлагаме през последната година от срока неприспаднатият остатък да може да се приспадне до размера на целия положителен данъчен финансов резултат преди приспадането, без ограничението от 70 на сто. Така годишният таван няма да препятства използването на загубата при наличие на достатъчен положителен резултат през последната допустима година.		
				2. Праг за признаване на данъчни дълготрайни материални и нематериални активи. С § 1 се предлага законово определената стойност по чл. 50, ал. 1, т. 2 ЗКПО да се увеличи от 700 лв. на 1 000 евро. Промяната представлява увеличение на законово определената стойност. Аналогично увеличение се предлага с § 2 за данъчните дълготрайни нематериални активи по чл. 51, ал. 1, т. 1, буква „г“, подбуква „бб“. ИПСБ подкрепя това изменение и нямаме забележки по този текст. Предлагаме обаче увеличаването на стойностния праг да бъде съпроводено с преходна разпоредба, позволяваща активите под новия приложим праг, отписани от счетоводния амортизационен план в случай на увеличаване на прага на същественост в счетоводната политика, да бъдат отписани и от данъчния амортизационен план. Следва да се уреди признаването на неамортизираната им данъчна стойност при съответните преобразувания по чл. 66 ЗКПО и изрично изключение от чл. 60, ал. 3, т. 2 и ал. 4. Това ще осигури съгласуваност между счетоводното и данъчното третиране и ще намали административната тежест от поддържането на активи само в ДАП и	**Приема се частично**	Доколкото разпоредбата ще влезе в сила от 01.01.2027 г. е предвидено изрично, че това се отнася за активи, придобити на или след 01.01.2027 г.

				проследяването на свързаните временни разлики и отсрочени данъци.		
				3. Ускорена амортизация Предложението с § 49 допуска през 2027-2029 г. годишна данъчна амортизационна норма до двойния максимален размер по чл. 55, ал. 2 ЗКПО за съответната категория активи, но не повече от 100 на сто. Мярката обхваща данъчни амортизируеми активи, предназначени за използване на технологии за изкуствен интелект или за високопроизводителна компютърна техника и сървърна инфраструктура, придобити и въведени в експлоатация на или след 1 януари 2027 г. За материалните активи се изисква да са фабрично нови и неексплоатирани преди придобиването им, а за нематериалните - новопридобити. Мярката се прилага за активи, за които не се прилага чл. 55, ал. 3 и 7. Условията относно придобиването и въвеждането в експлоатация са кумулативни: актив, придобит преди 1 януари 2027 г., не попада в обхвата на предложението само поради въвеждането му в експлоатация след тази дата. В § 49 не са конкретизирани техническите критерии за отнасяне на активите към посоченото технологично предназначение. Алинея 3 изисква предназначението и техническите характеристики да се доказват с документи, но не уточнява вида и необходимото им съдържание. Не са предвидени специални правила за смесено използване и за последваща промяна на предназначението. Необходимо е да се изясни значението на тези обстоятелства за правото на прилагане на ускорената амортизация, включително при сървърна инфраструктура, обслужваща различни видове приложения. Недостатъчната конкретизация създава риск от различно тълкуване и прилагане при последващ данъчен контрол.	**Не се приема**	Предложената в законопроекта разпоредба определя категориите активи чрез тяхното предназначение и технически характеристики. Това позволява приложението ѝ да се преценява според характеристиките на конкретния актив и действителната му функция. Не е задължително законът да изброява всички възможни технически конфигурации, модели оборудване и приложения, които могат да попаднат в обхвата на съвременните технологии за изкуствен интелект и високопроизводителната компютърна техника. Подобен подход би могъл да направи нормата прекалено ограничителна и да затрудни приложението ѝ при развитието на технологиите. Обстоятелството, че сървърната инфраструктура може да обслужва различни приложения, не означава непременно, че тя не може да бъде предназначена за използване на технологии за изкуствен интелект или за високопроизводителна компютърна техника. Изброяването на документи не подобрява съществено доказването, а въвежда излишно детайлизиране на доказателствените средства и може да създаде неправилно впечатление за изчерпателно или специално определен набор от документи. Предвид многообразието от активи, конкретното изброяване на видове документи би могло да не обхване всички възможни документи и да доведе до невъзможност за прилагане на разпоредбата.

				За правна яснота специалната норма по § 49 следва да бъде изрично съгласувана с чл. 58, ал. 3 ЗКПО. Определението за годишната данъчна амортизационна норма във формулата препраща към чл. 55, ал. 2, 3, 7 и 8, а проектът не предвижда допълване на тази препратка. Правилата на чл. 58 за началото на начисляването и за месечната пропорция остават приложими. Поради това максимална годишна норма от 100 на сто не означава признаване на цялата данъчна амортизируема стойност през годината на въвеждане в експлоатация независимо от месеца. След изтичането на временната мярка амортизирането по принцип продължава по общия ред. За избягване на спорове е целесъобразно изрично да се уточни прилагането му след 2029г. за активите, които не са напълно амортизирани за данъчни цели. Предлагаме определяне на проверими технически критерии и изисквания към доказващите документи, изясняване на последиците при смесено използване и последваща промяна на предназначението, съгласуване с чл. 58 и изрично уточняване на прилагането на общия ред след 2029 г. За лицата в обхвата на режимите за допълнително облагане следва да се оцени взаимодействието на мярката с правилата за отсрочените данъци по чл. 260у ЗКПО, включително с изключението по ал. 9, т. 1 за амортизацията на материални активи.		
				4. Облагане с данък за свръхпечалби. Съгласно § 50, ал. 1 данъчно задължените лица по ал. 2 дължат данък върху свръхпечалбата, генерирана за 2027 г. Учредените през 2027 г. дружества не дължат данък върху свръхпечалбата. Според проекта се предлага данък в размер на 33% върху данъчната основа по § 50, ал. 4 за лицата по ал. 2, което включва банки по чл. 2, ал. 1, т. 1 от Закона за кредитните институции, застрахователи и	**Не се приема**	Следва да се има предвид, че се предвижда доказването на реални икономически фактори да отпадне. Предвижда се да отпадне и критерият за извършване на стопанска дейност в не по-малко от пет обекта. Също така се предвижда да бъде предложен нов контролен индикатор. Ще бъде добавена и разпоредба, уреждаща случаите на преобразуване. По отношение на избора на референтен период следва да се има предвид, че с референтния

				презастрахователи, доставчици на обществени електронни съобщителни услуги, обменни бюра, лица, извършващи дейност по чл. 3, ал. 1, т. 3 от Закона за кредитните институции, и търговци с не по-малко от пет обекта за търговия с храни към 1 януари 2027 г. Липсва общ критерий за минимален оборот, печалба или размер на предприятието. Следователно обхватът не може да бъде представян като ограничен само до големи предприятия. Обхватът по § 50, ал. 2 е ограничен до лицата по чл. 2, ал. 1, т. 1 и 2 ЗКПО. Изборът на тези дейности и на прага от пет обекта не е подкрепен с достатъчен сравнителен анализ. Броят на обектите сам по себе си не е достатъчен показател за пазарна сила или рентабилност: пет малки магазина могат да имат по-нисък оборот и печалба от един голям обект. Не е уредено отделяне на резултата от включената дейност при лице със смесена дейност. По предложената конструкция принадлежността към една от категориите може да доведе до облагане на печалба и от друга дейност. Проектът приема за свръхпечалба превишението на данъчната печалба за 2027 г. над средния размер на данъчните печалби за периода 2020-2025 г., увеличен с 20 на сто. Когато съотношението между данъчната печалба преди приспадане на данъчни загуби и счетоводния финансов резултат преди начисляване на разходите за лихви за 2027 г. е по-ниско с повече от 15 на сто от осредненото съотношение за годините от референтния период, за които има данъчна печалба, основата ще се определя чрез т. нар. контролен индикатор, освен при доказано понижение, дължащо се на реални икономически фактори по § 50, ал. 20. Данъкът е еднократен за 2027 г. и се внася в срок от 1 март до 30 юни 2028 г. след приспадане на внесените авансови вноски. Периодът включва пандемични ограничения, последващо възстановяване и значителни промени в		период се цели да се използват резултатите от достатъчно продължителен период, така че да бъдат изгладени временните колебания, да се намали ефекта от еднократни печалби и загуби и да бъдат отчетени различните икономически цикли. В тази връзка обстоятелството, че отделни години от референтния период са били характеризирани с неблагоприятни икономически условия само по себе си не означава, че тези години следва да бъдат изключени от изчислението. В допълнение, прилагането на единен референтен период към всички данъчно задължени лица осигурява обективен и еднакъв подход при определяне на данъчната основа. Също така, в определянето на средната стойност на данъчните печалби за референтния период не участват години, за които данъчно задълженото лице има данъчна загуба. Това става ясно както от използването на термина „данъчна печалба“, което е положителният данъчен финансов резултат, така и от формулираното изискване сборът от данъчните печалби да се раздели на броя на годините, за които се отнасят тези печалби. Включването на определените сектори в обхвата на данъка върху свръхпечалбата е свързано с целесъобразността и законодателния избор относно обхвата на данъчната мярка. Водещо при определянето на конкретен, ограничен кръг от икономически сектори е необходимостта допълнителното облагане да бъде насочено към дейности, при които е установена концентрация на извънредни печалби в съчетание със съществено обществено значение на предоставяните услуги и стоки. По този начин данъчната мярка се обвързва с определени характеристики на пазарната среда и с

				цените и разходите. Превишението може да произтича от инвестиции, придобиване на предприятие, разширяване на дейността или подобрена производителност. В предоставените документи няма достатъчен обоснован, включително секторен разчет, който да обосновава едновременно референтния период, увеличението с 20 на сто и ставката от 33 на сто. Необходимо е да се уточни и изчисляването на средната стойност по § 50, ал. 6: дали годините с данъчна загуба или нулев данъчен финансов резултат участват с нулева стойност, или се изключват, както и кои години се включват за лице, съществувало само през част от референтния период. Не са предвидени изрични правила за дружество, учредено през 2026 г., което няма данъчна история през 2020-2025 г., и за лице без данъчна печалба през целия референтен период. Правилото на ал. 17 за годините с данъчна печалба се отнася до контролния индикатор и не отстранява само по себе си неяснотата по ал. 6. Предложеният механизъм за определяне на свръхпечалбата сравнява номинални данъчни печалби от различни години, без да отчита натрупаната инфлация. За периода от юли 2020 г. до септември 2026 г. инфлацията е 48,3%, а за по-краткия период от 1 януари 2023 г. до септември 2026 г. - 15,4%. Следователно увеличението на историческата средна печалба с 20 на сто не осигурява само по себе си съпоставимост с печалбата за 2027 г. Част от номиналното увеличение може да отразява изменението на ценовото равнище, без съответно нарастване на реалната печалба. Предлагаме при определяне на референтната средна печалба да се отчита поотделно натрупаната инфлация за всяка от годините 2020-2025 г. до годината на облагане. Едва след привеждането на историческите печалби към съпоставимо ценово равнище следва да се		необходимостта от справедливо участие във финансирането на публичните разходи, вместо да се прилага общо и без разграничение към всички икономически оператори. Допълнителен аргумент е общественото значение на включените икономически дейности. Банковите и застрахователните услуги, телекомуникациите, потребителското кредитиране, валутната обмяна и търговията с основни потребителски стоки засягат пряко финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси. Непризнаването на данъка върху свръхпечалбата за данъчни цели е обусловено от неговия самостоятелен характер и от необходимостта начисляването му да не води до намаляване на данъчната основа за корпоративния данък. Признаването на този данък като разход би позволило дължимият корпоративен данък да бъде намален вследствие на начисляването на допълнителния данък, което би отслабило ефекта на предвидения специален данъчен режим. Посоченото в становището съотношение между ставките на корпоративния данък и данъка върху свръхпечалбата не отчита различните данъчни основи на двата данъка. Корпоративният данък се определя върху данъчната печалба по общия ред, докато

				определи средната им стойност и да се приложи увеличението от 20 на сто. За предприятията с по-кратка история следва да се предвиди пропорционален начин на изчисляване, съобразен с продължителността на обхванатия период и сезонността на дейността. Непълните години не следва да се третират като пълни при определянето на референтната средна печалба. Предлагаме да се предвидят изрични правила за определяне на референтната печалба при преобразуване чрез вливане. Когато данъчната печалба на приемащото дружество за 2027 г. включва резултатите от дейността на влетите дружества, при определянето на референтната средна печалба следва да се вземат предвид и техните данъчни печалби за съответните години от периода 2020-2025 г. В противен случай резултатът от обединената дейност би се сравнявал с историческата печалба само на приемащото дружество. Така увеличение, произтичащо от разширения обхват на дейността вследствие на вливането, може да бъде обложено като свръхпечалба, без да е налице съответно увеличение на печалбата при съпоставим обхват на дейността. Правилата следва да отчитат датата на вливането и периодите, за които резултатите от прехвърлената дейност участват в печалбата за 2027 г., като не допускат двойното им включване в референтните стойности. Съгласно § 50, ал. 22 разходът за този данък не се признава за целите на корпоративното облагане. Облагането на частта от печалбата над прага може да достигне общо 43 на сто от съчетанието на 10 на сто корпоративен данък и 33 на сто данък върху свръхпечалбата. Освен това формулата по ал. 4 не разграничава увеличение на печалбата вследствие на нови инвестиции от други причини за превишението. Така допълнителният резултат от инвестиция на		данъкът върху свръхпечалбата се прилага само върху частта от печалбата, която превишава установения праг. Поради това сборът на двете данъчни ставки не представлява обща ставка, приложима върху цялата печалба на данъчно задълженото лице.

				съществуващо дружество може да се обложи, докато учредено през 2027 г. дружество е освободено по ал. 1. Следва да се оцени и взаимодействието с ограничението за приспадане на загубите по § 4 и § 48, ал. 2. Данъчната печалба по § 50, ал. 4 и 5 се определя след приспадане на допустимите данъчни загуби. През 2027 г. приспадането вече ще бъде ограничено до 70 на сто, докато през референтния период 2020-2025 г. това ограничение не е действало. Така облагаемото превишение може да се увеличи вследствие на промяната в данъчните правила, без съответно увеличение на резултата преди приспадане на загубите. Контролният индикатор по ал. 18 използва данъчната печалба преди приспадане на загуби и не отстранява автоматично тази несъпоставимост. Конкретен риск възниква при прилагане на предложената ускорена амортизация по § 49: по-високата данъчна амортизация може законосъобразно да намали данъчната печалба при непроменена счетоводна амортизация и да понижи контролния индикатор при положителен и непроменен счетоводен финансов резултат преди разходите за лихви. Изключението по § 50, ал. 20 поставя доказването на реалните икономически фактори върху задълженото лице, без изрично да урежда ефекта от този данъчен стимул. Допълнително ал. 18 изразява индикатора като процент чрез умножение по 100, докато ал. 19 го използва като множител, без изрично преобразуване в коефициент. За еднозначно прилагане на ал. 19 следва да се даде и изрична формула за относителното понижение с повече от 15 на сто, както и правила за изчисляване и прилагане на индикатора при нулев или отрицателен знаменател и при липса на години с данъчна печалба в референтния период. Необходима е оценка на неблагоприятните последици за задължените лица, включително МСП, и на намалението на разполагаемия им финансов ресурс. За		

				обосноваване на ставка 33% е необходима съпоставка на тези последици с очаквания приход и с по-ниските ставки. В частичната предварителна оценка на въздействието е посочен очакван приход от 1 035 млн. евро за 2027 г., но не са представени данните, допусканията и изчисленията, които позволяват проверка на този размер. Посочената невъзможност да се определи надежден точен брой на засегнатите лица не освобождава от необходимостта да се представят методиката на прогнозата и ориентировъчен брой или диапазон по категории. Становището на администрацията на Министерския съвет № 04.01-218/18.09.2026 г. съгласува оценката с препоръки и изисква да се оценят неблагоприятните последици за задължените лица, включително МСП, въздействията от месечните авансови вноски и административната тежест. При очаквана промяна в тази тежест като подходящ метод е посочен Моделът на стандартните разходи. Оценката вече признава намаляването на разполагаемия финансов ресурс, но не съдържа количествено изследване на тези последици по сектори и размер на предприятията. Необходимо е да се анализира методологията на изчисляване и по-конкретно поради следните рискове: • влияние на счетоводните и данъчните амортизации и на различията между счетоводния и данъчния финансов резултат върху контролния индикатор по § 50, ал. 18; • взаимодействие с правилата по глобалния минимален данък (Pillar II). Според ИПСБ предложеният размер на данъка от 33% създава риск от неблагоприятно въздействие върху инвестициите, включително чуждестранните, както и върху МСП, включени в обхвата на § 50, ал. 2.		

				Предлагаме § 50 да отпадне от настоящия проект. Вносителят следва преди въвеждането на подобен режим да изготви количествена оценка по сектори и размер на предприятията, ясно определена извънредна данъчна основа и анализ на ефектите върху инвестициите, цените, конкуренцията и ликвидността. Самостоятелният фискален интерес не замества този анализ.		
				5. Ръст на данъка за лично ползване на фирмени активи. С § 16 ставката по чл. 216, ал. 2 ЗКПО се увеличава от 3 на 7 на сто. Увеличението е с четири процентни пункта, или приблизително 133,33 на сто спрямо досегашния размер. ИПСБ отчита това като драстично увеличение (повече от двойно), което при непроменена данъчна основа ще увеличи данъчното задължение на предприятията, прилагащи този режим, включително на микро-, малките и средните предприятия. В мотивите промяната се обосновава с по-балансирано третиране на личното потребление. Тази цел сама по себе си не показва защо е необходима точно ставка 7%, вместо запазване на 3% или по-малко увеличение. Мотивите се позовават и на ефективна ставка от 2,70 на сто и на необходимостта режимът да компенсира заместваните данък по ЗДДФЛ и осигурителни вноски. Посоченият ефект от 2,70 на сто предполага признаването на самия данък като разход по чл. 206 ЗКПО да намалява текущ корпоративен данък при ставка 10 на сто; този текущ ефект не е еднакъв за всички лица, включително за предприятията с данъчна загуба. За обосноваване на увеличението е необходима съпоставка при съпоставими данъчни и осигурителни основи и приложими ограничения, която да покаже защо именно ставка 7 на сто осигурява заявения баланс.	**Не се приема**	С предложената разпоредба се цели постигане на по-балансирано данъчно третиране на личното потребление, предоставяно чрез активи и/или персонал на предприятието чрез по-справедливо и последователно данъчно третиране на личното потребление чрез увеличаване на приложимата данъчна ставка от 3 на 7 на сто при запазване на всички действащи правила. Личното ползване представлява икономическа полза за физическото лице, която по общия ред би била обект както на данъчно облагане, така и на задължителни осигурителни вноски. Този режим замени тези задължения с единен данък върху разходите, като едновременно с това значително намалява административната тежест за предприятията и приходната администрация. Поради това увеличаването на ставката цели да се запази разумен баланс между предоставеното административно облекчение и данъчната тежест върху получаваната икономическа полза, без да се променя опростеният механизъм на облагане. То същевременно ще допринесе за по-справедливо и неутрално данъчно третиране на различните форми на предоставяне на възнаграждение и за устойчивост на приходите от този вид данък.

				В частичната предварителна оценка на въздействието е посочен допълнителен приход от 6,6 млн. евро за 2027 г. В нея обаче не са изложени методиката, изходните данни и допусканията за този разчет. Анализът на административната тежест по същия проблем съдържа текст за „държавна такса“ и „оператори“, който не съответства на разглежданата промяна и следва да бъде заменен с относима оценка. Предлагаме ставката от 3 на сто да бъде запазена до представянето на подробна обосновка на посочения фискален ефект и оценка на разходите за изпълнение на нормативните изисквания и възможните промени в поведението на работодателите. Оценката следва да отчита въздействието върху микро-, малките и средните предприятия. Евентуално увеличение следва да бъде обосновано по необходимост и размер въз основа на сравнение между различни варианти, включително определяне на ставка до 5 на сто.		
				6. Промени при ваучерите за храна С § 14 и 15 лимитът по чл. 209а, ал. 1 и чл. 214, ал. 2 ЗКПО се увеличава на 200 евро месечно за всяко наето лице. Същевременно § 13 въвежда чл. 205а ЗКПО, а § 51 предвижда окончателен данък от 7 на сто върху брутната сума на електронните ваучери по новия чл. 38, ал. 16 ЗДДФЛ, удържан и внасян от работодателя. Подкрепяме увеличението на лимита, но не и въвеждането на новия данък. По-високият максимален размер не задължава работодателя да увеличи предоставяните ваучери. При запазване на досегашния им размер окончателният данък намалява нетната стойност на придобивката за работника или увеличава разхода на работодателя, ако последният поеме тежестта. Следователно увеличеният максимум не е достатъчно основание да се обложи и досега предоставяната придобивка. Според ИПСБ увеличението на законовия лимит само по себе си не	**Приема се частично**	Ваучерите за храна на електронен носител до 102,26 евро ще останат необлагаеми, както за работодателя, така и за наетите лица.

				компенсира новата данъчна тежест за лицата, при които размерът на предоставяните ваучери остава непроменен. Оценката на въздействието предвижда 105 млн. евро допълнителни приходи за 2027 г. от окончателния данък върху ваучерите. Този разчет следва да бъде придружен от изходните данни и допусканията за броя на получателите и стойността на предоставяните ваучери, както и от оценка на ефекта върху нетната придобивка и разходите на работодателите, включително МСП. Проектът не съгласува достатъчно ясно новото лично облагане с чл. 204, ал. 1, т. 2, буква „в“, чл. 209а и чл. 214 ЗКПО. Тези разпоредби, които по действащия режим уреждат освобождаването и облагането с данък върху разходите, остават в закона без изрично разграничаване на приложението им спрямо новия чл. 205а. Новият чл. 205а съдържа общо препращане към ЗДДФЛ, а чл. 38, ал. 16 ЗДДФЛ препраща към ваучерите по чл. 209а, ал. 1. Тези текстове трябва изрично да определят режима за ваучери в лимита, за превишението и при нарушени условия. Иначе остава риск от различно тълкуване, включително относно едновременното прилагане на двата данъка. Не твърдим, че проектът във всички случаи установява двойно облагане, проблемът е липсата на недвусмислено разграничение. Не е определен достатъчно ясно практическият начин за удържане на данъка от непарична придобивка. При номинал от 200 евро данъкът е 14 евро. Ако той се удържа от възнаграждението на работника, ваучерът остава 200 евро, а паричното плащане намалява с 14 евро. Ако се предвижда зареждане на 186 евро, трябва изрично да се уредят моментът на придобиване и брутната данъчна основа. Следва да се решат случаите без достатъчно парично възнаграждение през месеца, при прекратено правоотношение и при поемане на		

				данъка от работодателя. Мотивите изрично посочват нетна месечна стойност от 186 евро, но това не изяснява дали се предвижда зареждане на тази сума по ваучера, или удържане на данъка от друго плащане към работника. Ако предложението за облагане на ваучерите за храна бъде запазено, предлагаме данъкът да бъде уреден в ЗКПО като данък върху социалните разходи за сметка на работодателя, а не като данък върху дохода на работника или служителя по ЗДДФЛ. Това съответства на систематичното място на режима на социалните разходи, предоставени в натура, включително ваучерите за храна и условията за освобождаването им от облагане. Облагането по ЗДДФЛ би възложило данъчната тежест на работника или служителя, независимо че работодателят удържа и внася данъка. Когато страните са договорили определен нетен размер на получаваните суми и придобивки, запазването му би изисквало допълнителен разход за работодателя. Ако такова компенсиране не бъде осигурено, облагането би намалило нетната стойност на предоставяната подкрепа за храна. Поради това евентуалният данък следва изрично да бъде за сметка на работодателя, без да се удържа от стойността на ваучерите, предоставяни на работника или служителя, и без същата придобивка да се облага допълнително по ЗДДФЛ. Новият чл. 65, ал. 16 ЗДДФЛ по § 51, т. 4 предвижда удържане и внасяне до 15-о число на следващия месец, докато мотивите посочват края на следващия месец. Следва да се съгласуват и деклариране на окончателния данък, годишното предоставяне на информация и необходимите образци. Изключването от облагаемия доход по чл. 24 ЗДДФЛ само по себе си не изключва окончателен данък по чл. 38, поради което		

				мотивите трябва ясно да обяснят двете различни последици. Предлагаме да се запази освобождаването от лично облагане на ваучерите, предоставени при законовите условия, и да се приеме увеличеният лимит.		
				7. Авансови вноски § 50, ал. 16 от проекта предвижда неначисляване на лихви за разликата до пълния размер на данъка върху свръхпечалбата, когато до 30 ноември 2027 г. са внесени авансово най-малко 90% от него. Предвиденото авансово внасяне осигурява постъпления в държавния бюджет през 2027 г., преди окончателното определяне на годишния данък. Компаниите ще трябва да правят разчети за очакваната си данъчна печалба, за да покрият условието за неначисляване на лихви по § 50, ал. 16. За корпоративния данък чл. 89 ЗКПО урежда лихва при превишение над законовия толеранс, а чл. 88 допуска промяна на авансовите вноски до 15 ноември. За данъка върху свръхпечалбата се прилагат специалните правила на § 50, ал. 16 и 21 от проекта. По ал. 14 вноските се декларират еднократно до 31 януари 2027 г. и проектът не предвижда изричен ред за тяхната промяна и не препраща към чл. 88 ЗКПО. Срокът за еднократна корекция на годишната декларация по ал. 12 е 31 юли 2028 г. Той е по-кратък от срока до 30 септември по чл. 75, ал. 3 ЗКПО за еднократна корекция при установена счетоводна грешка за предходната година. Така корекция на корпоративната данъчна печалба през август или септември може да изисква промяна на основата на новия данък след изтичане на неговия срок. Не е уреден специален последващ ред за тази взаимозависимост.	**Приема се**	

				Еднократното деклариране на авансовите вноски до 31 януари 2027 г., без изрично предвидена възможност за последващото им увеличаване или намаляване, не отчита несигурността при прогнозиране на годишната свръхпечалба. Необходимо е да се въведе ред за актуализиране на прогнозата според действителното развитие на дейността, аналогично на възможността по чл. 88 ЗКПО. Следва да се съгласуват сроковете за авансовите вноски с условието за внесени най-малко 90 на сто от годишния данък до 30 ноември. Декемврийската вноска, платена на предвидения по ал. 15 падеж - 15 декември 2027 г. не участва при тази преценка. Необходимо е да се уреди възможност за изравняване, която отчита и резултатите от последния месец на годината. При недостигане на прага следва изрично да бъдат определени сумата, върху която се начислява лихва, началният и крайният момент на начисляването и отражението на последващите плащания. Този механизъм трябва ясно да се разграничи от лихвата за просрочени задължения по ал. 21. Предлагаме и срокът за еднократна корекция по ал. 12 да бъде съгласуван със срока до 30 септември по чл. 75, ал. 3 ЗКПО. Корекция на данъчната печалба след 31 юли може да промени и размера на данъка върху свръхпечалбата, когато специалният срок за корекция вече е изтекъл. Следва изрично да се уреди отразяването на такива промени, включително доплащането или възстановяването на данък и последиците за лихвите. Санкцията по ал. 26 от 5 000 до 15 000 евро обхваща неверни данни, водещи до по-ниски авансови вноски. Текстът трябва ясно да разграничава невярното деклариране на известни обстоятелства от обективно отклонение на добросъвестна прогноза. Самото		

				несбъдване на прогнозата не следва да се квалифицира като невярно деклариране. Предлагаме право на промяна на прогнозата през годината, ясен механизъм за определяне на размерите и периода за лихвата и съгласуване на сроковете за корекция. Следва да се уреди отражението на последващи корекции, както и да се прецизира ал. 26. Пропуснатата ал. 30 в номерацията на § 50 също следва да се поправи.		
				8. Конкретни препратки и изчисления за поправка В предложения чл. 260я[42], ал. 2, т. 9, буква „а“ препратката към чл. 260я[44], ал. 3, т. 3 е невъзможна: чл. 260я[44] няма такава алинея. Относимата разпоредба за временните разлики при придобиване се съдържа в чл. 260я[45], ал. 3, т. 3. Предлагаме препратката да се поправи. В чл. 260я[42], ал. 2, т. 10 се говори за намаление на разходите за отсрочени данъци, но формулата изчислява преизчисления им размер при ставка 15 на сто. Например разход 20 при ставка 20 на сто се преизчислява на 15, а намалението е 5. Ако като намаление се използва самият резултат 15, се получава различна стойност. Предлагаме изрично разграничение между преизчисления разход и корекцията, която се приспада от първоначалната сума. Обозначението „РОВД“ във формулата трябва да бъде еднакво с обозначението в пояснението, където е изписано „РОД“, а „тествана юрисдикция“ да се уеднакви с „проверявана юрисдикция“. В чл. 260я[41], ал. 6 последиците са уредени при преизчислена опростена ефективна ставка, по-висока или по-ниска от 15 на сто, но е пропусната точно равната на 15 на сто ставка. Предлагаме условието за нулев коригиран допълнителен данък да бъде „равна на	**Приема се частично**	Следва да се има предвид, че текстът на разпоредбите на § 34 от законопроекта е свързан тясно с пакета от документи на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, съдържащи правила за паралелно прилагане на глобалното минимално данъчно облагане на многонационалните групи предприятия и на данъчните системи на юрисдикции, които отговарят на определени условия (Side-by-Side Package) и е съобразен с тях.

				или по-висока от 15 на сто“, в съответствие с прага по чл. 260я[40], ал. 1, т. 1. В чл. 260я[39], ал. 2 размерът на облекчението се описва като разлика между допълнителния данък след увеличението на включените данъци и данъка без избор на облекчението. За да няма тълкуване, което води до отрицателно облекчение, предлагаме изрична формула за положителния размер на намалението: данъкът без облекчението минус данъкът след прилагането му, доколкото е положителен. Следва да се поясни и че облекчението се отнася до тази част от данъка, а не непременно до целия данък за юрисдикцията. В чл. 260я[43], ал. 2 корекцията е определена като отрицателна разлика, а ал. 3 предвижда нейното приспадане от положителните опростени данъци. Следва изрично да се уреди дали се пренася абсолютната стойност на отрицателната разлика и с какъв знак се прилага, за да не води изваждането на отрицателна величина до увеличение вместо намаление. В ал. 5 приложението на изключението е свързано с това, че подаващото информация образувание „може да упражни избор“, а не с действителното упражняване на избора. Предлагаме условието да се свърже с направен избор и да се даде числов пример за целия механизъм. Следва да се отстранят и редакционните грешки в предложения чл. 260я[41], ал. 6 - „е се счита“ да се замени със „се счита“, и в чл. 260я[16], ал. 9 - „не бил е формиран“ да се замени с „не е бил формиран“.		
				9. Начални дати и преходни режими Съгласно § 52 определени изменения влизат в сила от 1 януари 2026 г., а останалите - от 1 януари 2027 г. Сред разпоредбите с действие от 2026 г. е § 24, който добавя ограничително условие за облекчения режим по чл. 260я[2]. Действащата ал. 4 на чл. 260я[16] урежда трансфери	**Приема се частично**	Следва да се има предвид, че текстът на разпоредбите на § 34 от законопроекта е свързан тясно с пакета от документи на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, съдържащи правила за паралелно прилагане на глобалното минимално данъчно облагане на

				на активи между съставни образувания. С § 26, който влиза в сила от 1 януари 2027 г., тя се преномерира като ал. 8 и се създава нова ал. 4 относно разходи за отсрочени данъци, свързани с отсрочените данъчни активи и пасиви по новата ал. 3, т. 4-6. Условието по § 24 се отнася до прилагането на аналогична разпоредба в съответната юрисдикция. Поради това при буквално съобразяване на началните дати препратката насочва към различно нормативно съдържание през 2026 и 2027 г. Следва изрично да се определи спрямо коя редакция на чл. 260я[16], ал. 4 се преценява аналогичността на чуждестранната разпоредба и да се съгласуват началните дати на свързаните изменения. Раздел III на новата глава тридесет и четвърта „н“ влиза в сила по общото правило от 1 януари 2027 г., а чл. 260я[40], ал. 2 посочва данъчни периоди, започващи на или след 31 декември 2026 г. Следва да бъде изрично уредено приложението за период, започнал на 31 декември 2026 г., вместо въпросът да се оставя на тълкуване. Новите ограничения и преходни правила за отсрочените данъчни активи по § 26 се отнасят и до исторически факти и периоди. Следва изрично да се определи дали и в кои случаи новите правила изискват преизчисляване на задължение за вече приключил данъчен период. Необходими са указания в самия закон за отношението към вече подадени декларации, направени избори и платени суми. Благоприятните облекчения и ограниченията не трябва да се обединяват под общо твърдение, че всяко действие за минал период е само в полза на задължените лица. Предлагаме отделна преходна разпоредба за всеки режим с посочени първи приложим данъчен период, срок за избор, ред за корекция и последици за лихвите и санкциите при изпълнение по досегашните правила. Не следва да се санкционира неизпълнение за период,		многонационалните групи предприятия и на данъчните системи на юрисдикции, които отговарят на определени условия (Side-by-Side Package) и е съобразен с тях.

				през който новото задължение и начинът за изпълнението му не са били установени.		
				10. Административнонаказателни разпоредби Измененията по § 35-47 не са еднородни. При част от санкциите се запазва числото и се заменя само валутата от левове в евро; при чл. 262б се предвиждат отделно определени увеличени суми; при чл. 279 се използват приблизително превалутирани и закръглени размери. Мотивите и оценката на въздействието изрично предвиждат три групи: за санкции, непроменяни до 2019 г. - замяна на размера в левове със същото число в евро; за санкции, приети или променяни през 2020-2022 г. - увеличение с 50 на сто; за санкции, приети или променяни през 2023-2026 г. - превалутиране до кръгла сума. Когато едно и също число в левове се заменя със същото число в евро, номиналният размер на санкцията, сравнен в една и съща валута, нараства приблизително с 95,58 на сто при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. Това е промяна в санкционната политика. Инфлационната обосновка следва да се разглежда според последната промяна на размера на всяка конкретна санкция, характера на нарушението и наличните данни за ефективността на контрола. Общото твърдение, че размерите не са актуализирани от 2007 г., следва да бъде ограничено до разпоредбите, за които това действително е вярно. При оценката следва да се отчетат и общите правила за индивидуализация на наказанията и за маловажен случай по чл. 27 и 28 ЗАНН. Предлагаме размерите на всички санкции и глоби да бъдат преразгледани, като всяко увеличение спрямо равностойността на действащия размер бъде конкретно обосновано. При индивидуализацията на административните наказания да се отчитат тежестта на нарушението, смекчаващите и отегчаващите	**Не се приема**	Предложеното актуализиране на размера на глобите и имуществените санкции в данъчните закони включва еднаква диференциация в зависимост от момента на приемане и промяна на съответните глоби и имуществени санкции. Предложената в закона промяна е обоснована с необходимостта от съобразяване на санкционната политика с настъпилите икономически промени и периода от последната актуализация. Размерът на санкциите следва да има превантивен и възпиращ ефект и да съответства на тежестта на нарушенията и необходимостта от спазване на данъчното законодателство. Не се счита за необходимо въвеждането на допълнителна диференциация на санкциите в зависимост от конкретния характер на допуснатата грешка, доколкото приложението им се извършва съобразно установените в закона предпоставки и общите принципи на административно наказателната отговорност.

				обстоятелства и имотното състояние на нарушителя в съответствие с чл. 27, ал. 2 и 3 от ЗАНН. С оглед мащаба и съвкупното въздействие на мерките предлагаме да бъде преразгледана частичната оценка и да се извърши цялостна предварителна оценка по чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове. Преценката следва да обхване значителните последици за предприятията, заетите лица и изпълнението на данъчните задължения. Предлагаме също измененията в данъчното и осигурителното законодателство да се приемат и обнародват най-малко три, а при съществени промени - поне шест месеца преди влизането им в сила. Промени, които увеличават данъчната и осигурителната тежест, следва да се прилагат от началото на следваща календарна година, при спазване на този срок. Приемането им непосредствено преди влизането им в сила или прилагането им в течение на годината затруднява финансовото планиране, нарушава вече утвърдени бюджети и създава несигурност при вземането на инвестиционни решения. Предвидимостта на тези правила е съществено условие за доверието на местните и чуждестранните инвеститори. Възразяваме срещу придаването на обратно действие на данъчни разпоредби, когато това увеличава данъчната тежест за данъчно задължените лица и променя последиците от вече взети стопански решения. Промените в данъчното и осигурителното законодателство следва да действат занапред и да осигуряват достатъчен срок за подготовка.		
23.	Получено по ел. поща на taxpolicy@minfin.bg	**Браншова асоциация на българските телекомун**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава	**1.** Браншовата асоциация на българските телекомуникационни оператори (БАБТО) обединява малки и средни, предимно регионални, оператори на фиксирани мрежи. БАБТО се противопоставя на законопроекта в цялост и категорично възразява срещу:	**Не се приема**	Предложеният модел за облагане на свръхпечалбата не се основава на необходимостта от дефиниране на „свръхпечалба“ като самостоятелно икономическо понятие, а въвежда обективен законов механизъм за определяне на данъчната

		икационни оператори (БАБТО)	позиция от името на друго лице/група лица: Членовете на асоциацията	– въвеждането на 33% данък върху свръхпечалбата за всички предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги по Закона за електронните съобщения (ЗЕС), без оглед на размера им (§ 50, ал. 2, т. 3); – ограничаването на приспадането на данъчните загуби до 70% от положителния данъчен финансов резултат, включително за вече натрупаните загуби (§ 3, § 4 и § 48). Предложенията не са мотивирани и не са подкрепени с адекватна оценка на въздействието. Те увеличават ефективната данъчна тежест в сектора, а всяко повишаване на разходите на операторите неминуемо ще се прехвърли върху крайните потребители чрез по-скъпи услуги. При постоянно растящи разходи и административна тежест допълнителният данък създава реална опасност от фалити на малки оператори и ще засили монополизирането на пазара в полза на Виваком, А1 и Йетел. **1. Данък върху свръхпечалбата за електронните съобщения (§ 50, ал. 2, т. 3)** Данъкът е 33% върху разликата между данъчната печалба за 2027 г. и средната годишна данъчна печалба за 2020–2025 г., увеличена с 20%. Той се дължи наред с обичайния корпоративен данък и е непризнат разход за данъчни цели (§ 50, ал. 22). Останалите задължени лица по § 50, ал. 2 – банки, застрахователи и презастрахователи, вериги хранителни магазини – показват, че мярката е замислена за големите предприятия. Текстът на т. 3 обаче обхваща всички предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги, без значение от оборот, пазарен дял или мащаб. Самото предоставяне на такава услуга не доказва извънредна печалба. Малкият регионален оператор няма спектър за национална мобилна мрежа, не може да предложи пакет „мобилна услуга + интернет		основа. Механизмът не приема автоматично всяко увеличение на абсолютния размер на печалбата за свръхпечалба. Следователно не се цели облагане на всяко увеличение на печалбата спрямо предходни години, като нормалното разрастване на дейността в рамките на историческия диапазон, включително увеличение на печалбата вследствие на увеличение на мащаба на бизнеса, само по себе си не води до облагане. Следва да се има предвид, че с цел насърчаване на реинвестирането на средства в реалната икономика вместо единствено фискално изземване на ресурси се предвижда законопроектът да бъде допълнен, като се предлага преотстъпване на 30% от данъка върху свръхпечалбата, който следва да се използва за изпълнение на нормативни изисквания за поддържане на капиталови буфери и резерви съгласно нормативен акт, за увеличаване на основен капитал, за придобиване на нови дълготрайни материални и нематериални активи, пряко свързани с осъществяването на основната им дейност, както и за придобиване на държавни ценни книжа. Предложението за облагане на свръхпечалбата за 2027 г. на определени сектори се основава на целенасочена, пропорционална и икономически обоснована данъчна политика, която да осигури допълнителни бюджетни приходи, без да създава неоправдана данъчна тежест за всички икономически оператори. Изборът на посочените икономически сектори се обосновава с особеностите на техните бизнес модели, структурата на съответните пазари, значителния мащаб на извършваните

				+ телевизия“ и изгражда мрежата си със собствени средства и кредити. Пазарът вече е силно концентриран. По данни на КРС за 2025 г. Виваком, А1 и Йетел държат 74,2% от абонатите на фиксиран интернет и 87,4% от абонатите на платена телевизия. „А1 България“, „Виваком България“ и „ЦЕТИН България“ получиха по НПВУ 390 млн. лв. (около 199,4 млн. евро) за изграждане на оптична мрежа. Недиференцираният данък изтегля ликвидност именно от независимите конкуренти, които инвестират без публична подкрепа, и ги тласка към излизане от пазара или продажба на големите групи. Методиката също е проблемна. Сравнението с базовия период третира като „свръхпечалба“ обичайния ръст от инвестиции в мрежата, нови абонати и инфлация. Ако референтните години са с пълно приспадане на загубите, а 2027 г. – с приспадане до 70%, „свръхпечалба“ ще възникне само от промяната на правилата. **Предложение:** § 50, ал. 2, т. 3 да отпадне. При неприемане – данъкът да не се прилага за микро-, малки и средни предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (с отчитане на предприятията партньори и свързаните предприятия), включително по отношение на авансовите вноски. Загубите да се третират еднакво в референтния и в текущия период.		операции и наличието в определени пазарни сегменти на съществени бариери за навлизане на нови участници. Тези характеристики създават условия за поддържане на устойчива клиентска база, значителни обеми на дейността и сравнително стабилни приходи, включително в периоди, през които домакинствата и останалите предприятия са изправени пред нарастващи разходи и икономическа несигурност. В същото време ограничените възможности на потребителите за бърза смяна на доставчика на определени услуги намаляват конкурентния натиск и позволяват запазване на висока доходност. Допълнителен аргумент е общественото значение на включените икономически дейности. Банковите и застрахователните услуги, телекомуникациите, потребителското кредитиране, валутната обмяна и търговията с основни потребителски стоки засягат пряко финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси.
				2. 2. Пренасяне на данъчните загуби (§ 3, § 4 и § 48) Таванът от 70% означава, че операторите няма да могат да приспадат повече от 70% от положителния си данъчен финансов резултат, дори когато разполагат с достатъчно непренесени загуби. Така ще се увеличи текущо дължимият данък и ще се удължи периодът за пълното използване на загубите. Засегнати са най-вече малките и средните оператори, натрупали загуби в	**Не се приема**	Възприетият подход е преценен като най-подходящ с оглед прилагане на балансиран подход към данъчно задължените лица и бюджета.

				периоди на значителни инвестиции в мрежова инфраструктура. Удължаването на срока от 5 на 10 години не компенсира това, защото данъкът се плаща веднага, а загубата се възстановява след години. Пример: при положителен данъчен финансов резултат от 10 000 евро и преносими загуби от 10 000 евро ще могат да се приспаднат само 7 000 евро. Върху останалите 3 000 евро ще се дължи 10% корпоративен данък – 300 евро, които по действащия ЗКПО не биха се дължали до изчерпване на загубите. Особено неприемливо е § 48, ал. 2 да прилага тавана и към загубите, възникнали до 31.12.2026 г. Предприятията са планирали инвестициите и финансирането си при действащия режим. Предложение: Таванът от 70% да отпадне и да се запази пълното приспадане на загубите. При запазването му – да не се прилага за микро-, малки и средни предприятия и за загубите, възникнали до 31.12.2026 г., за които срокът за пренасяне не е изтекъл (§ 48, ал. 2 да отпадне). Да се уточни от кой момент тече десетгодишният срок за заварените загуби.		
				3. 3. Оценка на въздействието и на конкуренцията Оценката на въздействието не разграничава независимия регионален оператор от националната интегрирана група и не измерва съвкупния ефект на 33% данък, ограниченото приспадане на загуби и авансовите вноски върху инвестициите, цените за потребителите и конкуренцията, както изисква чл. 20 от Закона за нормативните актове. Предложение: Да се публикува отделна оценка за сектора: брой засегнати предприятия по размер, очакван приход от малките и средните оператори и ефект върху инвестициите и цените. Министерството на финансите да поиска становище на КЗК по чл. 28 ЗЗК и да изпрати настоящото становище на КЗК, КРС и	**Не се приема**	Становището няма характер на законодателно предложение.

				МТС. Телекомуникациите са пазар с висока обществена значимост по чл. 27а ЗЗК, а натрупаният ефект от придобиванията, достъпа до спектър и публичното финансиране налага секторен анализ. Настояваме изложените аргументи да бъдат взети предвид и от законопроекта да отпаднат най-малко посочените разпоредби, с оглед запазване на икономическата устойчивост и конкурентоспособността на малките и средните оператори, чието присъствие на пазара е от съществено значение за ефективната конкуренция в сектора. Молим за мотивиран отговор по всяко предложение в справката по чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове.		
24.	Получено на 23.10.2026 г. по ел. поща на paxpolicy@minfin.bg	**„ФАНТАСТИКО ГРУП“ ООД**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** С настоящото „ФАНТАСТИКО ГРУП“ ООД би искало да изрази своето становище по публикувания на 23.09.2026 г. на портала за обществени консултации към Министерски съвет проект на Закон за изменение и Допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗИД НА ЗКПО) и по-специално по разпоредбите на § 50 от Преходните и заключителните разпоредби. Представляваното от мен дружество оперира верига магазини за ежедневни потребителски (бързооборотни) стоки под търговската марка „ФАНТАСТИКО", които понастоящем включват 42 магазина (тип супермаркети), 37 от които са разположени в гр. София и по 1 обект в градовете Банкя, Перник, Ботевград, Елин Пелин и Пловдив, в които се предлага широка гама от продукти и попада в обхвата на ал. 2 от горецитираната разпоредба. Считаме, че § 50 от Законопроекта, който въвежда безпрецедентен по своя характер и обхват данък върху свръхпечалбата е неприемлив капо от правна, така и от икономическа гледна точка, и настояваме за неговото цялостно отпадане или за съществения му	**Не се приема**	Предлаганата мярка отговаря на изискването за правна сигурност чрез предварително определяне на кръга от задължени лица, данъчния период, ставката, референтния период и основните правила за формиране на данъчната основа. Данъкът се прилага единствено за 2027 г., ставката е определена на 33 на сто, а индивидуалното историческо равнище на доходност се установява въз основа на данъчните печалби за периода 2020-2025 г. По този начин основните компоненти на данъчното задължение са нормативно определени, а не оставени на последваща административна преценка. Използването на индивидуална данъчна история ограничава необходимостта от субективни оценки относно това каква печалба следва да се счита за обичайна за конкретното предприятие. Данъчната администрация разполага с проверими счетоводни и данъчни данни, въз основа на които може да установи приложимия референтен размер и да провери

				преработване. В подкрепа на становището си излагаме следните съображения: Считаме, че § 50 от Законопроекта, който въвежда безпрецедентен по своя характер и обхват данък върху свръхпечалбата е неприемлив капо от правна, така и от икономическа гледна точка, и настояваме за неговото цялостно отпадане или за съществото му преработване. В подкрепа на становището си излагаме следните съображения: **I. Нарушение на принципа на законоустановеност на данъците и правна сигурност** Разпоредбите на § 50 въвеждат данък върху свръхпечалбата, който се отнася за 2027 година, като данъчната основа се формира на базата на исторически данни за периода 2020-2025 г. Макар формално данъкът да е предвиден за 2027 г., методологията за определяне на данъчната основа (средна стойност на данъчните печалби за 2020—2025 г.) и формулата за месечни авансови вноски по ал. 13 въвеждат задължение за деклариране и внасяне на авансови вноски още през 2027 г., като по този начин се създава непредвидимост и нестабилност за данъчно задължените лица. Отделно от това в законопроекта в § 50, ал. 22 е предвидено, че данъкът върху свръхпечалбата не се признава като разход за данъчни цели. Това само по себе си значи, че върху сумата на данъка ще бъде наложено второ облагане с корпоративен данък, т.е. данъчното третиране на данъка е приравнено с третирането на санкции и глоби по реда на ЗКПО. С тази си презумпция държавата третира самия данък като разпределена полза или като разход, който не е генериран с цел осъществяване на основната дейност, а повишаването на печалбата всъщност може да е ефект от разрастване на компанията, инвестиции в нови		правилността на декларираната данъчна основа. Правната сигурност се укрепва и чрез предварително установените правила за авансови вноски, преотстъпване на част от данъка и корекция на данъчната основа при наличие на определените контролни предпоставки. Тези правила ограничават риска от непоследователно административно третиране и създават единна методологична основа за установяване на задълженията на всички лица, попадащи в приложното поле на мярката. Съществен елемент на правната сигурност е и разграничението между общия корпоративен данък и извънредното облагане. Предложението не заменя действащия режим и не променя начина на облагане на обичайната печалба, а установява допълнително задължение единствено за положителната разлика над определения исторически ориентир. Това разграничение позволява на предприятията да определят отделно обичайното си данъчно задължение и потенциалното задължение по специалния режим. По този начин нормативната конструкция на мярката ограничава възможността за произволно определяне на данъчната тежест и създава условия за нейното последователно, проверимо и правно обосновано прилагане. Този подход е в съответствие с разбирането, че данъчните правила следва да осигуряват достатъчна яснота относно последиците от действията на задължените лица и да не

				технологии, подобряване на процеси, автоматизиране на операции и др.		оставят размера на задължението в състояние на неопределеност.
				2. II. Нарушение на принципа на равно третиране и недопускане на дискриминация В параграф 50, ал. 2 от ПЗР на законопроекта са определени и изчерпателно изброени категориите данъчно задължени лица, сред които са • банки; • застрахователи и презастрахователи, • лица, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги; • лица по Валутния закон; • лица, извършващи дейност по чл. 3, ал. 1, т. 3 от Закона за кредитните институции; • лица, регистрирани като търговци и извършващи стопанска дейност в не по-малко от пет обета за търговия с храни към 1 януари 2027 г. Така определеният кръг от задължени лица е икономически необоснован и дискриминационен. Не е ясно какъв е критерият за избор именно на тези сектори — банки, застрахователи, телекоми и търговци с храни. Ако целта е облагане на свръхпечалби възникнали в резултат от инфлация или кризисни обстоятелства, то липсва обективна икономическа обосновка защо например производствения, енергиен, фармацевтичен и транспортен сектори са изключени от обхвата на данъка предвид изложените към законопроекта мотиви за икономическа среда, повлияна от COVlD-19, енергийни кризи, прекъсвания на международни вериги на доставки. Още по-тревожен е фактът, че критерият за търговците с храни е чисто количествен (наличие на не по-малко от пет обета), без да се отчитат реални икономически показатели като размер на печалбата, рентабилност, пазарен дял. Това създава произволно и непропорционално натоварване върху определена	**Не се приема**	Принципът на справедливост и равно третиране изисква данъчната тежест да бъде разпределена въз основа на обективни критерии, които отчитат релевантните икономически различия между задължените лица. Равното третиране, от своя страна, изисква предприятията, намиращи се в съпоставимо правно и фактическо положение спрямо целта на регулирането, да бъдат третирани по еднакви правила, освен когато съществува обективно основание за различен подход. Предлаганият режим прилага тези принципи чрез разграничаването между обичайната печалба и допълнителната доходност над индивидуалното историческо равнище. Този подход отчита, че предприятията се различават по размер, пазарна позиция, структура на разходите, капиталова обезпеченост и инвестиционни потребности. Едно и също абсолютно увеличение на печалбата може да има съществено различно икономическо значение за предприятия с различен мащаб и историческа доходност. Индивидуалният ориентир позволява тези различия да бъдат отчетени при определяне на допълнителното задължение. Справедливостта на режима се основава и на прилагането на обща методология спрямо всички задължени лица в рамките на определения секторен обхват. Предварително установените критерии ограничават възможността предприятия да бъдат включвани или изключвани въз основа на

				група предприятия единствено въз основа на броя на обектите им. Твърдението в мотивите към законопроекта, че в определени сектори се наблюдават свръхпечалби, които „често не са резултат от по-голяма производителност, поет предприемачески риск, осъществяване на значителни инвестиции и въвеждане на иновации" не е подкрепено с никакви аргументи. За периода 2020 г. — 2026 г. „Фантастико Груп" ООД е извършило значителни инвестиции за разширяване и обновяване на своята търговска мрежа, като ще продължи да извършва такива и през 2027 г.		индивидуална административна преценка, несвързана с нормативните условия. Индивидуалният референтен период и секторният обхват изпълняват различни, но взаимно допълващи се функции: първият отчита индивидуалната история на печалбата, а вторият определя предварително границите на специалния режим. Съчетаването им цели да ограничи както облагането на обичайна доходност, така и риска от непоследователно третиране на предприятия в съпоставимо положение.
				3. III. Неблагоприятно третиране на предприятията, които инвестират, разширяват дейността си и увеличават икономическата си активност Предложеният механизъм определя данъчната основа единствено чрез сравнение между абсолютния размер на данъчната печалба през 2027 г. и средната данъчна печалба за предходен период, увеличена с определен процент. По този начин не се отчита размерът на направените инвестиции, като такива за разширяване на търговската мрежа, които имат за резултат увеличение в оборота и на практика законопроектът приема, че всяко увеличение на абсолютния размер на печалбата представлява свръхпечалба, независимо от причините за това увеличение. „Фантастико Груп" ООД ежегодно реализира значителни инвестиции в откриване на нови магазини и модернизация на съществуващи обекти, което води до увеличаването на оборота и съответно на абсолютния размер на реализираната печалба. Възможно е при подобни инвестиции нетната печалба като процент от оборота да остане непроменена и въпреки това дружеството би могло да попадне в	**Не се приема**	Предлаганият механизъм на облагане на свръхпечалбата е насочен към извънредни печалби, значително надвишаващи историческите нива на доходност. Тези извънредни печалби не винаги са резултат единствено от по-висока производителност, поемане на по-голям предприемачески риск или осъществяване на значителни инвестиции и въвеждане на иновации. В значителна част от случаите те са следствие от външни фактори, включително рязко покачване на пазарните цени, ограничения в предлагането, инфлационни процеси, пазарна концентрация или временни икономически дисбаланси. Предлаганият механизъм не разглежда свръхпечалбата като негативно икономическо явление. Напротив, той признава ролята на бизнеса като основен двигател на икономическото развитие. Същевременно приема, че когато извънредни външни обстоятелства създават значителен икономически излишък, държавата има право и задължение да насочи част от този ресурс

				обхвата на допълнителното облагане единствено поради увеличения абсолютен размер на печалбата. Предложеният механизъм води до различно и несправедливо третиране на предприятията. Например: • предприятие, което инвестира значителни средства, увеличава оборота си и запазва печалба от 5%, може да бъде задължено да плати допълнителен данък; докато • предприятие, което не инвестира, не увеличава дейността си, но реализира печалба от 70—80%, може да не дължи никакъв допълнителен данък, ако абсолютният размер на печалбата не надхвърля историческата база. Подобен резултат противоречи на принципите на данъчната справедливост, тъй като облагането не се основава на действителната доходност на дейността, а единствено на историческо сравнение на абсолютни стойности. В случай че законодателят счита за необходимо въвеждането на извънреден данък, следва да бъде разработен механизъм, който отчита реалната доходност.		към укрепване на фискалната устойчивост на страната. Предложеният модел за облагане на свръхпечалбата не се основава на необходимостта от дефиниране на „свръхпечалба“ като самостоятелно икономическо понятие, а въвежда обективен законов механизъм за определяне на данъчната основа. За свръхпечалба за целите на данъка се приема положителната разлика между данъчната печалба за 2027 г. и историческия референтен размер на данъчната печалба, увеличен с 20 на сто. По този начин е предвиден праг, над който увеличението на печалбата се приема за извънредно за целите на данъчното облагане. Увеличението с 20 на сто не следва да се разглежда самостоятелно, а като буфер над историческото равнище на печалбата, който ограничава обхвата на допълнителното облагане. Механизмът не приема автоматично всяко увеличение на абсолютния размер на печалбата за свръхпечалба. Следователно не се цели облагане на всяко увеличение на печалбата спрямо предходни години, като нормалното разрастване на дейността в рамките на историческия диапазон, включително увеличение на печалбата вследствие на увеличение на мащаба на бизнеса, само по себе си не води до облагане. Не на последно място е необходимо да се има предвид, че с цел насърчаване на реинвестирането на средства в реалната икономика вместо единствено фискално изземване на ресурси се предвижда законопроектът да бъде допълнен, като се предлага преотстъпване на 30% от данъка

						върху свръхпечалбата, който следва да се използва за изпълнение на нормативни изисквания за поддържане на капиталови буфери и резерви съгласно нормативен акт, за увеличаване на основен капитал, за придобиване на нови дълготрайни материални и нематериални активи, пряко свързани с осъществяването на основната им дейност, както и за придобиване на държавни ценни книжа.
				4. IV. Икономически последици 1. Тежест върху потребителите и инфлационен натиск Търговските вериги с храни оперират в среда, обет на непрекъснати проверки от компетентните органи за спазване на правилата на лоялната конкуренция и доказване на икономическата обоснованост на всяко повишение в цените. Въвеждането на допълнителен данък от 33% върху „свръхпечалбата" ще принуди предприятията да прехвърлят част от тежестта върху крайните цени на хранителните продукти. Това ще доведе до повишаване на инфлацията и намаляване на покупателната способност на потребителите, което е в пряко противоречие с целите за овладяване на инфлационните процеси. 2. Застрашаване на инвестициите и заетостта Секторът на търговията с храни е трудоемък и капиталоемък. Въвеждането на непредвидим и тежък данък ще ограничи възможностите за инвестиции в модернизация разширяване на мрежата, дигитализация и подобряване на условията на труд. Това от своя страна ще се отрази негативно на заетостта и качеството на обслужване на потребителите. 3. Нарушаване на конкурентоспособността	**Не се приема**	Следва да се има предвид, че твърденията за евентуални икономически последици представляват прогнози относно бъдещото поведение на икономическите субекти и не могат да се приемат като сигурна и непосредствена последица от самото въвеждане на мярката. Посочените в становището ефекти зависят от множество фактори и не могат да бъдат определени като пряка последица от въвеждането на мярката.

				Машите и средни търговци, както и онлайн платформите, не попадат в обхвата на данъка (поради критерия за пет обета). Това създава неравнопоставеност и нарушава конкурентната среда, като облагодетелства по-малките за сметка на големите вериги, които често предлагат по-ниски цени и по-широк асортимент.		
				5. V. Конкретни проблеми в разпоредбите на § 50 1. Неяснота и непредвидимост на формулата за авансови вноски Формулата за месечни авансови вноски (ал. 13) изисква прогнозна данъчна печалба за 2027 г., която към момента на деклариране (31 януари 2027 г.) не може да бъде определена с необходимата точност. Това създава риск от неправилно деклариране, санкции и лихви, както и допълнителна административна тежест за бизнеса. Предвидените в ал. 26 санкции за невярно посочване на данни или обстоятелства за определяне на авансовите вноски е в размер от 5 000 евро до 15 000 евро, който размер предвид прогнозния характер на предоставените данни е непропорционален и несправедлив. 2. Липса на ясна дефиниция на „свръхпечалба“ Законопроектът не дава легална дефиниция на понятието „свръхпечалба“, а само посочва формула за изчисляване на данъчната основа. Това създава правна несигурност и възможност за произволно тълкуване от страна на приходната администрация. 3. Липсват изключения от общото правило за изчисляване на свръхпечалба Законопроекта не е предвидил изключения от общото правило за изчисляване на средна стойност на данъчните печалби. Конкретен пример в тази насока е представляваното от мен дружество.	**Приема се частично**	Предвиденият режим за авансови вноски за данък върху свръхпечалбата е съобразен с действащите разпоредби на ЗКПО по отношение на определянето на авансовите вноски за корпоративен данък. Същевременно следва да се има предвид, че е предложена възможност за корекция на декларираните авансови вноски. Също така следва да се има предвид, че предложеният модел за облагане на свръхпечалбата не се основава на необходимостта от дефиниране на „свръхпечалба“ като самостоятелно икономическо понятие, а въвежда обективен законов механизъм за определяне на данъчната основа. Механизмът не приема автоматично всяко увеличение на абсолютния размер на печалбата за свръхпечалба. Следователно не се цели облагане на всяко увеличение на печалбата спрямо предходни години, като нормалното разрастване на дейността в рамките на историческия диапазон, включително увеличение на печалбата вследствие на увеличение на мащаба на бизнеса, само по себе си не води до облагане. Във връзка с изразеното становище е необходимо да се има предвид, че се предвижда да бъде добавена разпоредба, уреждаща случаите на преобразуване.

				Дружеството е учредено на 09.10.2020 г., като за 2020 и 2021 г. то не е отчело никакви приходи и съответно няма реализирана печалба; На основание чл. 262 от Търговския закон през 2022 г. няколко дружества се вливат чрез преобразуване във „ФАНТАСТИКО ГРУП“ ООД а именно: • ВИНТЕРКО-БГ” ООД с ЕИК 831680844, което е вписано в Търговски регистър при Агенция по вписванията с дата 15.09.2022 г. • ЕВРОХАРТ” ООД с ЕИК 101060325, което е вписано в Търговски регистър при Агенция по вписванията с дата 15.09.2022 г. • ФАНТАСТИКО-СУПЕРМАРКЕТИ” ООД с ЕЛ 201872391, което е вписано в Търговски регистър при Агенция по вписванията с дата 15.09.2022 г. • „СМАРТ ПРОДЖЕП ГРУП“ ООД с ЕЖ 202702634, което е вписано в Търговски регистър при Агенция по вписванията с дата 15.09.2022 г. • ЕВРОПА ВН” ООД с ЕИК 831524037, което е вписано в Търговски регистър при Агенция по вписванията с дата 21.10.2022 г. • ВАН ХОЛДИНГ” ООД с ЕИК 831050781, което е вписано в Търговски регистър при Агенция по вписванията с дата 18.112022 г. В резултат на описаната последователност от събития, представляваното от мен дружество попада под ударите на допълнителния данък от 33%, а реално нито ще се вземат предвид прекратените дружества, които са се преобразували чрез вливане във „Фантастико Груп“ ООД, нито ще се намали броя на годините, за които ще трябва да се изчисли средна данъчна печалба за периода 2020 — 2025 г., предвид факта, че през две от разглежданите шест години „ФАНТАСТИКО ГРУП“ ООД не е осъществявал търговска дейност.		По отношение на референтния период следва да се има предвид, че в определянето на средната стойност на данъчните печалби за референтния период не участват години, за които данъчно задълженото лице има данъчна загуба или за които не формира данъчен финансов резултат. Това става ясно както от използването на термина „данъчна печалба“, което е положителният данъчен финансов резултат, така и от формулираното изискване сборът от данъчните печалби да се раздели на броя на годините, за които се отнасят тези печалби.

				В тази връзка считам за резонно да се допуснат изключения от общото правило и в изчисляването на средна данъчна печалба да участват само годините, в които дружеството има реално осъществена дейност и приходи т.е. в знаменателя да стои броя години, за които има реално декларирани приходи, а не всички години от съответните данъчни периоди, които са обект на допълнително облагане. 4. Несправедливо третиране на новоучредени дружества и дружества, преминали през преобразуване по глава шестнадесета „Преобразуване на търговски дружества“ от Търговския закон Предложеният механизъм за определяне на свръхпечалба не отчита обективни корпоративни събития като преобразуване чрез вливане, като по този начин се получава изкривяване на данъчната основа в случаите, когато данъчно задълженото лице не е осъществявало дейност през част от референтния период или е придобило бизнеса на други дружества по силата на универсално правоприемство. Както имахме възможност да посочим по-горе, представляваното от мен „ФАНТАСТИКО ГРУП“ ООД е учредено на 09.10.2020 г., като през 2020 г. и 2021 г. не е осъществявало стопанска дейност и не е реализирало приходи и печалба. Предвид настъпилото през 2022 г. преобразуване по реда на чл. 262 и следващите от Търговския закон, цялото имущество, права и задължения, стопанска дейност, персонал, търговски отношения на вливащите се дружества, са преминали към приемащото дружество ФАНТАСТИКО ГРУП”, като по този начин дейността, осъществявана след вливането, не представлява новосъздаден бизнес, а продължение на вече съществуващ такъв, организиран впоследствие в рамките на едно юридическо лице. Въпреки това законопроектът разглежда единствено счетоводния и данъчния резултат на приемащото дружество през		

				периода 2020 г. — 2025 г., без да отчита резултатите на влелите се дружества преди преобразуването. По този начин би се получило облагане на фиктивна, а не на действителна свръхпечалба, тъй като: • в изчислението се включват две години (2020 г. и 2021 г.) с нулева дейност и нулев финансов резултат; • не се вземат предвид данъчните финансови резултати на дружествата, които фактически са извършвали същата стопанска дейност преди вливането; • средната данъчна печалба за базовия период се понижава изкуствено; • размерът на потенциалната свръхпечалба се увеличава не поради реален извънреден икономически резултат, а поради особеностите на корпоративната структура и извършеното преобразуване. Всичко изложено по-горе води до по-неблагоприятно положение предприятия, които са преструктурирали бизнеса си чрез преобразуване, спрямо предприятия със същия мащаб и същите икономически резултати, които са извършвали дейността си непрекъснато в рамките на едно и също юридическо лице през целия референтен период.		
				6. Заключение Предвид изложените съображения считаме, че § 50 следва да отпадне изцяло от законопроекта като дискриминационна, икономически необоснована и несъобразена с принципите на данъчна справедливост разпоредба. Преди евентуалното въвеждане на подобна извънредна данъчна мярка е необходимо да бъде извършен задълбочен икономически анализ и обсъждане с всички заинтересовани страни, като законопроектът следва да бъде съобразен с	**Не се приема**	Следва да се имат предвид мотивите, изложени по-горе.

				европейската рамка и принципите на свободния пазар лоялната конкуренция и защитата на потребителите. Алтернативно, в случай че законодателят прецени да запази режима на данъка върху свръхпечалбата, следва изрично да бъдат предвидени специални правила за дружествата, преминали през преобразуване по реда на Търговския закон, както и за дружествата, които не са осъществявали дейност през част от референтния период. В тези случаи при определяне на средната данъчна печалба следва или да се включват данъчните финансови резултати на преобразуващите се дружества за годините преди преобразуването, отчитайки универсалното правоприемство, или от изчислението да се изключват годините, през които приемащото дружество не е осъществявало стопанска дейност и не е реализирало приходи.		
25.	Получено на 23.10.2026 г. по ел. поща на taxpolicy@minfin.bg	**Сдружение „ИФА Бранч България“**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** Сдружение ИФА Бранч България е българският клон на Международната фискална асоциация (International Fiscal Association, IFA) – независима неправителствена организация, която обединява близо 14 хиляди членове, практикуващи в сферата на данъчното и финансовото право. Членове на IFA са представители на академичните среди, държавните институции, бизнеса и свободните професии. Българският клон на ИФА следва мисията на организацията за насърчаване на научния и професионален диалог по въпросите на публичните финанси и данъчната политика. С настоящото изразяваме нашето становище относно публикувания проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (“Проекта”). Като обща бележка приветстваме усилията на вносителя за привеждане на закона в съответствие с международните договорености и за въвеждане на данъчни облекчения, които ще спомогнат икономическия растеж. Нашите бележки имат за цел да		

				подпомогнат еднозначното и предвидимо прилагане на новите правила и да намалят риска от спорове между данъчно задължените лица и приходната администрация. По-долу излагаме конкретните си съображения по отношение на предложените изменения. **1. Становище по § 3, т. 2 и § 9 от Проекта относно правото на избор за пренасяне на данъчна загуба** Съгласно действащия чл. 70, ал. 2, изречение второ от ЗКПО, когато до датата на данъчния контрол лицето не е формирало положителен данъчен финансов резултат, смята се, че е упражнило правото си на избор за пренасяне на загубата. Проектът заменя тази презумпция с възможност лицето да заяви избора си (§ 3, т. 2), а с § 9 в чл. 79 се предвижда, че неупражняването на избора в срока за подаване на годишната декларация не се смята за грешка по смисъла на глава дванадесета. Разбираме стремежа за яснота и дисциплина при деклариране, но считаме, че комбинацията от двете разпоредби се нуждае от прецизиране. На първо място, последиците от неупражнения избор следва да бъдат съразмерни. Наличието и размерът на една данъчна загуба се доказват със счетоводни и данъчни документи и не зависят от това дали в декларацията е отбелязано определено поле. Ако неотбелязването на избора не може да бъде поправено, данъкоплатецът губи окончателно право, което реално притежава, макар че бюджетът не е ощетен и не е укрит доход. Считаме, че за дисциплина при деклариране са достатъчни съществуващите инструменти – поправка на декларацията, проверка от органите по приходите и при нужда санкция. Следва да се отчете и връзката с § 4. При таван от 70 на сто законът сам определя колко загуба се приспада всяка година и данъкоплатецът няма какво да избира по	**Не се приема**	Не се създава пречка за правото на пренасяне на загуби, което право съгласно действащия закон и понастоящем може да бъде упражнено в точно определен момент, а се внася допълнителна яснота за реда за упражняване на правото на избор. Същият подход е използван и за упражняване на правото на избор на реда за облагане с данък върху разходите на разходите в натура съгласно чл. 217, ал. 3 и 4 от ЗКПО – не са отнема правото на избор, а се внася допълнителна яснота относно реда за упражняването му. Целта на промяната на чл. 79 от ЗКПО е да се внесе яснота за преклузивния срок, в който може да се извършат съответните действия за упражняване на въпросните права – а именно в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92, ал. 2 от ЗКПО.

				отношение на размера. В такава система е по-последователно загубата да се пренася автоматично, а лицето, което не желае това, да го заяви изрично. На второ място, считаме за необходимо новите правила да действат изрично само занапред. Проектът не съдържа преходна разпоредба за § 3, т. 2 и § 9. Без такава новите правила биха могли да се прилагат при контрол и корекции след 01.01.2027, включително за данъчни периоди, чиито декларации са подадени при досегашния текст на закона. Мотивите не съдържат обосновка за прилагане спрямо минали периоди. Въпросът за начина на заявяване на правото на пренасяне в годишната декларация е предмет на текущи спорове между данъкоплатци и приходната администрация. Затова считаме за важно законът изрично да посочи, че новите правила уреждат бъдещи периоди и не дават отговор как да се тълкува досегашната редакция на чл. 70, ал. 2. С оглед на изложеното предлагаме § 9 да отпадне или, алтернативно, изборът да може да бъде упражнен и с коригираща декларация в общите срокове, както и в хода на данъчен контрол до издаването на ревизионния акт. Предлагаме също да бъдат уредени формата, срокът и съдържанието на заявлението по новия чл. 70, ал. 2, изречение второ. При всеки от двата варианта предлагаме в преходните и заключителните разпоредби да се посочи, че изменението на чл. 70, ал. 2 и новото изречение второ на чл. 79 се прилагат за първи път за годишните данъчни декларации за 2026 г., подавани през 2027 г., и не засягат предходни данъчни периоди.		
				2. Становище по § 4 и § 48 от Проекта относно тавана от 70 на сто при приспадането на данъчни загуби Съгласно действащия чл. 71, ал. 1 от ЗКПО данъчната загуба се приспада до размера на положителния	**Не се приема**	Възприетият подход е преценен като най-подходящ с оглед прилагане на балансиран подход към данъчно задължените лица и бюджета.

				данъчен финансов резултат. Проектът ограничава приспадането до 70 на сто от този резултат, като ограничението се прилага общо за загубите, възникнали преди и след 31 декември 2026 г. Мотивите обосновават тавана с необходимостта от баланс спрямо удължения срок и от устойчивост на приходите. Приемаме тази цел за легитимна. Считаме обаче, че балансът може да бъде постигнат с по-малко засягане на предприятията със стартови или циклични загуби и на вече формираните загуби. Предлагаме до определен праг на годишната печалба (например 1 000 000 евро) загубите да се приспадат без ограничение, а таванът от 70 на сто да важи само над този праг. По отношение на загубите, формирани до 31 декември 2026 г., предлагаме те да продължат да се приспадат изцяло, без да се включват в тавана. В § 48, ал. 1 предлагаме изрично да се посочи, че десетгодишният срок тече от годината, следваща годината на възникване на загубата, и за кои загуби се прилага. Препоръчваме и уточнение, че ограничението се прилага върху общия размер на приспаданите загуби за периода, като първо се приспада загубата с най-рано изтичащ срок.		
				3. Становище по § 13 – § 15 и § 51 от Проекта относно ваучерите за храна на електронен носител Подкрепяме актуализирането на максималния размер на ваучерите за храна от 200 лв. на 200 евро месечно, което отчита натрупаната инфлация. Ваучерите за храна и тяхната необлагаемост са доказан и ефективен инструмент за стимулиране на работниците и служителите, както признават и самите мотиви. Не подкрепяме обаче въвеждането на допълнителна данъчна тежест чрез окончателен данък от 7 на сто върху стойността на ваучерите. Понастоящем ваучерите до законовия размер не се облагат.	**Приема се частично**	Ваучерите за храна на електронен носител до 102.26 евро ще останат необлагаеми, както за работодателя, така и за наетите лица.

				Промяната е изненадваща за работодателите и наетите лица, ще повиши разходите за труд и в условията на изстиващ пазар на труда може да забави наемането на персонал. Част от допълнителните разходи вероятно ще бъде прехвърлена и в цените на крайните продукти. Мярката влошава положението на наетите лица, които и занапред ще получават ваучери в досегашния размер. Служител, получаващ сегашния максимум от 102,26 евро, ще дължи данък от 7,16 евро и ще получава нетно 95,10 евро – по-малко от сегашния размер. Ползата от новия режим ще настъпи едва ако работодателят увеличи ваучерите над около 110 евро месечно, което предполага допълнителен разход за бизнеса. Данъкът противоречи и на целта на режима. Мотивите определят ваучерите като социална придобивка за подпомагане на разходите за храна, но същевременно обосновават данъка с необходимостта от допълнителни приходи за бюджета, оценени на 105 млн. евро за 2027 г. Така инструмент за подкрепа на доходите се превръща в източник на приходи. Предлагаме да бъде приет новият максимален размер от 200 евро при запазване на досегашната необлагаемост, като отпаднат § 13 и § 51, т. 2 – 4 от Проекта. Ако данъкът все пак бъде запазен, предлагаме той да се прилага само върху стойността над досегашния необлагаем размер от 102,26 евро.		
				4. Становище по § 16 от Проекта относно данъка върху разходите в натура Подкрепяме запазването на облекчения режим за облагане на разходите в натура, свързани с лично ползване на активи и персонал. Както посочват и мотивите, този режим значително намалява административната тежест за предприятията и приходната администрация, тъй като отпада необходимостта от определяне на пазарната стойност	**Не се приема**	С предложената разпоредба се цели постигане на по-балансирано данъчно третиране на личното потребление, предоставяно чрез активи и/или персонал на предприятието чрез по-справедливо и последователно данъчно третиране на личното потребление чрез увеличаване на приложимата данъчна ставка от 3 на 7 на сто при запазване на всички действащи правила. Личното ползване представлява икономическа полза за

				на всеки доход в натура и от облагането му по реда на ЗДДФЛ. Не подкрепяме увеличаването на ставката от 3 на 7 на сто като допълнителна данъчна тежест. Ставката се увеличава повече от два пъти, без предварително обсъждане и при данъчна основа, която обхваща разходите за цялата календарна година. Промяната ще повиши разходите на работодателите за придобивки на персонала и съответно общите разходи за труд, като част от тях вероятно ще бъде прехвърлена в цените. Режимът е по избор на работодателя. Колкото по-висока е ставката, толкова помалко привлекателен става той, а връщането към общия ред по ЗДДФЛ означава точно сложното и спорно администриране, което мотивите сами описват. Така увеличението рискува да подкопае целта на облекчения режим, при очакван фискален ефект от едва 6,6 млн. евро за 2027 г. Предлагаме ставката от 3 на сто да бъде запазена.		физическото лице, която по общия ред би била обект както на данъчно облагане, така и на задължителни осигурителни вноски. Този режим замени тези задължения с единен данък върху разходите, като едновременно с това значително намалява административната тежест за предприятията и приходната администрация. Поради това увеличаването на ставката цели да се запази разумен баланс между предоставеното административно облекчение и данъчната тежест върху получаваната икономическа полза, без да се променя опростеният механизъм на облагане. То същевременно ще допринесе за по-справедливо и неутрално данъчно третиране на различните форми на предоставяне на възнаграждение и за устойчивост на приходите от този вид данък.
				5. Становище по § 50 от Проекта относно данъка върху свръхпечалбата Разбираме стремежа за укрепване на фискалната устойчивост, но не подкрепяме въвеждането на данъка върху свръхпечал26бата и предлагаме § 50 да отпадне. Съображенията ни са следните. На първо място, еднократен данък със ставка 33 на сто, която е над три пъти по-висока от корпоративния данък, се налага само на шест категории лица, без в Проекта да е посочен общ обективен критерий за подбора им. Мотивите говорят за извънредни печалби, дължащи се на външни фактори, но не показват защо именно тези сектори, а не други, са получили такива печалби. Например търговците на храни попадат в обхвата при наличие на пет обекта, независимо от оборота и маржа им. Считаме, че подобно избирателно облагане е дискриминативно и нарушава принципа на равно	**Не се приема**	Предложението няма характер на законодателно предложение.

				третиране. Практиката на Съда на ЕС допуска секторни данъци, но изисква различното третиране да бъде обективно обосновано и свързано с целта на мярката. Не по-малко съществен е ефектът върху инвестиционната среда. Мотивите към Проекта сочат еднократния характер на данъка като гаранция за предвидимост. Считаме обаче, че самото въвеждане на извънреден данък, при това с месечни авансови вноски още от януари 2027 г., влияе силно негативно на репутацията на България като предвидима и благоприятна среда за инвестиране. Този ефект едва ли ще бъде компенсиран от очакваните приходи, а е вероятно да насочи инвеститорите към други юрисдикции. Мярката ще засегне и потребителите. Самата оценка на въздействието към Проекта признава, че тя ще намали разполагаемия финансов ресурс на засегнатите лица още през 2027 г., но приема, че няма въздействие върху потребителите и конкуренцията. Предвид естеството на засегнатите сектори – банки, застрахователи, телекомуникации и търговия с храни – считаме за вероятно увеличените разходи да доведат до допълнително повишаване на крайните цени, респ. лихвите. Данъкът не се признава и за разход за целите на корпоративния данък, което увеличава общата тежест. Предвид горните съображения, нашето становище е, че § 50 от Проекта не следва да бъде приет.		
26.	Получено на 23.10.2026 г. по ел. поща на feedback@minfin.bg	**Асоциация на българските застрахователи (АБЗ)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на	**1.** Въз основа на съгласуваните становища на нашите членове – застрахователни и презастрахователни дружества, осъществяващи дейност на българския застрахователен пазар, от Асоциацията на българските застрахователи (АБЗ) считаме за необходимо да изразим единната позиция на сектора, съответно бележките, възраженията и предложенията на нашите членове по отношение на Закон за изменение и		

			друго лице/група лица: Членовете на АБЗ	допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗИД на ЗКПО), обявен за обществено обсъждане в Портала за обществени консултации при Министерския съвет – обществена консултация № 12737-К. Доколкото се касае за различна проблематика, настоящата позиция ще бъда разделена на две тематични части, съответно: ➢ Част ПЪРВА, касаеща разпоредбите, предлагани с §50 от законопроекта; ➢ Част ВТОРА, касаеща предложения за промени и допълнения в Закона за корпоративното подоходно облагане, насочени към актуализиране на данъчните облекчения за животозастраховане и здравно застраховане, регламентирани в този закон. **Част ПЪРВА** – Позиция на АБЗ по отношение на т. нар. данък върху свръхпечалбата, чието регламентиране чрез ЗКПО се предлага чрез § 50 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗКПО: Считаме, че застрахователният сектор по никакъв начин и според никакви критерии не може да бъде определен като сектор, генериращ „свръхпечалби“, и смятаме, че с този законопроект държавата допълнително подкопава както стабилността на сектора, така и доверието към него именно в страна с ниска застрахователна култура и едно от най-ниските нива на застрахователно проникване в Европейския Съюз. Ако този законопроект се реализира, това ще доведе най-вече до негативен сигнал към потребителите с внушението, че застрахователите печелят твърде много и отказ и от настоящото, дори малко, ниво на застрахователна защита на домакинствата и бизнесите и прехвърляне на цената на реализираните демографски, климатични, медицински	**Не се приема**	Следва да се имат предвид мотивите към становището от 02.10.2026 г.

				и технологични рискове към домакинствата и държавния бюджет. Конкретни си възражения, коментари и предложенията излагаме по-долу, както следва: **I. Не е обосновано определянето застрахователния сектор като сектор със „свръхпечалба“** Със законопроекта МФ включва застрахователните и презастрахователните дружества сред секторите, за които приема, че са реализирали „извънредни печалби, значително надвишаващи историческите нива на доходност“. Това твърдение не се подкрепя от данните за застрахователния сектор. В мотивите и оценката на въздействието не са представени показатели за доходността на сектора, не е определено какво се приема за нормално равнище на доходност и не е обяснено на какво основание застраховането е включено сред избраните сектори. Също: • Липсва дефиниция на понятието „свръхпечалба“, както и обосновка на така определеният коефициент от 120%, който се използва при определянето на историческата стойност на свръхпечалбата. • Данните не показват наличие на „свръхпечалби“ в застрахователния сектор. Съотношението на нетната печалба към брутните записани премии се движи в сравнително тесни граници – 7,4% през 2021 г., 6,5% през 2022 г., 7,0% през 2023 г., 6,5% през 2024 г. и 8,1% през 2025 г. Дори през 2025 г., когато абсолютната печалба е най-висока, тя представлява около 8% от премийния приход. Данните не показват откъсване на печалбата от мащаба на бизнеса, което да подкрепя тезата за формирането на извънреден икономически излишък. (В приложение се намира таблица с данни за премиен приход и нетна печалба за застрахователния сектор за периода 2020-2025 с източник НСИ). Тези		

				резултати трябва да се разглеждат и на фона на 41,4% натрупана инфлация за периода 2020–2025 г. Инфлацията има специфичен ефект върху застраховането. С поскъпването на автомобилите, имотите и другите застраховани активи нарастват тяхната стойност и размерът на риска, който застрахователят поема. Това е един от факторите за номиналния ръст на премийния приход. Но едновременно с това поскъпва и самата щета – ремонтите, резервните части, строителните материали, медицинските услуги и другите разходи, които стоят зад изплащаните обезщетения. Когато тези разходи нарастват по-бързо от премиите, по-високият премиен приход не означава по-висока рентабилност – напротив, доходността на застрахователя може да намалява. Именно такава картина показват данните за българския пазар: в условията на силна инфлация съотношението между нетната печалба и премийния приход остава сравнително стабилно, а цената на застрахователната защита до голяма степен е задържана. Ако МФ твърди, че е налице „доходност, значително надвишаваща историческите нива“, такава доходност следва да бъде доказана с подходящи показатели. В мотивите такъв анализ липсва. • Нарастването на абсолютната печалба не е доказателство за „свръхпечалба“. При разрастване на бизнеса, увеличаване на премийния обем, броя на застрахованите рискове или пазарния дял е естествено да нараства и абсолютният размер на печалбата, без да се увеличава доходността. Същото важи при структурни промени като сливания – обединеният бизнес може да отчете по-висока абсолютна печалба именно поради по-големия си мащаб. Предложеният данъчен механизъм на практика наказва растежа – увеличението на абсолютната печалба вследствие на по-голям мащаб или структурни промени може да бъде		

				третирано като „свръхпечалба“, без да е установено дали рентабилността действително е нараснала. • Не е отчетена променливостта на застрахователния резултат и ролята на печалбата за поддържане на необходимия капитал. Застрахователният бизнес по своята същност е цикличен – резултатът зависи от реализирането на поетите рискове и години с по-ниска щетимост се редуват с периоди на значителни загуби вследствие на природни бедствия, климатични събития или други големи рискове. Печалбата в по-благоприятните години не е просто свободен финансов ресурс – тя укрепва собствените средства и способността на дружествата да покриват бъдещи загуби и да поемат нов риск. Това е особено важно за застрахователите като силно регулирани финансови институции, които съгласно Платежоспобност II са длъжни да поддържат достатъчно собствени средства (капиталови буфери) спрямо поетите рискове и капиталовите изисквания. Допълнителното облагане именно в по-благоприятните години намалява ресурса, чрез който секторът изгражда капиталова устойчивост за неблагоприятните периоди. Този ефект изобщо не е оценен от МФ. • Използваната историческа база 2020–2025 г. не представлява надежден ориентир за „нормална“ печалба. Периодът включва пандемични ограничения и последвалото възстановяване на стопанската активност, силна инфлация, енергиен шок и рязка промяна на лихвената среда. Наред с това през тези години се променят мащабът и структурата на бизнеса, стойността на застрахованите активи, рисковите експозиции и необходимият капитал, а при отделни дружества са настъпили и структурни промени. Също така през 2023г секторът премина към нов счетоводен стандарт МСФО 17. При такава динамика механичното осредняване на номиналната печалба за шест години не		

				установява какво е „нормалното“ равнище на печалбата, спрямо което впоследствие да бъде определяна „свръхпечалба“. Считаме, че липсва европейска практика за прилагане на извънредно облагане на база толкова продължителен период и считаме за правилно МФ да заложи по-кратък и икономически обоснован референтен период, например последните три години, което би ограничило част от негативните ефекти на предложението. • Средната печалба, използвана като база за определяне на „свръхпечалбата“, е изчислена върху финансови резултати, формирани при различни счетоводни стандарти. Периодът 2020–2025 г. обхваща преминаването от МСФО 4 към МСФО 17 и МСФО 9. Стандартът МСФО 17 променя съществено начина, по който се измерват и признават приходите, разходите и респективно печалбата от застрахователния бизнес. Съществени разлики се наблюдават особено в сектора по животозастраховане, където предвид дългосрочността на спестовните и инвестиционните застрахователни договори, се наблюдава счетоводно преразпределяне на печалбите между различни периоди, включително тези във и отвъд референтния период. Поради тази особеност, директно сравнение на печалбите в референтния период – особено между тези преди и след 2023 г, не е удачно. Това е от съществена важност, за да се разграничи реалното изменение в рентабилността от ефекта на промяна в счетоводното отчитане. • Застраховането и презастраховането не следва да се разглеждат като еднороден бизнес. Презастраховането има различен бизнес модел и често международен характер. Презастраховател, установен в България, може да концентрира и отчита тук за данъчни цели печалба от рискове, поети на други пазари. Такъв презастраховател би бил базиран в България именно заради данъчния режим и промяната на режима за		

				презастрахователите би довела до преместването му в друга юрисдикция, от което бюджетът ще загуби значителен източник на приходи. • Предложеният от МФ механизъм за корекция на данъчната основа не отчита спецификата на застрахователната дейност и може да доведе до облагане на печалба, която реално не е реализирана. Ако през 2027 г. печалбата на застраховател намалее вследствие на изплатени големи обезщетения при големи или множество застрахователни събития, предложените от МФ правила третират подобно намаление като потенциално изкуствено свиване на печалбата и прехвърлят върху дружеството тежестта да докаже, че то се дължи на реални икономически фактори – в случая на реално изплатени обезщетения. Така естествена последица от реализацията на застрахователния риск може да доведе до определяне на данъчна основа, повисока от действително реализираната печалба. Проблемът се задълбочава от липсата на срок и процедура за произнасяне на данъчния орган по представените от дружеството доказателства. На практика въпросът може да остане нерешен до последващо ревизионно производство, включително до пет години по-късно по реда на ДОПК. Това създава значителна данъчна и правна несигурност за дружествата. • Липсват критериите, по които едни сектори са избрани за допълнително облагане, а други – не. Ако основанието е наличието на „извънреден икономически излишък“, трябва да има общи и измерими критерии, приложени последователно към различните отрасли. Такива критерии не са представени. Без тях селективното облагане на определени отрасли остава икономически необосновано и поставя въпрос за равнопоставеността на данъчното третиране. Налагането на по-тежък данъчен режим на		

				застраховането може да бъде счетено за нарушаване на европейските правила за свободна конкуренция - доколкото такава схема за облагане е селективна и се предвижда да се прилага избирателно и само по отношение на някои видове предприятия във финансовия сектор, определени съобразно предложените със законопроекта критерии. В същото време, това може да бъде тълкувано като нерегламентирана държавна помощ за предприятията и секторите, които са изключени от обхвата му, респективно за нарушение на пазарната конкуренция, по смисъла на член 107 ДФЕС, доколкото избирателно ще се даде конкурентно предимство и ще се поставят в по-благоприятно положение сектори по отношение на които извънредното облагане на т.нар. „свръхпечалби“ няма да се прилага, а които по своята същност предлагат аналогични продукти и услуги със сходен на застраховане икономически ефект.		
				2. II. Посочените от МФ „причини“ за формиране на „свръхпечалба“, респ. мотивите за начисляването на данъка и по отношение на застрахователите, не са налице в застраховането. В мотивите си МФ свързва формирането на „свръхпечалби“ с външни фактори като рязко покачване на пазарните цени, ограничения в предлагането, инфлационни процеси, пазарна концентрация и временни икономически дисбаланси. Развитието на българския застрахователен пазар не показва наличието на подобни условия, които да водят до някаква извънредна доходност в сектора. По долу се спираме и посочваме аргументите си по отношение на всеки един от мотивите на МФ за въвеждане на данък „свръхпечалба“ в застраховането: 1. Рязко покачване на пазарните цени Такова развитие не се наблюдава при застраховането. Данните не показват рязко повишение на цените, а при	**Не се приема**	Следва да се имат предвид мотивите към становището от 02.10.2026 г.

				ключови продукти ценовите и тарифните нива остават стабилни или намаляват, при същевременно значително нарастване на стойността на щетите и изплатените обезщетения. • Официалните данни за потребителските цени не показват никакво поскъпване на застрахователните услуги. Дори напротив - по данни на НСИ Хармонизираният индекс на потребителските цени за категория „Застраховане“ е средно 100,49 през 2024 г. при база 2025 г. = 100. През първата половина на 2026 г. индексът се движи около 102, а през юли и август е 99,4. Това на практика означава, че за периода от началото на 2024 г до август 2026 г следените цени в категория „Застраховане“ са намалели. • Ръстът на премийния приход не означава ръст на цените. За периода 2020–2025 г. брутните записани премии на застрахователния пазар нарастват от около 1,47 млрд. евро до 2,68 млрд. евро или с около 82%. За същия период изплатените обезщетения нарастват още по-силно – от около 618 млн. евро до 1,30 млрд. евро, или с около 111%. Тази динамика отразява нарастване на мащаба и стойността на поемания риск, но сама по себе си не показва поскъпване на застрахователните услуги. Немалка част от този ръст се дължи и на това, че част от българските застрахователи извършват дейност и в други държави членки на базата на свободата на предоставяне на услуги (freedom of service). Премийният приход зависи от обема и структурата на бизнеса, броя и стойността на застрахованите обекти, размера на застрахователните суми и обхвата на покритието. С нарастването на стойността на имотите, автомобилите и други застраховани активи нараства и стойността на поемания от застрахователя риск, а оттам – застрахователните суми и премийният обем. Това само по себе си не означава поскъпване на застрахователната защита. Данните на дружествата		

				потвърждават това – тарифните числа през периода не са нараснали, а при някои бизнес линии дори се отчита понижение. • Особено показателна е „Гражданска отговорност“ – масова, задължителна и стандартизирана застраховка, което позволява пряко сравнение на цените във времето. За периода 2020–2025 г. средната премия не само не нараства, а намалява – за пазара общо от 157,88 евро през 2020 г. до 150,28 евро през 2025 г. (-4,8%), а при леките автомобили (I група) – от 130,53 евро до 128,89 евро (-1,3%). През целия период цените се движат в сравнително тесни граници, без устойчив възходящ тренд. На фона на силната инфлация и значителното нарастване на разходите за щети тази динамика е в пряко противоречие с тезата за „рязко покачване на пазарните цени“. • В периода нараства стойността на щетите. Върху нея влияят цените на резервните части, ремонтите и труда, строителните материали, медицинските услуги и възстановяването на увредено имущество и инфраструктура, както и размерът на обезщетенията за телесни увреждания и неимуществени вреди. При имущественото застраховане нарастващата стойност на активите увеличава и потенциалния размер на загубите. При Гражданска отговорност например разходите за ремонтни дейности и труд са нараснали с над 105% от 2021 г. насам. Увеличават се значително и присъжданите обезщетения за неимуществени вреди. Тази динамика се отразява и в изплатените обезщетения за целия пазар, които за периода 2020–2025 г. нарастват с около 111%, при ръст на премийния приход с около 82%. 2. Ограничено предлагане Такъв проблем на българския застрахователен пазар няма. Предлага се широк спектър от застрахователни продукти и покрития. На българския пазар оперират 35		

				дружества, а най-масовата застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите се предлага от 17 застрахователя. Всъщност, проблемът е точно противоположен – ниското търсене и съответно ниското застрахователно покритие при редица рискове, което е и в основата на значителните protection gaps. Особено показателно е имущественото застраховане, където България е на последно място в ЕС по застрахователно проникване с около 10% застраховани имоти. Значителна част от имуществото на гражданите и бизнеса остава без застрахователна защита. При природни бедствия и други тежки събития финансовите последици остават за домакинствата и предприятията, а при мащабни събития част от тях се пренасят и към държавата чрез необходимостта от публична помощ и средства за възстановяване. Затова ниското застрахователно проникване е проблем не само за финансовата устойчивост на гражданите и бизнеса, но и за публичните финанси. Следователно при застраховането проблемът не е ограничено предлагане, а недостатъчно търсене на наличната застрахователна защита. Това не създава пазарна среда, в която недостигът на предлагане позволява на застрахователите да повишават цените и да формират извънредни печалби. Напротив, дружествата се конкурират за сравнително ограничено търсене. 3. Висока концентрация (съответно ограничена конкуренция) Пазарната структура също не подкрепя подобна теза. На българския, сравнително малък пазар, оперират 25 дружества в общото и 10 - в животозастраховането, а конкуренцията включва и десетки застрахователи от други държави членки, които извършват дейност по линия на свободата на предоставяне на услуги и правото на установяване.		

				Силният конкурентен натиск се вижда и в ценовата динамика – задържане или намаляване на тарифните нива при същевременно значително увеличение на разходите по щетите. Това не съответства на пазарна среда, в която ограничената конкуренция позволява извличането на извънредни печалби. 4. Други пазарни дисбаланси В мотивите не е посочен конкретен пазарен дисбаланс в застраховането, нито е обяснен механизмът, по който такъв дисбаланс е довел до извънредна доходност. Общото позоваване на „други пазарни дисбаланси“ не може само по себе си да обоснове включването на сектора.		
				3. III. Допълнителното облагане ще има цена, която МФ не е оценило МФ мотивира предложената мярка с необходимостта част от „извънредния икономически излишък“ в избраните сектори да бъде използвана за укрепване на фискалната устойчивост. При застраховането не е доказано наличието на такъв излишък. Не е оценено и дали изземването на допълнителен ресурс от сектора действително ще укрепи фискалната устойчивост, след като не са отчетени последиците от мярката върху способността на застрахователите да поемат риск, върху цената и обхвата на застрахователната защита и върху други приходи и разходи за публичните финанси. Затова въпросът не е просто дали застрахователите могат да платят допълнителния данък, а каква ще бъде неговата икономическа и фискална цена и какъв ще бъде нетният ефект за публичните финанси. • Допълнителното облагане изземва ресурс, който служи за поемане на риск. Застрахователният бизнес е цикличен – резултатите се променят в зависимост от честотата и тежестта на настъпилите събития. Печалбата, която остава в	**Не се приема**	Следва да се имат предвид мотивите към становището от 02.10.2026 г.

				дружеството, увеличава собствените средства и способността му да поема загуби и нов риск. Именно в по-благоприятни години се изгражда капиталовата устойчивост, необходима при неблагоприятни периоди. Това става още по-важно при зачестяващи природни бедствия и други големи рискове. Изземването на ресурс именно в добрите години отслабва този механизъм и намалява капацитета на застрахователите да поемат риск. • Секторът вече носи специфична данъчна и финансова тежест. Освен корпоративния данък застрахователите плащат 2% данък върху застрахователните премии – данък, който се дължи върху премиите независимо дали дружеството реализира печалба. Отделно застрахователите превеждат на ДФ „Земеделие“ 4% от приходите от премии по застраховки на земеделски култури, животни, машини, сгради, съоръжения и друго имущество на земеделските стопани. Застрахователите правят и задължителни вноски в Гаранционния фонд, включително средства, предназначени за финансиране на дейности по пътна безопасност. Тази специфична тежест върху сектора не е отчетена при оценката на ефекта от допълнителното облагане. • Предстои секторът да понесе и значителен разход във връзка с фалирало застрахователно дружество. По предварителните данни става въпрос за 300-500 млн. евро, които ще бъдат поемани от застрахователния сектор през следващите 10 години, като най-големият негативен ефект се реализира обикновено първите 3 години след фалита. Това е значителна дългосрочна тежест, която не може да бъде игнорирана, когато МФ приема, че секторът разполага със свободен „икономически излишък“. Допълнителното облагане ще ограничи възможността тази тежест да бъде поета от самия сектор и увеличава риска част от нея да бъде прехвърлена върху потребителите чрез цената на		

				застрахователната защита. Така може да се постигне ефект, обратен на търсения с мярката. • Допълнителното облагане е в противоречие с необходимостта от намаляване на protection gaps. България е сред държавите с ниско застрахователно проникване и значителни protection gaps в ключови области – имущественото, здравното и животозастраховането. Това означава, че голяма част от финансовите последици при настъпване на сериозни рискове остават за домакинствата и предприятията, а при природни бедствия и други мащабни събития част от тежестта се пренася и към държавата чрез помощи, компенсации и разходи за възстановяване. Недостатъчното застрахователно покритие има и по-широк икономически ефект, тъй като затруднява и забавя възстановяването на домакинствата и предприятията. В условията на силен натиск върху публичните финанси намаляването на protection gaps е и въпрос на фискална устойчивост – колкото повече риск се поема чрез частното застраховане, толкова по-малка е потенциалната бъдеща тежест за гражданите, бизнеса и държавния бюджет. Допълнително облагане, което ограничава капацитета на сектора да поема риск или може да оскъпи застрахователната защита, действа в обратната посока. • Липсва пропорционалност по отношение на правилата за приспадане на данъчни загуби. Предложение законови промени за облагане на свръхпечалбите изискват изчисляването на данъчните печалби за референтния период да изключва реализираните през същия период данъчни загуби и тяхното приспадане. Така се изкривява средният финансов резултат на дружествата, които са реализирали данъчни загуби през част от референтния период, като на практика този финансов резултат не просто може да означава липса на свръхпечалба, но и да представлява съвсем минимална печалба.		

				• Не е оценен нетният фискален ефект от мярката. МФ отчита очаквания приход от допълнителния данък, но не и приходите, които бюджетът може да загуби вследствие на него. Презастрахователният бизнес, например, който носи най-големите в сектора данъчни приходи за бюджета, е мобилен и при промяна на данъчната среда може да бъде преместен в друга юрисдикция. Фискалният ефект следва да се оценява нетно, като очакваният приход от новия данък се съпостави с потенциалната загуба на съществуващи данъчни приходи. • Допълнителното облагане засяга и инвестиционната функция на застрахователния сектор. Застрахователите са сред водещите институционални инвеститори в България и управляват значителен обем дългосрочни активи, включително инвестиции в държавни ценни книжа. Натрупването на капитал в сектора има значение не само за способността му да поема риск, но и за ролята му като източник на дългосрочен инвестиционен ресурс. Затова ефектът от допълнителното изземване на средства следва да се оценява и през въздействието върху тази функция и върху приноса на сектора за финансирането на икономиката. • Мярката създава и сериозен репутационен риск за сектора. Определянето на застраховането като сектор, генериращ „свръхпечалби“, без това да е доказано, създава внушение, че високите печалби се реализират за сметка на потребителите. Това допълнително подкопава доверието в застраховането именно в страна с ниска застрахователна култура и едно от най-ниските нива на застрахователно проникване в ЕС. Репутационният ефект има и икономическо измерение – по-ниското доверие означава по-слаба готовност на гражданите и бизнеса доброволно да търсят застрахователна защита и съответно задълбочаване на съществуващите демографски, климатични и		

				технологични protection gaps. Така публичното представяне на сектора като генериращ „свръхпечалби“ работи в обратна посока на необходимостта от разширяване на застрахователното покритие. Предвид изложеното настоятелно предлагаме застрахователите и презастрахователите по смисъла на чл. 12 от Кодекса за застраховането да бъдат изключени от кръга на задължените лица по посочения §50, ал.2 от Преходните и заключителни разпоредби на проекта за ЗИД на ЗКПО. В заключение по тази тема бихме искали отбележим също, че като цяло коментираното предложение за данък свръхпечалба създава непредвидимост в данъчната политика и изпраща негативен сигнал за инвестиционния климат в страната - в т.ч. във финансовия и в частност в застрахователния сектор, който има особено значение в този контекст – като в този смисъл очакваме неблагоприятен икономически ефект в дългосрочен план.		
				4. Част ВТОРА - предложения на Асоциацията на българските застрахователи за промени и допълнения в Закона за корпоративното подоходно облагане, насочени към актуализиране на данъчните облекчения за животозастраховане и здравно застраховане, регламентирани в този закон. С писмо към Вас, с вх.№ вх. № 15-00-141 / 21.10.2026г. по описа на Министерство на финансите, от „Асоциацията на българските застрахователи“ („АБЗ“) Ви сигнализирахме за сериозен проблем за българското общество, произтичащ от неактуалността на данъчните облекчения за здравно застраховане и животозастраховане, регламентирани в Закона за корпоративното подоходно облагане и в Закона за данъците върху доходите на физическите лица, които	**Не се приема**	Предложението не кореспондира с предложенията за промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.

				отдавна не съответстват на целите, заради които са били въведени преди повече от 20 години. В тази връзка и доколкото в Портала за обществени консултации при Министерския съвет по обществена консултаци № 12737-К е бил обявен за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), подготвен от Министерство на финансите и също свързан отчасти с данъчни облекчения, считаме за нужно да внесем и в контекста на това публично обсъждане предложенията си за промени конкретно в този закон, с които вече Ви запознахме в писмото си, описано по-горе. **I. Общи мотиви и обосновка на предложенията по част ВТОРА:** Отдавна е констатирано в европейски контекст, че съществена част от пенсиите за старост се предоставя основно по публични схеми, но че предвид разнообразни сложни икономически процеси и тенденции, публичните схеми и системи за доходи на лица на по-голяма възраст или лица с ограничена/намалена трудоспособност са в общия случай силно претоварени и затруднени - липсата на диверсификация, респ. на разпределение и между други субекти, различни от държавата, на тежестите на целеното и необходимо осигуряване на адекватни доходи за такива лица, се отразява все по-негативно на икономиките на страните членки, в това число и на България. В тази връзка отдавна е признато в европейски и дори в световен контекст, че насочването на по-голяма част от спестяванията на гражданите от пари в брой и банкови депозити към дългосрочни инвестиционни и/или спестовни продукти, предлагани от частни стопански субекти, като например продуктите за доброволно пенсионно осигуряване или животозастраховане с		

				дългосрочен характер, би било от полза както за отделните физически лица, така и за икономиката като цяло, по различни причини – не на последно място заради това, че пенсионно-осигурителните дружества и животозастрахователите по дефиниция са между най-значимите институционални инвеститори в страните членки, с което носи преки ползи както за икономиката, така и за обществото и гражданите. Една от най-подходящите мерки за насочване на по-голяма част от спестяванията на гражданите от пари в брой и банкови депозити към дългосрочни инвестиционни и/или спестовни продукти, осигуряващи им доходи на по-голяма възраст, са данъчните и осигурителни облекчения за вложения/вноски и за изплащане на суми по такива продукти. Това принципно е взето предвид в националната нормативна рамка, касаеща доходите на физическите лица - в ЗДДФЛ, в ЗКПО и в КСО са предвидени норми, осигуряващи преференциално данъчно третиране на някои такива продукти, включително застрахователните – но те са били формулирани твърде отдавна и са безнадеждно остарели – както като размери, така донякъде и като логика, както и заради неравнопоставеното третиране на дългосрочните животозастрахователни продукти спрямо пенсионните такива. За да се обезпечи по-широкото им проникване сред българските граждани, което по дефиниция би било от обществен интерес, продуктите на здравното застраховане и животозастраховането трябва да се направят възможно най-атрактивни за потенциалните техни ползватели, включително чрез нормативното установяване на адекватни данъчни облекчения и преференции.		

				В този смисъл и във връзка с обществената консултация по проекта за ЗИД на ЗКПО предлагаме да се преосмислят като логика и размер облекченията по ЗКПО и ЗДДФЛ за вноски в осигурителни и застрахователни продукти, свързани със здравни и биометрични рискове - в т.ч. по чл. 208, ал. 1 и чл. 213, ал. 2 от ЗКПО, според които не се облагат с данък социалните разходи за вноски за застраховка „Живот“ само до 60 лв. месечно за всяко наето лице, както и по пряко свързания чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ, според която норма доходът от трудови правоотношения не включва направени от работодателя социални разходи само до 60 лв. месечно за всяко осигурено лице. Основния нормативен текст на ЗКПО, по отношение на който предлагаме промени, е текстът на чл. 208 от ЗКПО, според когото: „Не се облагат с данък социалните разходи по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" в размер до 60 лв. месечно за всяко наето лице, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения. За целите на предходното изречение не са налице задължения, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, задълженията не са отразени в данъчноосигурителната сметка или не са отразени като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите.“ Пряко свързан с чл. 208 от ЗКПО е и текстът на чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ, съгласно който в облагаемия доход от трудови правоотношения не се включват: „направените от работодателя социални разходи до 60 лв. месечно за всяко осигурено лице за вноски/премии за допълнително доброволно осигуряване, доброволно здравно осигуряване и/или застраховка "Живот", отчетени от предприятията и търговските		

				представителства, независимо дали извършват стопанска дейност“. Свързан с чл. чл. 208 от ЗКПО е и текстът на чл. 213, ал. 2 ЗКПО, съобразно който: „Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите за календарния месец по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" е превишението на тези разходи над 60 лв. месечно за всяко наето лице.“ Предвид свързаността им, промените в чл. 208 от ЗКПО, чл. 213, ал.2 от ЗКПО и чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ следва да се разглеждат съвместно – логиката им е обща, тъй като в различни аспекти касаят едно и също данъчно облекчение, а именно направените от работодателя осигурителни/застрахователни вноски за осигурени/наети от него лица. Размерът до „60 лв. месечно“ на данъчното облекчение за направените от работодателя осигурителни/ застрахователни вноски за осигурено/наето от него лице е бил въведен през 2006 г. и оттогава не е бил актуализиран. В тази връзка следва да се изтъкне, че през 2006 г. Минималната работна заплата (МРЗ) е била 160 лева, като този лимит от „60 лв. месечно“ е представлявал 37,5% от МРЗ при въвеждането му през 2006 г. През 2025 г. МРЗ е вече 1 077.00 лева, през 2026г. става 1 213.00 лв., а този лимит на данъчно облекчение стои непроменен - лимитът от 60 лева сега представлява едва 4.94% спрямо актуалната МРЗ за 2026г. Тоест, икономическото отражение на този лимит на данъчно облекчение е намаляло повече от 7 пъти спрямо МРЗ, чиито ръст може да се приеме като възможен и добър измерител на доходите в страната, макар да има и някои недостатъци. При въвеждането си този лимит от 60 лева е бил съответен на определени икономически условия, които са съществено променени – за да им съответства и сега,		

				той би следвало също да бъде съществено преоценен (променен). Ако за сравнение, при преоценката на лимита се ползва ръстът на МРЗ (което би било обосновано, доколкото се касае за доходи и облекчения спрямо тях), то този лимит през 2026 г. би следвало да е над 450 лева или около 230 евро като абсолютна сума – за да се запази изначално установеното през 2006 г. съотношение от 37.5%, както и логиката, залегнала в първоначалното му формулиране Предвид това е необходимо този лимит да бъде променен, като заедно с това се промени логиката на определяне на този лимит - той следва да бъде въведен по начин, че да съответства на икономическите условия, при това така, че да ги отразява текущо и да се променя в съответствие с промените в тях. Поради това предлагаме този лимит и да стане определяем съобразно критерий, чрез който за определянето му за съответната текуща година да се ползва подходяща величина, отразяваща и съответстваща на промените в икономическите условия и доходите. В тази връзка предлагаме ДВА АЛТЕРНАТИВНИ ВАРИАНТА, които почиват на различна логика, но всеки от които би допринесъл за адекватността на уредбата – както следва:		
				АЛТЕРНАТИВЕН ВАРИАНТ 1: По отношение на данъчните облекчения по чл. 208 от ЗКПО (и свързания чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ) да се премине към нормативната логика по чл. 19 от ЗДДФЛ, където облекчението е поставено в зависимост от дохода на лицето (данъчната основа).		
				Ако се следва тази логика, то вместо абсолютна сума или процент от някакъв измерител (МРЗ или друг) би следвало в посочените нормативни текстове да се		

				заложи механизъм за определяне на размера му, който да е сходен с този, заложен в чл. 19 – тоест, размерът на облекчението да се определи като процент от брутния трудов доход на съответното нает при конкретния работодател лице. Логиката и свързаната с нея обосновка тук би била, че по-високия трудов доход обуславя данъци в по-голям размер, което от своя страна би следвало да обуславя съответстващи като пропорция данъчни облекчения за работодателя, който ги плаща за своя сметка – освен, че би било справедливо, това ще уеднакви и логиката на данъчните облекчения по двата закона, съответно по чл. 19 от ЗДДФЛ, от една страна и чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ и чл. 208 от ЗКПО, от друга страна. Съответно, като първи алтернативен вариант предлагаме в чл. 208 и в чл. 213, ал. 2 от ЗКПО, както и в чл. 24, ал. 1, т. 12 от ЗДДФЛ - за целите на определянето на необлагаемия размер на дохода - вместо сума или процент от минималната работна заплата да се заложи процент от брутния трудов доход за съответното нает лице – до 10% от брутния доход за месеца за всяко нает лице и за всеки вид осигуряване по чл. 204, ал. 1, б. „а“. Съответно, като първи алтернативен вариант предлагаме текстът на чл. 208 от ЗКПО да се промени и да стане, както следва: „***чл. 208.*** *Не се облагат с данък социалните разходи по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" в месечен размер до 10 на сто от брутния трудов доход на лицата за разходите за вноски за допълнително доброволно осигуряване, до 10 на сто от брутния трудов доход за премии за доброволно здравно осигуряване(застраховане) и до 10 на сто от брутния трудов доход за вноски (премии) по застраховки "Живот" за всяко нает лице, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, данъчно задълженото лице няма подлежащи на*		

				принудително изпълнение публични задължения. За целите на предходното изречение не са налице задължения, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, задълженията не са отразени в данъчно-осигурителната сметка или не са отразени като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите.“ Доколкото е пряко свързан с текста на чл. 208 от ЗКПО, с допълнителен параграф от Преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗКПО би следвало да се промени съответстващо и текстът на чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ, който да стане, както следва: „*т.12. направените от работодателя социални разходи в месечен размер до 10 на сто от брутния трудов доход за разходите за вноски за допълнително доброволно осигуряване за всяко осигурено лице , до 10 на сто от брутния трудов доход за премии за доброволно здравно осигуряване(застраховане) за всяко осигурено лице и до 10 на сто от брутния трудов доход за вноски (премии) по застраховки "Живот" за всяко осигурено лице, отчетени от предприятията и търговските представителства, независимо дали извършват стопанска дейност*“. **АЛТЕРНАТИВЕН ВАРИАНТ 2:** По отношение на данъчните облекчения по чл. 208 от ЗКПО и по пряко свързания чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ да се следва нормативна логика на обвързването с Минималната работна заплата (МРЗ) за съответната година, която да е критерий за определяемост на размера на облекчението. Ако се следва тази логика, то вместо абсолютна сума, би следвало в нормативните текстове на чл. 208 от ЗКПО и на свързания чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ да се заложи механизъм за определяне на размера на облекчението, който да е обвързан с МРЗ – тоест, размерът на облекчението за съответната година да се		

				определя като процент от МРЗ за същата година, определена в съответствие с нормативните изисквания. Считаме, че Минималната работна заплата (МРЗ), която отразява минималната покупателна способност на работещите (заетите) лица, би могла да се приеме за достатъчно добра и разумна база за определяне на лимита по чл. 208 от ЗКПО (и свързания чл. 24 от ЗДДФЛ), която би могла да осигури съответствие на данъчното облекчение с икономическото положение и с ръста на доходите в страната. Следва да се изтъкне, че като величина МРЗ отразява най-ниското допустимо ниво на заплащане за 8-часов работен ден, като предвид това именно МРЗ определя какъв минимален стандарт на живот би следвало да има едно лице, което полага труд. Освен това МРЗ се определя от Министерски съвет ежегодно, при това след задължителни консултации със социалните партньори (работодатели, синдикати), което я прави адекватна величина, определена при условията на консултативен режим между основните групи заинтересовани страни (социалните партньори), която достатъчно динамично отразява всички текущи промени в общественоикономическите условия. В тази връзка и като втори алтернативен вариант предлагаме в чл. 208 и в чл. 213, ал. 2 от ЗКПО, както и в чл. 24, ал. 1, т. 12 от ЗДДФЛ - за целите на определянето на необлагаемия размер - вместо абсолютна сума да се заложи процент от МРЗ и данъчното облекчение по тези нормативни текстове да стане определяемо в размер до 10% от МРЗ за всяко наето лице и за всеки вид осигуряване по чл. 204, ал. 1, б. „а“. Тоест, като втори алтернативен вариант предлагаме чл. 208 от ЗКПО да се промени така:		

				„***чл. 208***. *Не се облагат с данък социалните разходи по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" в месечен размер до 10 на сто от минималната работна заплата за всяко нает лице за разходи за вноски за допълнително доброволно осигуряване, до 10 на сто от минималната работна заплата за всяко нает лице за премии за доброволно здравно осигуряване(застраховане) и до 10 на сто от от минималната работна заплата за вноски (премии) по застраховки "Живот" за всяко нает лице, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения. За целите на предходното изречение не са налице задължения, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, задълженията не са отразени в данъчно-осигурителната сметка или не са отразени като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите.*“ Съответно, предлагаме пряко свързаният с чл. 208 от ЗКПО текст на чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ да стане, както следва: „*т.12. направените от работодателя социални разходи, в месечен размер до 10 на сто от минималната работна заплата за всяко осигурено лице за разходи за вноски за допълнително доброволно осигуряване, до 10 на сто от минималната работна заплата за всяко осигурено лице за премии за доброволно здравно осигуряване(застраховане) и до 10 на сто от минималната работна заплата за всяко осигурено лице за вноски (премии) по застраховки "Живот", отчетени от предприятията и търговските представителства, независимо дали извършват стопанска дейност*.“. В ДОПЪЛНЕНИЕ, при всеки един от алтернативните варианти, предложени по-горе, би следвало да се		

				промени и свързаният чл. 213, ал. 2 от ЗКПО - текстът на неговата ал. 2 да стане, както следва: „*Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите за календарния месец по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" е превишението на тези разходи над размерите, определени по реда на чл. 208.*“ ------- Както вече изтъкнахме по-горе, заедно с предложените по-горе промени в ЗКПО и като част от единния пакет с предложения за актуализиране на свързаните със застраховане данъчни облекчения за гражданите, предлагаме необходими според нас промени и в други свързани нормативни актове – в т.ч. в ЗДДФЛ и в Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски. Нашите предложения за промени в други нормативни актове, различни от ЗКПО и несвързани пряко с него, сме формулирали като цялостен пакет в посоченото по-горе наше писмо с вх. № вх. № 1500-141 / 21.10.2026г. по описа на Министерство на финансите – държим на тях, но преценихме за по-правилно да не ги излагаме тук, доколкото обществената консултация е по отношения на самостоятелно представения проект за ЗИД на ЗКПО, подготвен от МФ. Изключение прави само предложението ни за промени в чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ, което е пряко свързан с чл. 208 от ЗКПО – считаме, че доколкото са аспекти на едно и също нещо, двата текста следва да бъдат променени заедно, като чл. 24, ал. 2, т. 12 от ЗДДФЛ бъде променен чрез Преходните и заключителни разпоредби на коментирания ЗИД на ЗКПО.		
27.	Получено на			**1.** Във връзка с проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (Проекта), публикуван на 23.9.2026 в Портала		

	23.10.2026 г. по ССЕВ	**„ЕВН БЪЛГАРИЯ“ ЕАД**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	за обществени консултации на Министерски съвет, с настоящото изразяваме нашето становище. Наред с положителната оценка на усилията на държавата за модернизиране и усъвършенстване на данъчното законодателство, считаме за необходимо да подчертаем, че всяка законодателна инициатива в тази област следва да се разглежда в контекста на основополагащите принципи на данъчното облагане, които гарантират справедливост, предвидимост, правна сигурност и устойчивост на данъчната система. Определянето на размерите и структурата на данъчното облагане е ключов елемент на фискалната политика на държавата и следва да се основава на ясни икономически аргументи, оценка на въздействието върху стопанските субекти и обществото като цяло, както и на дългосрочна визия за устойчиво развитие на икономиката. Промяната на данъчните ставки, данъчните основи и обхвата на корпоративното подоходно облагане следва да бъде обоснована с конкретни данни и задълбочена оценка на очакваните фискални и икономически последици, включително отражението върху инвестиционната активност, конкурентоспособността на предприятията, потреблението и заетостта. Ето защо всяка законодателна промяна в тази област следва да бъде оценявана не само от гледна точка на непосредствения й фискален ефект, но и с оглед на нейната необходимост, обоснованост, пропорционалност и способността й да допринася за устойчив икономически растеж. Именно в този контекст по-долу сме разгледали предложените в Проекта изменения на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО): **1. Пренасяне на данъчни загуби**	**Не се приема**	Възприетият подход е преценен като най-подходящ с оглед прилагане на балансиран

				С § 3 от Проекта се предлага изменение на чл. 70 ЗКПО, с което срокът за пренасяне на данъчните загуби се удължава от пет на десет години. Оценяваме предложението положително, като мярката е от особено значение за дружества, които осъществяват дългосрочни инвестиции. Удължаването на срока предоставя възможност за последващо приспадане на натрупаните данъчни загуби и допринася за повишаване на предвидимостта на данъчната среда. Същевременно обаче не можем да подкрепим предложеното с § 4 изменение на чл. 71, ал. 1 ЗКПО, с което се цели ограничаване на размера на приспаданите данъчни загуби до 70 на сто от положителния данъчен финансов резултат преди приспадането им. Предложената промяна представлява съществено изменение на досегашния подход към приспадането на данъчните загуби и ограничава възможността за пълното им използване през съответния данъчен период. На практика, дори когато предприятието разполага с достатъчно неприспаднати данъчни загуби от предходни периоди, за да компенсира изцяло положителния си данъчен финансов резултат, предложеното ограничение ще доведе до възникване на задължение за заплащане на корпоративен данък. В тези случаи оставащите 30 на сто ще подлежат на облагане, независимо от наличието на данъчни загуби, които биха могли да бъдат приспаднати при запазване на досегашния режим. Това обстоятелство има пряко отражение върху ликвидността на предприятията, тъй като ограничава наличния им финансов ресурс за текуща дейност, инвестиции и развитие. Наред с това предложеното ограничение намалява практическата ефективност на мярката по § 3 от Проекта. Макар удължаването на срока да предоставя допълнително време за приспадане на данъчните загуби, ограничаването на размера на годишното приспадане		подход към данъчно задължените лица и бюджета.

				може да доведе до възникване на данъчни задължения в периоди, през които предприятията все още компенсират загуби от предходни години. По този начин двете предложения имат разнопосочен ефект: от една страна, се разширява времевият хоризонт за упражняване на правото на приспадане, а от друга - се ограничава неговото реално приложение. В този смисъл удължаването на срока само по себе си не е достатъчно, за да гарантира пълноценното използване на натрупаните данъчни загуби, ако едновременно с това се въвеждат ограничения върху размера на тяхното приспадане. Предвид гореизложеното подкрепяме предложението по § 3 от Проекта за удължаване на срока за пренасяне на данъчните загуби от пет на десет години, но не подкрепяме предложеното с § 4 изменение на чл. 71, ал. 1 ЗКПО, доколкото то ограничава размера на годишното приспадане до 70 на сто от положителния данъчен финансов резултат преди приспадането на загубите. Считаме, че запазването на възможността за пълно приспадане на данъчните загуби, когато размерът им позволява това, е необходимо условие за постигане на целите на предложената промяна и за избягване на допълнително данъчно натоварване на предприятията в процеса на възстановяване на направените инвестиции и понесените загуби.		
				2. 2. Разходи за ваучери за храна на електронен носител С предложения нов текст в § 13. от Проекта, с които се създава чл. 205а и предложените изменения в чл. 209а ЗКПО, във връзка с режима по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква „в" ЗКПО, се предвижда съществена промяна в данъчното третиране на социалните разходи за ваучери за храна на електронен носител. Предвижда се стойността на предоставените ваучери за храна на електронен носител да се третира като облагаем доход по Закона за данъците върху доходите на физическите	**Не се приема**	Ваучерите за храна на електронен носител до 102.26 евро ще останат необлагаеми, както за работодателя, така и за наетите лица, като всички други условия за прилагане на мярката остават непроменени.

				лица (ЗДДФЛ). Предложението включва въвеждане данъчна ставка от 7 на сто, едновременно с увеличаване на необлагаемия размер на ваучерите за храна до 200 евро. Въвеждането на новия модел на облагане ще изисква съществена организационна и системна подготовка от страна на работодателите, включително адаптиране на процесите по обработване на възнагражденията и социалните придобивки, определяне на данъчната основа, отчитане на дължимия данък и спазване на приложимите срокове за неговото деклариране и внасяне. В тази връзка е необходимо своевременно да бъдат уточнени механизмът за определяне на данъка и задълженията на съответните лица, включително по отношение на предвидения срок за внасяне до 15-о число на месеца, съгласно новия чл. 65, ал. 16 от ЗДДФЛ, предложен в § 51., т. 4 от Проекта. Липсата на достатъчно ясни правила би създала риск от различни практики при прилагането на новия режим и би увеличила административната тежест за предприятията. Особено съществен въпрос е как максимална необлагаема стойност на ваучерите за храна се съотнася към предвидения окончателен данък при източника. Необходимо е изрично да се уточни дали необлагаемостта се отнася единствено до данъчното третиране на социалните разходи по ЗКПО, или има отражение и върху дължимостта на задължителните социално- и здравноосигурителни вноски. Макар да са различни по своята правна същност режими, липсата на ясно разграничение между тях може да доведе до несигурност при определяне на общата данъчна и осигурителна тежест, свързана с предоставянето на ваучери за храна. Допълнителна необходимост от разяснение произтича от разминаванията в публично представените позиции относно практическото действие на предложените промени, включително по		

				отношение на частта от стойността на ваучерите, върху която ще се начислява данъкът. Това налага предоставянето на единно и непротиворечиво официално тълкуване, което да гарантира правна сигурност и еднакво прилагане на режима от работодателите. С оглед на изложеното считаме, че е необходимо да бъдат предоставени допълнителни нормативни или официални административни разяснения относно прилагането на чл. 209а ЗКПО, във връзка с чл. 204, ал. 1, т. 2, буква „в" ЗКПО и предложените изменения и допълнения в ЗДДФЛ. Разясненията следва да обхванат определянето на данъчната основа и приложението на ставката от 7%, значението на максималната месечна необлагаема стойност от 200 евро, разграничението между данъчното облагане и задължителните осигурителни вноски, както и реда и сроковете за отчитане и внасяне на данъка. Считаме също, че следва да бъде предвиден достатъчен срок за организационна и системна подготовка на работодателите преди практическото прилагане на новия режим.		
				3. 3. Данък върху свръхпечалбата С § 50 от преходните и заключителните разпоредби на проекта на Закон за изменение и допълнение на ЗКПО се предлага въвеждането на еднократен данък върху свръхпечалбата за 2027 със ставка от 33%, приложим към изрично определени категории данъчно задължени лица. Считаме предложения подход за принципно неприемлив. Увеличението на данъчната печалба спрямо резултатите от предходни периоди само по себе си не е доказателство за реализирането на свръхпечалба, то може да бъде резултат от направени инвестиции, разширяване на дейността или повишаване на стопанската ефективност. Предложеният механизъм не отчита в достатъчна степен тези обстоятелства и	**Не се приема**	Предложението няма характер на законодателно предложение.

				създава предпоставки за допълнително облагане на икономически обоснован растеж. Въвеждането на подобна извънредна данъчна тежест подкопава предвидимостта на данъчната среда, обезсърчава инвестициите и създава несигурност при дългосрочното бизнес планиране. Считаме, че фискалните цели не следва да се постигат чрез мерки, които на практика санкционират успешното развитие на стопанската дейност, поради изложеното предлагаме § 50 да отпадне от законопроекта.		
				4. 4. Данък върху разходите в натура С § 16 от проекта на Закон за изменение и допълнение на ЗКПО се предлага изменение на чл. 216, ал. 2 ЗКПО, с което ставката на данъка върху разходите в натура по чл. 204, ал. 1, т. 4 ЗКПО се увеличава от 3 на сто на 7 на сто. Предложената промяна представлява увеличение на данъчната ставка с приблизително 133% спрямо действащия размер и ще има пряко финансово отражение върху дружествата, които прилагат този режим за лично ползване на фирмени активи, включително служебни автомобили, използвани за смесени служебни и лични цели. Увеличението на ставката ще доведе до съществено нарастване на данъчната тежест за предприятията, без това да е обусловено от промяна в обема на личното ползване, размера на направените разходи или икономическите резултати от дейността им. Ефектът ще бъде пряко приложим към значителен обем текущи разходи, свързани с експлоатацията, поддръжката и използването на тези активи. В допълнение, следва да се отчете, че режимът по чл. 204, ал. 1, т. 4 ЗКПО предоставя възможност на предприятията да облагат разходите в натура, свързани с лично ползване на фирмени активи, по реда на корпоративното подоходно облагане. Предприятията	**Не се приема**	С предложената разпоредба се цели постигане на по-балансирано данъчно третиране на личното потребление, предоставяно чрез активи и/или персонал на предприятието чрез по-справедливо и последователно данъчно третиране на личното потребление чрез увеличаване на приложимата данъчна ставка от 3 на 7 на сто при запазване на всички действащи правила. Личното ползване представлява икономическа полза за физическото лице, която по общия ред би била обект както на данъчно облагане, така и на задължителни осигурителни вноски. Този режим замени тези задължения с единен данък върху разходите, като едновременно с това значително намалява административната тежест за предприятията и приходната администрация. Поради това увеличаването на ставката цели да се запази разумен баланс между предоставеното административно облекчение и данъчната тежест върху получаваната икономическа полза, без да се променя опростеният механизъм на облагане. То същевременно ще допринесе за по-справедливо и неутрално данъчно третиране на различните форми на предоставяне на

				организират вътрешните си процеси, счетоводното отчитане и данъчното си планиране при съобразяване с действащата нормативна уредба. Увеличаването на ставката повече от два пъти променя съществено финансовите параметри на този режим и създава допълнителна тежест за дружествата, които са избрали да го прилагат. В този смисъл подобна промяна следва да бъде обоснована с ясни аргументи относно необходимостта от увеличението и очаквания ефект върху бюджетните приходи, както и с оценка на отражението върху предприятията. С оглед на изложеното считаме, че предложеното увеличение на ставката по чл. 216, ал. 2 ЗКПО следва да бъде преосмислено или най-малкото да бъде подкрепено с подробна оценка на въздействието и ясна обосновка за размера му. При запазване на предложението е необходимо да се отчетат реалните последици за предприятията и да се гарантира, че промяната няма да доведе до непропорционално увеличаване на данъчната тежест и до допълнителна несигурност в данъчната политика.		възнаграждение и за устойчивост на приходите от този вид данък.
				5. 5. Увеличение на санкциите Прави впечатление, че с § 38 до § 46 от Проекта се предлага изменение на чл. 2626, чл. 263, чл. 264, чл. 276, чл. 277, чл. 277а, чл. 2776, чл. 277в и чл. 277г ЗКПО, като е предложено изменение на размерите на глобите и имуществените санкции, като стойностите, определени досега в левове, почти навсякъде се заменят със същите числови стойности в евро. На практика този подход води до съществено увеличаване на санкционната тежест, тъй като не се извършва превалутиране по официалния курс, а се запазва числовият размер на санкцията, като единствено се променя валутата. В резултат номиналният размер на санкциите нараства почти два пъти.	**Не се приема**	Предложеното актуализиране на размера на глобите и имуществените санкции в данъчните закони включва еднаква диференциация в зависимост от момента на приемане и промяна на съответните глоби и имуществени санкции. Предложената в закона промяна е обоснована с необходимостта от съобразяване на санкционната политика с настъпилите икономически промени и периода от последната актуализация. Размерът на санкциите следва да има превантивен и възпиращ ефект и да съответства на тежестта на нарушенията и необходимостта от спазване на данъчното законодателство. Не се счита за необходимо въвеждането на допълнителна диференциация на санкциите в зависимост от

				При определянето на административните наказания следва да бъде съобразен общият принцип на пропорционалност. Съгласно този принцип предвидените санкции следва да бъдат ефективни, възпиращи и съразмерни с характера и тежестта на нарушенията, както и с преследваните легитимни цели. В същия смисъл е и правилото на чл. 49, ал. 3 от Харта за основните права на Европейския съюз, според който „Тежестта на наказанията не трябва да бъде несъразмерна спрямо престъплението", както и принципите по чл. 12 и чл. 27 от Закона за административните нарушения и наказания. Размерът на глобите и имуществените санкции следва да съответства на характера и тежестта на нарушението, степента на обществената му опасност и целите на административното наказване, като се отчита необходимостта от справедливо съотношение между нарушението и неблагоприятните последици за санкционираното лице. В тази връзка увеличаването на санкциите следва да бъде подкрепено с конкретни мотиви и оценка на въздействието, които да обосновават необходимостта от промяната и съответствието й с принципа на пропорционалност. В противен случай съществува риск увеличението да надхвърли необходимото за постигане на целите на санкционния режим, без да е налице доказана промяна в характера или тежестта на съответните нарушения. С оглед на изложеното считаме, че размерите на глобите и имуществените санкции по посочените разпоредби следва да бъдат превалутирани по официалния курс лев - евро, освен ако не бъде обоснована изрично необходимостта от отделно увеличение. В случай че се цели реално повишаване на санкционната тежест, това следва да бъде предмет на самостоятелна законодателна преценка.		конкретния характер на допуснатата грешка, доколкото приложението им се извършва съобразно установените в закона предпоставки и общите принципи на административно наказателната отговорност.

28.	На 23.10.2026 г. по ел. поща на taxpolicy@minfin.bg	**Асоциация на банките в България (АББ)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Банките в България	**1.** Във връзка с публикуван за обществено обсъждане проект на ЗИД на Закона за корпоративното подоходно облагане /ЗКПО/, от страна на Асоциация на банките в България /АББ/ бихме искали да отбележим някои технически аспекти, свързани със законопроекта, които е важно да бъдат взети предвид при обсъжданията, свързани с намеренията за облагане на финансовите институции с данък-свръхпечалба. Преди да изложим коментарите на АББ по техническите въпроси, свързани със законопроекта, бихме искали да обърнем внимание, че Асоциацията е изпратила на вниманието на министъра на финансите и зам. министъра на финансите позиция относно предложението за свръхоблагане на банковия сектор с наш Изх. № 471/29.09.2026 г., което прилагаме към настоящото. В цитираната позиция АББ се обявява категорично против въвеждането на свръхоблагане за банковия сектор. На **първо място**, законопроектът не предвижда възможност за коригиране на авансовите вноски и съдържа ограничен толеранс при прогнозиране на данъка. Съгласно § 50, ал. 13-15 от Законопроекта данъчно задължените лица следва още в началото на 2027 г. да определят размера на месечните авансови вноски въз основа на прогнозната данъчна печалба за цялата 2027 г., като вноските се декларират еднократно до 31 януари 2027 г. и впоследствие се внасят ежемесечно. В същото време Законопроектът не предвижда механизъм за последващо коригиране на декларираните авансови вноски при промяна на прогнозата за данъчната печалба в хода на годината. Това изисква данъчно задължените лица да определят размера на авансовите си задължения въз основа на информацията, налична към 31 януари, когато обективно не може да бъде направена достатъчно	**Приема се частично**	Данъкът върху свръхпечалбата е еднократен данък за 2027 г., при който данъчната основа се определя въз основа на данъчната печалба за 2027 г. и историческите резултати на данъчно задълженото лице. Самото обстоятелство, че данъчно задължено лице осъществява трансгранична дейност или че част от икономическите резултати на групата са реализирани в други държави, не означава, че е налице повторно облагане на една и съща печалба за целите на новия данък. Становището не посочва конкретни случаи, при които определена печалба, включена в данъчната основа за облагане с данък върху свръхпечалбата, задължително подлежи на данъчно облагане и в друга държава, нито е установено, че приложимите механизми за избягване на двойното данъчно облагане не могат да бъдат приложени в съответствие с правното естество на новия данък. Не е обоснована необходимостта от разширяване на приложното поле на данъчния кредит към чуждестранни секторни данъци, включително налози върху оборота. Тези данъци могат да имат различно правно естество и данъчна основа и не могат автоматично да бъдат приравнени на корпоративен данък или на данък върху печалбата. Предоставянето на право на данъчен кредит за тях би представлявало самостоятелно данъчно облекчение, за което следва да бъдат определени ясни основания, условия и ограничения. Не е обосновано и искането за пренасяне на неприспаднати данъци от предходни периоди. Обстоятелството, че при определянето на свръхпечалбата се използва исторически

				обоснована оценка на данъчния финансов резултат за оставащите единадесет месеца. Нещо повече - този резултат не зависи единствено от прогнозируемите приходи и разходи, а може да бъде съществено повлиян и от поведението на клиенти и доставчици, от непредвидени събития, както и от сделки с инцидентен характер и специфично данъчно третиране, чието възникване и отражение не могат да бъдат отчетени предварително. Този недостатък се задълбочава от предвидения в § 50, ал. 16 механизъм за начисляване на лихви. Съгласно разпоредбата освобождаване от лихви за разликата до окончателния размер на данъка е предвидено само ако авансовите вноски, внесени до 30 ноември 2027 г. (тоест без вноската, дължима за декември 2027 г.), представляват най-малко 90 на сто от окончателно дължимия данък върху свръхпечалбата. Същевременно месечната авансова вноска по ал. 13 представлява 1/12 от прогнозния размер на данъка, поради което дори ако прогнозният годишен данък съвпада с окончателно дължимия данък, към 30 ноември ще бъдат внесени 11/12, или приблизително 91,67%, от годишното задължение. Така разликата между дела на авансовите вноски, изискуеми до този момент, и законовия праг от 90% е едва 1,67 процентни пункта. На практика дори сравнително незначително увеличение на действително дължимия данък спрямо прогнозирания може да доведе до неспазване на 90-процентния критерий, въпреки че данъчно задълженото лице е изпълнявало своевременно и изцяло всички авансови задължения в размера, определен съгласно Законопроекта. По този начин съчетанието на еднократното и твърде ранно определяне на авансовите вноски, невъзможността за тяхното коригиране и ограничения толеранс от едва 1,67 процентни пункта създава риск от начисляване на лихви по причина, която не произтича от неизпълнение или забава на данъчно задълженото		референтен период, не създава само по себе си основание за пренасяне на чуждестранни данъци, платени през други данъчни периоди, към задължението за 2027 г. Независимо от това следва да се има предвид, че се предвижда да бъдат добавени разпоредби, уреждащи случаите на преобразуване. Предлага се и възможност за корекция на авансовите вноски. Предвижда се също така да бъде предложен нов контролен индикатор.

				лице, а от обективната невъзможност окончателният данъчен финансов резултат за годината да бъде прогнозиран с необходимата степен на точност още през януари. Подобен резултат поставя под съмнение предвидимостта и правната сигурност на режима и неговата пропорционалност спрямо преследваната цел за своевременно авансово събиране на данъка. Поради това, Законопроектът следва да допуска последваща актуализация на прогнозната данъчна печалба и съответно коригиране на авансовите вноски през 2027 г. Актуализацията би могла да се извършва ежемесечно, по подобие на общия режим за авансовите вноски, или на по-дълги интервали, когато натрупаната информация позволява по- точна оценка. На **второ място**, считаме, че има необходимост от нормативно регулиране на корпоративните преструктурирания с цел осигуряване на съпоставимост на данъчната база В предложената редакция на законопроекта липсва изричен механизъм, който да урежда случаите на преобразуване на дружества (вливане, сливане, разделяне, отделяне) или придобиване на предприятия, настъпили в рамките на референтния период (2020-2025 г.) или през самата 2027 г. Този нормативен пропуск крие риск от сериозно изкривяване на данъчната база, тъй като икономическият мащаб на субекта през годината на облагане може съществено да се различава от историческия му обхват. За да се избегне това изкривяване, предлагаме да се предвиди следната законова регламентация: „При преобразуване, вливане, сливане или придобиване на предприятие за целите на определяне на референтната данъчна база се включват данъчните печалби на всички участващи лица за съответните		

				периоди, така че да се осигури съпоставимост между референтния период и периода на облагане.“ Целта на предложението е да гарантира спазването на обективния икономически принцип за съпоставимост и да се предотврати изкуственото и неправомерно завишаване на облагаемата „свръхпечалба“. В практиката, когато две или повече дружества се обединят, финансовият резултат на приемащото предприятие през 2027 г. по естествен път ще концентрира в себе си приходите и оперативната дейност на всички досегашни самостоятелни субекти. Ако приложим механично сегашния проект и за референтния период вземем предвид историческите резултати само на едно от дружествата (например на приемащото), ще се получи сериозно разминаване. Номиналният ръст на печалбата ще бъде извънредно висок, но той няма да се дължи на необичайна рентабилност или пазарна аномалия, а единствено на механичното събиране на активи и пазарни дялове. Поради това е икономически обосновано и правно необходимо за референтните години (2020-2025 г.) да се отчитат съвкупните исторически резултати на абсолютно всички юридически лица, участващи в съответното преобразуване или придобиване. Само чрез консолидиране на миналите данни на съпоставима основа може да се измери дали обединеното предприятие реално генерира доход над обичайния за пазара, или просто реализира мащаба на съвкупната си дейност. По отношение на публикувания за обществено обсъждане ЗИД на ЗКПО на **трето място**, бихме искали да отбележим липсата на механизъм в законопроекта за избягване на двойното и кумулативното данъчно облагане на печалби от трансгранична дейност. В представения проект липсва изрична уредба за прилагането на методите за избягване на		

				международното двойно данъчно облагане спрямо новия налог. Тъй като съгласно § 50, ал. 5 данъчната основа се формира преди прилагането на тези методи, а приложното поле на чл. 14 от ЗКПО не се разширява автоматично спрямо данъка по § 50, съществува неяснота как стопанските субекти ще могат да използват данъчен кредит за платени извън страната налози. В практиката това би могло да създаде предизвикателства пред компаниите с трансгранична дейност. Нарастването на общата данъчна печалба през 2027 г. може да се дължи на фактори извън пазара в България - например на разширяване на дейността на чуждестранни пазари или на преминаване на чуждо дъщерно дружество от загуба към печалба. При липсата на право на приспадане на чуждестранния данък от задължението по § 50, един и същ резултат може да бъде подложен на повторно облагане, без платеният в чужбина данък да намали основата на българския налог. Този ефект може да се засили и от невъзможността да се отчитат специфични секторни налози (например върху оборота), прилагани в други юрисдикции. Изключването на 2026 г. от референтния период също може да доведе до ситуация, при която в България се облага минал растеж на чуждестранна дейност, без възможност за признаване на неприспаднати данъци от предходни години. С оглед на това би било полезно да бъдат предвидени ясни правила, които да уреждат взаимодействието на новия данък с механизмите за избягване на двойното облагане. Важно е да се предвиди възможност за ползване на данъчен кредит за чуждестранни корпоративни и секторни данъци, както и за пренасяне на неприспаднати суми от предходни периоди, за да се гарантира равнопоставеност и предвидимост за субектите с международна дейност.		

				На **четвърто място**, смятаме, че контролният индикатор съобразно публикуваният за обществено обсъждане проект на ЗИД на ЗКПО не отчита обективните различия между счетоводната и данъчната печалба и създава правна несигурност. Предвиденият в § 50, ал. 17-20 контролен индикатор измерва дела на данъчната печалба в счетоводния резултат преди лихви, като при спад с над 15 на сто спрямо референтния период се предвижда данъчната основа да се изчислява служебно по механичен път. Изключение се допуска само при доказване на „реални икономически фактори от страна на данъкоплатеца. Считаме, че при подобна форма на контрол е задължително включването на възможност за обосноваване на реални икономически фактори, които допускат отклонение, както и въведеният праг на същественост от 15%, поради което принципно подкрепяме тази част от предложените разпоредби. Конструкцията обаче не отчита изцяло факта, че съотношението между счетоводната и данъчната печалба се влияе от обективни нормативни фактори, а не само от стопанското представяне на предприятието. Промяната в индикатора може да бъде резултат от правилното прилагане на законодателството или от обичайни управленски решения, без да е налице икономическа аномалия. Ситуацията се усложнява от липсата на законова дефиниция за „реални икономически фактори44 и ясни критерии за тяхното доказване, което прехвърля цялата тежест върху бизнеса и създава риск от нееднакво административно прилагане. Законопроектът въвежда понятието „счетоводен финансов резултат преди начисляване на разходите за лихви за целите на контролния индикатор по § 50, ал. 17-19, без да предоставя дефиниция или правила за неговото изчисляване. Тъй като тази величина участва пряко в определянето на данъчната основа и		

				потенциалното й служебно преизчисляване, липсата на яснота може да доведе до различни тълкувания и съществени разминавания в крайния размер на данъка. Необходимо е да се уточни кои категории лихвени разходи следва да се изключат и дали показателят ще се базира изцяло на счетоводната рамка, или на специално изчисление за целите на този закон. Този въпрос има особено икономическо значение за финансовия сектор, където лихвените приходи и разходи съставляват самата същност на основната оперативна дейност, за разлика от нефинансовите предприятия. Липсата на единен подход затруднява и съпоставимостта между данните за 2027 г. и референтния период 2020-2025 г. С оглед на това смятаме, че посочения индикатор „счетоводен финансов резултат преди начисляване на разходите за лихви трябва да се преосмисли, доколко е приложим в настоящия си вид за институциите от финансовия сектор, или е необходимо неговото допълнително адаптиране към спецификата на тяхната дейност. Във връзка с горното считаме, че механизмът на контролния индикатор в предложения му вид следва да бъде преосмислен.		
29.	На 23.10.2026 чрез Портала за обществени консултации	**Христо Христов**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** Становище: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗИД на ЗКПО) — необосновано изключване на сектор „Строителство“ от обхвата на мерките и необходимост от законодателно пресичане на данъчните изкривявания при обществените поръчки: Вложеният в законопроекта подход за избирателно извънредно облагане на тесен кръг от сектори поражда основателни съмнения относно истинските цели на вносителя и буди тревога за деформиране на законодателния процес в полза на ведомствени или лобистки интереси. Държавата няма правното	**Не се приема**	Включването на определените сектори в обхвата на данъка върху свръхпечалбата е свързано с целесъобразността и законодателния избор относно обхвата на данъчната мярка. Водещо при определянето на конкретен, ограничен кръг от икономически сектори е необходимостта допълнителното облагане да бъде насочено към дейности, при които е установена концентрация на извънредни печалби в съчетание със съществено обществено значение на предоставяните услуги и стоки. По този начин данъчната мярка се обвързва с определени

				основание да прилага дискриминационен модел, като насочва фискалната тежест и наказателни данъци към едни стопански субекти, докато демонстративно и необяснимо пренебрегва сектори с мащабни капиталови потоци като сектор „Строителство“. Подобен избирателен подход създава неравноправни условия за стопанска дейност и оставя извън обхвата на фискалния интерес огромни обеми от публичен ресурс, усвояван чрез обществени поръчки. Фактът, че се облагат едни пазарни играчи, докато се затварят очите за реалните източници на отклонение от данъчно облагане в публичното възлагане, налага тежки въпроси за това чии интереси обслужва подобно законодателство. Опитът да се търсят фискални приходи изолирано от реалната икономическа среда е неефективен, тъй като в строителния бранш финансовият резултат се манипулира именно заради поредица от системни дефекти в правната рамка на Закона за обществените поръчки (ЗОП), които пряко засягат данъчната основа по ЗКПО: На първо място, като ключов проблем следва да се изведе липсата на унифициран, ясен и проверим модел за определяне на прогнозните стойности. Сегашното изискване те да бъдат актуални е кухо, тъй като законът не казва как се определя тази актуалност. Тази празнота при планирането на обществените поръчки позволява залагането на изкуствено завишени и нереални прогнозни стойности. Този излишно налят публичен ресурс се разпределя по веригата от подизпълнители чрез фиктивни разходи и необосновани надценки, което води до изкуствено занулуване на облагаемата печалба на дружествата-изпълнители. Така дефектите в ЗОП пряко лишават държавния бюджет от дължимия корпоративен данък по ЗКПО в този сектор. Към този порочен механизъм се добавя и законовата възможност изпълнителите да се избират при крайно		характеристики на пазарната среда и с необходимостта от справедливо участие във финансирането на публичните разходи, вместо да се прилага общо и без разграничение към всички икономически оператори. Допълнителен аргумент е общественото значение на включените икономически дейности. Банковите и застрахователните услуги, телекомуникациите, потребителското кредитиране, валутната обмяна и търговията с основни потребителски стоки засягат пряко финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси.

				неясни и субективни условия. Наред с нереалната прогнозна стойност, възложителите залагат субективни и дискриминационни изисквания, с което ограничават реалната пазарна конкуренция и концентрират изпълнението в затворен кръг от предварително избрани субекти. Стига се до случаи, при които на чисто формални основания се отстраняват много на брой участници и се оставя само един до класиране. Това, макар и формално допустимо по закон, всъщност позволява отклоняване на приходи и реализиране на скрито разпределение на печалби извън официалния счетоводен баланс на дружеството, правейки ефективното данъчно облагане по ЗКПО неприложимо върху реално генерирания икономически ефект. Тук излиза наяве и следващият ключов проблем — липсата на отговорност при разработването на техническите спецификации, чрез които именно се стига до възможност за отклонение от данъчното облагане. Едни неправилно разработени технически спецификации имат редица последици, засягащи не само насочеността към конкретен изпълнител, но и качеството на крайния продукт. Отсъствието на унифицирани правила и въведена пряка лична отговорност при изготвянето на техническите задания позволява залагането на неясни и непроверими изисквания. От гледна точка на възложителя това може да доведе до евентуална финансова санкция, но реалният проблем е възможността на строителните компании да отчитат огромни счетоводни разходи за дейности, които не отговарят на пазарната си стойност или реално не са доставени в този обем. Без ясен нормативен модел за изготвяне на спецификациите и без лична отговорност на лицата, които са ги създали, отговорността се размива, а потърпевшо е обществото. В тази хипотеза приходната администрация е поставена в пълна невъзможност да докаже документално		

				необосноваността на тези разходи и тяхното отклонение от данъчно облагане по ЗКПО. В заключение, постигането на трайни фискални приходи и защита на фиска изискват категоричен отказ от дискриминационния секторен подход и обвързване на данъчните политики с корекция на порочните практики при възлагане по ЗОП, за което следва да бъдат направени съответните промени. В тази връзка следва да се предвиди срок в ПЗР на ЗКПО, в който да се въведе изискване за задължително иницииране на ревизии спрямо строителните фирми, усвоили мащабен публичен ресурс, с цел установяване на действителните финансови резултати и превенция на отклонението от облагане по този закон. Същевременно да бъде предвидено обобщените данни от тези проверки да бъдат оповестявани публично с оглед превенция и прозрачност.		
30.	На 23.10.2026 чрез Портала за обществени консултации	**Илияна Найденова**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** Неясен и нелогичен подход при определяне на лицата по § 50 ал. 2. Цитираните лица са много ограничен брой и независимо от размера на печалбата си и внесения данък не са определящи за бюджета. Логичен подход би бил вида предприятие, а подходящ критерии вид предприятие съгласно Закона за счетоводството съгласно чл. 19 от цитирания закон. Логичен избор би бил изчисляване на свръхпечалба при предприятията съгласно чл. 19 ал.5 /Големи предприятия/, където попадат и много, но не само дружества от фармацевтичния и строителния бранш.	**Не се приема**	Включването на определените сектори в обхвата на данъка върху свръхпечалбата е свързано с целесъобразността и законодателния избор относно обхвата на данъчната мярка. Водещо при определянето на конкретен, ограничен кръг от икономически сектори е необходимостта допълнителното облагане да бъде насочено към дейности, при които е установена концентрация на извънредни печалби в съчетание със съществено обществено значение на предоставяните услуги и стоки. По този начин данъчната мярка се обвързва с определени характеристики на пазарната среда и с необходимостта от справедливо участие във финансирането на публичните разходи, вместо да се прилага общо и без разграничение към всички икономически оператори. Допълнителен аргумент е общественото значение на включените икономически

						дейности. Банковите и застрахователните услуги, телекомуникациите, потребителското кредитиране, валутната обмяна и търговията с основни потребителски стоки засягат пряко финансовата сигурност, ежедневните разходи и икономическата активност на гражданите и предприятията. Поради това състоянието на тези пазари и формирането на печалбите в тях имат отражение, което надхвърля непосредствените отношения между отделното предприятие и неговите клиенти, оказвайки влияние и върху по-широките обществени и икономически процеси.
				2. Предложената промяна при приспадане на данъчни загуби е неадекватна. Ако едно дружеството в пет годишен срок не приспадне реализирани загуби означава, че приходите на същото не са увеличени в достатъчен размер. Пет годишният срок е достатъчен за приспадане на реализирани загуби.	**Не се приема**	Възприетият подход е преценен като най-подходящ с оглед прилагане на балансиран подход към данъчно задължените лица и бюджета.
31.	На 28.10.2026 г. по ел. поща на taxpolicy@minfin.bg (получено след изтичане на обществената консултация)	**Асоциация на банките в България (АББ)**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Банките в България	**1.** При кредитните институции предложеният контролен индикатор, базиран на нетните приходи от продажби (НПП), води до следните проблеми: 1. НПП имат различно съдържание за отделните отрасли. В Закона за счетоводството няма пряка дефиниция на показателя НПП за кредитни институции, като тя се извежда по косвен път. Въпреки че се предполага да включва в себе си „нетни“ стойности, всъщност за кредитните институции той се базира почти изцяло на брутни позиции. За финансовите институции извън кредитните изцяло липсва аналогична дефиниция. Това създава риск от различни тълкувания и неравностойни данъчни последици. 2. СФР е след приспадане на лихвени, комисионни и административни разходи и обезценки, но преди данъците върху печалбата. НПП при банките включват	**Не се приема**	Предложеният контролен индикатор има за цел да установи изменението на съотношението между счетоводния финансов резултат и приходите от дейността на данъчно задълженото лице спрямо предходните години, а не да служи като самостоятелен показател за оценка на рентабилността на отделните категории предприятия. Предложението за замяна на нетните приходи от продажби с общия нетен оперативен доход за кредитните институции не съответства в достатъчна степен на предназначението на контролния механизъм. Нетният оперативен доход се формира след приспадане на определени категории разходи, включително лихвени и комисионни разходи. Използването му при определянето на контролния индикатор

				брутни лихвени и комисионни приходи наред с нетен доход от определени позиции, относими към финансови инструменти. Така знаменателят не отчита основния разход за генериране на банковия доход, а именно – финансирането. 3. Дивидентите участват в банковата приходна база, въпреки че се изключват при определяне на данъчния финансов резултат. При заместваща корекция на печалбата възниква риск от косвено включване на освободени доходи (като дивиденти) в основата за данъка върху свръхпечалбата. 4. По-високи депозитни лихви и разходи за пазарно или MREL финансиране намаляват СФР, без съответно намаление на НПП, а напротив, същият се увеличава при нарастване на лихвените нива по кредити и предоставени депозити (Euribor). Контролният индикатор може да се влоши съществено по обективни пазарни и регулаторни причини, например при повишаване на лихвените нива на ЕЦБ. 5. Своевременното признаване на очаквани кредитни загуби, провизии и обосновани оценки намаляват контролния индикатор. Данъчният механизъм не следва да поставя в по-неблагоприятно положение банка, която отчита рисковете своевременно и съгласно стандартите (МСФО 9, като кредитните обезценки са признат разход за данъчни цели за разлика от некредитните институции). 6. Обезценки, регулаторни такси, вноски във фондове, преструктурирания, еднократни разходи и разходи или амортизации за ИТ и дигитализация могат да понижат контролният индикатор. 7. Спадът на СФР/НПП не доказва прехвърляне на разходи или манипулиране на печалбата. Извеждането на условна печалба чрез исторически марж може да		би довело до отчитане на изменението на тези разходи както при формирането на счетоводния финансов резултат, така и при определянето на показателя, с който този резултат се съпоставя. По този начин би се ограничила чувствителността на контролния индикатор към увеличението на определени разходи и съответно би се намалила ефективността на предвидения механизъм. Обстоятелството, че изменението на разходите за финансиране и на други разходи може да бъде обусловено от обективни икономически, пазарни или регулаторни фактори, не налага само по себе си използването на показател, при който част от тези разходи се приспадат от приходната база. Контролният индикатор не е предназначен да установява неправомерно поведение или манипулиране на финансовия резултат, а да осигури съпоставимост между финансовия резултат и приходите от дейността през съответните години за целите на определения в закона данъчен механизъм. Следва да се отбележи също, че предложеният от АББ показател не изключва влиянието на всички разходи върху контролния индикатор, доколкото административните разходи, амортизациите, обезценките и провизиите продължават да оказват влияние върху счетоводния финансов резултат. Следователно използването на нетния оперативен доход не отстранява посочените в становището възможности за отклонения, обусловени от обективни фактори, а води до различно третиране на отделни категории разходи. Обстоятелството, че нетният оперативен доход е стандартизиран показател за целите на регулаторната отчетност на кредитните

				увеличи данъка независимо от действително реализирания резултат. В тази връзка за кредитните институции предлагаме вместо НПП да се прилага „Общо нетен оперативен доход“ (НОД) по Регламент за изпълнение (ЕС) 2024/3117 на Комисията – ред 0355, колона 0010 от образец F 02.00 от раздел 2 на приложение I. Аргументите за това са следните: 1. Нетният оперативен доход отчита лихвените приходи след съответните лихвени разходи и приходите от такси и комисиони след съответните разходи. Така приходната база отразява дохода от финансовото посредничество след неговата непосредствена цена и е по-подходяща за оценка на банковата рентабилност. 2. НОД е част от регулаторно подаваната финансова отчетност, за която са разписани много ясни правила и които се спазват последователни от всички Кредитни институции. БНБ също следят за стриктното прилагане на тези правила и осигуряват унифициране на отчетността. Така се понижава риска различните банки да тълкуват по различен начин приходната база и улеснява проверката на изчисленията. 3. Показателят може да се сравнява между годините и с историческата база на същата банка при еднакъв отчетен периметър. Следва да се предвидят съгласувания при придобивания, преструктурирания и промени в отчетните образци, за да се сравнява съпоставима дейност. 4. При поскъпване на депозитите и пазарните ресурси ефектът се отразява както в СФР, така и в НОД. Това намалява чувствителността на съотношението към промени, които при брутната приходна база засягат основно числителя, и ограничава сигналите, породени единствено от промяна във финансирането.		институции, не обосновава необходимостта от неговото използване за целите на облагането с данък върху свръхпечалбата, доколкото предназначението на регулаторната отчетност е различно от това на предвидения данъчен механизъм.

			5. От нетния оперативен доход до СФР могат да се проследят административните разходи, амортизациите, провизиите, обезценките и останалите резултатни позиции. Това позволява контролът да установи конкретните причини за по-ниската печалба. НОД е междинен показател преди тези разходи и не е идентичен с печалбата преди данък. 6. Информация за НОД се публикува за всички кредитни институции на тримесечна база и тази информация е публична/ достъпна за всички ползватели.		
			2. Считаме също, че следва да остане в сила предвиденото допустимо отклонение от контролния индикатор до 15% спрямо референтната му стойност, заложено в § 50, ал. 19 на публикувания за обществено обсъждане проект, както и възможността за икономическа обосновка, предвидена в § 50, ал. 20, със следните съображения: 1. Ясно определеният толеранс позволява на банките по-надеждно да оценяват данъчните си задължения и необходимите авансови вноски. Това е особено необходимо при съпоставка с историческа рентабилност, формирана при различни пазарни условия. 2. Банковата рентабилност се влияе от лихвената среда, цената на финансирането, кредитния риск и регулаторните разходи. Промените в тези фактори могат да доведат до понижение на контролния индикатор, без да е налице изкуствено намаляване на печалбата. Допустимото отклонение осигурява необходимия резерв за такива обичайни изменения. 3. Допустимото отклонение не освобождава от облагане действително реализираната свръхпечалба, а ограничава задействането на заместващия механизъм при умерени изменения на контролния индикатор	**Не се приема**	Контролният индикатор представлява защитен механизъм, насочен към предотвратяване на отклонения от общия ред за облагане с данък върху свръхпечалбата. Защитният механизъм не предполага допускането на толеранс по своята същност.